This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at http://books.google.com/

KC
15632
HN 3EZD J
Digitized by Google

~~*Ga 100.19~~ KC15632

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

ARISTÆNETI
EPISTOLÆ
GRÆCÆ

CUM
VERSIONE LATINA
ET
NOTIS
JOSIÆ MERCERI,
CURANTE
JOAN. CORNELIO DE PAUW,
CUJUS NOTÆ ACCEDUNT.

TRAJECTI AD RHENUM,
Apud JACOBUM VAN LANCKOM,
MDCCXXXVI.

Digitized by Google

~~Ga 100.19~~
* KC15632

Harvard College Library
Bowie Collection
Gift of
Mrs. E. D. Brandegee

Ex libris
Caroli Philippi, J. M. F.
Gesneri.

Digitized by Google

LECTORI.

ARiſtænetus, cui hæ Epiſtolæ adſcribuntur, quis fuerit, & quando præciſe vixerit, mihi incompertum eſt. Inter Libanii Epiſtolas ineditas Epiſtolæ ſunt plures, ab eo ad Ariſtænetum ſcriptæ: Illum Ariſtænetum eſſe ipſum hunc Epiſtolarum Auctorem Lucas Holſtenius credidit; ut videre eſt apud Lambecium in Bibliotheca Cæſarea Lib. 6. pag. 244. & ſeq. ubi quædam ex iſtis Libanii Epiſtolis in lucem proferuntur. Præcipuum Holſtenii argumentum in eo poſitum eſt, quod Libanius Ariſtænetum ob Epiſtolarum, quas ab eo acceperat, elegantiam laudet, & ſic

in Epiſtolis conſcribendis excelluiſſe teſtetur. Quid dicam? Dubito, & dubito ſummopere, non modo, quia omnes Epiſtolæ, quas hic habemus, ſunt commentitiæ, & non fuerunt a quoquam in vita communi ſcriptæ, ſed etiam, & quidem præcipue, quia deſcriptæ ſunt omnes verbotenus ex aliorum Commentariis, ut nihil fere, niſi connexio, ſit ab ipſo Auctore: Ea enim non quadrant certe in eum, quem nobis Libanius depingit, Ariſtænetum, Virum non modo eruditum, quem Magiſtrum ſuum appellat ipſe Rhetor, ſed etiam animi erectioris, & rebus gerendis idoneum, ideoque ad munera publica ab Imperatore admotum: Audi Libanium in Epiſtolarum una: Ἐμελλές ποτε καὶ τῶν ἐν ἀρχαῖς γεύεσθαι πόνων, καὶ ὡς οὐ πάσῃ μηχανῇ τὸ ἄρχειν φυγών· καὶ νῦν ζώνη, καὶ στρατεία, καὶ ὄχλος περὶ θύρας, καὶ ἀγρυπνίαι, καὶ φροντίδες· ἡ πολλὴ δὲ ἐκείνη ῥαστώνη καὶ τὸ ἀργεῖν ἐκκεχώρηκε. Φοβοῦμαι δὲ οὐδὲν, μὴ τῶν μεγίστων

πρω-

Digitized by Google

πρῶτον ἁψάμενος, ἰλιγγιάσῃς ἡμῖν· ἡ γὰρ δὴ φύσις ἡ σὴ καὶ μελέτης χωρὶς ἐπίσταται κατορθῶν· ὥστέ σε πιστεύω ταχέως μὲν θαυμαστὸν ἐν τοῖς παροῦσι φανεῖσθαι, ταχέως δὲ τῇ περὶ ταῦτα ἀρετῇ πρός τι λαμπρότερον ἥξειν. Et videbis, ſi ſingula rite conſideres, plane alium Ariſtænetum hiſce Epiſtolis nobis adumbrari. Credere itaque malo, eas in gratiam juniorum a Grammatico vel Sophiſta aliquo conſcriptas eſſe, ut viderent, qua ratione ex meliorum Auctorum flosculis Epiſtolæ venuſte ac eleganter compingi poſſent: Sic enim & Scriptoris & Scripti ſequimur indolem, & omnia ſunt mire conſona. Suſpicatur Mercerus, nomen inſcriptum primæ Epiſtolæ fortaſſe translatum eſſe ad ipſius Syllogæ Auctorem: Id perquam probabile etiam videtur mihi: Quare de ipſo nomine Auctoris, ne quid diſſimulem, ego ſum incertior. Illud tamen non prætereundum, τὸ Ἀρισταίνετος primæ Epiſtolæ non ſatis apte adſcribi: eum

enim ſignificat, qui optime laudatus eſt vel laudatur: id autem alienum a perſona ejus, qui Laidem deſcribit: Non enim optime laudatur, ſed optime laudat. Quare pro Ἀριϛαίνετος ibi forte ſcriptum fuit primo Ἀριϛαινέτης, quod eum opportune deſignat, qui optima optime laudat, & plane accommodatum eſt ad Epiſtolæ ὑποκείμενον: quod ipſa nomina ibi certe videntur exprimere: In aliis pleriſque id non obſervatum, ut videbis, ſi Inſcriptiones ſingulas examines Illud autem Ἀριϛαινέτης mutatum facile ab illis, qui in eo quæſiverunt nomen Auctoris: Ἀριϛαίνετοι ſcilicet noti, non Ἀριϛαινέται. Vides? Hoc Merceri ſuſpicionem etiam ſtabilire poteſt: Si enim Ariſtæneto revera adſcriptus fuiſſet Libellus, nunquam Naſutuli tetigiſſent Ἀριϛαινέτης, quod & adjunctum Φιλόκαλος, & totius Epiſtolæ ſermo plane & aperte requirit. Has Epiſtolas, cujuscunque demum ſint, comtas ſatis & elegantes,

Digitized by Google

tes, poſt Sambucum ter ab ipſo Mercero editas, ex Editione poſtrema hic tibi damus cum Notis ejus integris: Eas enim poſt Editionem primam ſemel atque iterum mutavit & correxit Vir Eruditus, multaque, quibus ne verbum proferens, ſignum modo loci depravati in Margine appinxerat, vel explicare, vel emendare tentavit poſtea: Quare ſignum illud infauſtum in hac Editione Noſtra non injuria negleximus. Unus tamen reſtat locus, cui commode potuiſſet apponi: pag. nempe hujus Editionis 40: ubi cum nulla appareat Merceri Notula, dicimus eum loco reſtituendo fuiſſe imparem: quod verbo proinde moneo, ne hæreas. Correctiones autem faciliores, quas Margini adſcripſerat Mercerus, nos ipſi Contextui ſubjecimus omnes, utut leves & exiguas, ne quicquam Viri Eruditi opellæ a nobis videretur detractum. Cum vero etiam poſt Merceri iteratam diligentiam in his Epi-

Digitized by Google

ſtolis non pauca eſſent, quæ & mihi & aliis negotium faceſſerent, Notis Mercerianis, collata ubique Sambuci Editione prima, addidi Notas meas: in quibus quid Epiſtolarum Parenti præſtitum ſit, Lector, meum non eſt dicere, ſed tuum eſt arbitrari. Atque hic te dimitterem, niſi dum calamus currit & hora una vel altera vacat, aliquid adjiciendum eſſet de Orbilio Amſtelædamenſi. Quo ingenio ſit Heros in dignoſcendo ſtyli non ejusdem Charactere; qua peritia in rebus Conſtantinopolitanis; intelligentibus verbo indicavimus in Præfatione ad Quintum Calabrum: Videamus hic, qua ſit in Literis Græcis eruditione, & quidem diſtinctius paululum, ut ipſi pueri ſciant, cui tuto ſe committere poſſint. In Cl. Wolfii Sapphicis Epigramma eſt in Sapphonem, quod ita legere & vertere placuit Orbilio:

Eis

Εἰς Σαπφὼ, παρὰ τῶν Μουσῶν κοιμωμένην.

Οὐκ ἄρα σοί γε ὀλίζον' ἐπὶ κλέος ὤπασε
 Μοῖρα
 Ἤματα, τῷ πρῶτον φῶς ἴδες ἀελίω,
Σαπφοῖ, σοὶ γὰρ κῦδος ἐν ἀμὶν ἄφθιτον
 εἶμεν,
 Σὺν δὲ πατὴρ πάντων νεῦσεν ἐρισφά-
 ραγος.
Μέλψαι δ' ἐν πάντεσσιν ἀοίδιμος ἀμε-
 ρίοισιν,
 Οὐ δὲ κλυτᾶς φάμας ἔσσεαι ἠπεδανά.

Ἐγερθεῖσα δὲ Σαπφὼ εἶπε τάδε·

M. . . . . μάθες, θεῖος μοι ἐνύπνιον ἦλ-
 θεν ὄνειρος.

In Sapphonem apud Muſas dormientem.

Non ſane tibi paucos in gloriam de-
 dit Parca
 Dies, quando primum jubar So-
 lis videbas,
Sappho, tibi enim gloria perennis
 in nobis ſimus,.
 Simul autem pater omnium an-

nuit elato collo:
Cantabis autem celebris omnibus diebus,
Neque inclyta fama eris deſtituta.

Experrecta autem Sappho hæc dixit.

Muſa intellexiſti, divinum mihi in ſomnis contigit ſomnium.

Artificio novo & plane admirabili, ut ex ſequentibus apparebit: In Inſcriptione, παρὰ τῶν Μουσῶν vertit *apud Muſas*: Imperite & pueriliter: Nam ſic ſcribendum fuiſſet παρὰ ταῖς Μούσαις, cum παρὰ pro *apud* jungatur Græce cum caſu tertio, non cum caſu ſecundo. Vertendum igitur *ab ore Muſarum*, *a Muſis*: quæ ſcilicet in Epigrammate dicuntur, a Muſis dicuntur dormienti Sapphoni: Sappho dormit, & dum dormit, ei Epigrammate comprehenſa dicunt Muſæ. Error eſt levis, ſed ipſa levitate ſua putidiſſimus, qui Semonem a to-

a totius Epigrammatis intellectu abduxit plane: Videbimus mox. Ημα-τα, τῷ: Hoc peſſime Solœcum eſt, & ferula dignum: perbene MS. Ηματι, τῷ: *Non ſane pauca tibi ad gloriam præbuit Parca eo die, quo primum lucem adſpexiſti*: Nihil facilius aut vulgatius. ὀλίζον εἰς κλέος· bonum quoque & tritum: Adſcripſit tamen Orbilius τῷ ἐπὶ: *Forte* ἔτι, *non aliis ſed etiam tibi.* Quo admiſſo, pro oratione Soloeca habebimus murmur inconditum, quod ego non intelligo, neque alius ullus, qui humane didicit loqui. Σαπφοῖ, σοὶ γὰρ κῦδος ἐν ἁμῖν ἄφθιτον εἶμεν. Quid hoc? Neque Græca ſic ſcripta capio, neque Latina ex illis expreſſa, *Sappho, tibi enim gloria perennis in nobis ſimus.* Nutriculis, quibus ſuaviſſima illa ſcripſit; ὀλίζον ἔτι κλέος ὤπασε Μοῖρα Ηματα, τῷ πρῶτον, hæc etiam ſcripſit, credo, non abſimilia. Liber MS. unus, σοὶ γὰρ κρίσιν ἐν οὔμεν: alter, σοὶ τὴν κρίσιν ἐνῶ μὲν, ut diſcimus ex Notu-

la

la Viri Eruditiſſimi: Ex illis ego nullo negotio feci, Σαπφοῖ, σοὶ γὰρ ἔνειμεν τὴν κρίσιν ἄφθιτον ἔμμεν: *Sappho, tibi enim tribuit judicium eſſe incorruptum:* κρίσις, judicium, quo ſingula æſtimamus & diſcernimus: id incorruptum & ſanum Poëtriæ: Nihil certius aut accommodatius: Hoc ſcilicet præcipuum, quo gloriam ſibi compararet Sappho in arte ſua. Si ἔμμεν pro εἶμεν ſono videatur alicui durius, legere poteſt εἶναι: utrumque e proximo petitum. ἐρισφάραγος. Corrigitur ἐρισμάραγος: Perperam, quia de nutu ſermo eſt; qui cum capite peragatur, eo ſignatior, quo collum eſt prolixius: Magno Jovi magnum caput & magnum collum: eo ſignate annuit. Emphatice Neptunus, unus ex tribus Diis Majoribus, etiam ἐρισφάραγος dicitur in Hymnis, qui Homero adſcribuntur vulgo: Plura alias. Vocem convenientiſſimam eſſe vides: id ſufficit hic. Μέλψαι δ' ἐν πάντεσσιν ἀοίδιμος ἀμερίοισιν.

Digitized by Google

σιν. Ad hæc Criticorum Optimus Maximus: *Quid ſibi vult* μέλψαι*? an poſuit pro* μέλψα *& id pro* μέλψῃ*?* Imperativum τῦ μέλπεσθαι ignoravit ſcilicet, ideoque ad iſta bellula convolavit ſciens: εὖγε, εὖγε, ὑπέρευγε! Sed quid ἐν πάντεσσιν ἀμερίοισιν? An *in omnibus diebus*, ut Verſio Latina habet? Id non minus ſuave, quam ipſum ignoratum μέλψαι: Nam omnes, qui Linguam primis modo labris deguſtarunt, ſciunt ἡμέριους dici ἀνθρώπους. Verte igitur, *Cane inter omnes mortales celebris:* Οὐ δὲ ἔσσεαι, *Neque eris &c.:* Hæc facillima ſunt & plana.

M. . . μάθες, θεῖός μοι ἐνύπνιον ἦλθεν ὄνειρος. Ad hæc Corculum Eruditum, legens, ut ex Verſione Latina apparet, Μοῖσα μάθες: *Qui hanc appendicem commentus fuit, legit* Μοῖσα, *non* Μοῖρα. *MS. habet:* μάθες ὅς μοι ἐν ὕπνιον ἦλθεν ὄνειρος. *Sed verſus deſcriptus eſt ex Homeri Odyſſ.* ξ. *v.* 495. Κλῦτε φίλοι, θεῖός μοι ἐνύπνιον ἦλθεν ὄνειρος. Quæ omnia conturbant plane, & quia πα-

ρὰ τῶν Μουσῶν non intelligebat Orbilius, eum in toto Epigrammate nihil vidiſſe probant. Quæ in Epigrammate dicuntur, dicuntur a Muſis dormienti Poëtriæ: Μοῖρα igitur Verſu primo lectum ab omnibus, neque aliter legi potuit. Hic autem in reſponſo Poëtriæ recte ſcriptum Μοῖσα, quia indicare debebat, ſe probe intellexiſſe, quod ſibi dormienti dixerant Muſæ, vel una earum nomine omnium: Id adeo apertum, ut nihil magis: Sic autem Μοῖσα μάθες convenire poteſt nullo modo: Nam ei, qui verba fecit, regerere, verba quæ feciſti, intellexiſti, ſtultitia eſſet omnem ſtultitiam ſuperans. De ſe & intellectu ſuo igitur loqui debebat Sappho: ut fecit etiam procul dubio, antequam male morati verba corruperant. Scribendum ad normam lectionis MS, Μοῖσ' ἔμαθον δ' εὖ, ὅς μοι ἐνύπνιον ἦλθεν ὄνειρος. *Muſa intelligo probe, quod mihi in ſomnis apparuit ſomnium:* Sic ſingula ſibi conſtant. Pro

μά-

μάθον vel ἔμαθον ſcriptum erat μαθ vel ἔμαθ, occultata cauda ex more: id male explicitum a deſcriptoribus, & inde error, ad quem acceſſit trium literarum ſequentium interitus. Ipſa reſponſio haud dubie ab homine recentiori, cui de luto meliori non erant præcordia. Sic ad Epigrammatis pervenimus finem: quod nonne artificio novo & plane admirabili, ut modo dicebam, verſum & recentatum eſt ab Orbilio? Hic, hic ſcilicet ille ipſe eſt, qui Theocritum & Anthologiam Græcam nobis expoliet. Di boni, quot nova, quot inaudita non accumulabunt elaboratiſſimæ ejus Notæ! Sed Virum Eximium, antequam ad opus illud ſuum aggrediatur, obnixe rogo, non ut Anticyram naviget: Sic enim Agnes caſtiſſima illa Lycei Patrona ſaccharinis ſuis deliciis careret nimis diu: ſed ut in ipſa Urbe Patria, celeberrimo totius terrarum orbis Emporio, Helleborum optimi generis ſibi conquirat, eoque

cere-

Digitized by Google

cerebellum ſtrenue & accurate purget: dein capite ſano & bene temperato ad Linguæ tyrocinia accedat, eaque ſedulo & gnaviter addiſcat: Sic enim eveniet, ut optimi Auctores Græci ſaltem locuturi ſint Græce: Nam de judicio & ingenio ejus fruſtra hercule, ſim ſolicitus. Quid ais, Lector? Nonne cum Viro benigno benigne ago? Sed tui etiam habenda eſt ratio: Addam igitur, quod non negliges, ſpero: Si cum Orbilio aliquid tibi intercedat negotii, id caute & circumſpecte agas: Nam qualis eſt hominis eruditio, talis mihi videtur hominis fides. Scis, quam feſtive pro captu ſuo me luſit, quod MS. Philæ Vaticanum crediderim Editionem Arſenianam ætate præcedere: Ipſe tamen per Vlamingium τὸν μακαρίτην ex Italia ad me ſcripſit, literis, quas penes me habeo, & multis jam Viris Eruditis oſtendi, omnibusque & ſingulis oſtendere paratus ſum porro, in Bibliotheca Vaticana a ſe repertum Philen, exara-

Digitized by Google

ratum manu ipſo anno ſexageſimo vel circa annum ſexageſimum ſeculi quintidecimi: Quod, ut alia nunc prætercam, pulchre probat, quod dico: Niſi Grammaticorum Coryphæus literas, quibus numeri indicantur, non intellexerit Romæ, easque hic in patriam redux didicerit demum, tunc forte oblitus eorum, quæ antea per Vlamingium ad me ſcripſerat: quod certe humanius, neque improbabile propter ambiguum illud de anno ſexageſimo. Tu vide & judica, Lector: Abſit, ut quemquam per calumniam accuſare velim, nedum Orbilium, cui ob exiguas animi vires condonanda ſunt longe plurima. Vale. Dabam Trajecti d. XIV. Novemb. CIↃ IↃ CCXXXV.

Digitized by Google

DEDICATIO SAMBUCI.

GENEROSO D. PHILIPPO

SENIORI, LIBERO BARONI IN WINNEBERG, ET BEIHELSTEIN, PRÆSIDI SENATUS AULICI CÆS. MAJEST. JOAN. SAMBUCUS S.

ARiſtæneti cum alii meminerunt, tum in voce γέλα Stephanus. Sed quia plures fuiſſe video, cujus iſta ſit ἐπιςολῶν συλλογὴ, pronunciare non auſim: operam certe memoria dignam his colligendis quicunque ille navavit, quod & prudentes ſint, & argutiam cum lepore ſalibuſque congruis, & ab oratorum quoque μελέταις ἐνθυμήματα non aliena habeant. Verba pura, quædam

etiam

Digitized by Google

etiam poëtico more conjuncta, factaque varietatem cumulant, atque exornant. Taceo multa proverbiorum more adſperſa, exempla, ſimilitudines inditas commode, ut progymnaſmatis oratoriis non parum ſubſidii libellum hunc allaturum minime dubitem. Deeſt quiddam ultimæ epiſtolæ, quod quidem reſtitui ex nulla, quod ſciam, Europæ bibliotheca poterit: cujus in jacturæ deſiderio ut lector eſſet minore, ſubſtitui velut ἀντιβαλλόμενόν τι epigrammatia Græca veterum, quæ hactenus lucem non viderunt. Iſtud quidquid eſt, Generoſe Baro, tibi voveo, dicoque: non quod hujus generis tu argumentis iſta ætate, atque dignitate opus habeas: ſed quia omnis generis, & imprimis vetuſtioribus ſcriptoribus vehementer delectere. Etſi enim eo ſis loco, ea in ſpecula conſtitutus, unde conſilia aulica Cæſareæ Maje-

Digitized by Google

ſtatis tu Præſes moderari ſoleas, omneſque judicium mirentur, humanitatem amplectantur: tamen non minor ex literis commendatio tot virtutibus acceſſit, nomenque eruditio, & hiſtoriarum memoria in omnium amore, atque ore poſuit. Atque in tuis ego laudibus, Baro prolixius verſarer, qui in illis ſemper vixiſti, niſi omne illæ præconium ſuperarent, atque hoc levidenſe munus niſi indicium, & obſervantiæ ſpecimen, majorumque vigiliarum eſſe vellem. Neque enim mihi ſoli, aut tineis, aut ut per cancellos tantum ſpectentur, hujusmodi veterum theſauros moleſte ſatis, ac ſumptuoſe, ſed in omnium uſum, præſertim tui ſimilium, comparavi. Vale, meque amare pergito. Vienna III. Idus Quinctileis. M. D. LXV.

DE.

Digitized by Google

JACOBO BONGARSIO AMICISS. S.

ARISTÆNETUM mitto ad te tandem, ut liberem fidem dudum obligatam tibi, qui mihi edendi auctor præcipuus. Itaque tuum eſt tueri & ſcriptorem & editorem. Cauſſabuntur multa multi ſequius, quîs hoc unum reſpondere habeo, Si male locata opera eſt in emendando & illuſtrando amatorio centunculo, ne ipſi male locent in legendo. Pleraque hæc meditata, ſcripta mihi in mediis armis, dum Rotomagus obſidetur a Chriſtianiſſimo Principe, noſque in ejus comitatu obvii Parmenſis Ducis infeſtis copiis. Quod alii temporis poſt arma aleæ, ſomno; hoc ego dedi tum huic cu-

ræ, ne quis horas meliores melioribus ſtudiis dandas queratur. Et tamen in hoc ipſo ſcriptore multa abſtruſa antiquitati illuſtrandæ, quæ eruiſſe me non nollem aliquot feriarum horarum jactura. De omnibus judicium tuum eſto, & habeto hoc indicium leve amoris non levis. Scripſi Lutetiæ Pariſiorum, prid. Idus Novemb. M. D. LXXXXV.

PRÆFATIO MERCERI NOTIS PRÆFIXA. *

SCRIPTORIS *hujus mentio nulla in antiquitate omni quod ſciam: primus dedit ejus nomen in vulgus, & ſimul epiſtolas iſtas Sambucus anno* CIↃ IↃ LXVI. *dignas ſane quæ non peri-*

* *Hanc Præfationem in prima Editione Notis ſuis præfixit & poſtea non mutavit.*

rirent. Et ingenue ille dedit, ad fidem ſcripti libri, ne mutatis quidem quæ facile emendari poterant; quam ego eandem fidem ſecutus ſum, ut exemplar ipſum non immutatum ederem, niſi ſicubi accentuum aut adſpirationum error fuit, qui errores ab exſcriptore, non ab autographo. Quæ certa putavi, adſcripſi oræ libri, cete-terorum conjecturam, ſimul rationem eorum quæ adſcripſi, & quorundam difficiliorum illuſtrationem ſervavi his notis. Quæ non potui, ſuperſunt ſatis multa, quibus ſanandis feliciora ingenia non deerunt. Hoc unum addam, epiſtolas has terſas, elegantes: ſed fere totas ex optimorum ſcriptorum aſſutis locis conſarcinatas; cujusmodi notavi multa e Platone, Luciano, Philoſtrato, aliis; plura notaturus, niſi jam tandiu abeſſem a libris, & ſcriptorem hunc ipſum fere in mediis armis recenſuiſſem magis quam in illo literato otio. Aetatem qua vixit, non aliunde probem quam ab epiſtola XXVI. *primi libri, in qua mentio Caramalli Pantomimi, qui non longe ab ætate Sidonii Apollinaris; & utriuſque Romæ,*

quod

Digitized by Google

quod nomen ſub ævum poſteriorum Imperatorum datum Byzantio, tranſlata ſede imperii. Non eſſe eum cujus mentio in Stephano, mihi certum, ne eum quoque quem quidam docti cenſent Ariſtænetum qui collega Honorio A. in ſexto Conſulatu. Fortean nomen inſcriptum primæ epiſtolæ tranſlatum ad auctorem hujus rhapſodiæ.

ΑΡΙΣ-

Digitized by Google

ΑΡΙΣΤΑΙΝΕΤΟΥ

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.

Digitized by Google

ΑΡΙΣΤΑΙΝΕΤΟΥ

ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ

ΒΙΒΛΙΟΝ Α.

ΑΡΙΣΤΑΙΝΕΤΟΣ ΦΙΛΟΚΑΛΩ.

ΑΛΙ-

ΑΡΙΣΤΑΙΝΕΤΟΣ] Duplex inſcriptio cuique Epiſtolæ; nominum una, quæ ab ipſo auctore, & habet hoc elegans, quod fere apta nomina argumento proprio; quod in quibusdam Latine adſequi promptum fuiſſet, at in ceteris non potuit commode, eoque viſum ſervare Græcam nomenclaturam. Inſcriptio altera, index & veluti argumentum ipſius Epiſtolæ, quam non credam eſſe ab auctore ipſo; concinnam tamen & fidelem ſatis, eoque retinendam. Pejore fato fuere plerique libri, vt ignaros quoſque habuerint conſarcinatores ejusmodi lemmatum, qui ſæpe inſcriptionibus falſis fucum faciunt lectori, adeo ut occupata mens & eorum fidei credula non pervideat interdum quid contra verum ſit ex ipſius auctoris verbis. Dabo exempla illuſtria duo. Suetonii caput eſt in ſceleribus Neronis, quo arſiſſe id monſtrum refert etiam matris cupidine. Inſcripſere vulgo, *Matris nefarius concubitus*, inſinuavitque ſe ex eo lemmate opinio inveterata ſæculis multis, initam matrem ab hoc monſtro: quod nullus antiquorum adſerit, & ſtetiſſe hac ſini deſiderium volunt, ut uterque voluerit, neuter auſus ſit. Suetonium ipſum lege, nihil ejuſmodi. hoc tantum, ita exarſiſſe nefandam hominis libidinem, ut in lectica vectus cum matre, imaginaretur ſibi concubitum, & traderet inceſtis ma-

ARISTÆNETI EPISTOLARUM

LIBER PRIMUS.

ARISTÆNETUS PHILOCALO. I.

manibus ſceleratas libidines. Hoc enim vult quum ait, *libidinatum inceſte, maculiſque veſtis preditum.* Alterum exemplum e noſtro Froiſſardo eſt, cujus caput ſeptimum libri quarti de Betiſacho Ioannis Bituricenſis ducis quæſtore. Videas lemma, credas quæſitam ejus neci cauſſam ex confeſſione hæreſeos & Sodomiticæ libidinis: ita enim ſcribunt. At in capite ipſo attendas curatius, nihil fatetur niſi hæreſim; Bulgaris ſe eadem ſentire, nec certum eſſe de incarnatione, de reſurrectione, & cæteris quæ tum Eccleſiæ credita. Error ex eo, quod Bulgarum ſe fatetur, quo tum homine hæretici omnes vocati propter Bulgarorum a Pontifice Romano diſceſſionem. At iſti credidere accipiendum eo modo, quo vulgo ſumimus, quum Italicam vocem *bugerronis* interpretamur. Delenda ergo ejuſmodi lemmata, & in Froiſſardo notanda fraus conſiliariorum Caroli VI. qui quum Betiſachum propter objecta crimina damnare non poſſent, quia dux Bituricenſis eorum auctor fiebat, perſuaſerunt ſceleſto homini, ut fateretur hæreſim, credulus remiſſam iri litem ad Pontificem Romanum. Prorſus eadem malitia, qua uſus Rex Chilpericus convincendo Prætextato Epiſcopo Rotomagenſi, apud Gregorium Turonicum v. XVIII.

Digitized by Google

ΛΑΪΔΑ τὴν ἐμὴν ἐρωμένην εὖ μὲν ἐδημιούργησεν ἡ φύσις· κάλλιστα δὲ πάντων ἐκόσμησεν Ἀφροδίτη, καὶ τῶν Χαρίτων συνηρίθμησε τῷ χορῷ. ὁ δὲ χρυσοῦς Ἔρως ἐπαίδευσε τὴν ποθουμένην εὐστόχως ἐπιτοξεύειν ταῖς τῶν ὀμμάτων βολαῖς. ὦ φύσεως τὸ κάλλιστον φιλοτέχνημα, ὦ γυναικῶν εὔκλεια, καὶ διὰ πάντων ἔμψυχος τῆς Ἀφροδίτης εἰκών. ἐκείνη γὰρ, ἵνα κάλλος ἀφροδίσιον εἰς δύναμιν διαγράψω τοῖς λόγοις, λευκαὶ μὲν ἐπιμὶξ καὶ ὑπέρυθροι παρειαὶ, καὶ ταύτῃ τὸ φαιδρὸν ἐκμιμοῦνται τῶν ῥόδων· χείλη δὲ λεπτὰ καὶ ἠρέμα διηρημένα, καὶ τῶν παρειῶν ἐρυθρότερα· ὀφρύς τε μέλαιναι, τὸ μέλαν ἄκρατον· τὸ δὲ μεσόφρυον ἐμμέτρως τὰς ὀφρῦς διορίζει· ῥὶς εὐθεῖα καὶ παρισουμένη τῇ λεπτότητι τῶν χειλῶν· ὀφθαλμοὶ μεγάλοι τε καὶ διαυγεῖς, καὶ καθαρῷ φωτὶ διαλάμποντες· τὸ δὲ μέλαν αὐτῶν, αἱ κόραι μελάνταται· καὶ τὸ κύκλῳ λευκὸν, αἴγλην λευκόταται· καὶ ἑκάτερον ὑπερβολῇ πρὸς τὸ

ἕτερον

XVIII. Meliore fide Domitianus in Secundi epiſtolis. MERCERUS.

Εὖ μὲν ἐδημιούργησεν] Prorſus vt in epiſt. 15. φύσει τε καλὴ, καὶ τῆς Ἀφροδίτης ἐπιστημονέστερον κοσμηθεῖσα. MERC.

διῃρημένα] διῃρμένα MERC. Ita Mercerus, quia διᾶραι στόμα dicere amant Græci: Alias διῃρημένα vi ſua non peccat. PAUW.

τὸ δὲ μέλαν αὐτῶν] Lucianus ἐν εἰκόσι. καὶ τὸ ἑκάστῳ πρέπον, ὡς μέλαινα μὲν εἶναι ἀκριβῶς, ὁπόσα μέλαινα· λευκὰ δὲ, ὅσα τοιαῦτα χρὴ, καὶ τὸ ἐρύθημα ἐπανθεῖν. MERC.

αἴγλην λευκόταται] Nemo eſt, qui non videat corruptum locum, & ſtatim judicet reſcribendum, λευκότατον. Sed aliud

Digitized by Google

AMICAM meam Laïdem bene creavit natura; ſed optime omnium ornavit Venus, & accenſuit Gratiarum choro. At Cupido aureus amatam edocuit jaculari telis oculorum felicibus. O naturæ eximium operæ pretium: ô mulierum decus: ô vivam per omnia Veneris imaginem! Nam illi, vt Veneriam formam, quantum pote, verbis depingam, mixtæ candore ac tenui rubore genæ nativum roſarum ſplendorem referunt: ſubtiles labiæ, tenuique interſtitio diſtinctæ, & rubicundiores genis: ſupercilia nigra puriſſima nigredine, diſparataque inter ſe æquabili meditullio: naſus rectus & adæquatus tenuitati labiorum: oculi magni, lucidi, puro ſplendentes lumine: quod in iis nigrum, pupulæ nigerrimæ; quod circum album, orbes candidiſſimi, alterumque comparatione alterius elucet, & diſparia valde gratiam ſu-

aliud latet, ſcribendúmque αἱ γλῆναι λευκόταται. Nam vt ſupra dixit, τὸ δὲ μέλαν αὐτῶν, αἱ κόραι μελάνταται, ita nunc prorſus ſimili conſtructione, τὸ κύκλῳ λευκὸν, αἱ γλῆναι λευκόταται. Γλήνη pars oculi, quam plerique eandem volunt cum pupilla, quæ eſt κόρη. Pollux, τὴν τῆς κόρης αὐγήν. Noſter, vt vides, τὸ κύκλῳ λευκόν. Poëtæ ſæpe pro toto oculo. Non dubito quin hæc emendatio doctis omnibus videatur certiſſima. MERC. Inepta lectio: Mercerus, αἱ γλῆναι λευκόταται: quod longe adhuc ineptius: Nam γλήνη, ἡ κόρη ὀφθαλμοῦ: præceſſit autem αἱ κόραι μελάνταται, & ipſæ γλῆναι non poſſunt eſſe candidæ: Res eſt perſpicua. Dein τὸ λευ-

κὸν

Digitized by Google

ἕτερον ἐπιδείκνυται· καὶ τὸ λίαν ἀνόμοιον, εὐδοκιμεῖ παρακείμενον· ἔνθα δὴ τὰς Χάριτας ἐγκαθιδρυμένας πάρεστι προσκυνεῖν. ἡ δὲ κόμη φυσικῶς ἑνελισμένη, ὑακίνθῳ ἄνθει καθ᾽ Ὅμηρον ἐμφερής· καὶ ταύτην αἱ χεῖρες τημελοῦσι τῆς Ἀφροδίτης· τράχηλος λευκός τε καὶ σύμμετρος τῷ προσώπῳ· κἂν ἀκόσμητος ᾖ, δι᾽ ἁβρότητα τεθάρρηκεν ἑαυτῷ· περίκειται μέντοι λιθοκόλλητον περιδέῤῥαιον, ἐν ᾧ τοὔνομα γέγραπται τῆς καλῆς· γράμματα δ᾽ ἐστὶ τῶν λιθιδίων ἡ θέσις. ἔστι δὲ εὐμήκης ἡλικίᾳ· σχῆμα καλόν τε καὶ περίμετρον, καὶ τῷ τύπῳ συνδιαλιθέμενον τῶν μελῶν· ἐνδεδυμένη μὲν, εὐπροσωποτάτη· ἐκδῦσα δὲ, ὅλη πρόσωπον φαίνεται. βάδισμα τεταγμένον, βραχὺ δὲ, ὥσπερ κυπάριττος ἢ φοίνιξ, σειόμενον ἡσυχῇ· ἐπεὶ φύσει τὸ κάλλος ἐστὶν ὑπερήφανον· ἀλλ᾽ ἐκείνους μὲν, οἷα φυτὰ, κινεῖ ζεφύρου πνοή· αὐτὴν δέ πως ὑποσαλεύουσι τῶν ἐρώτων αἱ αὖραι. ταύτην ἑαυτοῖς ὡς οἷόν τε ἦν, οἱ κορυφαῖοι γεγράφασι τῶν ζωγράφων· ἡνίκα οὖν δέοι γράφειν Ἑλένην ἢ Χάριτας, ἢ καὶ αὐτήν γε τὴν ἄρχουσαν τῶν Χαρίτων, οἷον εἰς ὑπερφυὲς παράδειγμα κάλλους ἀφορῶντες

κὸν hic non habemus ſimpliciter, ſed τὸ κύκλῳ λευκὸν diſtincte: Quod pupillam cum iride cingit, oculi album eſt, & τὸ κύκλῳ λευκὸν recte dicitur: hanc partem hic habemus, & adjuncta deſcribere debent: Legendum ſine dubio, καὶ τὸ κύκλῳ λευκὸν, αἴγλη λευκότατη, *& circum album, ſplendor candidiſſimus*: non candor eſt ἁπλῶς, ſed candor ſplendens; candor plenus & ſatur, qui eo ipſo ſplendorem ex ſe emittit: Nihil

Digitized by Google

mant ab ipſa vicinia. Gratias ibi inſidentes adorare promptum. At coma nativa criſpitudine ſimilis, vt Homerus ait, hyacinthino flori: & hanc manus Veneris diſcriminavêre: cervix alba, & faciei æquabilis, &, inornata licet, ſatis teneris ſuis deliciis ferox: ſed eam monile è gemmis cingit, inſcriptum formoſæ nomen ferens; cui gemmarum ordo pro literis. Statura procera; veſtis elegans, convenienſque & membrorum adæquata compagini: veſtem induitur, formoſa; exuitur, tota forma eſt. Inceſſus compoſitus, ſed brevis, cupreſſi aut palmæ in modum agitatæ modico flamine: nam naturâ forma ſuperbior eſſe amat. Sed illas, plantas quippe, aura Zephyri motat; hanc leves quodammodo ſublevant auræ Cupidinum. pinxere ipſam ſibi quam potuere optime pictorum eximii: tum, ſi quando ipſis Helena, Gratiæve, aut ipſa Gratiarum præſes effingenda, velut ad eximium pulchritudinis exemplar reſ-

hil emaculatius. Pauw.

ὑακινθίῳ ἄνθει] ὑακινθίνῳ: Locus eſt Odyſſ. Z & Ψ.

Οὔλας ἧγε κόμας ὑακινθίνῳ ἄνθει ὁμοίας. Mer.

βάδισμα τεταγμένον, βραχὺ δὲ, ὥσπερ κυπάριττος &c.] Græca niterent magis, ſi legeretur, βάδισμα τεταγμένον, βραχὺ δὲ, χ' ὥσπερ κυπάριττος &c. Pauw.

οἷον εἰς ὑπερφυὲς] Baſilius. ὥσπερ οἱ ζωγράφοι, ὅταν ἀπὸ εἰκόνων εἰκόνα γράφωσι, πυκνὰ πρὸς τὸ παράδειγμα ἀποβλέποντες, τὸν ἐκεῖθεν χαρακτῆρα πρὸς τὸ ἑαυτῶν σπουδάζουσι μεταθεῖναι φιλοτέχνημα. Merc.

ὥσπερ

τες, ἀνασκοποῦσι τὴν εἰκόνα Λαΐδος, κἀντεῦθεν ἀποτυποῦνται θεοπρεπῶς τὸ φιλοτεχνούμενον εἶδος. μικροῦ με παρῆλθεν εἰπεῖν, ὡς κυδωνιῶντες οἱ μαστοὶ τὴν ἀμπεχόνην ἐξωθοῦσι βιαίως· οὕτω μέντοι σύμμετρα καὶ τρυφερὰ τῆς Λαΐδος τὰ μέλη, ὡς ὑγροφυῶς αὐτῆς λυγίζεσθαι τὰ ὀστᾶ τῷ περιτυπουμένῳ δοκεῖν. τοιγαροῦν ταῦτα μικροῦ γε ὁμοίως δι' ἁπαλότητα συναπομαλάττεται τῇ σαρκί, καὶ ταῖς ἐρωτικαῖς ἀγκάλαις ὑπείκει. ἡνίκα δὲ φθέγγεται, βαβαὶ, ὅσαι τῆς ὁμιλίας αὐτῆς αἱ σειρῆνες· ὅσον ἡ γλῶττα στωμύληθρος. τῶν Χαρίτων πάν-

οὕτω μέν τοι σύμμετρα καὶ τρυφερὰ τῆς Λαΐδος τὰ &c.] Locus paulò intricatior: Interpres dixit, quod voluit, & tamen balbutiit miſere. Quid tibi videtur de membris, quæ preſſius adtrectata haberi poſſunt pro lentis & ductilibus oſſibus? Noſtine ea? Eane conveniunt formæ? Dein, an oſſa ſunt, quæ una cum carne impreſſos digitos recipiunt, & ulnis amatorum cedunt. Fateor, hæc plane inaudita mihi, credo & tibi, & omnibus aliis, qui nugas non amant vere nugas. Aliud dicitur haud dubie: Vertas, *Ita vero concinna & delicata ſunt Laïdis membra, ut aquæ inſtar flecti videantur ejus oſſa una cum amictu: quare ea, ſcilicet membra, ſimiliter fere propter teneritudinem: molleſcunt etiam carni, & amatoriis ulnis cedunt.* Sic ſententia perſpicua eſt & bona: τὸ περιτυπούμενον eſt veſtis, quæ membris adhæret, & membrorum formam accurate exprimit: habuimus antea, σχῆμα καλόν τε καὶ περίμετρον, καὶ τῷ τύπῳ συνδιατιθέμενον τῶν μελῶν: & proxime, κυδωνιῶντες οἱ μαστοὶ τὴν ἀμπεχόνην ἐξωθοῦσι βιαίως: eo pertinet vox: cum veſte molli flectuntur una in modum aquæ mollia membrorum oſſa. μικροῦ γε

Digitized by Google

reſpiciunt ad imaginem Laïdis, atque inde formam, quam accurate fingendam ſibi propoſuere, divine exprimunt. Pæne excidit referre quanto luctamine ſtrophium impellant ſororiantes papillæ. Cæterum tam delicata Laïdi membra, vt preſſius adtrectans dicas lenta & ductilia oſſa. Nam ea fere vna cum carne impreſſos digitos recipiunt tenerrima, ceduntque amplexis amatorum ulnis. At quum loquitur, quantæ, ô dii, ſermonis ejus dulcedines, quam facunda lingua.

χε ὁμοίως ad ὑγροφυῶς referendum eſt, & commode temperat: Nam caro flaccida & πλαδαρὴ nunquam fuit in pretio. συναπομαλάττεται τῇ σαρκὶ, *molleſcunt etiam & mollia ſe præbent carni*, id eſt, corpori ſeſe applicanti: Cum ad hunc locum primum accederem, legebam συναπομαλάττεται τῇ χειρὶ: ſed ſententiam mutavi: quanquam χειρὶ revera eſt paulo apertius. Erunt, qui τῇ σαρκὶ de ipſa membrorum carne accipient, ut *eam* diſerte habeamus hic, quemadmodum *oſſa* in vicinis: Sed propter adjuncta id minus arridet mihi. Pauw.

ὡς ὑγροφυῶς] Varro Papiapapæ, περὶ ἐγκωμίων.

Sigilla in mento impreſſa amoris digitulo,
Veſtigio demonſtrant mollitudinem.

Sed hanc mulierum ὑγρότητα non probat ille apud Achillem Tatium παιδεραςὴς, lib. II. καὶ οὐ μαλθάσσει τὰς ἐν Ἀφροδίτῃ περιπλοκὰς ὑγρότητι σαρκῶν, ἀλλ' ἀντιτυπεῖ πρὸς ἄλληλα τὰ σώματα, καὶ περὶ τῆς ἡδονῆς ἀθλεῖ. Merc.

ἡνίκα δὲ φθέγγεται] In Alciphronis ἐρωτικαῖς. ἀρτίως μοι οἷον ἐφθέγγετο, οἷον ἐπόλισπεν. ὅσαι ταῖς ὁμιλίαις αὐτῆς σειρῆνες ἐνίδρυνται. Merc.

Digitized by Google

πάντων ἡ Λαῒς τὸν κεστὸν ὑπεζώσατο, καὶ μειδιᾷ πάνυ ἐπαγωγόν· οὕτως οὖν τὴν ἐμὴν ὡραϊζομένην καὶ τρυφῶσαν ὑπὸ πλούτου τῆς εὐπρεπείας, οὐδ᾽ ἂν ὁ μῶμος ἐν ἐλαχίστῳ μιμήσαιτο· ἀλλὰ πόθεν ἄρα με τοιαύτης ἠξίωσεν Ἀφροδίτη; περὶ κάλλους οὐκ ἠγωνίσατο παρ᾽ ἐμοί· Ἥρας, Ἀθηνᾶς οὐκ ἔκρινα τὴν θεὸν εὐπρεπεστέραν ὑπάρχειν· ψῆφον αὐτῇ δίκης οὐκ ἀπέδωκα μῆλον. καὶ ἁπλῶς μοι ταύτην πεφιλοτίμηται τὴν Ἑλένην. ὦ πότνια Ἀφροδίτη, τί σοι τῆς Λαΐδος ἕνεκα θύσω; ἣν οἱ προσβλέποντες ἀποτεροπιάζουσιν ὧδε σὺν θαύμασι προσευχόμενοι τοῖς θεοῖς· ἀπίτω φθόνος τοῦ κάλλους· ἀπίτω βασκανία τῆς χάριτος. τοσοῦτον αὐτῇ περ ἐστὶν εὐπρέπεια, ὡς τῶν προσιόντων ἀγλαΐζειν τὰς κόρας τὴν Λαΐδα· καὶ γέροντες οὐ μάλα πρεσβῦται θαυμάζουσιν, ὡς οἱ παρ᾽ Ὁμήρου δημογέροντες τὴν Ἑλένην· καὶ εἴθε, φασίν, ἡ ταύτην εὐτυχή-

τῶν Χαρίτων πάντων ἡ Λαῒς τὸν κεστὸν] Lege πασῶν: Berglerus ad Alciphronem p.180. ſcribit, τῶν Χαρίτων πάντα ἡ Λαῒς τὸν κεστὸν ὑπεζώσατο; quia de formoſa dicitur ibi, ἐπ᾽ ἄκροις μοι δοκεῖ τοῖς χείλεσιν αὐτῆς ἐκάθισεν ἡ Πειθώ· ἅπαντα ἐκείνη γε τὸν κεστὸν ὑπεζώσατο, ὅλαις ταῖς Χάρισι τὴν Ἀφροδίτην δεξιωσαμένη: Sed ei aſſentiatur nemo: Longe enim diverſiſſima eſt loci utriuſque indoles: Cæcutientes vident. Pauw.

μιμήσαιτο] lege μωμήσαιτο. vt in Epiſt. XII. Merc.

ἀπίτω φθόνος] Plena exemplorum omnia avertentium invidiam ac faſcinum, ubi quid magnum, præcipue ubi elata verbis ac laudibus humanitas; quod nunquam veteres niſi invocata pace Adraſteæ; & ſi præteriretur, ulciſci eam credidere. Notus eſt inſignis locus in Rheſo Euripidis,

Ἀδρά-

Gratiarum omnium zonam præcincta Laïs dulciſſime pellacem riſum fundit. Ad hunc modum florentem opibuſque formæ ſuperbam meam ne minimum quidem mordere habet Momus. Sed quî me tali amica dignata eſt Venus? non certavit de forma me judice: non eam Iunoni ac Minervæ cenſui præcellere: non addixi malum litis calculum. Et ecce ultro largitur mihi hanc Helenam. O veneranda Venus, quæ tibi ſacra faciam pro Laïde? quam mirati quicunque videre, deprecantur his verbis deos; abſit invidia formæ; faceſſat gratiis faſcinum. Tanta eſt elegantia Laïdis, vt accedentium pupulas faciat clariores. Quin & eam decrepiti ſenes mirantur, ſicuti Helenam Homerici de populo ſenes; & ô utinam, inquiunt, aut hanc in ætate habuiſſemus,

Ἀδράστεια καὶ Διὸς
Εἴργοις στομάτων φθόνον.
Et in eadem fabula, *- σὺν δ' Ἀδραστείᾳ λέγω.* pro quo dicebant etiam, *ὡς σὺν θεῷ εἰπεῖν*, quod in Platone verterunt male. Nam Nemeſis & Adraſtea nihil aliud quam Deus ultor ſuperborum, & expreſſit recte quicumque ille auctor Panegyrici ad Piſones,
Si tamen hoc de ſe cuiquam promittere fas eſt,
Et Deus ultor abeſt.
id eſt, Nemeſis. Mutavere qui non intelligebant. Notum *præfiſcini* veterum ex eodem more, & quæ ad Virgilii octavam Eclogam obſervata alia. Merc.

τοσοῦτον αὐτῇ περ ἐστὶν εὐπρέπεια] αὐτῇ πάρεστιν εὐπρεπείας. Merc.

παρ' Ὁμήρου] παρ' Ὁμήρῳ. Merc.

οὐ

Digitized by Google

τυχήσαιμεν ἡβῶντες, ἢ νῦν ἠρξάμεθα τῆς ἡλικίας. οὐ νέμεσις τὸ γύναιον εἶναι διὰ στόματος τῇ Ελλάδι· ἔνθα κωφοὶ διανεύουσιν ἀλλήλοις τῆς Λαΐδος τὸ κάλλος. οὐκ ἔχω ὅτι λέγω, οὐδὲ ὅπως παύσωμαι· λήξω δὲ ὅμως, ἓν μέγιστον ἐπευχόμενος τοῖς γραφεῖσι, τῆς Λαΐδος τὴν χάριν, ἧς δι' ἔρωτα πολὺν, οἶδα καὶ νῦν τὸ προσφιλὲς ὄνομα πολλάκις εἰπών.

ΠΑΡΘΕΝΟΙ ΝΕΑΝΙΣΚΩ ἐφαμίλλῳ ποθοῦσαι.

ΕΣπέρᾳ τῇ προτεραίᾳ μελῳδοῦντι μοι κατά τινα στενωπὸν, δύο κόραι προσῆλθον ἀναβλέπουσαι χάριν ἔρωτος μειδιῶσαι καὶ μόναι γε τῷ ἀριθμῷ λειπόμεναι τῶν Χαρίτων· κἀμὲ δὴ ἐρώτων αἱ μείρακες ἁμιλλώμεναι πρὸς ἀλλήλας ἀδόλως, καὶ ἦθος οὐ πεπλασμένον ἐμφαίνουσαι· ἐπειδὴ μέλη προσᾴδων καλὰ, τὰ δεινὰ τῶν Ερώ-

οὐ νέμεσις] Ex illis Homeri:

Οὐ νέμεσις Τρῶας καὶ ἐϋκνήμιδας Ἀχαιοὺς
Τοιῇδ' ἀμφὶ γυναικὶ πολὺν χρόνον ἄλγεα πάσχειν,
Αἰνῶς ἀθανάτῃσι θεῇς εἰς ὦπα ἔοικεν. MERC.

Νεανίσκῳ ἐφαμίλλῳ] Lege. Νεανίσκον ἐφαμίλλως ποθοῦσαι. MERC.

ἀναβλέπουσαι χάριν &c.] Non me extrico, niſi legas, χαριέντως μειδιῶσαι: aut ἀναβλέπουσαι χάριν, ἔρωτας μειδιῶσαι, quaſi ſit, gratioſe reſpicientes, amanter ridentes. Quod tamen ſine exemplo, nec placet. Mox legendum, μόνῳ γε τῷ ἀριθμῷ. MERC.

Hæc

mus, aut rediret nobis melior ætas. Non indignum eſſe in ore toti Græciæ mulierem; quum & muti nutu monſtrent invicem formam Laïdis. Non eſt quod dicam, neque eſt qui deſinam: deſinam tamen, unum hoc maximum optans, adeſſe his ſcriptis gratiam Laïdis, cujus præ amore magno iteravi nunc cupitum nomen ſæpius.

VIRGINES DVAE ADOleſcentem vnum certatim amantes. II.

CANTANTEM me in angiportu ſuperiori veſpera duæ virgines acceſſere amatorie reſpicientes, ridenteſque & ſolo numero cedentes Gratiis: meque rogaverunt certantes inter ſe ſerio, nec compoſito vultu ad fallaciam; Quando tu bellas cantiones occentans gravibus nos fixiſti ſagittis Cupidinum, ecfare, teſta-

Hæc nihili ſunt, & Mercerus infeliciter tentat: Legendum ſuſpicor, δύο κόραι προσῆλθον ἀναβλύουσαι χάριν ἔρωτος μειδιῶσαι, καὶ μόνῳ γε τῷ &c. *duæ puellæ accedebant copioſe emittentes amoris gratiam riſu, & ſolo* &c. μειδιῶσαι arcte cohæret cum ἀναβλύουσαι ἔρωτος χάριν: ridentes, oculis hilaris ex pectore tanquam ex fonte, Amoris gratias large emittebant: Sic verba numeros habent, & nihil ineptum aut marcidum adeſt. PAUW.

τίνος

Digitized by Google

Ερώτων ὑμῖν ἐμβέβληκας βέλη, λέγει πρὸς τῆς σῆς εὐμουσίας, ἧς ἐρωτικοῖς πρὸς τοῖς ὠσὶ καὶ τὴν ψυχὴν ἐμπέπληκας ἑκατέρας ἀμφοτέρων ἡμῶν, τίνος ἕνεκε μελῳδεῖς; ἑκατέρα γὰρ ἑαυτὴν ἐρᾶσθαι φησί· καὶ ζηλοτυποῦμεν ἤδη, καὶ διὰ τὸ φιλονείκως καὶ μέχρι τριχῶν συμπλεκόμεθα πολλάκις ἀλλήλαις. ἀμφότεραι μὲν ὁμοίως, εἶπον, καλαί· πλὴν οὐδετέραν ποθῶ. ἄπιτε οὖν, ὦ νεανίδες· ἀπόθεσθε τὴν ἔριν, παύσασθε ζυγομαχίας. ἄλλης ἐρῶ, πρὸς αὐτὴν βαδιοῦμαι. κόρη, φασὶν, ἐκ γειτόνων οὐκ ἔστιν ἐνταῦθα καλή. καὶ φῂς ἄλλης ἐρᾷν; ψευδῆ προφανῶς. ὅμοι ὡς ἡμῶν οὐδετέραν ποθεῖς. προσεγέλασα τηνικαῦτα βοῶν· ὡς εἰ μὴ θέλω, πρὸς ἀνάγκης ἐπάγετέ μοι τὸν ὅρκον. μόλις, ἔφησαν, κατέβημεν καιρὸν εὔκαιρον εὑροῦσαι, λαβοῦσαι, καὶ παρίσασαι διαπαίζων ἡμᾶς; οὐκ ἀφετέος εἶ, οὐδὲ καταβάλῃς ἡμᾶς ἀπ' ἐλπίδος μεγάλης· καὶ ἅμα λέγουσαι προσεῖλκον. ἐγὼ δέ πως ἡδέως ἠναγκαζόμην. μέχρι μὲν οὖν δεῦρο τοῦ λόγου, καλῶς ἂν ἔχοι καὶ πρὸς ὄντινα οὖν· τὸ δὲ ἐντεῦθεν, ἐν κεφαλαίῳ τοσοῦτον λεκτέον· ὡς οὐδεμίαν λελύπηκα, θάλαμον αὐτοσχέδιον εὑρὼν ἀρκοῦντα τῇ χρείᾳ.

τίνος ἕνεκε] ἕνεκα. Merc.

ὅμοι ὡς ὑμῶν] Lege, ὄμνυ ὡς ἡμῶν οὐδετέραν ποθεῖς. Sequentia id arguunt. Merc.

εὑροῦσαι, λαβοῦσαι] Duo participia ad unum verbum, ut paulo ante ἀναβλέπουσαι, μειδιῶσαι: Hoc durius & aſperius tamen hic: Mallem, verba ita ordinaſſet Auctor, μόλις, ἔφησαν, καιρὸν εὔκαιρον εὑροῦσαι κατέβημεν λαβοῦσαι: Periti vident & ſentiunt. Pauw.

ΓΗΡΑ

teſtamur tuam dulciſonam concordiam, quæ noſtram utriuſque animam ſimul cum auribus amore perfudit, cujuſnam gratia modularis? nam utraque amari ſe dicit; & jam æmulo livore accendimur, ſæpiuſque propter te uſque ad comarum laniatus proceſſere noſtra certamina. Certe ambæ æque formoſæ eſtis, inquam; ceterum neutram ego amo: faceſſite ergo hinc juvenculæ; ponite iras, pauſamque facite certaminis. Aliam amo, ad eam viſo. Non eſt, ajunt, pulchra virgo huic viciniæ; & aliam amare te dicis? manifeſti teneris mendacii. Jura te neutram è nobis deligere. Adriſi tum exclamans: ſcilicet vos invitum jurejurando eſtis adacturæ. Vix, inquiunt, occaſionem commodam nactæ deſcendimus, ac te prehendimus, & tu nos præſens præſentes habebis ludibrio? non te amittimus; neque nos tanta ſpe fruſtraberis. Simul dicto trahebant; at ego patiebar quodammodo vim dulciſſimam. Et huc uſque dixi ſatis, quodque fas audire cuivis. Quod ſupereſt, dicam compendio, neutram ego offendi, tumultuarium ſtratum nactus, ac ſufficiens præſenti negotio.

μέχρι μὲν οὖν δεῦρο] Ad verbum ex Platonis Symposio. Merc.

θάλαμον αὐτοσχέδιον] Achilles Tatius lib. 5. *καὶ ἐγένετο ὅσα ὁ ἔρως ἤθελεν, οὔτε στρωμνῆς ἡμῶν δεηθέντων, οὔτε ἄλλου τινὸς τῶν εἰς παρασκευὴν ἀφροδισίων. αὐτουργὸς γὰρ ὁ ἔρως καὶ αὐτοσχέδιος σοφιστὴς, καὶ πάντα τόπον αὐτῷ τιθέμενος μυστήριον. τὸ δὲ ἀπερίεργον ἥδιον μᾶλλον τοῦ πολυπράγμονος. αὐτοφυῆ γὰρ ἔχει τὴν ἡδονήν.* Merc.

Mere-

ΓΗΡΑ ΚΑΙ ΝΕΟΣ ΥΠΟ δένδρῳ συνευωχηθήτην ἀλλήλοις.

ΦΙΛΟΠΛΑΤΑΝΟΣ ΑΝΘΟΚΟΜΗι.

ΤΗι Λειμώνῃ χαριέντως ἐν ἐρωτικῷ συνεςίαμεν παραδείσῳ, καὶ μάλα πρέποντι τῷ κάλλει τῆς ἐρωμένης. ἔνθα πλάτανος μὲν ἀμφιλαφής τε καὶ

Γήρα καὶ νέος] Scribe, ἑταίρα καὶ νέος. Item, ἀλλήλοις. Merc. Pro Γήρα Mercerus Εταίρα: Satis arbitrarie: Si recte conjecerit, aut Epigraphes Auctor erravit; aut vertendum eſt *Amica*: Nam quæ in ipſa Epiſtola dicuntur, *Meretrici* certe non conveniunt. Pauw.

Ανθοκόμῃ] Viri nomen eſt, non mulieris. Indicant quæ in fine; factum vt ἀβροκόμης, χρυσοκόμης, ἀκερσεκόμης. Merc.

τῇ Λειμώνῃ] Multa in hac Epiſtola ex eleganti illo Platonis Phædro, è quo & Cicero quædam initio primi & ſecundi de Legibus, & Lucianus ἐν εἰκόσι, & Apulejus illa in libro de Deo Socratis, quæ inemendata reliquere poſtremi editores. ego adſcribam ut legenda. *Ita eſt enim apud Platonem, ne quiſquam arbitretur omina eum vulgo loquentium captaſſe. Quippe etiam ſemotis arbitris vna cum Phædro extra pomœrium ſub quodam arboris opaco umbraculo ſignum illud adnuntium ſenſit; ne prius tranſcenderet Iliſſi modicum fluentum, quam increpitu indignatum amorem recinendo placaſſet; quum præterea ſi omina obſervitaret, aliquando eorum nonnulla etiam hortamenta haberet, ut vidimus plerìſque uſuvenire, qui nimia ominum ſuperſtitione non ſuopte corde, ſed alterius verbo reguntur. Recinendo*, τῇ παλινῳδίᾳ, quod

MERETRIX ET ADOLESCENS SUB arbore fruuntur mutuis deliciis. III.

PHILOPLATANUS ANTHOCOMÆ.

JUcundè unà fuimus cum Limóna ámatorio in horto, qui formæ ámatæ conveniens quàm maxime. Nam ibi platanus denſa ramis,

B opa-

quòd *recántare* Horatius. *Omnia* pro *omina* tandiu hic hæſiſſe non magis mirum, quam in loco Gellii I. XXII. *Cávenda igitur eſt non improprietàs ſola verbi, ſed etiam pravitas ominis, ſi quis ſe nunc ſenior advocatus adoleſcenti ſupereſſe dicat*. Ubi etiam poſtremæ editiones, *pravitas omnis*. Et in illo Apuleji Mileſia I. *Vix effatum me ſtatim familiares omen nefarium exſecrati, raptis cujuſquemodi telis inſequuntur*. Ubi vulgo *omnes exſecrati*; nullo ſenſu. De quo nos ad Apulejum latius. Scripſeram hæc, quum prodiit eruditiſſimi Caſauboni Apologia, & in ea emendatus ille prior Apuleji locus, in quo iviſſe in eadem omnia virum emendatiſſimi judicii ſane gaudeo. MERC.

ἔνθα πλάτανος] in Platone: *ὁρᾷς οὖν ἐκείνην τὴν ὑψηλοτάτην πλάτανον. τί μήν. ἐκεῖ σκιά τ' ἐστι, καὶ πνεῦμα μέτριον, καὶ πόα καθίζεσθαι, ἢ ἐὰν βουλώμεθα κατακλιθῆναι.* Et poſtea: *ἥτε γὰρ πλάτανος αὕτη μάλα ἀμφιλαφής τε καὶ ὑψηλὴ, τοῦτε ἄγνου τὸ ὕψος, καὶ τὸ σύσκιον πάγκαλον, καὶ ὡς ἀκμὴν ἔχει τῆς ἄνθης, ὡς ἂν εὐωδέστατον παρέχοι τὸν τόπον.* Omittit tamen noſter illa quæ elegantiſſima in Platone, de acclivi leviter loco, ut accubantibus cervicalis loco eſſet: *πάντων δὲ κομψότατον τὸ τῆς πόας, ὅτι ἐν ἠρέμα προσάντει ἱκανὴ πέφυκε κατακλι-*

Digitized by Google

καὶ σύσκιος, πνεῦμα δὲ μέτριον, καὶ πόα μαλθακὴ, ὥρᾳ θέρους ἐπανθεῖν εἰωθυῖα. ἐπὶ τὸ πεδίον καθεκλίθημεν· οἷ τῶν πολυτελεστάτων δαπέδων δενδρῖται πολλὰ τῆς ὀπώρας πλησίον, ὄχναι καὶ ῥοιαὶ, καὶ μήλεαι ἀγλαόκαρποι. φαίη τις ἂν καθομηρίζων, τῶν ὀπωρινῶν αὐτόθι νυμφῶν τὸ χωρίον. ἦν μὲν οὖν ταῦτα καὶ ἕτερα δένδρα πλησίον· εὐανθῆ μὲν τοὺς ὅρπηκας, πάμφορα δὲ τὸν καρπόν· ὡς ἂν εὐωδέστατον παρέχοι τὸν ἐράσμιον τόπον. καὶ τούτων ἐκδρεψάμενος φύλλον, ὑπεμάλαττον τοῖς δακτύλοις· εἶτα τῇ ῥινὶ προσάγων, γλυκυτέρας ἐπὶ πλεῖστον εἰσέπνεον εὐοσμίας. ἄμπελοι δὲ παμμήκεις σφόδρα γε ὑψηλαὶ περιελίττονται κυπαρίττους· ὡς ἀνακλᾷν ἡμᾶς ἐπὶ πολὺ τὸν αὐχένα πρὸς θέαν τῶν κύκλῳ συναιωρουμένων βοτρύων· ὧν οἱ μὲν ὀργῶσιν· οἱ δὲ περκάζουσιν·

τακλινέντι τὴν κεφαλὴν πακάλως ἔχειν. Quæ tamen omnia in Platonis Phædro tanquam juveniliter laſcivientis ſtili indicia notaverant Philoſophi veteres. Vide Plutarchum ἐν ἐρωτικ. & huic epiſtolæ illuſtrandæ vide perfectiſſimam delicatiſſimi orti deſcriptionem in Torquati Taſſi lib. XVI. operis emendatiſſimi. Merc.

οἷ τῶν πολυτελεστάτων] Malo, οἷ τὸ πολυτελέστατον δάπεδον, δένδρη τε πολλὰ τῆς ὀπώρας πλησίον. Adſedimus, qua ditiſſimus campus, & plurimæ circum arbores. δενδρῖται corrupte pro δένδρη τε, ex dictantis homophonia, unde errores innumeri in Græcis libris. Polluci, ὥσπερ κελεύεις, pro ὥσπερ καὶ λέξεις. Locus Homeri eſt Odyſſ. η. Merc. Hæc ſine dubio corrupta ſunt: Mercerus non male, οἷ τὸ πολυτελέστατον δάπεδον, δεν-

Digitized by Google

opaca umbra; aura modica, herba mollis, & tempeſtate æſtiva florere docta. Concedimus humi, qua ditiſſimus campus, arboreſque juxta crebræ frugiferæ;

Punicaque & pirus, & fructu gratiſſima malus;

Dicat quis Homericum verſum referens pomariis Nymphis ſacrum locum. Sed his aliiſque juxta arboribus florentes rami, fructus uberes, ſuaviſſimo odore permulcent amœnum locum. Decerptum ego folium commalaxavi digitis, tum admovi naribus; id mihi odorem ſpiravit longe dulciſſimum. Juxta pampini patulæ altæque admodum cupreſſos amplexæ noſtra diu tenuere in flexu colla, dum circulatim pendulas uvas attendimus, quarum turgent aliæ, aliæ primulo nigrore matureſ-

 cunt

δένδρη τε πολλὰ &c. Fors tamen aliud latet: Quid ſi legamus, ἐπεὶ τὸ πεδίον κατεκλίθημεν· αἱ πόαι πολυτελέσταται δάπιδες, δένδρη τε πολλὰ &c? δάπις idem, quod τάπης, ut nemo neſcit Græce doctus: iſta vox eleganter adhibita de herbarum ſtragulis: Vide & judica: Hoc noſtrum delicatius ſane. Pauw.

σφόδρα γε ὑψηλαὶ] Potius σφόδρα τε ὑψηλαί. Pauw.

ὧν αἱ μὲν ὀργῶσιν] Ex Philoſtrati εἰκόσι. βότρυς δὲ οἱ μὲν ἐξωχροῦσι, οἱ δὲ περκάζουσιν, οἱ δ' ὄμφακες, οἱ δ' οἰνάνθας δοκοῦσι. Sed ille ab Homero Odyſſ. η.

Ἔνθα δέ οἱ πολύκαρπος ἀλωὴ ἐῤῥίζωται,
Τῆς ἕτερον μὲν θειλόπεδον λευρῷ ἐνὶ χώρῳ
Τέρσεται ἠελίῳ· ἑτέρας δ' ἄρα τε τρυγόωσιν,
Ἄλλας δὲ τραπέουσι· πάροιθε

Digitized by Google

σιν· οἱ δὲ ὄμφακες· οἱ δὲ οἰνάνθαι δοκοῦσιν. ἐπὶ τοίνυν τοὺς πεπανθέντας, ὁ μὲν ἀνεῤῥιχᾶτο· ὁ δὲ ἀπὸ τῆς γῆς ἀρθεὶς, ἱκανῶς ἄκρᾳ μὲν τῇ λαιᾷ σφοδρῶς εἴχετο τοῦ φυτοῦ, βεβηκὼς ἐπὶ τῶν κλάδων, τῇ δεξιᾷ δὲ παρετρύγα· ὁ δὲ ἀπὸ τοῦ δένδρου χεῖρα ὤρεγε τῷ γεωργῷ, ὥσπερ γεγηρακότι· ἡ δὲ πηγὴ χαριεστάτη ὑπὸ τῇ πλατάνῳ ῥεῖ ὕδατος εὖ μάλα ψυχινοῦ, ὥστε τῷ ποδὶ τεκμήρασθαι, καὶ διαφανοῦς τοσοῦτον, ὥστε συνεπινηχομένων καὶ διὰ διαυγὲς ὑδάτιον διαπλεκομένων ἐπαφροδίτως ἀλλήλας, ἅπαν ἡμῶν φανερῶς ἀποκαταφαίνεσθαι μέλος. ὅμως οὖν οἶδα πολλάκις τὴν αἴσθησιν πλανηθεὶς, πρὸς ὁμοιότητα μήλων τε καὶ τῶν ἐκείνης μαστῶν· μήλου γὰρ ἀμφοῖν μεταξὺ τοῖς ὕδασι διανηχομένου, τῇ χειρὶ κατεδεξάμην· τοῦτο εἶναι νομίσας τὸν κυδωνιῶντα τῆς ποθουμένης μαστόν. καλὴ μὲν οὖν νὴ τὰς κοπίδας νύμφας, καὶ καθ' ἑαυτὴν ἡ πηγὴ φαι-

ροιδε δέ τ' ὄμφακες εἰσὶν Ἄνθος ἀφιεῖσαι, ἕτεραι δ' ὑποπερκάζουσι. Mer. Tranſlatio absque ullo judicio facta: Nam Naturæ leges, quæ hic ſervari debent, ibi habentur & haberi poſſunt inſuper: Vide modo; nihil apertius. Pauw.

ὁ δὲ ἀπὸ τῆς γῆς ἀρθεὶς, ἱκανῶς ἄκρᾳ μὲν &c.] Diſtinguere præſtat, ὁ δὲ ἀπὸ τῆς γῆς ἀρθεὶς ἱκανῶς, ἄκρᾳ μὲν &c. Pauw.

ἡ δὲ πηγὴ -- ψυχινοῦ] Lege ψυχροῦ. Plato, ἥγε αὖ πηγὴ χαριεστάτη ὑπὸ τῆς πλατάνου ῥεῖ μάλα ψυχροῦ ὕδατος, ὥς γε τῷ ποδὶ τεκμήρασθαι. Scilicet, quia illi ἀνυπόδητοι. Cicero II. de Legibus: *Nec enim ullum hoc frigidius flumen attigi, quum ad multa acceſſerim, ut vix pede tentare id poſſim, quod in Phædro Pla-* to-

Digitized by Google

cunt; acerbæ quædam, aliæ florentes adhuc videntur. Ergo ad maturiores alius reptans aſcendebat; alius ſublimis e terra ſumma læva quantum poterat adprehenſa arbore aſcendebat in ramos, acinos decerpebat dextera; alius ex arbore manum tendebat cano colono. Sub platano fons amœniſſimus fluit aquæ tam frigidæ, ut pede rigorem ſentias; tam limpidæ, ut nantibus nobis, & per aquæ pellucidum vitrum amanter amplexis membra clare apparerent omnia. Senſi tamen ſæpius deceptos ſenſus ſimilitudine malorum cum ejus uberibus: ſupernatans enim aquis inter nos malum adprehendi manu, ſororiantem amatæ papillam tenere me ratus. Et lepidus quidem per ſe fons; teſtor hortulanas nymphas; lepidior ta-

tonis facit Socrates. Merc. ψυχινῦ idem, quod ψυχεινῦ: Et hoc mihi non diſplicet, quanquam apud Platonem ſit ψυχρῦ: Ipſe Mercerus in prima Editione etiam ψυχεινῦ. Pauw.

διαπλεκομένων ἐπαφροδίτως ἀλλήλας] ἀλλήλοις. Merc.

νὴ τὰς κοπίδας] Et hic Nymphæ à Platone: νυμφῶν τε τινῶν καὶ Αχελώου ἱερὸν ἀπὸ τῶν κορῶν τε καὶ ἀγαλμάτων ἔοικεν εἶναι. Sed quæ ſunt κοπίδες nymphæ? an οὐπίδες; an ἑλικώπιδες; ſed ego malim κηπίδας, voce formata à κῆπος, quamvis ſine exemplo, quia & ſupra dixit eodem modo νύμφας ὀπωρινάς. Merc. Difficile eſt κοπίδας, quod ego etiam non intelligo: οὐπίδες & ἑλικώπιδες hic non ſunt unius aſſis: κηπίδας ſpecioſius eſt, ſed vix tamen etiam arridet mihi: Nam quid *hortulanæ* hic præciſe, & cur κηπίδας pro κηπαίας ſumtum? Ali-

Digitized by Google

φαιδροτέρα δὲ μᾶλλον ἐδόκει τοῖς εὐωδεστέροις ἐπικοσμηθεῖσα τῶν φύλλων, καὶ τοῖς μέλεσι τῆς Δειμώνης, ἥτις καὶ ὑπερφυῶς εὐπρόσωπος οὖσα, ὅμως ὅταν ἀπενδύηται, δι' ὑπερβολὴν τῶν ἔνδον ἀπρόσωπος εἶναι δοκεῖ. καλὴ μὲν οὖν ἡ πηγή· εὐκραὴς δὲ καὶ ἡ τοῦ ζεφύρου πνοή· τὸ λεπτὸν ἆμα περιμυθουμένη τῆς ὥρας· λεπτὸν ἆμα καὶ ὑπηνηλὸν ἐνηχοῦσα καὶ τῆς εὐωδίας πολὺ συνεπαγομένη τῶν δένδρων, τοῖς μύροις ἀντέπνει τῆς γλυκυτάτης· καὶ συμμι-

γὴς

Aliud deliteſcit, ſi quid video: An legendum, νὴ τὰς πίδακος νύμφας? Jurat per ipſius fontis, quem hic dæprædicat, Nymphas: Ita ſolent ſæpe Antiqui, præſertim ubi de locis ſibi dilectis verba faciunt, ut hic. Et ſic non neceſſe, ut πίδακων ſcribatur in numero plurium, quod multi forte ſumant propter ſententiam latiorem: Nam εἰδικὸν gratias habere poteſt: Literæ, ut vides tranſponuntur, & ne una mutatur. Pauw.

τοῖς εὐωδεστέροις ἐπικοσμηθεῖσα τῶν φύλλων] Suſpectum eſt εὐωδεστέροις de foliis, quia in ipſis arboribus odoriferis inodora fere ſunt: Inquies, ſupra foliorum odorem habuimus ſuavem: Fateor, ſed ubi ad nares admota erant, & manu ſubacta: Quod ſane aliud eſt, & hic etiam negotium mihi præbet. An legendum vel τοῖς εὐωδεστέροις ἐπικοσμηθεῖσα τῶν φυτῶν, vel τοῖς εὐειδεστέροις ἐπικοσμηθεῖσα τῶν φύλλων? Utrumque bonum & perſpicuum: imo εὐειδεστέροις melius, quam εὐωδεστέροις, ſive φύλλων, ſive φυτῶν ſumas: Nam φαιδροτέρα ἐδόκει & alia adjuncta id impenſius certe diligunt: Hoc commode animadverto, & ut ſedulo conſideres, rogo. Pauw.

τὸ λεπτὸν ἆμα περιμυθουμένη τῆς ὥρας] Melius, παραμυθουμένη. Nec diſplicet viri docti conjectura, qui legit τὸ φλεπ-

τὸν

Digitized by Google

men viſus, ſuaviſſimis foliorum ornatus, & membris Limonæ, quæ formoſa licet ſupra naturam, tamen exuta comparatione internorum bonorum deformis apparet. Lepidus fons, inquam; ſed & jucunde temperatus Favoni ſpiritus, tempeſtatis æſtum demulcens, dum dulcem & canorum ſonum inſpirat; & multam ex arboribus ſuavitatem odorum ſecum trahens, reſpondebat ſuaviſſimis bellæ meæ unguinibus; miſcebanturque odores ſimul, & fere

τὸν, quia mox ſequitur etiam λεπτὸν. Sed omnino præferendum quod eruditiſſimo Caſaubono viſum, τότε καῦμα παραμυθουμένη, pro τὸ λεπτὸν ἆσμα. Merc. Hæc corrupta & male turbata ſunt: Dicam paucis, quod res eſt: τοῖς μύροις ἀντέπνει τῆς γλυκυτάτης pendet ab εὐκραὴς δὲ καὶ ἡ τοῦ ζεφύρου πνοή: Id certum adeo & perſpicuum, ut nemo, qui Græca intelligat, ea de re dubitare poſſit. Hoc autem poſito, vides ſtatim, plura inter ſocianda adeſſe, quam orationis ſtructura capere poteſt: Nam bis ingeſtum ἆσμα cum ſuis adjunctis aperte redundat. Scilicet in his variarunt Libri, & quidam habuerunt ſcriptum, εὐκραὴς δὲ καὶ ἡ τοῦ ζεφύρου πνοὴ, τὸ φλεκτὸν ἆσμα παραμυθουμένη τῆς ὥρας καὶ τῆς εὐωδίας πολὺ συνεπαγομένη τῶν δένδρων, τοῖς μύροις &c. Alii vero, εὐκραὴς δὲ καὶ ἡ τοῦ ζεφύρου πνοὴ, λεπτὸν ἆσμα καὶ ὑπνηλὸν ἐνηχοῦσα, καὶ τῆς εὐωδίας πολὺ συνεπαγομένη τῶν δένδρων, τοῖς μύροις &c. Sic ſtatim verborum priſtina facies apparet, & nimium illud tollitur: Qui φλεκτὸν legebant, qui τότε καῦμα παραμυθουμένη, vulnus non ſanarunt, ſed tetigerunt, & in verbis nectendis cæcutierunt miſere. Non dubitandum autem, quin lectio primo loco poſita longe præ-

Digitized by Google

γὴς ἦν εὐοσμία· καὶ μικροῦ γε ὁμοτίμως τὴν αἴσθησιν εὐφραινόντων. βραχὺ γὰρ ἡγοῦμαι τὸ μύρον ἐνίκα· ὅτι γε τῆς Λειμώνης ὑπῆρχε τὸ μύρον. ἔτι δὲ τὸ ἔμπνουν τῆς αὔρας λιγυρὸν ὑπηχεῖτο μουσικῷ τῶν τεττίγων χορῷ· δι᾽ ἣν καὶ τὸ πνῖγος τῆς μεσημβρίας ἠπιώτερον ἐγεγόνει. ἡδὺ καὶ ἀηδόνες περιπετόμεναι τὰ νάματα μελῳδοῦσιν· ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων ἡδυφώνων κατηκούομεν ὀρνίθων, ὥσπερ ἐμμελῶς ὁμιλούντων ἀνθρώποις· ἔτι κἀκείνους πρὸ τῶν ὀμμάτων ἔχειν δοκῶ· ὁ μὲν ἐπὶ πέτρας ἀναπαύει τὼ πόδε καθ᾽ ἕνα· ὁ δὲ, ψύχει τὸ πτερόν·

ὁ δὲ,

præſtet alteri ſequenti: Nam quid illud λεπτὸν καὶ ὑπηνηλὸν hic? Nihil ſane, nihil: Somnum enim capere nolebant ſuaviculi, ſed bene vigiles eſſe, ut facerent, quod voluptas amatoria dictat, quæ torpentes certe non amat, ſed alacres: ideoque & æſtum fugiebant, & Zephyrum τὸ φλεκτὸν τῆς ὥρας παραμυθούμενον laudabant: Sentisne? Pauw.

καὶ μικροῦ γε ὁμοτίμως τὴν αἴσθησιν εὐφραινόντων] Unde pendet εὐφραινόντων? Id ego non video, & alius, qui attendit, etiam videre non poteſt. Locus eſt corruptus, & ſcribendum, vel καὶ συμμιγὴς ἦν εὐοσμία· καὶ μικροῦ γε ὁμοτίμως τὴν αἴσθησιν εὐφραῖνον, vel καὶ συμμιγὴς ἦν εὐοσμία· καὶ μικροῦ γε ὁμότιμος ἡ αἴσθησις εὐφραινόντων. Pauw.

ἔτι δὲ τὸ ἔμπνουν.] Scribe, τὸ εὔπνουν. Plato, εἰ δ᾽ αὖ βούλει τὸ εὔπνουν τοῦ τόπου, ὡς ἀγαπητόν τε καὶ σφόδρα ἡδὺ, θερινόν τε καὶ λιγυρὸν ὑπηχεῖ τῷ μουσικῷ τῶν τεττίγων χορῷ. Lucianus ἐν ἔρωσι. καὶ γὰρ οἱ κατὰ κορυφὴν λιγυρὸν ὑπηχοῦσι τέττιγες. Merc. ἔμπνουν hic ſignatius, quam εὔπνουν, quia de odore præcedit, qui hic non requiritur, ſed flamen, cum tamen dubia ſit vocis εὔπνουν ſignificatio: Quare loco conve-

Digitized by Google

fere æquabili ſuavitate mulcebant ſenſus; niſi quod paullum ſuperabat unguentum, mea ſententia hoc ſolo, quod Limonæ unguentum erat. Sed & auræ vocalis ſonus argutum reſonabat ſonoro cicadarum ſono; quæ & meridiei æſtum leniebat. Dulce & luſciniæ circumvolitantes cantillabant. Sed & alias ſuaviſonas aviculas uſurpavimus auribus, veluti modulatis canticis colloquentes hominibus. Adhuc mihi ante oculos habere eas videor; illa pedes alternis in ſilice requieſcit, illa alam re-

venientius certe ἔμπνευν, quam εὔπνευν: Verba Platonis nihil ad rem. Pauw.

ὑπηχεῖτο μουσικῷ] ὑπηχεῖ τῷ μουσικῷ. Merc.

δι' ἣν καὶ τὸ πνῖγος &c.] δι' ἣν pertinet ad τῆς αὔρας: Et ſic dicitur his, quod antea dictum illis, τὸ φλεκτὸν παραμυθουμένη τῆς ὥρας: quod ſane ingratum. Sed hæc culpa non eſt Auctoris, ſed Amanuenſium, qui Librorum diſcrepantiam temere miſcuerunt: In illis nempe Codicibus, qui pro τὸ φλεκτὸν ἅμα παραμυθουμένη τῆς ὥρας exhibebant ſupra λεπτὸν ἅμα καὶ ὑπνηλὸν ἐγηχοῦσα, exaratum fuit hic illud δι' ἣν καὶ τὸ πνῖγος &c, quod alii Codices ignorabant, quia idem verbis non iiſdem dicebant antea: Attende: fallor, aut probabis, quod dico. Nihil certe frequentius, quam iſta confuſio ex annotata Librorum διττογραφία. Pauw.

τὰ νάματα μελῳδοῦσιν] Non convenit μελῳδοῦσιν: Scribe ἐμελῴδουν. Pauw.

ὁ μὲν ἐπὶ πέτρας] Ad verbum e Philoſtrati εἰκόσι. ὁ μὲν γὰρ ἐπὶ πέτρας ἀναπαύει τὼ πόδε καθ' ἕνα· ὁ δὲ ψύχει τὸ πτερόν· ὁ δ' ἐκκαθαίρει· ὁ δ' ᾖρέ τι ἐκ τοῦ ὕδατος. ὁ δ' εἰς τὴν γῆν ἀπονένευκεν ἀποσιτίσασθαί τι ἐκεῖθεν. de cycnis. Merc.

ψύχει τὸ πτερόν] Cum ſcilicet alas remittit, ut pen-

Digitized by Google

ὁ δὲ, ἐκκαθαίρει· ὁ δὲ ἦρέ τι ἐκ τοῦ ὕδατος· ὁ δὲ εἰς τὴν γῆν κατανένευκεν ἀποσιτίσασθαί τι ἐκεῖθεν· ἡμεῖς δὲ, ὑφειμένῃ τῇ φωνῇ διελεγόμεθα περὶ τούτων, ὅπως μὴ ἀποστήσωνται, καὶ διασκεδάσωμεν τῶν ὀρνίθων τὴν θέαν· κἀκεῖνό τε νὴ τὰς Χάριτας ἐπιτερπέστατον ἦν· τοῦτο γὰρ ὀχετηγοῦ κατὰ τάχος ἐπὶ πρασιάς τε καὶ δένδρα τῇ σμηνύῃ καθηγουμένου τῷ ῥεύματι πόῤῥωθεν ὁ θεράπων φιάλας καλλίστου πόματος πλήρεις ἐπὶ τὸν ὁλκὸν ὑφίει, θᾶττον φέρεσθαι κατὰ ῥοῦν· οὐ χύδην, ἀλλὰ κατὰ μίαν ἐκ διαστήματος βραχέος διακεκριμένας ἀλλήλων· ἕκαστον δὲ τῶν ἐκπωμάτων

των

pendula ſint, & ſic eas permeare poſſint ventuli. PAUW.

ἡμεῖς δὲ, ὑφειμένῃ] Philoſtratus in Mida. καθεύδει ὁ σάτυρος καὶ ὑφειμένῃ τῇ φωνῇ λέγωμεν περὶ αὐτοῦ, μὴ ἐξεγείρηται, καὶ διαλύσῃ τὰ ὁρώμενα. MERC.

τοῦτο γὰρ ὀχετηγοῦ] Elegantiſſima deſcriptio rivuli, cui additæ phialæ cum aqua & vino, quæ navium in modum per aquam advectæ convivas ipſos quærerent. Legendum autem, τοῦ γὰρ ὀχετηγοῦ κατὰ τάχος ἐπὶ πρασιάς τε καὶ δένδρα τῇ σμινύῃ καθηγουμένου τὸ ῥεῦμά τι πόῤῥωθεν. Homerus Odyſſ. Φ.

Ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ ὀχετηγὸς
ἀπὸ κρήνης μελανύδρου
Ἀμφυτὰ καὶ κήπους ὕδατος ῥόον ἡγεμονεύει
Χερσὶ μάκελλαν ἔχων,
ἀμάρης δ' ἐξ ἔχματα βάλλων.

Expreſſit pæne ſingula verba noſter; ἀμφυτὰ καὶ κήπους dixit, ἐπὶ πρασιάς τε καὶ δένδρα. καθηγουμένου, ἀντὶ τοῦ ἡγεμονεύει. τὸ ῥεῦμά τι πόῤῥωθεν, pro ὕδατος ῥόον ἀπὸ κρήνης μελανύδρου. Tandem pro μάκελλαν dixit σμινύην, quod idem eſt. Maximus Tyrius, οὐκ ἀπὸ σμινύης ὁ Καλλικρατίδας, οὐκ ἀπὸ σκαπάνης ὁ Λύσανδρος, οὐκ ἀπὸ ἀρότρου ὁ Δερκυλλίδας. Aquilegem

Digitized by Google

frigerat; ſiccat alia; eſt quæ ex aqua quid trahat; eſt quæ cernua terram deſpectet victum inde quæſitura: nos de his ſummiſſa voce muſſare interea, ne avolent, turbemusque avium ſpectaculum. Fuit & hoc per Gratias jucundiſſimum. Aquilex feſtinus areis atque arboribus ligone inducebat aquam e longinquo rivulo; immiſit in eum canalem famulus potionis eximiæ fialas, quæ ſecundo fluctu non paſſim, ſed ſingulæ ferrentur brevi inter ſe intervallo diſtinctæ: ita ſingula pocula na-

gem etiam in ſuo prato pingit Achilles Tatius initio lib. I. ὀχετηγός τις ἐγέγραπτο δίκελλαν κατέχων, καὶ περὶ μίαν ἀμάραν κεκυφὼς, καὶ ἀνοίγων τὴν ὁδὸν τῷ ῥεύματι. & alterum Lucianus in fabuloſi piſcis horto, ἀληθοῦς ἱστορίας α. ἐφιστάμεθα πρεσβύτῃ καὶ νεανίσκῳ μάλα προθύμως πρασιάν τινα ἐργαζομένοις, καὶ ὕδωρ ἀπὸ τῆς πηγῆς ἐπ' αὐτὴν διοχετεύουσιν. MERC. Non adſentior Mercero hæc ita emendanti, καθηγουμένου τὸ ῥεῦμά τι πόρρωθεν, ὁ θεράπων &c. Nam miniſter longius a convivis aberat, quam aquilex: Hoc non obſcure conſtat ex eo, quod de poculorum itinere & ad convivas acceſſu dicitur: Res omnis ita concipienda: Aquilex obicem, qui in rivo erat, non longe ab ipſo illo loco, in quo conſidebant amantes, ligone aperiebat & educebat, ut ſic areæ & arborum ſedes humectarentur largius; Id pocillator paulo remotior animadvertens, phialas in aquam citius prolabentem immiſit eo modo, quo dicitur hic. Legendum igitur & diſtinguendum, τοῦ γὰρ ὀχετηγοῦ κατὰ τάχος ἐπὶ πρασιάς τε καὶ δένδρα τῇ σμινύῃ καθηγουμένου τὸ ῥεῦμα, πόρρωθεν ὁ θεράπων φιάλας &c.

Ter-

Digitized by Google

των δίκην ὁλκάδων ἐπιχαρίτως διεκπλεόντων ὄρθρου τὸ μηδικὸν φῦλον ἐπεφέρετο φῦλλον· καὶ ἦν ταῦτα ταῖς εὐπλοούσαις ἡμῶν φιάλαις ἱστία. τοιγαροῦν αὐτοφυῶς ἠρεμαίᾳ καὶ ἀταράχῳ πνοῇ κυβερνῶμαι, καθάπερ νῆες ταχυναυγήσασαι κατὰ πρύμναν ἱσαμένου τοῦ πνεύματος, σὺν τοῖς ἡδίστοις φόρτοις εἰς τοὺς συμπότας εὔδιον προσωρμίζοντο. ἡμεῖς δὲ ὑπούργως ἀνασπῶντες ἑκάστην παραθέουσαν κύλικα συνεπίνομεν, ἴσον ἴσῳ κεκραμένην μετρίως. ὁ γὰρ ἔμμετρος οἰνοχόος ἐξεπίτηδες τοσοῦτο θερμότερον τοῦ δέοντος τὸν οἶνον συνέμισγεν ὕδατι διαπύρῳ, ὅσον ἔμελλεν ὁ ψυχρόταῖος ὁλκὸς ἐπιπελάζων αὐτὸ τὸ κραθὲν ἐπιψύχειν· ὅπως ἂν μόνης γε τῆς ἀμέτρου θέρμης τῷ ψυχρῷ μειουμένης τὸ σύμμετρον καταλήψοιτο. καὶ οὕτω δὴ γέγονεν

ἡμῖν

Terminationes vocum corruptæ ſunt millies. Pauw.

ὄρθρου] Bene doctiſſimus Caſaubonus, ὀρθὸν τοῦ Μηδικοῦ φυτοῦ ἐπεφέρετο φῦλλον. pro velo, inquit, ferebat folium Medicæ arboris. Nam legendum ἱστία, & mox κυβερνώμεναι. Item ταχυναυτήσασαι. ταχυναυτεῖν, ταχέως πλεῖν. Lucianus ἐν ἔρωτι: ταχυναυτοῦν σκάφος εὔτρεπιστο. Merc. Male Viri Eruditi: An unum folium Arboris Medicæ pro velo eſſe potuit, & in ſingulis phialis ſtare erectum? Haud puto. Alia prætereo: Locus ita legendus eſt, ἕκαστον δὲ τῶν ἐκπωμάτων δίκην ὁλκάδων ἐπιχαρίτως διεκπλεόντων, ὀρθὸν τὸ Μηδικὸν μῆλον ἐπεφέρετο φύλλοις· καὶ ἦν ταῦτα ταῖς εὐπλοούσαις ἡμῶν φιάλαις ἱστία. τοιγαροῦν -- κυβερνώμεναι -- ταχυναυτήσασαι -- πνεύματος, σὺν τοῖς ἡδίστοις φόρτοις &c. In unaquaque phiala erectum ſtabat malum Me-

navicularum ad modum eleganter natantia rectum Medicæ arboris gerebant folium; erantque hæc vela rectum curſum tenentibus fialis; quæ ſuopte ingenio lenta ac tranquilla aura gubernatæ, tanquam naves citò puppim inflante vento cum dulciſſimis oneribus ad convivas appellebant recta; tranſeuntes enim calices quiſque apprehendens manu ebibebamus, æqualiter omnes ac módice mixtos. Nam de induſtria prudens pincerna tanto calidius juſto vinum ferventi lympha temperaverat, quantum frigidiſſimi tubuli rigor totum refrigerare poſſet poculum, ut nimio ſolum calore per aquæ frigus imminuto, maneret mixtum juſto temperamine. Ad hunc nos

Medicum cum foliis: Hoc una cum vino commeatus ſuaviſſimarum iſtarum ὁλκάδων: Nihil convenientius. ὁλκάδων, ϛιϛία, ἡδίϛοις φόρτοις, ſingula ad ſuſpicionem noſtram aperte accedunt. Pauw.

ὑπούργως ἀνασπῶντες] Quid ὑπούργως hic? An *miniſtri loco*, ipſi ſine miniſtro? Nihil melius ſuccurrit: Hoc tamen ſenſum habet jejunum, & Græce etiam coactum eſt. Interpres, *quisque apprehendens manu*: Dixit, quod ſibi viſum, non quod Græca dictant. An locus eſt leviter corruptus, & legendum, ἡμεῖς δὲ ὑπουργῷ ἀνασπῶντες ἑκάϛῃ &c? Apud Græcos caſus tertius eleganter ſæpe abundat, ut ſciunt, qui Linguam callent. ὁ θεράπων præceſſit: hic ὑπουργὸν habemus: mox οἰνοχόον: Ne voces eædem recurrerent, ita de induſtria variavit Auctor. Pauw.

τοσῦτο θερμότερον] τοσούτῳ. Merc.

τὸ σύμμετρον καταλήψοιτο] Non quadrat κατα-

Digitized by Google

ἡμῖν ἀμφὶ Διόνυσόν τε καὶ Ἀφροδίτην ἡ παραδιατριβὴ, οὓς ἐπὶ τῇ κύλικι συνᾴδοντες ἐθελγόμεθα· ἡ δὲ Λειμώνη τοῖς ἄνθεσιν αὐτῶν λειμῶνα τὴν κεφαλὴν ἐποιεῖτο. καλὸς δὲ ὁ στέφανος καὶ δὴν ἐπιτρέψαι ταῖς ὥραις ῥᾷστα καὶ φαιδρότερα τοῖς λόγοις ἀποτελέσαι τὸ ἐρεύθος, ὅταν εἴη τούτων καιρός. ἄπιθι τοίνυν ὦ Φιλότης ἐκεῖσε. ἔστι δὲ τοῦ καλοῦ Φυλλιῶνος τὸ χωρίον, καὶ τοῦτον εὔχαρυ Ἀνθοκόμη συναπέλαβε τῇ ποθουμένῃ Μυρτάλῃ.

ΝΕΟΣ ΣΤΟΧΑΣΤΙΚΟΣ
τοῦ τρόπου τῶν γυναικῶν.

ΦΙΛΟΧΟΡΟΣ ΠΟΛΥΑΙΝΩ.

Ἱππίας ὁ καλὸς ὁ Ἀλωπεκῆθεν, ἀρτίως ἔφη πρὸς

καλήψοιτο a καταλαμβάνω: Scribe καταλείψοιτο a καταλείπω. Pauw.

ἡ παραδιατριβὴ] Lege, ἡ πᾶσα διατριβή. ex Platonis Symposio: Ἀριστοφάνης, ᾧ περὶ Διόνυσον καὶ Ἀφροδίτην πᾶσα διατριβή. Mox ſcribe cum doctiſſimo Caſaubono, συνᾴδοντες. notum eſt ᾄδειν ἐπὶ τῇ κύλικι, ex Platone & aliis. Merc.

ἡ δὲ Λειμώνη] Philoſtratus in epiſtolis. ἡ δὲ σὴ κεφαλὴ λειμὼν πολὺς, ἄνθη φέρων, μήτε θέρους ἄπεισι, καὶ χειμῶνος μέσου φαίνεται. Merc.

καὶ δὴν ἐπιτρέψαι] Et hoc a Philoſtrato. καλὸς γὰρ ὁ στέφανος, καὶ δεινὸς ἐπιτρέψαι τοῖς ἐν ὥρᾳ. Unde vides hic legendum δεινός. Sed apud utrumque optimo & doctiſſimo Caſaubono videbatur legendum ἐπιτρέψαι, quam ego hominis amiciſſimi conjectu-

Digitized by Google

nos modum circa Bacchum & Venerem exercuimus, quos juvabat ad calicem ſimul occinere. Limona interea caput floribus redimitum in prati ſpeciem reddidit: coronaque ea pulchra ſane, potenſque facillime decus addere floribus, & ipſis roſis quum erunt tempeſtivæ, ſplendidiorem ruborem conciliare. Accede ergo & tu mi anime, ad iſtum locum: Phyllionis boni prædium eſt; & tantum bonum fruere & tu Anthocome una cum amica Myrtala.

JUVENIS MULIERUM INGENIUM dignoſcens optime. IIII.

PHILOCHORUS POLYÆNO.

NUPER elegans ille Hippias Alopecenſis tor-

ćturam ſum ſecutus. Mox pro τοῖς λόγοις mihi viſum reſcribere τοῖς ῥόδοις. de utroque doctorum judicium eſto. MERC. Recte meo judicio legi poteſt, καλὸς δὲ ὁ ςέφανος, καὶ δὴ ἐπιπρέψαι ταῖς ὥραις ῥᾷςα, καὶ φαιδρότερον τοῖς ῥόδοις ἀποτελέσαι τὸ ἐρευθος, ὅταν εἴη τούτων καιρός. *pulchra vero corolla, ut & decere equidem Horis facillime poſſet, & ſplendidiorem roſis efficere ruborem, cum ſit earum tempus.* καλὸς ἐπιπρέψαι: Hoc nativum & bene Græcum: τȣ́των καιρὸς eſt ver adultum, quo roſæ belliſſimæ florent, & earum ſumma eſt venuſtas: Vides? Sic locus perſpicuus eſt & planus: φαιδρότερον autem requiritur omnino, neque abeſſe poteſt. PAUW.

εὔχαρυ] Lege, καὶ τοιοῦτον εὔχαρι. Ανθοκόμην συναπόλαυε. MERC.

παι-

Digitized by Google

πρὸς ἐμὲ γοργῶς ἀποβλέψας· ὁρᾷς ἐκείνην, ὦ φίλε, τὴν ἐπιβάλλουσαν τὴν χεῖρα παιδίσκην; ὡς εὐμήκης, ὡς καλὴ καὶ λίαν εὐσχήμων· νὴ θεοὺς ἀστεῖον τὸ γύναιον· οἷον ἅπαξ ἰδόντι κατὰ τάχος εἰκάσαι. δεῦρο πλησίον προσμίξωμεν καὶ πειρασώμεθα τῆς καλῆς. σώφρονος, εἶπον, δοκεῖ μοι τὸ πρόσχημα, τὸ ἁλουργὲς ἡμιφάριον· καὶ δέδοικα μὴ προπετῶς ἐγχειρῶμεν· σκοπῶμεν οὖν ἀκριβέστερον· οἶδα γὰρ ἥκιστα εἰς τὸ κινδυνεύειν ἀφικνουμένους. ἐμειδίασεν ἐπιτιμητικὸν ὁ Ἱππίας· καὶ τὴν δεξιὰν ἐπιτείνας, οἷος ἦν ἐπιῤῥαπίζει με κατὰ κόῤῥης· καὶ διεμέμφετο λέγων· ἀφυὴς εἶς νὴ τὸν Ἀπόλλωνα, καὶ ὅλως ἀπαίδευτος Ἀφροδίτης· σώφρων γὰρ τήνδε τὴν ὥραν, καὶ διὰ μέσου τοῦ ἄστεος οὐκ ἂν οὕτω προήει κεκαλλωπισμένη τε καὶ ἱλαρὰ πρὸς τοὺς ἀπαντῶντας· οὐδὲ τῶν μύρων ὅσον ὄζει, καὶ πόῤῥωθεν ὑπαισθάνῃ; οὐδὲ τοῦ κτύπου τῶν εὐήχων ψελλίων ἀκήκοας ἥδιστον ὑποσειομένων, ὅσον ἀποτελεῖν εἰώθασιν αἱ γυναῖκες ἐξεπίτηδες ἀνακο-

κο-

παιδίσκην] παιδίσκη. Merc.

οἷον ἅπαξ ἰδόντι] Editio Sambuci recte, οἷον γοῦν ἅπαξ ἰδόντι. Pauw.

ἁλουργὲς ἡμιφάριον] ἁλουργὰ fere veteribus τὰ ἁλιπόρφυρα, hoc eſt, queis tinctura e marina illa eximia purpura. Sed & pro ſuccinctiore veſte invenias uſurpatum, qualis trabea erat, quam ἁλουργίδα vocat Plutarchus; qualia amicula matronarum, quæ ſuperinductæ prodibant foras, domi ponebant, aut ubi ad vicinas venerant, ut in Epiſtola ſequenti mulier fugit relicto amiculo, quod poſuerat in convivio. Succinctiorem eſſe veſtem oſten-

oſten-

Digitized by Google

torvum me reſpiciens; Viden' tu, inquit, illam amice, quæ famulæ manum innititur? quam procera, quam elegans, quam decens admodum. Feſtiva per deos mulier, quantum ex primo adſpectu ſtatim conjicere eſt. Accedamus huc propius & formoſam adtentemus. At mihi, inquam ego, probæ habitus videtur purpureum hoc amiculum; vereorque ne quid adgrediamur temere. videamus ergo exactius; ego enim amo caute deſcendere in pericula. Riſit increpandum Hippias: extenſaque dextera, quaſi alapam mihi impacturus, ſimul jurgabundus: Tu vero, inquit, per Apollinem indoctus prorſus es Veneris. proba quippe hac hora per mediam urbem iſtoc ornatu incederet, obviiſque hilaris. Num neque unguenta longe ſenſiſti, quæ redolet? nec ſonum armillarum bene ſonantium audiſti dulce motarum, qualia ſolent mulieres de in-

 duſtria

oſtendit, vel τὸ τῦ ἡμιφαρίυ vocabulum, quod Suidæ ἥμισυ τῦ ἱματίου. Matronarum eſſe, aut earum, quæ matronarum in modum ornatæ, indicat etiam locus in fine Epiſtolæ XVIII. MERC.

οἶδα γὰρ &c.] Scribe, ἀφικνούμενος. Similis locutio Epiſt. I. ἧς δι' ἔρωτα πολὺν οἶδα καὶ νῦν τὸ προσφιλὲς ὄνομα πολλάκις εἰπών. & III. οἶδα πολλάκις τὴν αἴσθησιν πλανηθείς. MERC. Cave mutes: De utroque enim loquitur Philochorus, non de ſe uno: Apparet ex præcedentibus. PAUW.

οἷος ἦν ἐπιῤῥαπίζει] ἐπιῤῥαπίζειν. MERC.

ἐλπί-

Digitized by Google

κομιζόμεναι τὴν δεξιὰν, καὶ ἀκροχειρίζουσαι τὸν κόλπον, ἐρωτικοῖς τε συμβόλοις διὰ τούτων τοὺς νέους εἰς ἑαυτὰς προσκαλοῦσαι· ἀλλὰ καὶ ἐστράφην, ἔφη· ἡ δὲ καὶ αὐτὴ ἀντεστράφη. ἐκ τῶν ὀνύχων τεκμαίρομαι τὸν λέοντα. ἰτέον οὖν ἐστὶν ὦ Φιλόχορε, ὅτι οὐδὲν ἡμᾶς βλάψει· ἐλπίδες καλαί. πλὴν αὐτὸ δείξει, ὁ τῶν ποταμῶν καθηγούμενος ἔφη. τὸ δὲ προσδοκώμενον, φανερῶς, εἰ θέλοι, ῥᾶστα γένοιτ' ἄν. προσπελάσας οὖν καὶ προσεῖπον αὐτὴν, καὶ ἀντιπροσρηθεὶς, ἤρετο φάσκων· πρὸς τοῦ σοῦ κάλλους, ὦ γύναι, ἐπιτρέπεις ἡμῖν ὁμιλῆσαι περὶ σοῦ βραχέα τῇ θεραπαίνῃ; οὐδὲν δὲ, ὧν ἀγνοεῖς, διαλεξόμεθα τῇ παιδίσκῃ· οὐδὲν ἀνάργυρον αἰτήσομεν ἀφροδίτως· χαριούμεθα δὲ, ὅσον αὐτὴ ἂν ἐθέλοις. ἐθελήσεις δὲ οἶδ' ὅτι τὰ μέτρια. ἐπίνευσον ὦ καλὴ, οὐ τοσοῦτον ἐλεῶ τὸν τιτθίον. ἡ

δὲ

ἐλπίδες καλαί] Sambuci Editio *ἀλλ' ἐλπίδες καλαί*: quod non mutandum. Pauw.

ὁ τῶν ποταμῶν] Lege *τὸν ποταμὸν*. Habet a Platone, in cujus Theæteto, *ὁ τὸν ποταμὸν καθηγούμενος, ὦ Θεαίτητε, ἔφη, ἄρα δείξει αὐτό.* qui vadum præibat in fluvio, rogatus num profundus amnis, ipſa res docebit, inquit. Merc.

φανερῶς, εἰ θέλοι, ῥᾶστα &c.] *φανερὸν*. Merc. Recte Mercerus *φανερόν. εἰ θέλοι*, *an velit*: Perperam ille *ſi vis*. Pauw.

προσεῖπον αὐτὴν] *προσειπὼν*. Merc.

οὐδὲν ἀνάργυρον] Infra Epiſt. XIIII. *ἀνάργυρον οὐδὲν ταῖς ἑταίραις πιθανόν.* Sed hic legendum omnino, *οὐδὲ ἀνάργυρον αἰτήσομεν Ἀφροδίτην.* Merc. Non illepide Mercerus: Quia tamen venuſtas eſt in *οὐδὲν* repetito, fors legendum potius, *οὐδὲν ἀνάργυρον αἰτήσομεν ἀναφροδίτως*: Sic idem etiam dicitur occulte

Digitized by Google

duſtria protendentes manum, & ſummis digitis prendentes ſinum, atque his amatoriis indiciis allectantes juventutem. Sed & reſpexi, inquit: reſpexit & illa; leonem ex unguibus agnoſco. eundum ergo Philochore; nihil nobis noxæ dabit: quin ſpes omnes bonæ; ceterum res ipſa docebit, ſicut ajebat qui in flumine tentabat vadum. Sed quod quærimus, ſi vis, manifeſtum fiet cito. Itaque ille accedens, & eam adlocutus, mutuoque adloquio dignatus, rogare cœpit: teſtor formam tuam, mulier, licetne paucis appellare ſuper te famulam tuam? nos illi nihil eorum quæ neſcis, dicemus, neque ullam gratis petemus gratiam. quin dabimus quantum voles ipſa; voles autem novi, modica: annue, formo-

 ſa.

culte magis: quod ſane urbanius: Attende. Pauw.

οὐ τοσοῦτον &c.] Multa fingi poſſunt & diverſa valde. non miſeraberis hujus infantuli? Philochori puta. Vix tantum dixerat, quum attrectare papillas cœpit: paucis immutatis. Sed hæc non ſatisfaciunt mihi, & quærendus alius Æſculapius. Merc. In his non eſt ſenſus: Mercerus balbutit, & ſibi comminiſcitur, quæ plane incongrua ſunt. Legendum forte, *ἐπίνευσον, ὦ καλή· οὐ τοσοῦτον ἐλεεῖ τὸ τιτθίον; an tanti non miſereatur mammilla? τοσοῦτον*, argentum, quod manu tenebat, & oſtendebat bellatulæ: *τὸ τιτθίον* eſt appellatio blanda, quæ ipſam puellam hic denotat: Et lepidum *ἐλεεῖ τοσοῦτον*, quia pecunia eſt, quæ *ἐλέειν* facit tales: Vides? non offerentem, ſed ipſum oblatum miſericordia profe-

δὲ τὴν σύννευσιν ἐνδοτέρω καὶ θέλουσιν ὀφθαλμοῖς ἐπιχαρίτως ἐδήλου· καὶ οὐ κατειρωνεύσατο τὴν ὑπόσχεσιν· ἔστη τε καὶ ἐρυθρίασε, καὶ ἀπέστειλεν ἐπαγωγόν τινα καὶ γλυκεῖαν διαυγὴν, οἷα πέφυκεν ἀπαστράπτειν ἐξ ἀπέφθου χρυσίου. τόδε δή φησιν Ιππίας ἐπιστραφεὶς πρός με· οὐκ ἀφυῶς ἐστοχασάμην, οἶμαι, τοῦ τρόπου τῆς γυναικὸς, ἀλλὰ καὶ πέπεικα ταχὺ, οὐ χρόνον μακρὸν, οὐ λόγον πολὺν ἀναλώσας. σὺ δὲ τούτων ἄπειρος ἔτι· ἀλλ' ἕπου καὶ μάνθανε, καὶ συναπόλαυσον ἐρωτικῷ διδασκάλῳ· τοῦτο γὰρ τὸ μάθημα τῶν ἐρωτικῶν, παρ' ὅν τινα οὖν ποιοῦται δεινότατον εἶναι.

ΔΟΛΟΣ ΓΥΝΑΙΚΟΣ ΚΑΙ-
νοπρεπῶς τὸν σύνοικον ἀπατώσης.

ΑΛΚΙΦΡΩΝ ΛΟΥΚΙΑΝΩ.

Πανηγύρεως ἐν προαστείῳ πανδημεὶ τελουμένης, καὶ δημοθοινίας ἀφθόνου, Χαρίδημος ἐπ' εὐωχίαν συνεκαλεῖτο τοὺς φίλους· ἔνθα καὶ γυνή τις

ſequeretur meretricula: Hoc feſtivum: Quare veriſſima forte eſt ſuſpicio. Alias legi etiam poſſet, ἐπίνευσον, ὦ καλή· οὐ τοσοῦτον ἐλέου τῷ τιτθίῳ; *nonne tantum miſericordiæ mammillæ?* Senſu perſpicuo, ſi τιτθίῳ etiam de ipſa puella accipias: Tales blanditiæ ubique, ut nemo neſcit. Viſne tertium? Erunt, qui prius ita efferre malent, οὐ τοσοῦτον ἐλεοῖ τὸ τιτθίον; *an tanto & pre-*

ſa. Illa aſſenſionem interius oculis volentibus gratioſe teſtata, non diſſimulavit quin promitteret; ſtetitque & erubuit, pellacemque & ſuavem quendam fulgorem emiſit, qualis ex obryſo auro coruſcare amat. Tum verſus ad me Hippias; non male, opinor, inquit, conjeci ingenium mulierum: quin & perſuaſi cito, non magna temporis, nec ſermonis impenſa. At tu adhuc horum imperitus; ſed ſequere, ac diſce, & cum amorum magiſtro fruere una: nam in hac amandi arte confido me quemvis ſuperare poſſe.

MULIERIS DOLUS NOVA arte maritum fruſtratæ. V.

ALCIPHRON LUCIANO.

FESTUM publicum agebatur in ſuburbio, paſſimque epulæ; & vocarat Charidemus amicos ad convivium: aderat & mulier quæ-

& pretio iſto non miſereatur mammilla? Neque hoc diſplicet, ſed alterum τοσοῦτον ad Phaniæ indolem mihi accommodatum videtur mirum in modum. PAUW.

τόδε δή φησιν Ιππίας] τότε δή. MERC.

παρ' ὅν τινα &c.] Doctiſſimus Caſaubonus legit, παρ' ὀντιναοῦν ποιοῦμαι δεινότατος εἶναι. MERC. Vere Caſaubonus, ποιοῦμαι δεινότατος εἶναι. PAUW.

τῶν

τις παρῆν· ὀνόματι γὰρ οὐδὲν δέομαι λέγειν· ἦν αὐτὸς ὁ Χαρίδημος (οἶσθα δὲ τὸν νέον, ὡς ἐρωτικός) ἐν ἀγορᾷ προσιοῦσαν ἰδὼν ἀσκιστρεύει καὶ πέπεικε παραγενέσθαι τῷ δείπνῳ. πάντων οὖν εἰς ταυτὸν ἀθροιζομένων τῶν δαιτυμένων, ὁ χρυσοῦς ἑστιάτωρ εἰσῄει πρεσβύτην τινὰ συνεπαγόμενος, καὶ αὐτὸν δὴ συγκεκλημένον ἡμῖν. ὃν ἐκείνη προσιόντα πόῤῥωθεν κατιδοῦσα, ὀξέως ὑπέδυ· καὶ θᾶττον νοήματος, εἰς τὸν πλησίον οἶκον ἀπέδρα· κᾀκεῖσε μεταπεμψαμένη Χαρίδημον· ἀγνοίας, ἔφη, μέγιστον κακὸν κατειργάσω. οὗτος ὁ πρεσβύτης, ἀνήρ ἐστιν ἐμὸς, καὶ τὴν ἐσθῆτα, ἣν ἐκδυσαμένη κατέλιπον ἔξω, ῥᾳδίως ἐπέγνω· καὶ ὑποψίας, ὡς εἰκὸς, γέγονε πλήρης. ὅμως ἂν ταύτην λάθρα καὶ βραχέα τῶν ὄψων ἐπιδώσῃς, αὐτὸν ἐξαπατήσω· καὶ τὸν νῦν αὐτῷ κατ' ἐμοῦ διενοχλοῦντα λογισμὸν, ἑτέρως παρατρέψω. τούτων οὖν ἐπιδοθέντων, ἀνέζευξεν οἴκαδε· καὶ τὸν σύνοικον ἔφθη, οὐκ οἶδ' ὅπως ἐκφυγοῦσα· καὶ προσλαβομένη φίλην αὐτῆς ἐκ γειτόνων οἰκοῦσαν, προδιέθηκεν, ὅπως ἀμφότεραι βουκολήσωσι τὸν πρεσ-

τῶν δαιτυμένων] δαιτυμόνων. Merc.

ὁ χρυσοῦς ἑστιάτωρ] In laude ubique χρυσοῦς, de homine elegantiore. Habes ſæpe in his Epiſtolis, & paſſim Latinis ac Græcis ſcriptoribus. Apulejus Mileſ. *O nos beatas, quas infantis aurei nutrimenta lætabunt.* Merc.

ἣν ἐκδυσαμένη κατέλιπον ἔξω] Lectio corrupta, quæ totam ſcenam invertit & pervertit: Neceſſe enim, ut amiculum non modo depoſitum fuerit in domo exhibitoris, ſed etiam in ipſo

Digitized by Google

quædam; nomen nihil attinet dicere; quam Charidemus ipſe, (noſti amatorios juvenis mores) obviam in foro factam pervenatus, fecerat ut ad cœnam conſtitueret ſibi. Poſtquam convivæ omnes convenere, venit & aureus exhibitor, vetulum quendam ducens ſecum, vocatum & ipſum, ut nobiſcum eſſet. Eum ubi accedentem eminus advertit mulier, confeſtim elapſa, citius cogitato inſinuavit ſe in proximum cœnaculum, eoque vocato Charidemo; neſcis, inquit, quantum mali feceris: vetulus iſte vir meus eſt, veſtemque quam ex humeris depoſitam reliqui foris, agnovit facile; quodque ſimile vero, ſuſpicione mentem percuſſus eſt. Si tamen veſtem illam, & pauculas e convivio partes clanculum ad me miſeris, ludos faciam hominem, animumque ejus ſequiora de me agitantem alio avertam. His igitur acceptis, neſcio qui elapſa, ac domum ſuam regreſſa prævertit virum; adſumptaque amica e vicinia conſtituerunt ſimul, qui

ipſo præciſe cubiculo, ubi epulæ erant extructæ, ut maritus intrans id agnoverit ſtatim, & alia, quæ hic dicuntur, congruere poſſint: Res eſt aperta & dubii expers: Scribendum igitur certius certo, ἣν ἐκδυσαμένη κατέλιπον ἔσω. Sic omnia quadrant & difficultas eſt nulla. Pauw.

ὅμως ἂν ταύτῃ &c.] *Si tamen clanculum veſtem & obſonia paucula mihi dederis.* Interpretis *ad me miſeris* non probo hic, quia ambiguum eſt & male intelligi poſſet: Cum veſte & obſoniis ipſa

πρεσβύτην· εἶτα ἧκεν εὐθὺς οὗτος, καὶ εἰσεπεπήδηκεν ἔνδον, κεκραγὼς ἅμα καὶ πνέων θυμοῦ· τῆς τε γαμετῆς ὧδε, τὴν ἀκόλαστον ἐβόα τὴν ἐμὴν εὐνὴν, οὔποτε χαίρουσα καθυβρίσεις, καὶ δι' ὧν ἑώρακεν ἱματίων ἀπήλεγχε τὴν μοιχείαν· καὶ ξίφος ἤδη μεμηνὼς ἐπεζήτει· τότε δὴ λοιπὸν ἡ γείτων εἰς καιρὸν ἀνεφάνη· καὶ δέχου τὴν ἐσθῆτα, φησὶν, ὦ φιλτάτη· μεγίστην οἶδά σοι χάριν· πεπλήρωκα τὴν εὐχήν· ἀλλὰ πρὸς θεῶν μηδὲν ἀλαζονικόν· μετάλαβε δὲ καὶ σὺ τῶν προτεθέντων ἡμῖν. τούτων οὕτω λεγομένων, ὁ τραχὺς ἐκεῖνος ἐνέφηνε γέρων, τόν τε θυμὸν ἀνεκρούετο καὶ μετὰ τῆς ὑπονοίας, εἰς τοσαύτην πρᾳότητα συνδιέλυσε τὴν ὀργὴν, ὡς τοὐναντίον ἀπολογεῖσθαι τῇ γαμετῇ. ὦ γύναι, συγγίνωσκέ μοι, φησὶν· ἐξέστην, ὁμολογῶ· ἀλλὰ τῆς σῆς ἕνεκα σωφροσύνης, θεός τις εὐμενὴς εἰς κοινὴν σωτηρίαν φιλανθρώπως ἀπέσταλκε ταύτην, καὶ ἀμφοτέρους ἀπέσωσεν εἰσδραμοῦσα.

ΠΕΡΙ

ipſa mulier ſtatim provolat domum. Pauw.

τῆς τε γαμετῆς ὧδε &c.] Locus aperte mendoſus, quem reſtituere non potuit Mercerus: Scribendum ſuſpicor, vel τὴν τε γαμετὴν ἰδὼν τὴν ἀκόλαστον, ἐβόα, τὴν ἐμὴν εὐνὴν οὔποτε χαίρουσα καθυβρίσεις, καὶ &c. vel ὡς τε γαμετὴν εἶδε τὴν ἀκόλαστον, ἐβόα, τὴν ἐμὴν &c. Utrumque bonum & ex fa-

Digitized by Google

ſenem ambæ ductarent dolis. Ille ſtatim venit domum, irruitque clamans ſimul & furorem ſpirans, uxoriſque incuſans probrum. At meum, inquit, cubile non amplius ſecura pollues. ſimul ex veſtibus quas viderat, arguebat ſtupri conjugem; jamque furens quærebat gladium; quum ecce in tempore apparens vicina, Tene tibi, inquit, amica, veſtem tuam; gratiam tibi habeo maximam; exſolvi preces; ſed eas, per deos, non arrogantes. Verum ſume & tu de his quæ adpoſita nobis. Hæc ubi dixit, placati animi tetrici ſenis, detumuitque ira, & ſuſpicium ſimul cum furore mutavit tanta manſuetudine, ut purgaret ſe ultro conjugi: parce inquit, mulier, extra me fui, fateor; ſed aliquod numen pudicitiæ tuæ propitium commodum hanc benigniſſime ſummiſit communi bono, quæ nos ambo ſervavit interventu ſuo.

facili natum: Elige igitur. Pauw.

ὁ τραχὺς ἐκεῖνος ἐνέφηνε γέρων] *Aſper ille apparuit ſenex*, ſe ſenem prodidit vere ſenem: Cum Emphaſi accipiendum γέρων, ut ἀνὴρ accipitur ſæpe, aliaque id genus ſimiliter. Pauw.

καὶ ἀμφοτέρους &c.] ἢ ἀμφοτέρους. Merc. Neſcio, quare: Nam εἰσδραμοῦσα eſt pro Articulo, & ſententiam efficit plenam. Pauw.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΡΟ ΓΑΜΟΥ φθαρείσης.

ΕΡΜΟΚΡΑΤΗΣ ΕΥΦΟΡΙΩΝΙ.

Κόρη τὶς πρὸς τὴν ἑαυτῆς ἔφη τροφόν· εἴ μοι πρότερον ἐπομόσεις, ὅ δ᾽ ἂν εἴποιμι, φυλάξειν ἀπόῤῥητον, αὐτίκα τοῦτό σοι λέξω. ὀμώμοκεν ἡ τιτθή· ἡ δὲ παῖς εὐθὺς εἴρηκεν· οὐκ ἔτι σοὶ παρθένος ἐγὼ, ὥς γε πρὸς σὲ τἀληθὲς εἰρῆσθαι· εὐθὺς ἀνακέκραγε ἡ γραῦς, ἅμα τὴν παρειὰν αἰκιζομένη καὶ σχετλιάζουσα τὸ συμβάν. ἡ δὲ κόρη φησί· σίγα πρὸς θεῶν, ὦ σωφρόνη· ἔχε ἡσυχῇ, μή τις τῶν ἔνδον ὠτακουστῶν ὑποκλέψῃ τὸν λόγον. οἴ μοι· οὐκ ἀρτίως ὀμώμοκας μηδενὶ παντάπασιν ἐξειπεῖν; τί οὖν φίλη σφόδρα καὶ μεγάλως βοᾷς; νὴ τὴν Ἄρτεμιν, ὦ μῆτερ, καί τοι πρὸς τοῦ ἔρωτος φλεγομένη δεινῶς, ἐσπούδακα σωφρονεῖν, καθ᾽ ὅσον ἠδυνάμην. σμικρὰ δὲ οἷα ἦν, καὶ δίχα μοι γεγονέναι τὰ νοήματα. διελογιζόμην δὲ πρὸς ἐμαυτήν· πειθαρχήσω τῷ ἔρωτι, ἀμε-

ὅ δ᾽ ἂν εἴποιμι] ὅ, τι ἄν. MERC. Non adſentior: Nam ſic ſequens τοῦτο non convenit: Verte, *quod tibi dicere velim:* Sic aptiſſimum eſt τοῦτο, ut vides. δὲ non peccat, & ſi peccaret, mutarem ego in γε: ὅ γ᾽ ἂν εἴποιμι. PAUW.

ἀνακέκραγε ἡ] ἀνακέκραγεν ἡ. MERC.

ὦ σωφρόνη] An nomen proprium. Dubito, & ſcri-

Digitized by Google

PUELLA ANTE NUPTIAS vitiata. VI.

HERMOCRATES EUPHORIONI.

PUELLA quædam ad nutricem; ſi das fidem, inquit, tacituram quod dixero, jam ego id aperiam tibi. Juravit nutrix. tum puella ſtatim; Verum ut fatear, inquit, non ego tibi virgo amplius. Clamare ocyus vetula, ſimul laniare genas, & male factum queri. Sed puella, Tace per deos, inquit, Sophrona mater, ac quieſce, ne quis intus dicta noſtra aucupetur arbiter. Hei mihi! non modo juraſti nulli te omnimodis edicturam? quid tu ergo, amica, clamorem concitatum tollis? Dianam teſtor, mater; quamvis amore ardens efflictim, volui continere quantum in me fuit. Sed parum potui, diverſæque in animo mihi erant ſententiæ. Dicebam quippe mecum; parebo amori, an ſpernam cupidinem?

ſcribendum videtur ὦ σωφροσύνη, ut literarum compendia obfuerint imperitis. Idem mendum apud Aphthonium in Progymnaſmatis, ut plerique putant: Videbimus diligentius alibi. PAUW.

τί οὖν, φίλη] Editio Sambuci, τὶ οὖν, ὦ φίλη. PAUW.

μοι γεγονέναι] γέγονε. MERC.

πειθαρχήσω τῷ ἔρωτι &c.]

Digitized by Google

μελήσω τῷ πόθῳ· ἀμφότερά με κρατεῖ· εἶτα πολὺ μᾶλλον ἐπὶ θάτερα πρὸς τὸν ἔρωτα κλίνω· ηὐξάνετο γὰρ τῇ μελλήσει· καὶ ὡς φυτὸν ἐν τῇ γῇ, ὕτως ἔνδον τῆς ἐμῆς ὑπεφύετο ψυχῆς. οὕτως οὖν ἡτἰήθην ὁμολογῶ τῆς ἀνικήτου λαμπάδος. ἔφη τοίνυν ἡ πρεσβῦτις· χαλεπώτατον μέν τοι δυςύχημα, τέκνον, καὶ τὴν ἐμὴν ᾔσχυνας πολιάν· πλὴν ἐπεὶ τὸ πραχθὲν οὐκ ἂν ἄλλως ἔχει, τὰ δεύτερα παραινῶ πέπαυσο τούτων, καὶ μηδὲ περαιτέρω ἐξαμάρτανε, μή ποτέ σου τῆς γαςρὸς ὀγκουμένης ἐπὶ προσήκοντι τῷ πράγματι καὶ τῷ χρόνῳ, ἐναργῶς κατανοήσωσι τὸ τολμηθὲν οἱ τεκόντες. ἀλλ' εἴθε σοὶ γάμον ταχὺ, πρὶν καταφορος γένῃ, συνεπινεύσουσιν οἱ θεοί· ἤδη δὲ τηλι-

&c.] Lege & diſtingue, πειθαρχήσω τῷ ἔρωτι; ἀμελήσω τοῦ πόθου; ἀμφότερα μ' ἐκράτει· εἶτα πολὺ &c. *utrumque me tenebat*, eadem in me utriusque erat poteſtas: *dein &c.* εἶτα requirit ἐκράτει, ut vident Periti. Nunc κρατεῖ ab εἶτα abhorret, & male cum præcedentibus conſpirat. Pauw.

ἐπὶ προσήκοντι τῷ &c.] ἐπὶ προσήκοντι τῷ χρόνῳ bonum eſt, ἐπὶ προσήκοντι τῷ πράγματι malum: Quid igitur? Legendum arbitror, ἐπὶ προσήκοντι τῷ πράγματι καὶ τῷ χρόνῳ: Utrumque, & πράγματι & χρόνῳ, amat vocem προσήκοντι. Pauw.

Καταφορος] Lege κατάφωρος. Plutarcho Mars & Minerva κατάφωροι, in adulterio prehenſi. Mox lege συνεπινεύσωσιν. Item, οὐκ ἂν ἄλλως ἔχοι: & ante, ἀμελήσω τοῦ πόθου. Merc. Mercerus κατάφωρος γένῃ: Non bene, ut mihi videtur: Nam de puella agitur, quæ cum viro concubuerat, ſed non ex viro conceperat: Patet ex præcedentibus, & ſi non concumberet de-

nem? utrumque plus poterat: ſed tandem inclinavi ad amorem magis. augebat enim mora, ac velut hærens terræ planta, ſuccreſcebat intus in anima mea. Ita victa ſum, fateor, ab invicta lampade. Ad hæc vetula, Grave malum narras, inquit, filia; dehoneſtaſti canos meos. Verum, quoniam factum fieri infectum non poteſt, quod ſupereſt, abſtine ab his, moneo, nec pecca denuo; ne forte proceſſu rei ſimul ac temporis, tumeſcente utero gnarum id totum fiat parentibus. Sed utinam tibi, priuſquam prehendare, dii celeres annuant

denuo, ut nutrix ſuadet, metus erat nullus, ne vitium fieret manifeſtum: Callida enim, ut mox audis, promittit ſe effecturam, ne ipſe ſponſus eam ſentiret vitiatam. Quare Vir Eruditus vocem ſubſtituit, quæ ſententiæ inimica eſt. Dicam, quod verum eſt, niſi fallor: καταφέρεσθαι a corpore ad animum tranſlatum, de illis dicitur, qui in peccata & vitia ruunt proni & animo lubente: Similiterque καταφορὰ, κατάφορος & καταφερὴς uſurpata: Eo ſenſu Emphatice nutrix hic, πρὶν κατάφορος γένῃ, antequam peccandi conſuetudinem acquiras, & in congreſſus Venerios prono ac lubenti animo ruas, itaque fias libidinis manifeſtæ: Hactenus puella deliquerat timida & invita: Ita autem animata, videri non poterat κατάφορος: qualis ne fieret bona, Deos precatur nutrix, ut honeſtam conditionem ei concedant ocyus. Metuebat enim exercitata id, quod evenire ſolet poſt duellum primum, & imbecillitatis humanæ non erat ignara ipſo forte experimento ſuo. Hæc eſt ſententia, hæc vocis elegantiſſimæ ſignifi-

Digitized by Google

λικαύτη γεγένησαι· καὶ αὐτίκα χρημάτων εἰς προῖκα τῷ σῷ δεήθιτι πατρί. τί φὴς, ὦ μῆτερ; τῦτο δέδοικα μάλιςα πάντων. μηδὲν δείσῃς, ὦ παῖ· ἐγώ σε τηνικαύτην διδάξω, πῶς ἂν ἡ πρὸ γάμου γεγονυῖα γυνὴ, παρθένος ἔτι δόξῃ τῷ νυμφίῳ.

ΑΛΙΕΥΣ ΑΙΤΗΘΕΙΣ ΥΠΟ κόρης τὴν αὐτῆς ἐσθῆτα φυλάξαι μέχρις ἂν ἀπολούσηται τῇ θαλάσσῃ, καὶ ταύτην ὁρῶν μάλιςα γυμνωθεῖσαν.

ΚΥΡΤΙΩΝ ΔΙΚΤΥΙ.

ΠΑΡΑ τὴν ἀκτὴν ἑςηκότι μοι κατὰ πέτρας, καὶ

nificatio hic: Alibi accipienda eſt aliter pro ſubjecta materia: Nam ad eam ſe refert ubique vox generalis: quod obſervandum, ne abſolute poſita tibi diſpliceat. Pauw.

' χρημάτων εἰς προῖκα] Dos in ſolennibus nuptiarum & Romano veteri jure & Canonum ac Conciliorum antiquorum præſcripto, quam neceſſitatem poſtremo Juſtinianus ſuſtulit. Sed olim ita fuit: ideo vix nuptiarum mentio, quin dotis ſimul; adeo ut etiam in fictis nuptiis uſurpetur, quales illæ Neronis cum Pythagora, apud Tacitum, Sulpitium, Victorem: Gracchi cum cornicine, apud Juvenalem Satyr. II. Silii cum Meſſalina, apud eundem Juvenalem Satyr. x. ubi recte,

- - & ritu decies centena dabuntur
Antiquo. - -

Recteque Gloſſæ veteres, *Dos ſcilicet*, inquiunt, *ſecundum morem*: nam in hoc ritus antiquus, quod

nuant nuptias. Et tu jam matura viro, brevique paratis nummis in dotem tuam opus erit patri. Quid ais, mater? nihil eſt quod metuam magis. Noli vereri, filia; tum ego te docebo, qui mulier ante nuptias adhuc ſponſo te probes virginem.

PISCATOR ROGATUS A virgine ſuam veſtem uti ſervet, dum abluitur mari, nudamque eam penitus videns. VII.

CYRTION DICTYI.

DUM ad litus in ſcopulo molior, hærentem-

quod dos dicta, non quod decies centena dicta doti; quæ nec ſumma legitima & ſolennis, ut videtur viro docto; alioqui fruſtra ſint JC. qui facultates expendunt doti dicendæ, ſi agnoſcimus legitimam dotis quantitatem, non diſcretis conditione, familia, natalibus: neque rurſus, quod alteri viro magno placet, ſumma ea dotis maximæ priſca ætate; immo maxima ea ſumma etiam Auguſti & ſequentium Imperatorum ævo. Seneca Conſolat. ad Albiam. Plutarchus in Antonio. Martialis. Tacitus. Papinianus. Utrique erroris cauſſa ex illis verbis, *ritu antiquo*, quæ, ut dixi, bene explicant Gloſſæ veteres, quas edidit P. Pithœus vir doctiſſimus, & natus bono literarum. MERC.

δεήθιτι πατρὶ] Scribe *δεηθήτω πατρὶ*: Recte Interpres, *nummis in dotem tuam opus erit patri.* PAUW.

τηνικαύτην] *τηνικαῦτα.* MERC.

βελ-

Digitized by Google

καὶ τῷ ἀγκίστρῳ προσπεπηγότα κάλλιστον ἰχθῦν ἀνασπῶντι, τοῦ καλάμου κυρτουμένου τῷ βάρει, προσῆλθέ τις εὐπρόσωπος κόρη, κάλλος αὐτοφυὲς καὶ ὅμοιον αὐτομάτῳ φυτῷ φέρουσα. καὶ πρὸς ἐμαυτὸν ἔφην· ἑτέρα πολλῷ βελτίω τῆς προτέρας ἐμπέπλωκεν ἄγρα. αὕτη, τὴν ἐσθῆτα, φησὶ, πρὸς τοῦ Ποσειδῶνος, φύλαττε τὴν ἐμὴν, ἄχρις ἂν τοῖς κύμασιν ἐμαυτὴν ἀπολούσω. ἥσθην ἀληθῶς, καὶ σφόδρα χαίρων τὴν αἴτησιν προσηκάμην· οἷα δὴ μέλλων αὐτὴν καταγυμνωθεῖσαν ὁρᾷν. ὡς οὖν ἐξεδύσατο καὶ τὸν ἔσχατον χιτωνίσκον, ὅλος ἐξέστην ἐκπλαγεὶς πρὸς τὴν λαμπρότητα τῶν μελῶν. ἐξέλαμπε γὰρ ἐκ πολλῆς τε καὶ μελαίνης κόμης λευκὸς μὲν τράχηλος, ξανθὴ δὲ παρειά· χρώματα λαμπρὰ μὲν τῇ φύσει· ἀνθηρότερα τῇ πρὸς τὸ μέλαν φοινικίᾳ. ἐντεῦθεν εἰσπεπήδηκεν ἔνδον, καὶ παρενήχετο τῇ θαλάττῃ· ἦν γὰρ ἀτάραχον καὶ γαληναῖον τὸ κῦμα· καὶ τῷ ἀφρῷ

τοῦ

βελτίω] Nolui mutare, quia conſenſum video perpetuum in omnibus hís vocibus, ut eas non inflectat, quamvis contra Grammaticos canones. Infra Epiſt. xii. τοῦ βελτίω βίου. xi. καλλίω. xiiii. μείζω. Merc. Canonum Grammaticorum ſine dubio habenda eſt ratio; Quare & hic & alibi ſcribendum, ut dictant. Pauw.

ξανθὴ δὲ παρειά] Notes: An παρειὰν ξανθὴν alibi reperias, dubito. De ξανθῷ nos plura aliquando. Pauw.

φοινικίᾳ] Videtur legendum, ἀνθηρότερα δὲ τῇ πρὸς τὸ μέλαν συνοικίᾳ. Merc. Vitium manifeſtum: Mercerus συνοικίᾳ: Non male: Acutius tamen & melius, niſi fallor, ego, τῇ πρὸς τὸ μέλαν κοινωνίᾳ. Particula

Digitized by Google

temque hamo pulcherrimum piſcem traho, curvato pondere calamo, ecce accedit decora virgo, nativa forma, ſimilique arbori ſuo ingenio natæ. Tum ego mecum, alia incidit, inquam, captura longe potior. Illa, per tuum, inquit, Neptunum, ſerva mihi veſtem meam, dum me abluo fluctibus. Ego ſerio lætus, hilariſque annui roganti, viſurus quippe nudatam virginem. Ergo ubi interiorem tunicam exuit, obſtupui mirabundus membrorum elegantiam. Elucebat enim ex denſa nigraque coma collum album, ac rubicunda gena; pulcri uterque per ſe colores, ſed ſplendidiores nigri vicinia. Inde ſaltu ſe in undas dedit, & innatavit mari; tranquilli quippe & immoti ſilebant fluctus, ſpumamque circunfluitantis æſtus albicans corporis æquabat color. Cupidines teſtor, ni prius eam

 vi-

cula δὲ poſt αἰθηρέτειρα omnino requiritur. Pauw.

ἦν γὰρ ἀτάραχον καὶ γαληναῖον &c.] Hic locus in memoriam mihi revocat illum pag. 28. τοιγαροῦν αὐτοφυῶς ἠρεμαίᾳ καὶ ἀταράχῳ πνοῇ κυβερνώμεναι: ubi ſi paulo diligentius attendas, legendum etiam, ἠρεμαίᾳ καὶ ἀταράχῳ ῥοῇ: Non vento, ſed fluxu ferebantur onerariæ illæ ludicræ: ῥοὴ igitur ἠρεμαία καὶ ἀτάραχος ibi, ut ἀτάραχον καὶ γαληναῖον τὸ κῦμα hic. ῥοῦς, ῥοὴ, ῥέεθρον, ῥεῦμα Synonyma ſunt. Imperitos decepit ſequens, καθάπερ νῆες ταχυναυτήσασαι κατὰ πρύμναν &c. Hoc ad ipſum locum monere debueram, ſed neſcio quo modo, excidit mihi. Pauw.

θυμον-

Digitized by Google

τοῦ περιῤῥέοντος κύματος ἡ χροιὰ τοῦ σώματος λευκανθίζουσα παρίστατο. νὴ τοὺς Ἔρωτας, εἰ μὴ πρότερον ἔτυχον τεθεαμένος αὐτὴν, ᾠήθην ἂν τινα τῶν θρυλλουμένων Νηρηΐδων ὁρῶν· ὡς δὲ ἱκανῶς εἶχε τῶν θαλαττίων λουτρῶν, εἶπες ἂν τὴν κόρην ἀνίσχουσαν τῶν κυμάτων ἰδών· οὕτω τῆς θαλάττης τὴν Ἀφροδίτην εὐπρεπῶς προϊοῦσαν γράφουσιν οἱ ζωγράφοι. αὐτίκα γοῦν προσδραμὼν θοἰμάτιον ἐπεδίδουν τῇ ποθουμένῃ, προσπελάζων ἅμα καὶ πειρώμενος τῆς καλῆς. ἡ δὲ, (ἦν γὰρ ὡς ἔοικε σεμνά τε καὶ βλοσυρά:) ἠρυθρίασε μετ' ὀργῆς· καὶ γέγονε τὸ πρόσωπον θυμουμένη καλλίων· τὸ δὲ ὄμμα, καίπερ ἀγανακτούσης, ἡδύ· ὥσπερ καὶ τὸ τῶν ἄστρων πῦρ· φῶς μᾶλλον δὲ ἢ πῦρ· τόν τε θηρατικὸν κατέαξε κάλαμον, καὶ τοὺς ἰχθῦς προσέῤῥιψε τῇ θαλάσσῃ. ἐγὼ δὲ ἀμήχανος παρεστήκειν, καὶ οὓς ἐθηρασάμην θρηνῶν, καὶ ἣν οὐκ ἤγρευσα, μειζόνως δακρύων.

ΙΠΠΟΚΟΜΟΣ, ΙΠΠΕΩΣ ἐρωτικοῦ.

ΕΧΕΠΟΛΟΣ ΜΕΛΗΣΙΠΠΩ.

Εὖγε τῆς εὐπρεπείας· βαβαὶ τῆς ἐλάσεως· ὡς ἀμφοτεροδέξιος οὗτος πέφυκεν ὁ ἱππότης, καὶ κάλλει διαπρέπει, καὶ ὑπερφέρει τῷ τα-

θυμουμένη καλλίων] Scribe potius, καὶ γέγονε τὸ πρό-

vidiſſem, credidiſſem videre me unam e famoſis Nereidibus. Sed ubi ſatias eam cepit marinæ lotionis, dixiſſes viſa exeunte e fluctibus virgine: Ad hunc modum decore pingunt Venerem emergentem ſe e mari. Ego tum accurrens ocyus veſtem amatæ reddidi; ſimul acceſſi, formoſamque adtrectare auſus ſum. Illa (gravis enim erat & verenda, ſicuti videbatur) ſuccenſens erubuit, fuitque pulchrior iratæ vultus; oculuſque quamvis excandeſcentis ſuavis; veluti ſiderum flamma; lumen immo, non flamma. tum piſcatorium calamum fregit, remiſitque mari piſces. Adſtabam ego interea incertus conſilii, & quos ceperam deflens; & quam non ceperam deplorans magis.

EQUISIO EQUITIS amantis. VIII.

ECHEPOLUS MELESIPPO.

O Decentiam! o equitandi peritiam! quam dexteritate ancipiti felix eques iſte! & forma antiſtat, & velocitate præcellit. Nunquam

πρόσωπον θυμωμένη καλλίον PAUW.

Ἐχέπολις] Immo, Ἐχέπωλος. MERC.

μυ

Digitized by Google

τάχει. ὡς ἔοικε τῦτον οὐκ ἐδαμασεν ἔρως, ἀλλ' ἔςιν αὐτὸς περιπόθητος Αδωνις ταῖς ἑταίραις. ταῦτά μου λέγοντος, ὁ χρυσοῦς ἀκήκοεν ἱππεὺς, καὶ διαμεμφόμενος ἔφη· οὐδὲν πρὸς τὸν Διόνυσον, οὐδὲ πρὸς ἐμὲ τῦτον οἰκείως εἴρηκας τὸν λόγον. ἄριςα μόνος οἶδεν ἱππάζεσθαι πόθος· αὐτὸς ἐμὲ καὶ δι' ἐμοῦ τάχιςα τὸν ἵππον ἐλαύνει, καὶ τὸν θέοντα κεντρίζει δεινῶς, ὀξύτερον κατεπείγων. ἐπίδος οὖν ἱπποκόμε, τοῖς δρόμοις ἅμα τε ᾄδων καὶ ᾄσμασιν ἐρωτικοῖς τὸν ἔρωτα θεραπεύων. ᾖδον τοίνυν τοιόνδε πρὸς ἐκεῖνον αὐτοσχέδιον μέλος, ἐξ αὐτῦ τὴν πρόφασιν εἰληφώς· ἐγώ σε δέσποτα κατά γε τὴν ἐμὴν εἰκότως ἱπποδρομὴν ἐνόμιζον ἐλεύθερον βέλους. εἰ δὲ τοσοῦτον κάλλος ἔχων ἐρᾷς,

νὴ

μῦ λέγοντος] qui ἱπποκόμος dicitur in prima Inſcriptione. Pauw.

χρυσοῦς -- ἱππεὺς] Ut in Epiſt. I. ὁ χρυσοῦς ἔρως. in V. ὁ χρυσοῦς ἑςιάτωρ. in X. ὁ χρυσοῦς γάμος. Merc.

αὐτὸς ἐμὲ] Malim fere hic οὗτος ἐμὲ. Pauw.

ἐπίδος -- δρόμοις] Equitando ſtrenue incumbe, artemque gnaviter exerce. Pauw.

ἅμα τε ᾄδων καὶ &c.] Nimis gemellum eſt ᾄδων & ᾄσμασιν ἐρωτικοῖς θεραπεύων: Nam quod prius dicit, dicit etiam poſterius, neque ullum in his diſcrimen, niſi quod unum prolixius, alterum brevius: Quis autem ita Tautologum hic credat Auctorem? Fallor, aut locus eſt depravatus, & ſcribendum ſuſpicor, ἅμα τε ἐρῶν καὶ ᾄσμασιν ἐρωτικοῖς τὸν Ερωτα θεραπεύων. Hippocomus non putabat in arte ſua Cupidinem regnare, ut ex his & ſequentibus apparet: Id aliter ſe habere monet Eques amore ſaucius: Quare inquit Hippocomo; Artem

Digitized by Google

quam hunc, opinor, amor domuit; ſed Adonis ipſe eſt, puellarum deſiderium. Audiit hæc dicentem aureus eques, ac reprehendit dicens; Nihil hoc tu ad rem, neque convenientem mihi ſermonem exorſus. Unus amor equitare optime novit; is me, & per me velociſſime equum agitat, currentemque acriter pungit urgens inſtantius. Perge ergo in hoc curriculo, equiſio, canens ſimul & amatoriis canticis demulcens Cupidinem. Ego igitur natum ſub manum carmen occinui, cauſſam ab ipſo ſumens; Ego te domine convenienter miniſterio meo credebam liberum a vulnere: ſed ſi cum hac forma amas, Venerem teſtor, in-

tem exerce, ſed ita, ut amori indulgeas ſimul, Cupidinemque cantiunculis amatoriis ſubinde colas: Vides? Sic ſententia bona eſt, & qualis hic requiritur. Nam quis ſcopus Auctoris in hac Epiſtola, ſi vulgata ſequaris? Pauw.

κατά γε τὴν ἐμὴν] Convenienter huic meo miniſterio; ut Virgilianus ille convenienter paſtori Romam æquabat Mantuæ. Merc.

ἱπποδρομὴν] Notes ea terminatione. Quid autem? An hæc Proſaica fuerunt, non Metrica? Vix ac ne vix credo, & *μέλος* fuiſſe ſtatuo liberius, quod nunc ad numeros redigere non poſſum, & temere confuſum a Scribis: Quare ab *ἐγώ σε δέσποτα* verba Metro adſtricta fuerunt opinione mea. Et hæc forte depromta ex penu Poëtæ alicujus Lyrici: Scimus, quid in his ſæpe factum. Pauw.

εἰ δὲ τοσοῦτον κάλλος &c.) Si præciſe & accurate velimus loqui, credidit Hippocomus, ju-

νὴ τὴν Ἀφροδίτην ἀδικοῦσιν οἱ Ἔρωτες. ὅμως γε τοῦτο σε μὴ σφόδρα λυπείτω· καὶ τὴν ἑαυτῶν ἔτρωσαν ἐκεῖνοι μητέρα.

ΔΟΛΟΣ ΓΥΝΑΙΚΟΣ ΔΙ'

οὗ θεραπόντων καὶ συνοίκων παρόντων ἐφήψατο τοῦ μοιχοῦ.

ΣΤΗΣΙΧΟΡΟΣ ΕΡΑΤΟΣΘΕΝΕΙ.

Γυνή τις ἐν ἀγορᾷ προϊοῦσα, τόν τε σύνευνον εἶχε πλησίον, καὶ ὑπὸ τῶν οἰκείων περιεστιχίζε-

juvenculus haud dubie, deformoſos in arte ſua non ſubeſſe Cupidinis imperio, & amari quidem, ſed non amare; ſolosque deformes adeo Cupidini parere, & non amatos amare ſubinde: Eo pertinent hæc, & alia præcedentia. Hoc autem cum ab aliquo Poëta ita Poëtice dictum fuiſſet in illo ᾀσματίῳ, occaſionem præbuit Auctori Epiſtolam hanc ſcribendi: quæ proinde ſcripta eſt propter ipſum illud ᾀσμάτιον: Sic omnia aperta ſunt, & mentem Epiſtolographi deprehendimus plane, quam hactenus deprehendit nemo, & ſine dubio non aſſecutus etiam fuit Auctor Inſcriptionis primæ: Nam ſi ſciviſſet, quod nunc dicimus, haud dubie Inſcriptionem ita concepiſſet, Ἱπποκόμος καλὸς Ἱππέως καλοῦ: Et equiſio ſcilicet & eques uterque formoſus, & ita a natura factus, ut viderentur juxta equiſionis doctrinam ab Arcitenentis imperio liberi: Vides? Quin & Meleſippus, ad quem Epiſtola

jurii ſunt Cupidines. nec tu ideo tamen gravius ſuccenſeas; & illi ſauciaverunt matrem ſuam.

MULIERIS DOLUS ADtrectando mœcho coram viro & famulis: IX.

STÆSICHORUS ERATOSTHENI.

MULIER incedens in foro conjugem habebat ad latus, ſtipabaturque undique ſecus

la ſcripta, ita fingendus hic, ut tres pulchros habeamus, quibus idem formæ privilegium ex ſententia ejus. PAUW.

καὶ τὴν ἑαυτῶν] Venus apud Moſchum: *τοὶ πικροὶ κάλαμοι, τοῖς πολλάκι κἠμὲ τιτρώσκει.* Apul. Mil. v. *Et majores tuos irreverenter pulſaſti toties, & ipſam matrem tuam, me inquam ipſam, parricida, denudas quotidie.* Lucianus *ἐν θεῶν διαλόγοις*: XI. MERC.

καὶ συνοίκων] Lege, *καὶ συνοίκου.* idem eſt quod in ipſa Epiſtola ait *σύνευνον.* Nota porro famulatum magnum in comitatu matronæ, e more veteri, ut ſine comitibus non prodirent foras. Plautus Amphit. & Caſina. Quintilianus Declamatione CCCI. Juvenalis Sat. VI.

Conducit Comites. Tacitus III. Annal. *Sabinus conjugem & liberos Germanici percolere, ſectator domi, comes in publicum.* Ulpianus in l. 15. de injur. Ovid. III. de Arte:

Quoque ſui comites ire vetantur, eat.

Quem male mutant. Comitatus hic poſteriori

χίζετο κύκλῳ. ὡς δὲ προϊόντα τὸν ἑαυτῆς εἶδε μοιχὸν, ἄφνω βουλεύεται δαιμονίως ἅμα τῇ θέᾳ, ὅπως ἂν εὐπροσώπως ἅψηται τοῦ ποθουμένου, καί τι τυχὸν καὶ λαλοῦντος ἀκούσῃ αὕτη μὲν οὖν ὤλισθεν, ὡς ἐδόκει, καὶ πέπτωκεν ἐπὶ γόνυ· ὁ δὲ μοιχὸς συμπράττων ὥσπερ ἀπὸ συνθήματος τῇ γνώμῃ τῆς γυναικὸς, ὀρέγει τὴν χεῖρα καὶ διανίστησι πεπτωκυῖαν λαβόμενος τῆς δεξιᾶς· καὶ τοῖς ἐκείνης δακτύλοις τοὺς ἑαυτοῦ περιπλέξας· καὶ ὡς οἶμαι, πρὸς τοῦ ἔρωτος ὑπέτρεμον ἀμφότεραι αἱ χεῖρες. ὁ μὲν μοιχὸς τῆς πεπλασμένης αὐτὴν παραμυθούμενος συμφορᾶς εἶπεν ἄττα δήπου καὶ ἔφη· ἡ δὲ ὥσπερ ἀλγοῦσα, λαθραίῳ στόματι προσάγει τὴν χεῖρα· καὶ τοὺς ἑαυτῆς πεφιλήκει δακτύλους, ὧν ἐκεῖνος προσήψατο· ἔτι δὲ καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς ἐρωτικῶς ὑπέθηκε τούτους, δάκρυον ὑποκρίσεως ἀποματτομένη τῶν μάτην πρὸς αὐτῆς ὑποθλιβομένων βλεφάρων.

ΩΣ ΕΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟ ΚΑΤΑ Ακόντιον καὶ Κυδίππην ἐρώτων διήγημα.

ΕΡΑΤΟΚΛΕΙΑ ΔΙΟΝΥΣΙΔΙ.

ΑΚόντιος τὴν Κυδίππην καλὸς νεανίας καλὴν ἔγημε κόρην. ὁ γὰρ παλαιὸς λόγος εὖ ἔχει

ri ævo frequens e ſpadonibus. Lucianus ἐν εἰκόσι. Marcellinus lib. XIIII. Hieronymus ad Furiam viduam. Merc.

ὡς δὲ προϊόντα - εἶδε] Ut Epiſtola 5. corrigebamus ὡς τε γαμετὴν εἶδε: Erunt, qui ibi etiam malent ὡς δέ: neque obloquar ego

ſecus famulorum globo. Sed ut procedentem adulterum ſuum vidit, e re nata conſilium ocyus iniit, qui amaſium honeſte attingeret, & fortean audiret loquentem. Ergo illa lapſam ſe ſimulans cecidit in genu; mœchuſque velut de compacto mulieris conſilium adjuvans extenſa manu lapſam erexit adprehenſa dextera, ſuoſque digitos illius digitis implicuit. tremuere, opinor, præ amore utræque manus. tum adulter ſimulatum caſum conſolabundus quædam inſuſurravit: illa dolorem fingens clandeſtino manum admovit ori, baſiavitque tactos amanti digitos. quin & eos amatorie oculis impoſuit, ſimulatas lacrymas e contritis fruſtra palpebris exterſura.

RELATIO VELUT IN Epiſtola amorum Acontii & Cydippæ. X.

ERATOCLEA DIONYSIDI.

ACONTIUS Cydippen bellus juvenis bellam virginem duxit domum. recte eſt

enim

go. PAUW.

λαθραίῳ] λαθραίως. MERC.

προτάγει -- πεφιλήκει δακτύλους] Infra Epiſt. XXII. καὶ λάθρα τὴν ἑαυτῆς πεφίληκε δεξιὰν, ἣ προσήψατο τοῦ μειρακίου. MERC. Malim vel προσῆγε, vel πεφίληκε. PAUW.

ὑπέθηκε τούτους] Nonne ἐπέθηκε τούτους? PAUW.

τὸ καλὰ] Fors τῶν. MERC.

ὅμοιον

ἔχει· ὡς ὅμοιον ὁμοίῳ κατὰ θεῖον ἀεὶ προσπελάζει· τὴν μὲν, ἅπασι τοῖς ἑαυτῆς φιλοτίμοις κεκόσμηκεν Ἀφροδίτη, μόνου τοῦ κεστοῦ φεισαμένη. καὶ τοῦτον πρὸς τὴν παρθένον εἶχεν ἐξαίρετον ἡ θεός. καὶ τοῖς ὄμμασι χάριτες οὐ τρεῖς καθ᾽ Ἡσίοδον, ἀλλὰ δεκάδων περιχορεύει δεκάς. τὸν δὲ νέον ἐκόσμουν ὀφθαλμοί· φαιδροὶ μὲν ὡς καλοί· φοβεροὶ δὲ, ὡς σώφρονες. καὶ φύσεως ἔρευθος εὐανθὲς, ἐπιτρέχον ταῖς παρειαῖς. οἱ δὲ φιλοθεάμονες τοῦ κάλλους εἰς διδασκάλου προϊόντα περιεσκόπουν συνωθοῦντες ἀλλήλους· καὶ ἦν ὁρᾷν πρὸς τούτων πληθούσας μὲν ἀγορὰς· στενοχωρουμένας δὲ λαύρας. καὶ πολύ γε διὰ τοῦτο τὸ λίαν ἐρωτικὸν τοῖς ἴχνεσι τοῦ μειρακίου τοὺς ἑαυτῶν ἐφήρμοζον πόδας. οὗτος ἠράσθη Κυδίππης· ἔδει γὰρ τὸν καλὸν τοσούτους τετοξευκότα τῷ κάλλει, μιᾶς ἀκίδος Ἐρώτων πειραθῆναι ποτέ· καὶ γνῶναι σαφῶς, οἷα πεπόνθασιν οἱ δι᾽ αὐτὸν τραυματίαι. ὅθεν ὁ Ἔρως, οὐ μετρίως ἐνέτεινε τὴν νευράν· ὅτε καὶ τερπνὴ πέφυκεν ἡ τοξεία· ἀλλ᾽ ὅσον εἶχεν ἰσχύος προσελκύσας τὰ τόξα, σφοδρότατα διεφῆκε τὸ βέλος. τοιγαροῦν εὐθέως ὦ κάλλιστον παιδίον Ἀκόντιε, δυοῖν θά-

ὅμοιον ὁμοίῳ] Plato in Sympoſio: ὁ παλαιὸς λόγος εὖ ἔχει, ὡς ὅμοιον ὁμοίῳ ἀεὶ πελάζει. Ariſtoteles Ethic. VIII. Cicero in Catone majore. Habent omnes ab Homero.

Ὡς αἰεὶ τὸν ὁμοῖον ἄγει θεὸς ὡς τὸν ὁμοῖον. MERC.

περιχορεύει] Scribe περιεχόρευε. PAUW.

ἀλλὰ δεκάδων - - δεκὰς] Lucianus ἐν εἰκόσι. ὃ δὲ πᾶσιν ἐπανθεῖ τούτοις, ἡ χάρις. μᾶλλον δὲ, πᾶσαι ἅμα ὁπόσαι χάριτες

Digitized by Google

enim in veteri dicto, ſimilem ſimili divinitus ſemper adgregari. Nam illam omnibus ſuis honoribus honeſtavit Venus, ſolam ſibi zonam reſervans, quam præ mortali præcipuam haberet Dea: tum oculos ejus non trinæ ſecundum Heſiodum, ſed decies denæ pererrant Gratiæ. Juvenem contra decorant oculi lucidi quidem ut pulcri; verendi tamen ut caſti, nativuſque ac floridus rubor conluſtrat genas. Itaque formarum ſpectatores ad ludi magiſtrum itantem trudentes ſe invicem intuebantur. Videres eorum turba plenum forum; anguſtas vias: quin & multi amabili hac ſpecie lactati ſectabantur pueri veſtigia. Talis Acontius Cydippen amare cœpit; oportebat enim formoſum tot ſauciatis forma ſua mortalibus, ſentire & ipſum ſemel unam puncturam Cupidinum, ut ſciret expertus qualia paſſi forent quos ipſe ſauciaverat. Itaque Amor non laxius nervum intendit, unde jucundum vulnus, ſed arcu quantum potuit adducto jaculum emiſit vi maxima. Quippe tu ſtatim Aconti lepidum caput, ubi ſaucius factus

τες, καὶ ὁπόσοι ἔρωτες περιχορεύοντες, τὶς ἂν μιμήσασθαι δύναιτο. MERC.

ἐπιτρέχον ταῖς παρειαῖς] Malo ἐπέτρεχεν. PAUW.

καὶ πολύ γε] καὶ πολλοί γε. MERC.

πειραθῆναι] πειρασθῆναι. MERC.

ὅτε καὶ τερπνὴ &c.] *Quando & jucunda eſt ſagittatio*: Dubitari poſſet, an non exciderit vocula, & ſcribendum ſit, οὐ μετρίως ἐνέτεινε τὴν νευ-

θάτερον ἢ γάμον ἢ θάνατον διελογίζε βληθείς. πλὴν αὐτὸς ὁ τρώσας ἀεί τινας παραδόξους μηχανὰς διαπλέκων, ὑπέθετό σοι καινοτάτην βουλὴν, τάχα που τὸ σὸν αἰδούμενος κάλλος. αὐτίκα γοῦν κατὰ τὸ Αρτεμίσιον, ὡς ἐθεάσω προκαθημένην τὴν κόρην, τῦ κήπου τῆς Αφροδίτης κυδώνιον ἐκλεξάμενος μῆλον, ἀπάτης αὐτῷ περιγεγράφηκας λόγον· καὶ λάθρα διεκύλισας πρὸ τῶν τῆς θεραπαίνης ποδῶν. ἡ δὲ τὸ μέγεθος καὶ τὴν χροιὰν καταπλαγεῖσα, ἀνήρπασεν ἅμα διαπορούσα, τίς ἄρα τῦτο τῶν παρθένων μετέωρος ἀπέβαλε τῦ προκολπίȣ; ἆρα, φησὶν, ἱερὸν πέφυκας ὦ μῆλον; τίνα δέ σοι πέριξ ἐγκεχάρακται γράμματα; καὶ τί σημαίνειν ἐθέλεις; δέχου μῆλον ὦ κεκτημένη, οἷον οὐ τεθέαμαι πρότερον· ὡς ὑπερμέγεθες, ὡς πυῤῥωπὸν, ὡς ἐρύθημα φέρον τῶν ῥόδων. εὖγε τῆς εὐωδίας· ὅσον καὶ πόῤῥωθεν εὐφραίνει τὴν αἴσθησιν. λέγε μοι φιλτάτη, τί τὸ περίγραμμα τῦτο; ἡ δὲ κόρη κομισαμένη, καὶ τοῖς ὄμμασι περιθέουσα τὴν γραφὴν, ἀνεγίνωσκεν ἔχουσαν ὧδε· μὰ τὴν Αρτεμιν Ακοντίῳ γαμοῦμαι. ἔτι διερχομένη τὸν ὅρκον,

νευρὰν, ὡς ὅτε καὶ τερπνὴ πέφυκεν ἡ τοξεία: Attende & judica. Interpres liberius, ut vides. Pauw.

ἢ γάμον, ἢ θάνατον] Infra lib. II. XVII. ἢ γάμον ἀσμένος ἢ τάφον αἱροῦμαι. Ovidius.

Aut ego Sigæos repetam te conjuge portus,
Aut ego Tanaria contegar exul humo. Mer.

ἀεί τινας παραδόξους μηχανὰς] Ex Platonis Sympoſio: ἔρως θηρευτὴς δεινὸς, ἀεί τινας πλέκων μηχανάς. Merc.

μετέωρος] *Levis, aliud agens,*

factus es, alterutrum apud teipſum conſtituiſti, aut mortem, aut nuptias. Ceterum idem ille qui te vulneraverat, conſuetus miras quaſdam ſemper machinas nectere, novum tibi conſilium injecit, tuam fortean formam reveritus. Ita, ſimul in Dianæ ſedentem puellam vidiſti, decerptum in horto Veneris malum Cydonium fallaci circum inſcriptione literarum provolviſti clanculum ante famulæ pedes; quod illa ſtatim & molem & colorem pomi mirata, rapuit, dubitabunda ſimul cuinam id e virginibus aliud agenti excidiſſet e ſinu. Num tu potius, inquit, ſacrum es malum? quæ tibi autem inſculptæ circum literæ, quidve ſibi volunt? Tene pomum domina, quale non vidi ego antehac: quam ſupra modum magnum: quam rutilum: quam roſas rubore referens. Euge ſuavem odorem; quamque id nares etiam a longe permulcet. Dic mihi cariſſima, quid ſibi vult inſcriptio hæc? Tum puella ſuſcepit malum, oculis percurrit ſcripturam, perlegit titulum in hæc verba conceptum, Per Dianam Acontio nubam. Adhuc jusjurandum, quamvis & invitum, nec legitimum, pro-

agens, ut Interpres: Labbæi Gloſſæ, Μελέωρος, ὁ μὴ σαθερὸς τὸν νοῦν, *jactans*, *vacuus*. PAUW.

οἷον οὐ τεθέαμαι] Decentius & emaculatius eſſet, οἷον οὐ τεθέασαι πρότερον. PAUW.

ὡς ἐρύθημα φέρον &c.] De his alias accuratius

κον, εἰ καὶ ἀκούσιόν τε καὶ νόθον, τὸν ἐρωτικὸν λόγον ἀπέῤῥιψεν αἰδουμένη· καὶ ἡμίφωνον καταλέλοιπε λέξιν τὴν ἐπ' ἐσχάτῳ κειμένην· ἅτε διαμνημονεύουσαν γάμον· ὃν σεμνὴ παρθένος κἂν ἑτέρου λέγοιτο, ἠρυθρίασε· καὶ τοσοῦτον ἐξεφοινίχθη τὸ πρόσωπον, ὡς δοκεῖν ὅτι τῶν παρειῶν ἔνδον εἶχέ τινα ῥόδων λειμῶνα, καὶ τὸ ἐρύθημα τοῦτο μηδὲν τῶν χειλῶν αὐτῆς διαφέρει. εἶπεν ἡ παῖς· ἀκήκοεν Αρτεμις· καὶ παρθένος οὖσα θεὸς Ακόντιε συνεβάλετό σοι τοῦ γάμου. τέως οὖν τὸν δείλαιον, ἀλλ' οὔτε θαλάττης τρικυμίας, οὔτε πόθου κορυφούμενον σάλον εὐμαρὲς ἀφηγεῖσθαι. δάκρυα μόνον, οὐχ ὕπνον αἱ νύκτες ἐπῆγον τῷ μειρακίῳ. κλαίειν γὰρ αἰδούμενος τὴν ἡμέραν, τὸ δάκρυον ἐταμιεύετο ταῖς νυξί. ἐκτακεὶς δὲ τὰ μέλη καὶ δυσθυμίαις μαραινόμενος τὴν χροιὰν, καὶ τὸ βλέμμα δεινῶς ὠρακιῶν ἐδεδίει τῷ τεκόντι φανῆναι· καὶ εἰς ἀγρὸν ἐπὶ πάσῃ προφάσει τὸν πατέρα φεύγων ἐφοίτα· διόπερ οἱ κομψότεροι τῶν ἡλικιωτῶν, Λαέρτην αὐτον ἐπωνόμαζον, γη-

tius. PAUW.

ἅτε διαμνημονεύουσαν γάμον] Ovidius.

Nomine conjugii dicto, confuſa pudore
Senſi me totis erubuiſſe genis. MERC.

ἑτέρου λέγοιτο] λέγοντος. MERC. κἂν ἕτερος λέγοιτο etiam bonum eſſet. PAUW.

αὐτῆς διαφέρει] Puto, aut διέφερε, aut διαφέρειν. PAUW.

συνεβάλετό σοι τοῦ γάμου] An præpoſitio ſubaudienda? συνεβάλετό σοι περὶ τοῦ γάμου: Ita videtur: Nam alias caſus patrii in aëre pendent. Quid ſi tamen ſcribamus, συνεβάλετό σοι τὸν γάμον? Imo hoc verius forſitan. Viſne aliud?

Per-

Digitized by Google

proferebat, quum amatorium ſermonem verecundata projecit, dimidiatamque reliquit vocem ultimam; quippe in qua nuptiarum mentio, quas etiam aliis loquentibus erubeſcunt honeſtæ virgines. Denique ita vultum erubuit, ut roſarium quoddam pratum habere videretur intra genas: nihiloque is rubor cedebat ejus labiis. Ergo puella elocuta eſt, Diana audiit, deaque virgo conjuravit Aconti in tuas nuptias. Miſer ille interea; ſed neque decumani fluctus, nec Cupidinis ſublimem æſtum verbis exſequi promptum. lacrymas ſolas non ſomnum noctes adferebant juveni: nam pudens flere de die, reſervabat noctibus fletus; ſimul tabeſcens membra, coloremque deſperatione marceſcens, & viſum admodum pallidus, patris conſpectum verebatur; itabatque in agrum quovis prætextu patrem fugiens; unde Laërtes vocabatur ab æqua-

Perbene etiam legi poteſt, ne litera mutata, & duabus leviter modo transpoſitis, *συνελάβετό σοι τοῦ γαμοῦ*: Et hoc veriſſimum forte. Pauw.

τέως οὖν τὸν δείλαιον] Locus corruptus, quem tentare non auſus fuit Mercerus: Scribendum ſuſpicor, *τέως οὖν τὸ σὸν δείλαιον. ἀλλ' οὔτε* &c. *interea vero ſors & conditio tua miſera.* In præcedentibus eſt Ἀκόντιε, & cum illis cohærent hæcce: Quare novo ſpiritu ſcripſi, *ἀλλ' οὔτε θαλάττης τρικυμίας* &c. Nihil planius aut facilius. Pauw.

τρικυμίας] Ut infra XVII. *καὶ τρικυμίας τὸν τρόπον τῆς ἀστάτου σαλεύσεις.* Merc.

μό-

γηπόνον τὸν νεανίσκον οἰόμενοι γεγονέναι. ἀλλ᾽ Ἀκοντίῳ οὐκ ἀμπελῶνος ἔμελεν, οὐ σκαπάνης. μόνον δὲ φηγοῖς ὑποκαθήμενος ἢ πτελέαις ὡμίλει τοιάδε· εἴθε ὦ δένδρα καὶ νοῦς ὑμῖν γένοιτο καὶ φωνή· ὅπως ἂν εἴπητε μόνον, Κυδίππη καλή· ἢ γοῦν τοσαῦτα κατὰ τῶν φλοιῶν ἐγκεκολαμμένα φέροιτε γράμματα, ὅσα τὴν Κυδίππην ἐπονομάζει καλήν. Κυδίππη καλήν σε καὶ εὔορκον ὁμοίως προσείπω ταχύ. μηδὲ Ἄρτεμις ἐπὶ σοὶ ποιναῖον βέλος ἀφῇ καὶ ἀνέλῃ· μενεῖ δὲ τὸ πῶμα προσκείμενον τῇ φαρέτρᾳ. ὦ δυστυχὴς ἐγώ. τί δέ σοι τοῦτον ἐπῆγον τὸν φόβον; ὁπο-

μόνον δὲ φηγοῖς] Virgilius.

Tantum inter denſas umbroſa cacumina fagos
Aſſidue veniebat: ibi hæc incondita ſolus
Montibus & ſylvis ſtudio cantabat inani. Mer.

ἢ πτελέαις] *Ulmis*: Interpres non bene *pinus*. Pauw.

τὴν Κυδίππην -- καλήν] Obvia ubique exempla amantium, qui inſcriberent nomina amicarum teneris arboribus, ut ſimul creſcerent. Virgilius. Ovidius. Floridi antiqui. Adde ſolitos ſcribere cum elogio earum formæ. Κυδίππη καλή. Λαῒς καλή. Lucianus ἐν ἔρωσι, de illo qui Cnidiam Venerem deperiit: ἤδη δὲ πλέον αὐτῷ τοῦ πάθους ἐρεθιζομένου τοῖχος ἅπας ἐχαράσσετο, καὶ πᾶς μαλακοῦ δένδρου φλοιὸς Ἀφροδίτην καλὴν ἐκήρυσσεν. Ariſtophanes Acharnenſibus,

Ὑμῶν τ᾽ ἐραστὴς ἦν ἀληθῶς, ὥστε καὶ
Ἐν τοῖσι τοίχοις ἔγραφεν,
Ἀθηναῖοι καλοί.

Ubi doctiſſimus Scholiaſtes, ἴδιον ἐραστῶν ἦν τὰ τῶν ἐρωμένων ὀνόματα γράφειν ἐν τοῖς τοίχοις, ἢ δένδροις, ἢ φύλλοις, οὕτως· ὁ δεῖνα καλός. καὶ παρὰ Καλλιμάχῳ.

Ἀλλ᾽ ἐνὶ δὴ φύλλοισι κεκομμένα τόσσα φέροιτε
Γράμματα, Κυδίππην
ὡς

Digitized by Google

æqualium elegantiuſculis, agricolam eum factum credentibus, Sed Acontio non vineta curæ, non ligo. ſolum fagos aut pinus, ſub quibus deſidebat adlocutus: utinam, inquiebat, & mens vobis arbores, & vox eſſet, ut hoc unum dictitaretis, Cydippe pulcra; vel ſaltem corticibus inſcriptas ferretis hoc ipſum teſtantes literas. Liceat mihi propediem Cydippe, formoſam te & jurandi religioſam dicere: neque te Diana ſagitta ultrice tollat: quin tectam operculo teneat pharetram. Sed o miſerum me? quid ego te hunc adegi metum?

ὡς ἐρέουσι καλὴν. *καὶ ἐν τοῖς Σφηξὶν, Ἰὼν παρέγραψε, κημός καλός.* Ubi habes & de hoc amantium more, & verſus Callimachi, ex quibus tranſtulit noſter; e quo certe & alia habet in hac epiſtola quæcunque grandiora; ſed periit nobis Callimachi carmen de Acontio. Merc. *ὅσα τὴν Κυδίππην.* Sic etiam legendum in Diſticho Callimachi, *ὅσσ' ἐρέουσι καλὴν*: Sicuti pro *φύλλοισι* etiam ex hoc loco ſcribendum ibi *φλοιοῖσι*: Quæ utraque vitia rite correxit Richardus Bentlejus: quanquam ipſum Scholiaſtem Ariſtophanis in verbis Callimachi legiſſe *φύλλοισι* non puto: Nam ſic poſtea male exaratum a Scribis, qui in Scholiis videbant ultimo loco poſitum *φύλλοις*; quod rectum, ut alibi monuimus: Folia enim ſumenda, quibus literæ inſcribi poſſunt: qualia certe ſunt non unius generis. Et in eo Vir Eruditus me non habet ſibi adſentientem. Pauw.

μενεῖ δὲ τὸ &c.] Lege, *μένῃ δὲ τὸ πῶμα* &c. Pauw.

Digitized by Google

ὁπότε καὶ φασὶ τὴν θεὸν ἐπὶ πάσαις μὲν ἁμαρτάσι κινεῖσθαι δεινῶς· μάλιστα δὲ τοὺς ἀμελοῦντας τῶν ὅρκων πικρότερον τιμωρεῖσθαι. εἴθε μὲν οὖν ὡς ἀρτίως ηὐχόμην εὔορκος εἴης· εἴθε γάρ. εἰ δὲ ἀποβαίη ὅπερ μηδὲ λέγειν καλὸν, ἡ Ἄρτεμις ἔσται σοι παρθένος πραεῖα· οὐ σὲ γὰρ, ἀλλὰ τὸν δόντα τῆς ἐπιορκίας τὴν πρόφασιν κολαστέον· μαθήσομαι μόνον ὡς μεμέληκας τῶν γραμμάτων, καὶ τοῦ σοῦ πρηστῆρος τὴν ἐμὴν ψυχὴν ἀπαλλάττων, οὐχ ἧττον αἵματος ἀφειδήσω τοῦ ἡμετέρου, εἴπερ ὕδατος εἰκῆ χεομένου. ἀλλ' ὦ φίλτατα δένδρα, τῶν ἡδυφώνων ὀρνίθων οἱ θῶκοι, ἆρα κᾂν ἐν ὑμῖν ἐστιν οὗτος ὁ ἔρως, καὶ πίτυος τυχὸν ἠράσθη κυπάριττος, ἢ ἄλλο φυτὸν ἑτέρου φυτοῦ; μὰ Δία, οὐκ οἶμαι· οὐ γὰρ ἐφυλλορρόειτε, καὶ τοὺς κλάδους ἁπλῶς ὁ πόθος κόμης ὑμᾶς καὶ ἀγλαΐας ἐψίλου· ἀλλὰ καὶ μέχρι στελέχους τε καὶ ῥιζῶν ὑπονοστήσας τῷ πυρσῷ διίκνεῖτο. τοιαῦτα μὲν Ἀκόν-

τοὺς ἀμελοῦντας τῶν ὅρκων] Nonne convenientius de Virginum Præſide legeretur hic, μάλιστα δὲ τὰς ἀμελούσας τῶν ὅρκων? Pauw.

ἔσται σοι] ἔστω σοι. Merc.

μαθήσομαι μόνον] μαθήσωμαι: Quis dubitet? Pauw.

καὶ τοῦ σοῦ πρηστῆρος τὴν ἐμὴν ψυχὴν ἀπαλλάττων] Interpres, *tum ego animam amittens tuo fulmine;* Non poterat infelicius, etiamſi voluiſſet data opera: Nam ſic ridicule ſequitur, οὐχ' ἧττον αἵματος ἀφειδήσω &c. Qui fulmine perit, an facultatem habet parcendi vel non parcendi ſanguini ſuo? Apage nugas vere nugas, & Viro Erudito plane indignas. Alius eſt verborum ſenſus: Verte, *& a flamma & face tua ani-*

tum? nam ajunt ceteris quidem peccatis ſuccenſere graviter deam; ſed præ aliis in jurisjurandi neglecti reos vindicare ſeverius. Utinam ergo, ſicuti optabam modo, jusjurandum ſerves; utinam. ſin contra eveniat, quod nec fas dictu, ſit tibi Diana virgo propitia. non enim tu, ſed qui perjurio cauſſam dedit, dignus vindicta. Sentiam ſolum curæ tibi fuiſſe eas literas; tum ego animam amittens tuo fulmine, non magis parcam ſanguini meo, quam effuſæ temere lymphæ. Sed o cariſſimæ plantæ, ſuaviſonarum avium ſedes, numnam eſt & in vobis hic amor? pinumque forte cupreſſus, aliave arbor aliam deperit? Non per Jovem credo: non enim amitteretis folia; nec ſolum circum ramos amor coma ſimul vos & decore ſpoliaret, ſed uſque ad truncum & radices penetraret ejus lampada. Talia fabatur mentem ſimul & cor-

animam avellens: πρηστὴρ eſt ignis, qui adurit, amoris flamma, quæ ipſas medullas torret: ὁ πύρσος, ut ſequitur mox: Amori igitur valediceret, & ſtatim poſt animam ſibi una cum ſanguine eximeret: Hoc bonum, hoc accommodum. Pauw.

εἴπερ ὕδατος] ἤπερ ὕδατος. Merc.

ἆρα κἂν ἐν ὑμῖν] κἂν pro καὶ ἂν non convenit hic, & κἂν reſpuit ἐν ſequens: Legendum, vel κἀν ὑμῖν, vel καὶ ἐν ὑμῖν. Pauw.

καὶ τοὺς κλάδους ἁπλῶς, &c.] τοὺς κλάδους ſententiam efficit impeditam, ubi ὑμᾶς ſequitur: Inquies, ſubaudiendum κατὰ: Non inficior: ſed ipſa illa Ellipſis hic dura eſt propter verborum indolem: Quare ſcribendum puto pla-

Digitized by Google

Ἀκόντιος τὸ παιδίον διελέγετο πρὸς τῷ σώματι μαραινόμενος καὶ τὸν νοῦν. τῇ δὲ Κυδίππῃ πρὸς ἕτερον ηὐτρεπίζετο γάμος· καὶ πρὸ τῆς παστάδος τὸν ὑμέναιον ᾖδον αἱ μουσικώτεραι τῶν παρθένων καὶ μειλιχίφωνοι, τοῦτο δὴ Σαπφοῦς τὸ ἥδιστον φθέγμα· ἀλλ᾽ ἄφνω νενόσηκεν ἡ παῖς· καὶ πρὸς ἐκφορὰν ἀντὶ νυμφαγωγίας οἱ τεκόντες ἑώρων. εἶτα παραδόξως ἀνέσφηλε, καὶ δεύτερον ὁ θάλαμος ἐκοσμεῖτο· καὶ ὥσπερ ἀπὸ συνθήματος τῆς ψυχῆς, αὖθις ἐνόσει. τρίτον ὁμοίως ταῦτα συμβέβηκε τῇ παιδί. ὁ δὲ πατὴρ τετάρτην

οὐκ

plane, καὶ κατὰ τοὺς κλάδους ἁπλῶς ὁ πόθος κόμης ὑμᾶς &c. Sic præpoſitio adjecta omnem duritiem tollit: Similitudo autem literarum eam deglutiit facile. Pauw.

Ἀκόντιος τὸ παιδίον] Pro μειράκιον. Ut ſupra, τοιγαροῦν εὐθέως ὦ κάλλιστον παιδίον Ἀκόντιε δυοῖν θάτερον, ἢ γάμον ἢ θάνατον διελογίζου βληθείς. Sed & de Cydippe, εἶπεν ἡ παῖς, ἀκήκοεν Ἄρτεμις. Merc.

πρὸ τῆς παστάδος] Scholiaſtes Theocriti, ἐπιθαλάμιον ᾄδουσιν αἱ παρθένοι πρὸ τοῦ θαλάμου, ἵνα τῆς παρθένου βιαζομένης ὑπὸ τοῦ ἀνδρὸς ἡ φωνὴ μὴ ἐξακούηται. Merc.

καὶ μειλιχίφωνοι] Sine dubio legendum μειλιχόφωνοι, quod ex Philoſtrato adducit Mercerus, ſed pro quo in Editione noviſſima nunc extat μελίφωνοι, non illepide etiam: Credo, Libros diſcrepaſſe, ſi Operæ non peccarunt. Pauw.

τοῦτο δὴ Σαπφοῦς] Neſcio an id intelligat quod exſtat apud Longinum, ſcriptum Veneri, cujus initium, Ποικιλόθρον᾽ ἀθάνατ᾽ Ἀφροδίτα. Sed & alia quædam ſunt in Sapphus fragmentis, quæ ex Epithalamio ſumta videri queant. Sed habet noſter a Philoſtrato in Venere, τοσοῦτον ἁμιλλῶνται ῥοδοπήχεις καὶ

ἑλι-

Digitized by Google

pus marcidus adoleſcens Acontius. At Cydippæ cum altero parabantur nuptiæ; jamque ante thalami fores vocis dulcedine, cantuſque peritia potiores virginum hymenæum occinebant, dulciſſimum illud Sapphus canticum. Sed ſponſa de improviſo cœpit ægrotare; ac jam pro nuptiali funebrem pompam ſpectabant parentes. Convaluit tamen inſperato, thalamuſque iterum adornari cœpit; ſed veluti de compacto ludente fortuna, decubuit rurſus; tertiumque eadem hæc omnia evenere. Tum

ἑλικώπιδες καὶ καλλιπάρηοι καὶ μειλιχόφωνοι. Σαπφοῦς τοῦτο ἡδὺ πρόσφθεγμα. Ut videatur *τὸ μειλιχόφωνοι* habere e Sapphus cantico. Merc. Illud *τοῦτο δὴ* aperte indicat, periiſſe hic ipſum Poëtriæ canticum: Id vident & ſentiunt omnes, qui in his ſapiunt. Nec tamen perierunt multa: Cum ſcilicet canticum illud in Græcia eſſet notiſſimum & celeberrimum, non adſcripta fuerunt niſi verba ejus prima: quæ ſtolidiſſimi Amanuenſes non intelligentes & ſupervacanea exiſtimantes, deſcribere neglexerunt: Sentiſne? Ita Homerica etiam adducta plus ſemel, ut diligentius videbimus alibi. Apud Philoſtratum alia eſt verborum conditio, & *τοῦτο* reſpicit id, quod animo repræſentandum in ipſo Icone: Eruditi vident ſtatim, & rudiores id moneo, ne diverſa confundant perperam. De ipſo cantico nihil dico, quia quod & quale illud fuerit, hodie ſciri non poteſt: Mercerus facit, quod Naſuti facere ſolent ſæpe. Pauw.

ἐνέσφηλε] Scribe, *ἀνέσφηλε*, convaluit. in Axiocho: *καὶ γὰρ ἤδη πολλάκις αὐτῷ γέγονε συμπτώματος ἀνασφῆλαι.* Merc.

συνθήματος τῆς ψυχῆς] Scribe, *τῆς τύχης.* Mer.

Digitized by Google

οὐκ ἀνέμεινε νόσον· ἀλλ' ἐπύθετο τοῦ Πυθίου, τίς ἄρα θεῶν τὸν γάμον ἐμποδίζει τῇ κόρῃ. ὁ δὲ Απόλλων πάντα σαφῶς τὸν πατέρα διδάσκει· τὸν νέον, τὸ μῆλον, τὸν ὅρκον, καὶ τῆς Αρτέμιδος τὸν θυμόν. καὶ παραινεῖ θᾶττον εὔορκον ἀποφῆναι τὴν κόρην· ἄλλως τέ φησι Κυδίππην Ακοντίῳ συνάπτων, οὐ μόλυβδον ἂν συνεπιμίξαις ἀργύρῳ, ἀλλ' ἑκατέρωθεν ὁ γάμος ἔςαι χρυσοῦς. ταῦτα μὲν ἔχρησεν ὁ μαντῷος θεός· ὁ δὲ ὅρκος ἅμα τῷ χρησμῷ συνεπληροῦτο τοῖς γάμοις. αἱ δὲ τῆς παιδὸς ἡλικιώτιδες, ἐνεργὸν ὑμέναιον ᾖδον, οὐκ ἀναβαλλόμενον ἔτι, οὐδὲ διακοπτόμενον νόσῳ. καὶ ἡ διδάσκαλος ἐπέβλεπε τὴν ἐπᾴδουσαν· καὶ εἰς τὸ μέλος ἱκανῶς ἐνεβίβαζε χειρονομοῦσα τὸν τρόπον. ἕτερος δὲ τοῖς ᾄσμασιν ἐπεκρότει, καὶ ἡ δεξιὰ

καὶ ἡ διδάσκαλος &c.] Lege *ἀπᾴδουσαν*, & mox *τὸ κοῖλον.* e Philoſtrati Venere: *ᾄδουσι γὰρ αἱ παῖδες, ᾄδουσι. καὶ ἡ διδάσκαλος ὑποβλέπει τὴν ἀπᾴδουσαν κροτοῦσα τὰς χεῖρας καὶ εἰς τὸ μέλος ἱκανῶς ἐμβιβάζουσα.* quod noſter leviter mutavit, ut ſolet. Nam illa *χειρονομοῦσα τὸν τρόπον*, poſuit pro *κροτοῦσα τὰς χεῖρας.* Quæ ſequuntur ſunt ex ejuſdem Philoſtrati Κώμῳ: *μιμεῖται τινα ἡ γραφὴ καὶ κρότον, οὗ μάλιςα δεῖται ὁ Κῶμος. καὶ ἡ δεξιὰ τοῖς δακτύλοις ὑπεςαλμένοις ὑποκειμένην τὴν ἀριςερὰν πλήττει εἰς τὸ κοῖλον, ἵνα ὦσιν αἱ χεῖρες ξύμφωνοι, πληττόμεναι τρόπῳ κυμβάλων.* MERC. Non improbo *ἀπᾴδουσαν* eo ſenſu, quo cum ſequentibus ſumitur: Sed quid tamen aberrans & diſcrepans hic? Nonne omnes conſonæ, & ne hilum diſcrepantes, convenirent melius, & aliquid delicatius ſuggererent? Id opinor ſane: Quare non invitus ſcribam, *καὶ ἡ διδάσκαλος ἐπέβλεπε τὰς ἐπᾳδούσας*:

pater non exſpectata quarta ægritudine; miſit ſcitatum Pythium, quis deûm impediret nuptias filiæ. Cui Phœbus rem omnem diſertim aperuit; adoleſcentem, pomum, jusjurandum, iram Dianæ; monuitque ut quamprimum liberaret puellæ fidem: alioquin, inquit, & quum Cydippen Acontio jugabis, non miſcebis plumbum argento, ſed facies aureas utrinque nuptias. Hæc fuit divini numinis dictio, quam ſimul & juramentum implevere celebratis nuptiis. At virginis æquales perfectum tum demum hymenæum cecinere, non dilatum amplius, nec interruptum accedente morbo: e quis ſi qua diſcrepare viſa, reſpicit eam chori magiſtra, & ad modulum commode reducit,

σας: ut ſequens ſignificet modorum regimen a Chironomo in omni cantu etiam abſolutiſſimo & maxime conſono adhibendum. Sic Noſter elegantius, quam Philoſtratus. PAUW.

χειρονομοῦσα τὸν τρόπον] χειρονομεῖν τὸν τρόπον nihil aliud eſt, quam manum ita jactare & commovere, ut eo modorum deſignetur ratio: ut ubi exaltandi ſint, manus exaltetur; ubi deprimendi, deprimatur, aliaque ad normam iſtam juxta Artis præcepta notentur & indicentur commode: Id autem factum una manu, & quidem tota, non digitis, aut palmis: neque in iſta χειρονομίᾳ plauſus aut ſtrepitus ullus: Solo enim motu res peracta. κροτεῖν τὰς χεῖρας aliud, & ſonus Muſicus ad ſonum Muſicum accedens: Accinebant puellæ plaudenti, applaudebat cantantibus puer, & ſonus comitabatur ſonum. Quare a Philoſtratea longe diverſa eſt hæc Scena: Hic magiſtra manu temperat cantum; ibi plauſu: Hic

Digitized by Google

δεξιᾷ τοῖς δακτύλοις ὑπεσαλμένοις, ὑποκειμένην
τὴν ἀριστερὰν ἔπληττεν εἰς τὸν κοῖλον, ἵν᾽ ὦσιν αἱ
χεῖρες εὔφωνοι συμπληττόμεναι τρόπον κυμβάλων.
ἅπαντα δ᾽ οὖν ὅμως βραδύνειν ἐδόκει τῷ Ἀκοντίῳ·
καὶ οὔτε ἡμέραν ἐκείνης ἐνόμισε μακροτέραν ἑωρα-
κέναι, οὔτε νύκτα βραχυτέραν τῆς νυκτὸς ἐκείνης.
Ἀκόντιος οὐκ ἂν ἠλλάξατο τὸν Μίδου χρυσὸν, οὐδὲ
τὸν πάντα πλοῦτον ἰσοστάσιον ἡγεῖτο τῇ κόρῃ· καὶ
σύμψηφοι πάντες ἐμοὶ, ὅσοι μὴ καθάπαξ τῶν
ἐρωτικῶν ἀμαθεῖς· τὸν γὰρ ἀνέραστον, οὐκ ἀπει-
κὸον ἀντίδοξον εἶναι. ὡς δ᾽ οὖν τῇ παρθένῳ βρα-
χέα νυκτομαχήσας ἐρωτικῶς, τό τε λοιπὸν εἰρη-
ναίων ἀπέλαυεν ἡδονῶν. ἔκαον δὲ κατὰ δώματα
δαΐδες ἐκ λιβανωτοῦ συγκείμεναι· ὥστε ἅμα καίε-
σθαι καὶ θυμιᾶσθαι, καὶ παρέχειν τὸ φῶς μετ᾽
εὐωδίας. πάλαι τοίνυν αἱ παρθένοι συναριθμουμέ-
νης αὐταῖς τῆς Κυδίππης, ἐπλεονέκτουν σφόδρα
τῶν γυναικῶν, τὸν κολοφῶνα φέρουσαι τῆς εὐ-
πρεπείας· νυνὶ δὲ τῆς νύμφης ἐν γυναιξὶ ταττομέ-
νης, μειονεκτοῦσιν αἱ κόραι· τοσοῦτον ἡ φύσις
ἁπανταχοῦ τὸ λαμπρὸν αὐτῆς ἐκορυφώσατο καλ-
λός· ὥσπερ δὲ χρυσόπολις ἡ πόα τῷ χρυσῷ, μεί-
ρακι

Hic præter cantantes & magiſtram χειρονομοῦσαν habemus plauſu accinentem puerum; ibi ſolas cantantes & applaudentem magiſtram. Non leviter igitur, ſed inſignite Philoſtratea mutavit Auctor, cujus Scena hic elegantior iterum, dicam & convenientior: Nam κροτεῖν τὰς χεῖρας pro χειρονομεῖν, ne quid diſſimulem, minus certe arridet mihi: Sed de his omnibus diſtinctius alibi. Pauw.

αἱ χεῖρες εὔφωνοι] Hoc ve-

Digitized by Google

ducit, manibus ſimul increpans. Alius canticis applaudere, dexteræque contractis digitis ſubjectæ lævæ palmam ferire, ut manus comploſæ cymbalorum in modum dulcem ſonum ederent. Omnia tamen morari videbantur Acontio: neque diem illè longiorem vidiſſe ſe, nec breviorem illa noctem cenſuit. Non mutaſſet Acontius Midæ auro, nec puellæ contra æſtimaſſet omnes divitias. Adſentientur omnes mihi, niſi ſi qui prorſus imperiti Cupidinum; tales quippe non mirum ſentire contra. Ita conſerto brevi cum virgine nocturno prælio pacata deinceps præcerpſit gaudia. Ardere interea in ædibus tædæ ture accenſæ, ut ſimul & arderent & ſuffirent ædes, lumenque cum odore ſuavi præberent. Itaque virgines quæ prius cenſita inter ipſas Cydippe antiſtabant longe mulieribus, formæ ſummam laudem commeritæ, nunc addita mulieribus ſponſa vincuntur longe: tantum formam ejus utrobique natura extulit. Quæ veluti chryſopolis herba aureo juveni native adjuncta hæret;

 &

venuſtius, quam Philoſtrati ξύμφωνοι. PAUW.

οὐκ ἀπεικοδὸν] ἀπεικὸς. MERC.

ὡς δ' ἦν] ὁ δ' ἦν. MERC. Fors in libris quibusdam fuit, ὡς δ' ἦν τῇ παρθένῳ βραχέα ἐνυκτομαχήσεν ἐρωτικῶς, & ex annotata διττογραφίᾳ error. PAUW.

τό τε λοιπὸν] τό γε λοιπὸν. MERC.

χρυσόπολις] Non miror paſſim damnatam hanc lectionem a doctis, certatimque ſubſtituiſſe quemque pro arbi-

ῥαχι συνήπλετο προσφυῶς. ἄμφω δὲ λαμπροῖς ὄμμασιν, οἷον ἀστέρες ἀνταυγοῦντες ἀλλήλοις φαιδρότερον τῆς ἀλλήλων ἀπέλαυον ἀγλαΐας.

ΓΥΝΗ ΠΟΘΟΥΣΑ ΜΕΙΡΑΚΙΟΝ, πυνθάνεται τῆς δούλης εἰ καλὸς ὁ ποθούμενος.

ΦΙΛΟΣΤΡΑΤΟΣ ΕΥΑΓΟΡΑι.

ΠΑιδίσκην ἑαυτῆς ὧδέ πως ἤρετό τις γυνή· πρὸς τῶν χαρίτων, ὁποῖον δοκῶ σοι νεανίσκον ποθεῖν; ἐγὼ μὲν γὰρ οἶμαι καλόν· ἀλλ' ἐρῶσα τυχὸν σφάλλομαι περὶ τὴν κρίσιν τοῦ ποθουμένου καὶ ἔρωτι πλανῶμαι τὴν ὄψιν. λέγε δή μοι κἀκεῖνο, τί φασιν αἱ καθορῶσαι τοῦτον γυναῖκες; πότερον αὐτὸν ἐπαινοῦσι τοῦ κάλλους; ἢ ψέγουσιν ἀποστραφεῖσαι τὴν θέαν; ἡ δὲ μαστροπεύουσα πρὸς τὴν κεκλημένην φησί· μὰ τὴν Ἄρτεμιν ἐγὼ πολλῶν ἀκήκοα γυναικῶν αὐτήκοος γινομένη πλησίον ἐπιφθεγγομένων τοιάδε τῷ νέῳ· ἰδοὺ μειράκιον εὐπρεπές· ἰδοὺ κάλλος ἀπηκριβωμένον τῇ φύσει· τοιου-

bitrio, quod lubitum cuique. Idem accidiſſet mihi, niſi incidiſſem in Joannem Tzetzem, qui unica fax huic loco;

Πόαν καλοῦσι δέ τινα
χρυσόπολιν τῇ κλήσει,

Η τὸν χρυσὸν τὸν καθαρὸν χεόμενον τοῖς φύλλοις
Δέχεται, καὶ χρωννύεται πρὸς βάθος βεβαμμένη.
Αν δ' ἔστι κίβδηλος χρυσὸς,

Digitized by Google

& ſplendidis oculis ſtellarum ad modum invicem reciproco lumine coruſcantes mutuas ſplendidius fruuntur delicias.

MULIER ADOLESCENTEM amans ab ancilla exquirit, num is pulcer. XI.

PHILOSTRATUS EUAGORÆ.

MULIER quædam ancillam ſuam compellavit his verbis: dic mihi, per Gratias, qualis tibi videtur quem ego depereo juvenis? nam is mihi pulcer videtur; ſed forte amore percita de amato non recte judico; forte amor viſum meum fruſtratur. Dic mihi & hoc, quid de eo dicant ceteræ ubi viderunt mulieres. num formam ejus laudant? an avertentes vultum deſpiciunt? Illa dominam lenonia arte illiciens, Dianam teſtor, inquit, ego his auribus multas audivi proxime adoleſcenti inſuſurrantes; Vide formoſum juvenem: vide formam adamuſſim a natura exa-

σὸς, ὃ δέχεται τοῖς φύλλοις.
Herba eſt quæ ſincerum aurum foliis accipit & colorem imbuitur; inſincerum reſpuit. MER.

ἐπιφθεγγομένων τοιάδε τῷ νέῳ] *ingerentes talia juveni*, dum præteriret ſcilicet, & viderent eum: Interpres male. PAUW.

ἰδοὺ μειράκιον εὐπρεπὲς] Plautus Milite:

Er-

Digitized by Google

τοιούτους ἔδει πλάττεσθαι τοὺς ἐραςὰς μᾶλλον ἢ κατὰ Ἀλκιβιάδου μορφήν· κάλλος γε καλὸν νὴ τὰς φίλας Ὥρας. χαρίεις ὁ νεανίας ἐπὶ κάλλει μέγα φρονῶν· οὐ μέν τοι εἰς ὑπερηφάνειαν, ἀλλ᾽ εἰς τὸ ἁβρὸν καὶ μεγαλοπρεπές. ἱκανὸν πρὸς ἔρωτα, καὶ μόνον τὸ ἐπήγρυπνον τοῦ νεανίσκου· ἱκανὴ δὲ καὶ ἡ κόμη· καλὴ μὲν καθ᾽ ἑαυτὴν οὖσα, ἔτι δὲ καλλίω, περικειμένη μὲν τῷ μετώπῳ, συγκατιοῦσα δὲ τῶν ἰούλων παρὰ τὸ οὖς. τὸ δὲ χλανιδίσκιον, βαβαὶ τῶν χρωμάτων· οὐ γὰρ ἐφ᾽ ἑνὸς μένει χρώματος, ἀλλὰ τρέπεται καὶ μετανθεῖ. οὗτος ἡμῖν εὔκταῖος ἐραςὴς, ἡβάσκων ἀμφὶ πρώτην ὑπήνην. εὐδαίμων ἡ τὸν νέον εὐτυχοῦσα ἐπίσης ἐραςὴν ὁμοῦ καὶ ἐρώμενον. μακαρία ἡ συγκοιμωμένη τούτῳ, χλιδῶσα κατ᾽ εὐνὴν καὶ ἐντρυφῶσα τῷ κάλλει. εὐμενεςέροις ὄμμασιν ἐκείνην

αἱ

Ergo mecaſtor, pulcher eſt, inquit mihi,
Et liberalis. vide caſaries quam decet;
Næ illæ ſunt fortunatæ quæ cum illo cubant.

Quæ hic expreſſit: ἱκανὴ δὲ καὶ ἡ κόμη. Et poſtea: μακαρία ἡ συγκοιμωμένη τούτῳ. Et illud Plauti, *Amant te omnes mulieres:* quod infra, πᾶσαι μοι δοκοῦσιν ἐρᾶν αὐτίκα τοῦ μειρακίου. Merc.

πλάττεσθαι τοὺς ἐραςὰς] Vidi qui legerent Ἑρμᾶς. At certum eſt ſcribendum Ἑρμᾶς: qui effičti olim ad vultum Alcibiadis. Clemens Alexandrinus, ὥσπερ αὖ καὶ οἱ λιθοξόοι τοὺς Ἑρμᾶς Ἀθήνησιν πρὸς Ἀλκιβιάδην ἀπείκαζον. e quo Arnobius lib. VI. Merc. Recte Mercerus Ἑρμᾶς ex hiſtoria. Pauw.

τὸ ἐπήγρυπνον] Lego, τὸ ἐπίγρυπον. Plato: οὐ πάνυ εὐγένειος, ἐπίγρυπος δέ. Idem in Phædro in laudibus ponit τὸ ἐπίγρυπον, ut contra in culpis τὸ σιμόν. vide in-

exactam. Ad hanc faciem debuere fingi Hermæ, non ad Alcibiadis vultum. O formoſam formam, vos teſtor charæ Horæ: o lepidum juvenem forma ſua ferocem, non ad ſuperbiam ſed ad teneram & magnanimam indolem. Satis conciliando amori vel ſola hæc naſi aduncitas; ſed & hæc cæſaries pulcra per ſe quidem; ſed pulcrior circumfuſa fronti: dein juxta aures deſcendens mixta lanugini. Tum amiculi colores quam mirandi; non enim colorem unum ſervat, ſed mutatum ſemper floret. Talis nobis optandus amor prima florens lanugine. Felix quæ juvenem parili amore amata ſimul & amans poſſidet: fortunata quæ cum ipſo cubat, luxurians in lecto, formaque ſuperbe gaudens. propitiis illam oculis viderunt Gratiæ. Omnes mihi

infra Epiſt. XVIII. ubi ἐπίχρυσον τὸ βασιλικόν. Merc.

ἱκανὴ δὲ καὶ ἡ κόμη] Ad verbum e Philoſtrati Amphione: ἡ κόμη δὲ, ἡδεῖα μὲν καὶ καθ' ἑαυτὴν, ἐναλύουσα μὲν τῷ μετώπῳ, συγκαταβαίνουσα δὲ τῷ ἰούλῳ παρὰ τὸ οὖς καὶ χρυσοῦ τι ἐπιφαίνουσα. Merc. τῷ ἰούλῳ legendum etiam hic: Tyrones ſciunt, aut ſcire debent. Pauw.

ἀλλὰ τρέπεται καὶ μεταμειβεῖ] Colorem mutat, prout vel ab hac vel ab illa parte conſpicitur, & oculis ſeſe offert: In pennis pavonum, & aliis coloribus factis id videmus quotidie. Mercerus non ſatis apte, *ſed mutatum ſemper floret*: Debuiſſet, *ſed mutat ex uno flore in alterum tranſiens*: Colores floridi in eo plures, & flos unus ex altero. Pauw.

εὐμενεστέροις ὄμμασιν] Alciphron: μακαρία φιλότης, τοῖς εὐμενεστέροις ὄμμα-

αἱ Χάριτες εἶδον, καὶ πᾶσαί μοι δοκοῦσιν ἐρᾷν αὐτίκα τοῦ μειρακίου. ἥσθη ταῖς μαρτυρίαις· καὶ ὑφ' ἡδονῆς παντοδαπὰ χρώματα παρ' ἕκαστον λόγον ὑφίει· καὶ τὸ λεγόμενον δὴ τοῦτο, ἐδόκει τῇ κεφαλῇ ψαύειν τοῦ οὐρανοῦ. καὶ τότε πεπίστευκε τὸν νέον εἶναι καλόν. αὐταὶ γὰρ ἑαυτὰς αἱ γυναῖκες τότε δὴ κρίνουσιν εἶναι καλὰς, ὅταν ἰδών τις ἐπαινέσῃ· ὅταν ἐρασθείη θαυμάσας.

ΝΕΟΣ ΠΡΟΣΚΑΛΟΥΜΕΝΟΣ πάντας, τῆς φίλης δοκιμᾶσαι τὸ κάλλος.

ΕΥΗΜΕΡΟΣ ΛΕΥΚΙΠΠΩ.

Τίς ἄρα τεθέαται τῆς ἕω τὰ κάλλη; τίς δὲ ταῖς ἑσπερίαις ὡμίληκε γυναιξίν; ἡκέτωσαν οἱ πανταχόθεν ἐρωτικοὶ φιλογύναικες πρὸς κρίσιν τῆς ἐμῆς καλλικοίτης· καὶ σὺν ἀληθείᾳ λεγόντων εἴπου τοιοῦτον ἱστορήκασιν ἀξιοθέατον κάλλος. ὅπου γὰρ ἂν τις αὐτῇ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπιβάλῃ, πανταχοῦ κάλλος αὐτῷ συναντᾶται, καὶ κάλλους ἐφάπτεται. ταύτης ὁ Μῶμος ἀποσφαλεὶς, ἄχθεται καὶ

μασιν εἶδον ἐκείνην αἱ Χάριτες, οἷον ἐραστὴν ἔχει Μενεκλείδην. Infra Epiſt. XVIIII. Μελισσάριον εὐμενέσιν ὀφθαλμοῖς εἶδεν ἡ τύχη. MER. ἐπαινέσῃ· ὅταν &c.] ἀσύνδετον hic vix ac ne vix placet: Quare ſcriptum ſuſpi-

Digitized by Google

mihi videntur eum deperire mulieres. Læta tot teſtibus domina præ voluptate mutabat colorem ad ſingulas voces, videbaturque ſibi quod dicitur ſublimi vertice cœlum tangere. Tum demum vere formoſum eſſe juvenem credidit. nam & ipſæ ſe mulieres tum credunt forma præcellere, quum quis eas videns laudavit, quum miratus amare cœpit.

ADOLESCENS OMNES *appellans ad probandam formam amaſiæ.* XII.

EUHEMERUS LEUCIPPO.

Quis unquam formas Orientis vidit? quis occidui orbis mulieribus congreſſus eſt? veniant undique feminarum amatores judicare de mea pulcra connuba, dicantque veraces ſiquando tam dignam ſpectari ſpeciem noverint. nam quacunque illi injeceris oculos, occurrit ubique forma; formam ſemper attingis. Momus hic fruſtra abiens dolet, deſpe-

ſpicor, ὅταν ἰδὼν τις ἐπαινέσῃ, ἢ ὅταν ἐρασθείη θαυμάσας. Litera literam abſorpſit. PAUW.

Τις ἄρα] Τις ἄρα. MER.

καλλικοίτης] Proprium nomen eſt, ut in inſcriptione Epiſtolæ XVIII. MER.

ὁ ποῦς

Digitized by Google

καὶ ϛένει καὶ ἀπορεῖ. παραδόξως τεθαύμακα τὴν ἡλικίαν, τὴν χάριν, καὶ μέχρι τοῦ ποδὸς διῆλθε τὸ θαῦμα. φύσει γὰρ ὁ ποῦς εὔπλαϛος ὢν, καὶ τὰς ἀκοσμήτους οἶδε κοσμεῖν. ἐφήδομαι τοῖς τρόποις εὖ μάλα συμπρέπουσι τῇ μορφῇ. ἑτέρας μὲν γὰρ ἡ πυθίας εἴληχε βίον, ἁπαλότητα δὲ σύμφυτον ἔχει καὶ ἄμεμπτον ἦθος. ἅπαντα τῆς τάξεως τοῦ βελτίω βίου· καὶ αὐτόν με μάλιϛα ᾕρηκε τῷ ἀκάκῳ. δῶρον δὲ, ὅ τις δῷ, ἐπαινεῖ· οὐχ ὥσπερ ἑτέρα, πᾶν τὸ διδόμενον σμικρὸν ἡγουμένη. καὶ ὥσπερ κολοιὸς ἀεὶ παρὰ κολοιὸν, ἱζάνομεν ἄμφω· τί δεῖ περαιτέρω προβαίνειν; ἔνθα δὴ τὰ τερπνὰ τῆς Ἀφροδίτης ἀπόρρητα. λεκτέον δὲ μόνον ὡς ἀντιλέγει τοσοῦτον, ὅσον ἐν τῷ βραδύνειν αἱρεθεῖσα. ὁ μὲν οὖν τράχηλος αὐτῆς ἀμβροσίας ὄδωδε· καὶ

τὸ

ὁ ποῦς εὔπλαϛος] εὐπερίγραφος Luciano ἐν τῷ περὶ τοῦ οἴκου. λεπτὸς καὶ εὔρυθμος, infra Epiſt. XXVII. MERC.

ἑτέρας μὲν γὰρ] Scribe, ἑταίρας μὲν γὰρ ἡ Πύθιας ἔχει τὸν βίον, ἁπλότητα δέ. Pythias nomen huic mulieri. in fine jurat gratias Pythiadis. Mox etiam legendum ἑταίρα pro ἑτέρα, proclivi ſæpe errore. Paullo ante ſcribe, ἅπαντα τῆς τάξεως βελτίω τοῦ βίου. MERC. Recte Mercerus, ἅπαντα τῆς τάξεως βελτίω τοῦ βίου: τάξις eſt ordo juſtus ac bonus, ἡ εὐταξία: βίου, ut ἑταίρας βίον præceſſit. Berglerus ad Alciphronem p. 178. ſcribit, ἅπαντα τῆς τάξεως τοῦ βελτίονος βίου: quod ego alteri non præferam. εἴληχε βίον in ἔχει τὸν βίον Mercerus male mutat, inprimis ubi σύμφυτον ἔχει ſequitur ſtatim: An forte eſt calami vel Operarum error? PAUW.

δῶρον δὲ, ὅ τις δῷ] Ex oraculo veteri tranſiit in proverbium. Id eſt apud Stra-

Digitized by Google

ſperat. Subiit mihi ultra admirationem ſpectare ſtaturæ decus & gratiam, tranſiitque uſque ad pedes miraculum. Natura enim pes bene aptus etiam inornatas exornare condidicit. Sed & me lactant convenientes formæ mores. nam mea Pythias conditionem vivendi meretriciam ſortita, ſimplicitatem tamen nativam retinet, & indolem inculpatam, moribus ita compoſitis, ut conditione ejus longe ſint meliores. quin me nulla re magis cepit quam innocentia: ſi quid das, qualecunque id ſit, laudat, non meretricium in morem, quicquid datur parvi æſtimantium. Ita nos ſemper adſidemus alter alteri veluti monedulæ. Quid ulteriora narrem? ubi ſecretæ & infandæ Veneris deliciæ. Dicam hoc unum tamen, tandiu repugnare illam, donec mora de-

F

Strabonem lib. VI. - ὀρθὸν δ' ὅ, τι δῶ τις ἐπαίνει. Et apud Græcos parœmiographos. MERC.

ὥσπερ κολοιὸς] Gregorius Eudoxio: κολοιὸν δὲ ποτὶ κολοιὸν ἱζάνειν καὶ τῆς παροιμίας ἀκούεις. Et ſane ita inter ſe amant, ut ad umbram ipſam ſuam, ſi ſe in aqua viderint, tanquam ad conjugam adſidant. Joannes Tzetzes.

Οἱ κολοιοὶ φιλάλληλοι,
καὶ τῶν ψαρῶν τὸ γένος,
Ὡς εἴπερ χέεις ἔλαιον
ἔν τινι λεκανίσκῳ,
Πρὸς τὴν σκιὰν τὴν ἑαυτῶν
τοὺς κολοιοὺς κρατήσῃς,
Ναρκίσσους ἄλλους λάκωνας ὄντας τῷ φιλοσκίῳ

Quod & notant Græcorum parœmiæ. MERC.

ἀντιλέγει τοσοῦτον] Ovid.

Quæ cum ita pugnaret tanquam quæ vincere nollet,
Victa eſt non ægre proditione ſua.

Et paſſim veteres. MERC.

ἐν τῷ βραδύνειν αἱρεθεῖσα]

Digitized by Google

τὸ ἆσθμα ἡδύ· ἢ δὲ μήλων ἢ ῥόδων πόμασι συμμιγέντων ἀπόζειν Φιλήσας ἐρεῖς. τοῖς δὲ στέρνοις τοῖς καλοῖς ἐπιθεὶς τὴν κεφαλὴν, ἠγρύπνουν αὐτὸ καταφιλῶν τὸ πήδημα τῆς καρδίας. οὐκ οὖν τῶν ἀφροδισίων, ὥς ἔφην τὶς, εἰς τὸ τῆς ἡδονῆς τέλος, ὁδός ἐστιν μία· ἀναφρόδιτοι γὰρ αἱ δυσειδεῖς γυναῖκες· καὶ ἡδονῆς ἐν ἐκείναις, οὐκ ἀρχὴν, οὐ τέλος εὕροι τίς· ἐπεὶ κἂν τοῖς ἐδέσμασιν ἓν τέλος ὁ κόρος· ἀλλὰ τὸ μὲν τρέφει καὶ τέρπει· τὰ δὲ παντελῶς ἀνατρέπει. διὰ ταύτην ἡμέρα μοι πᾶσα λευκή· καὶ τῶν ἐν φαρέτρᾳ λογιζομένων, εἰς εὐτυχίαν ἐχ ἥττων. ᾀδόντων μὲν οὖν ἀκήκοα πολλάκις· ὡς πέφυκεν ἀποδημία τὸν πόθον ἐκλύειν, καὶ παροιμιαζόμενοι δὲ φασὶν τοσοῦτον φίλος, ὅσον ἐρᾷ τις ἐναντίον. ἐγὼ δὲ ὄμνυμι

σα] ἐρεθίσαι. Merc.

ἢ δὲ μήλων] Dele τὸ ἢ δὲ, ortum ex repetitione τοῦ ἡδὺ, qualia multa errantur. Merc. Recte etiam ſcribas, καὶ τὸ ἆσθμα ἡδύ· ἢ μήλων ἢ ῥόδων &c. Pauw.

τὸ πήδημα] Idem dicunt πάλμα & παλμὸν: unde & fortuitum ſuſſultum παλμὸν dicunt, quem *ſaliſſationem* Latini, e quo ominata ſuperſtitio veterum. & vetita Chriſtianis primis παρατήρησις παλμῶν. Reſcribenda ea vox gloſſis Philoxeni, in quibus, *Sagatio*, παλμός. male. nam ad hanc ſaliſſationem reſpexit, non ad jactationem e ſago. Merc.

ὡς ἔφην τις] ὡς ἔφη τις. Merc.

ἀνατρέπει] Pro ἀποτρέπει. non placent, qui reſcribunt ἀνατρέφει. Merc. Scribe τὸ δὲ παντελῶς ἀνατρέπει: τὸ μὲν, τὸ δὲ: Nihil apertius: Quanquam revera ſyncerius adhuc legeretur, ἀλλὰ τὰ μὲν τρέφει: καὶ τέρπει, τὰ δὲ παντελῶς ἀνατρέπει: Id vident omnes,

Digitized by Google

deſiderium accenderit. Sed collum ejus ambroſiam ſpirat; ſuavis anima; dicas quum pangis baſium, ſentire te mixta poculis poma vel roſas. Itaque ego delicato pectori cervice incumbens inſomnem noctem duxi ſuſſultum cordis ipſum baſians. Non eſt ergo Venerii operis, ut dixit quidam, ad finem voluptatis unicum iter: carent enim Venere deformes, ac voluptatis in iis non caput, non pedes inveneris. nam & ciborum finis unus ſatietas: ſed hic nutrit ſimul & lætat; ſunt qui prorſus avertunt. Per hanc mihi dies omnis candida, nec minus felix iis, quæ in pharetra numerantur. Itaque audieram ſæpius canentes abſentia ſolvi cupidinem; dicuntque vulgo, Amicus tantum, quamdiu coram videt. At ego Pythiadis gra-

nes, qui attendunt. ἀνατρέπει vertendum eſt, *ſtomachum cient, evertunt, turbant*: ἀνατροπὴ, ipſa ſtomachi ſubverſio, quando in vomitionem effunditur: Eruditi ſciunt. Mercerus ineptit cum ſuo *avertunt prorſus*, & qui ἀνατρέφει ſcribunt, errant adhuc gravius. Pauw.

ἡμέραι μοι πᾶσαι] Φύλαρχος γάρ φησι τοὺς Σκύθας μέλλοντας καθεύδειν ἄγειν τὴν φαρέτραν. καὶ εἰ μὲν ἀλύπως τύχοιεν τὴν ἡμέραν ἐκείνην διαγόντες, καθιέναι εἰς τὴν φαρέτραν ψῆφον λευκήν. εἰ δ' ὀχληρῶς, μέλαιναν. ἐπὶ τοίνυν τῶν ἀποθνησκόντων ἐκφέρειν τὰς φαρέτρας, καὶ ἀριθμεῖν τὰς ψήφους. καὶ εἰ μὲν εὑρεθείησαν πολλαὶ λευκαὶ, εὐδαιμονίζειν τὸν ἀπογενόμενον. ὅθεν καὶ ἡ παροιμία. Merc.

τοσοῦτον φίλος] Rectus erit ſenarius ſi ſcripſeris:

Φίλος τοσοῦτον, ὅσον ὁρᾷ

Digitized by Google

νυμι τὰς χάριτας Πυθιάδος, ὡς ἐδὲ ἀποδημῶν ἀπεςάτεν τῆς πρὸς ἐκείνην φιλίας. ἐδὲν ἐν ἧτ]ον ἐπανῆκον ἐρῶν, μᾶλλον διαλιπὼν, καὶ μειζόνως ᾔσθόμην τᾶ πόθου. καὶ χάριν οἶδα τῇ τύχῃ, ὅτι μοι λήθην οὐκ ἐνέθηκε τῆς φιλτάτης. ἔφη δ᾽ ἄν τις ἐρωτικὸς ποιητὴς καθομηρίζων ἡμᾶς,

Ἀσπάσιον λέκτροιο παλαιοῦ θεσμὸν ἵκοιτο.

ΠΑΙΣ ΕΠΟΘΕΙ ΤΗΝ ΤΟΥ φύσαντος παλλακήν· ἰατρὸς διέγνω τὸν ἔρωτα τύχῃ πλέον, ἢ τέχνῃ χρησάμενος, καὶ μεθόδῳ πείθει τὸν πατέρα, τῷ παιδὶ παραχωρῆσαι τῆς παλλακίδος.

ΕΥΤΥΧΟΒΟΥΛΟΣ ΑΚΕΣΤΟΔΩΡΩι.

ΤΩι μακρῷ καὶ τοῦτο, φίλτατε, κατέμαθον χρόνῳ, ὡς καὶ πᾶσαι τέχναι προσδέονται τύχης· καὶ τύχη διακοσμεῖται ταῖς ἐπιςήμαις· αἱ μὲν γὰρ ἀτελεῖς μὴ συνεργοῦντος τᾶ θείᾳ· ἡ δὲ μᾶλλον

]ις ἐναντίον.
Propertius,|
Quantum oculis, animo tam procul ibit amor.
Τηλοῦ φίλοι ναίοντες οὐκ εἰσὶν φίλοι.

Pro ἰρᾷ legedum ὁρᾷ, quis non videt? MERC. Sine dubio legendum ὁρᾷ: Verſu Senario non indigemus. PAUW.

μᾶλλον διαλιπὼν, καὶ &c.] Verba non ſatis apte

tias juro, ne abſenti quidem excidiſſe illius cupidinem. ita redii non minus amans, immo magis amavi relictam, magiſque me juvit deſiderium; gratiamque fortunæ dico, quod non mihi imperavit amiciſſimi capitis oblivium. Dicat quis amatorius poëta Homerum nobis accommodans,

Dulces antiqui leges repetiſſe cubilis.

PATRIS CONCUBINAM amabat filius; gnarum id medico forte magis quam arte; iſque arte perſuadet patri ut eam concedat filio. XIII.

EUTYCHOBULUS ACESTODORO.

ET hoc longum me tempus, amice, docuit, fortuna egere artes omnes, fortunæque viciſſim ab artibus ornamentum accedere. nam illæ, ni numen adjuvet, imperfectæ; & hæc

apte cohærent: Legendum ſuſpicor, μᾶλλον δὲ διαλιπὼν, καὶ μειζόνως ᾔσθόμην &c. Ita loqui amant Græci. PAUW.

Ἀσπάσιον] Homeri eſt Odyſſ. ψ. & legendum hic, ἵκοντο, ut in Homero. MERC. Apud Homerum plerique libri Ἀσπάσιοι: quod non deterius. PAUW.

ὡς καὶ τέχναι] Scripſerat

Digitized by Google

λον εὐδοκιμεῖ τὰς ἑαυτῆς ἀφορμὰς τοῖς ἐπισήμοισι δωρȣμένη. ἐπεὶ τοίνυν μακρόν γε τὸ προοίμιον, εὖ οἶδα, τῷ ποθοῦντι θᾶττον ἀκοῦσαι, ἤδη λέξω τὸ συμβὰν, μηδὲν ἔτι μελλήσας. Χαρικλῆς ὁ τȣ͂ βελτίσου Πολυκλέους υἱὸς, παλλακίδος τȣ͂ τεκόντος ποθῶν, κλινοπετὴς ἦν, σώματος μὲν ἀφανῆ πλαττόμενος ἀλγηδόνα, ψυχῆς δὲ ταῖς ἀληθείαις ἐρωτικὴν αἰτιώμενος νόσον. ὁ γȣ͂ν πατὴρ, οἷα πατὴρ ἀγαθὸς, καὶ σφόδρα φιλόπαις, αὐτίκα Πανάκιον μεταπέμπεται, τὸν ὄντως ἐπώνυμον ἰατρόν· ὃς τοὺς μὲν δακτύλους τῷ σφυγμῷ προσαρμόζων, τὸν δὲ νοῦν μετάρσιον ἄγων τῇ τέχνῃ, καὶ

ſerat olim Agatho,

Τέχνη τύχην ἔστερξε, καὶ τύχη τέχνην.

Sed juvat quoniam de fortuna & arte ſermo incidit, illuſtrare Salluſtii locum e priori Epiſtola ad C. Cæſarem de Republica ordinanda, libello ſane aureo. *Populus Romanus*, inquit, *antea obtinebat, regna atque imperia fortunam dono dare*, &c. quem locum nunquam bene interpunctum vidi, neque inveni qui intelligeret. At diſpungas uti feci, clara & recta ſententia: Credebant antea mortales fortunam eſſe, quæ regna, honores, opes largiretur. & credebant duabus de cauſſis: prima, quod indignus quiſque dives, honoratus, potens. altera, quod vix quiſquam perpetuo iis bonis frui viſus. Sed poſtea contra eſſe didicere, fortunam ſibi quemque ſuam fingere. Poſtquam hæc ſcripſi, prodiit doctiſſimi ac diligentiſſimi Ciaccionii Salluſtius, e quo diſces amplius, legendum e libris, *Pro vero antea obtinebat regna atque imperia fortunam dono dare.* nam quæ ille & Latinius mutant, non ſequor. Merc.

ἐπεὶ τοίνυν μακρὸν] Plato

hæc magis eluceſcit, ubi occaſiones ſuas præbuit peritis. Sed quoniam longa ſat ſcio, præfatio narrationem avide expectanti, dicam rem ipſam, non morabor amplius. Charicles optimi Polyclis filius æger amore paternæ pellicis decubabat in lecto, cauſſatus occultam corporis ægritudinem; revera animum anxius amatorio morbo. At pater, ut bonnm patrem ac filii amantem par fuit, confeſtim Panacium accerſit, medicum vere dignum ſuo nomine. Is adnotis pulſui digitis, advocata in conſilium mente, oculiſque obſervans motus animi in-

to IIII. πολιτ. μακρὸν τὸ προοίμιον τῷ ἐπιθυμοῦντι ἀκοῦσαι. Merc.

Χαρικλῆς] Nomina mutat pro arbitrio. Nam idem olim de Antiocho & Seleucho ſcriptum. Appianus Syriaca. Plutarchus Demetrio. Valerius Maximus. Vide & Galeni librum περὶ τοῦ προγινώσκειν, qui habet multa illuſtrando noſtro. Merc.

παλλακίδος τοῦ τεκόντος ποθῶν] ποθῶν cum caſu patrio non placet: Legendum vel παλλακίδος τοῦ τεκόντος πόθῳ κλινοπετὴς ἦν, vel παλλακίδα τοῦ τεκόντος ποθῶν, κλινοπετὴς ἦν. Pauw.

αἰτιώμενος νόσον] Lectio aperte corrupta: Nam & αἰτιώμενος a πλαττόμενος non differt, & eo admiſſo tota oppoſitio tollitur, quæ in his eſſe debet: Legendum arbitror, ψυχῆς δὲ ταῖς ἀληθείαις ἐρωτικῇ ἀνιώμενος νόσῳ: Sic nihil accommodatius: ψυχῆς ἐρωτικῇ νόσῳ, ut σώματος ἀφανῆ ἀλγηδόνα: Moneo, ne ψυχὴν δὲ ταῖς ἀληθείαις ἐρωτικῇ ἀνιώμενος νόσῳ forte præferas. Pauw.

τὸν δὲ νοῦν μετάρσιον ἄγων &c.] *mentem vero in ſublime evehens arte, & ipſis oculis ſuboſtendens iſtum animi motum, cujus eſt in digno-*

Digitized by Google

καὶ τοῖς ὄμμασι τὸ διαγνωστικὸν ὑποφαίνων κίνημα τῆς διανοίας, οὐδὲν ὅλως ἀῤῥώστημα κατενόει γνώριμον ἰατροῖς. ἐπὶ πολὺ μὲν οὖν ὁ τοιοῦτος ἰατρὸς ἀμήχανος ἦν· τῆς δὲ ποθουμένης ἐκ ταὐτομάτου παριούσης διὰ τοῦ μειρακίου, ἀθρόον ὁ σφυγμὸς ἄτακτον ἥλλατο· καὶ τὸ βλέμμα ταραχῶδες ἐδόκει· καὶ οὐδὲν ἄμεινον τὸ πρόσωπον διέκειτο τῆς χειρός· καὶ διχόθεν ὁ Πανάκιος διέγνω τὸ πάθος· καὶ ὅπερ ἁπλῶς ἐκ τέχνης οὐχ εἷλεν, ἐκ τύχης μᾶλλον εἶχε λαβών· καὶ τὸ δῶρον τῆς προνοίας εἰς καιρὸν ἐταμιεύετο τῇ σιωπῇ. καὶ πρῶτος ἦν αὐτῷ τῆς ἐπισκέψεως ἡγούμενος ὅδε ὁ τίοτος·

dignoſcendo uſus : Sunt hæc Emphatica, & non illepide adumbrant eum, qui intento animo anxie meditatur : *μετάρσιον ἄγων τῇ τέχνῃ*, intendens & ad artis ſublimiora provehens : Mercerus non dixit, quod debuit. Pauw.

οὐδὲν ὅλως ἀῤῥώστημα] Legendus Heliodorus lib. IIII. hiſt. Æthiop. qui multa prorſus his ſimilia, ubi Chariclea amore ægra, & Apul. Mileſ. x. ubi noverca *languore ſimulato vulnus animi mentitur in corporis valetudine*. & Galenus dicto libro. Merc.

παριούσης διὰ τοῦ μειρακίου] *tranſeunte per puerum* : Dura locutio de uno, qui unum præterit. Similiter habemus mox, *διεκελεύετο πᾶσαν τῆς οἰκίας κόρην τε καὶ γυναῖκα, διὰ τοῦ κάμνοντος παριέναι.* Et Epiſt. 21. *Νέου τινὸς ἐξεπίτηδες διὰ γυναικὸς παριόντος ἑσπέρας.* Et Epiſt. 6. lib. 2. *δι' ἐμοῦ τε παριὼν ἐξεπίτηδες, οὐκ ἀγελαστὶ τονθορύζεις.* Ita, niſi fallor, vulgus, cui talis audacia placere ſolet : Notiſſimum illud Homericum, *ἡ δὲ δι' αὐτῶν Ἐρχομένη, προσάλειφεν ἑκάστῳ* &c, aliud eſt & duritiem habet nullam. Pauw.

ἀθρόον ὁ σφυγμὸς ἄτακτον ἥλλατο] *ἀθρόον ἄτακτον* :

Digitized by Google

dices, nullum prorſus morbum agnovit familiarem medicorum filiis. Ita diu tantus medicus quid cenſeret, incertus ſtetit. Sed quum forte ante oculos adoleſcentis amata tranſiret, repente pulſus incondite ſuſſilire, viſus turbari, nec facies melius manu. Ita Panacius cauſam mali ſenſit duplici indicio, quodque arte ſola non percepiſſet, agnovit adnitente fortuna. Providentiæ tamen donum ad tempus texit ſilentio; primuſque illi inquirendi modus hic

 fuit.

τον: Nonne ingratum hoc, & legendum potius, ἀθρόον ὁ σφύγμος ἄτακτος ἥλλακτο? Pauw.

καὶ τὸ δῶρον τῆς προνοίας] Prænotionis, divinationis, προγνώσεως. vide Galenum cujus libro index ab ea cauſſa, ſed certe noſter pro eodem ponit τύχην, τὸ θεῖον, πρόνοιαν, pro omni cauſſa latente & incerta. at hæc quam diverſa philoſophis, ut ea præcipua differentia fuerit inter Epicurum qui omnia τῇ τύχῃ, & Zenonem, qui omnia adſignabat τῇ προνοίᾳ. Itaque Hierocles Stoïcus apud Gellium IX. V. referente adverſus Epicurum Tauro philoſopho: ἡδονῆς τέλος, πόρνης δόγμα· οὐκ ἔστι πρόνοια οὐδὲν; πόρνης δόγμα. nam ita eſt legendum. Duo ſtatuunt Epicurei valde contraria Stoicis; non eſſe providentiam, & voluptatem finem bonorum. Contra Stoïci, virtutem finem, & providentia regi mundum. Utrumque Epicureorum exſecratur Hierocles vir ſanctus & gravis; & lupanaris ſtatuit potius eſſe quam ſcholæ. ſane πρόνοιαν negare flagitiorum maximum. Eleganter Lucianus ἐν τῷ περὶ τοῦ μὴ πισ. διαβ. πρὸς δὲ τὸν εὐσεβῆ καὶ φιλόθεον ἄθεος καὶ ἀνόσιος ὁ φίλος διαβάλλεται, καὶ ὡς τὸ θεῖον παρωθούμενος, καὶ τὴν πρόνοιαν ἀρνούμενος. Merc.

Digitized by Google

πος· αὖθις τε παραγενόμενος διεκελεύετο πᾶσαν τῆς οἰκίας κόρην τε καὶ γυναῖκα, διὰ τοῦ κάμνοντος παριέναι, καὶ μὴ χύδην, ἀλλὰ κατὰ μίαν, ἐκ διαστήματος βραχέος διακρινομένας ἀλλήλων. καὶ τούτου γιγνομένου αὐτὸς μὲν τὴν ὑποκάρπιον ἀρτηρίαν τοῖς δακτύλοις ἁρμονικῶς ἐπεσκόπει, τὸν ἀκριβῆ γνώμονα τῶν Ἀσκληπιαδῶν, καὶ μάντιν ἀψευδῆ τῶν ἐμφυομένων ἡμῖν διαθέσεων· ὁ δὲ τῷ πόθῳ κλινήρης, πρὸς μὲν τὰς ἄλλας ἀτάραχος ἦν· τῆς δὲ παλλακῆς, ἧς εἶχεν ἐρωτικῶς, ἐκφανείσης, εὐθὺς καὶ τὸ βλέμμα πάλιν καὶ σφυγμὸν ἀλλοιότερος ἦν· ὁ δὲ σοφὸς καὶ λίαν εὐτυχὴς ἰατρὸς ἔτι μᾶλλον τὴν ἀπόδειξιν τῆς νόσου παρ᾽ ἑαυτῷ βεβαιότερον ἐπιστοῦτο, τὸ τρίτον τῷ σωτῆρι φάσκων· προφασιασάμενος γὰρ κατασκευῆς αὐτῷ φαρμάκων δεῖσθαι τὸ πάθος, ἀπεχώρει τέως ὑπισχνούμενος τῇ ὑπεραίᾳ ταῦτα κομίζειν· ἅμα τε τὸν νοσοῦντα χρησαῖς παραθαῤῥύνων ἐλπίσι, καὶ δυσφοροῦντα ψυχαγωγῶν τὸν πατέρα. ὡς δὲ

MERC.

αὖθις τε] αὖθις δὲ. MER.

ἁρμονικῶς] Omnino legendum, ἁρμοκῶς, ſive ἡρμοκῶς. aptata digitis arteria. quod ante dixit, τοὺς δακτύλους τῷ σφυγμῷ προσαρμόζων. MERC. Mercerus peſſime ἁρμοκῶς vel ἡρμοκῶς ἐπεσκόπει: Nam ſic ſcribendum fuiſſet, τῇ ὑποκαρπίῳ ἀρτηρίᾳ τοὺς δακτύλους ἡρμοκῶς, ut norma loquendi jubet, & exemplum adductum probat: Quare cave, mutes lectionem ſanam & intemeratam. Harmonia in his regula, ad quam inſpectio & exploratio facienda: Hinc ἐπεσκόπει commode junctum cum voce ἁρμονικῶς, quæ ſignata & bona. PAUW.

ὁ δὲ τῷ πόθῳ κλινήρης] Ut

Digitized by Google

fuit. mox reverſus juſſit quotquot in ædibus ſeu puellæ ſeu mulieres, tranſire cunctas ante lectum jacentis, non paſſim omnes, ſed ſeorſim ſingulas, brevi inter ſe intervallo diſtinctas. Id dum fit, aptata digitis arteria, qua manus brachio committitur, cœpit inſpicere certam Aſclepiadarum regulam, veracemque teſtem innatarum nobis paſſionum. At ille amore æger, ad alias quidem immotus, ubi amata pellex apparebat, pulſum ſtatim turbabatur rurſus & viſum, atque inde ſapiens ac feliciſſimus medicus firmius apud ſe ſtatuit conceptam de morbo ſententiam, tertium ſervatori reſervans, ut ajunt. nam cauſſatus medendo morbo pharmaca ſibi opus eſſe, abiit tum, pollicitus cum iis adfuturum poſtera die: ſimul jacentem ſpe bona fovens, & mœſtum conſolatus patrem. Sed ubi die dicta adfuit, pater ac ceteri e familia ſervatorem eum vocantes

Ut ſuſpicabamur antea, παλλακίδος τῦ τεκόντος πόθῳ κλινοπετὴς ἦν. Pauw.

ἀλλειότερος ἦν] Abſque ulla Harmonia, variante ſubinde pulſu: Hoc ſuperius ἀρμονικῶς etiam elucidat. Pauw.

τὸ τρίτον τῷ σωτῆρι] Quia bis jam venerat, ut dixit, tertiam viſitationem reſervavit ſaluti dandæ. Eſt autem παροιμιώδης λόγος, τὸ τρίτον τῷ σωτῆρι, a more ſolenni libandi tertii poculi Jovi ſervatori. Pindarus Iſthmiis. Plato in Charmide & III. Νόμων. Æſchylus. Sophocles. Proclus. Merc.

τῇ ὑπεραίᾳ] τῇ ὑςεραίᾳ. Merc.

σω-

δὲ κατὰ καιρὸν ἐπηγγελμένον παρῆν, ὁ μὲν πατὴρ καὶ πάντες οἱ λοιποὶ, σωτῆρα τὸν ἄνδρα προσεῖπον, καὶ φιλοφρόνως ἠσπάζοντο προσιόντες· ὁ δὲ χαλεπαίνων ἐβόα, καὶ δυσανασχετῶν αὐστηρῶς, τὴν θεοπρέπειαν ἀπέγνω. τοῦ δὲ Πολυκλέους λιπαροῦντος ἅμα καὶ πυνθανομένου τῆς ἀπογνώσεως τὴν αἰτίαν, ἠγανάκτει σφοδρότερον κεκραγὼς, καὶ ἀπαλλάττεσθαι τὴν ταχίστην ἠξίου· ἀλλ' ὁ πατὴρ ἔτι μᾶλλον ἱκέτευε, τά τε στήθη φιλῶν, καὶ τῶν γονάτων ἁπτόμενος. τότε δῆθεν πρὸς ἀνάγκης, ὧδε σὺν ὀργῇ τὴν αἰτίαν ἐξεῖπε· τῆς ἐμῆς γαμετῆς οὗτος ἐκτόπως ἐρᾷ, καὶ παρανόμῳ τήκεται πόθῳ· καὶ ζηλοτυπῶ τὸν ἄνθρωπον ἤδη, καὶ οὐ φέρω θέαν ἀπειλουμένου μοιχοῦ. ὁ τοίνυν Πολυκλῆς, οὐ παιδὸς ᾐσχύνθη τὴν νόσον ἀκούων, καὶ τὸν Πανάκιον ἠρυθρία· πλὴν ὅλως τῆς φύσεως γεγονὼς, οὐκ ἀπώκνησε περὶ τῆς αὐτοῦ γυναικὸς τὸν ἰατρὸν ἱκετεύειν, ἀναγκαίαν τινὰ σωτηρίαν, οὐ μοιχείαν τὸ πρᾶγμα καλῶν· ἔτι δὲ τοιαῦτα δεομένου τοῦ Πολυκλέους, ὁ Πανάκιος διωλύγιον κατεβόα φάσκων, οἷά περ εἰκὸς ἦν φθέγγε-

γε-

σωτῆρα τὸν ἄνδρα] Ita ſolent ægroti medicos. Lucianus ἐν ὠκύποδι.

Ὁρᾷς με σωτὴρ, καὶ πάλιν σωτήριχε.

Item: Σῶτερ, τί ποιεῖς; μὴ τύχοις σωτηρίας. Et in Ariſtidis ἱεροῖς λόγοις ſæpe. Heliodorus: πρός σε δ' ἐγὼ δρομαῖος τὸν ἐμὸν καὶ σωτῆρα, καὶ θεόν. Merc.

θεοπρέπειαν] Non poteſt ferri. Scribe, θεραπείαν. Merc. Sine dubio ſcribendum τὴν θεραπείαν: *curationem abnuebat & recuſabat*: Medicus diutius eſſe nolebat, & ad ægrotum adire recu-

cu-

-tes amice accedentes ſalutabant. Clamare ille contra acerbe, & ſuccenſens graviter deſperare medicinam. Tum Polycle ſuppliciter orante, cauſſamque deſperationis exquirente, gravius iraſci, cum clamore, confeſtimque abitum parare. Tandem patre rogante ſupplicius, & pectus oſculante, & genibus accidente, tum demum velut coactus cauſſam cum ira ediceret: Ille, inquit, uxorem meam efflictim deperit, uriturque inceſta flamma. & jam ego livore æmulo accenſus non fero parati mœchi conſpectum. Ad hæc Polycles & ad filij morbum pudore, & ad Panacium rubore ſuffuſus, tamen naturali amore impellente non extimuit ſuper uxore propria medicum appellare, neceſſariam id ſalutem, non adulterium nominans. Quæ dum Polycles rogat, clamare intentius Panacius, qualia decebant iratum animum, rogatum ut ex medico

cuſabat: Interpres non bene, ut probant ſequentia, & ipſa narratio. Pauw.

τότε δῆθεν πρὸς ἀνάγκης] Verborum connexio non eſt apta: Nam quid δῆθεν hic? Scribendum, τότε δὴ πρὸς ἀνάγκης, ὧδε &c. *tunc igitur:* δὴ idem, quod οὖν. Legi etiam poſſet τότε δῆτα: Sed id minus frequens ea notione: Quare alterum malo. Pauw.

καὶ τὸν Πανάκιον ἠρυθρία] Nova locutio: *& propter Panacium erubeſcebat:* Sed an non legendum καὶ τῷ Πανακίῳ ἠρυθρία? Pauw.

ὅλως τῆς φύσεως γεγονὼς] Berglerus ad Alciphron. Ep. 13. lib. 1. ὅλος: Mihi propter γεγονὼς non diſplicet ὅλως. Pauw.

τὸν

Digitized by Google

γεσθαι δεινοπαθοῦντα τὸν αἰτιώμενον ἐξ ἰατρῦ μεταβάλλειν εἰς μαστροπὸν μοιχείας, καὶ τῆς ἑαυτῦ γαμετῆς, εἰ μὴ φανερῶς ὕτως τοῖς ῥήμασιν. ἐπεὶ δὲ πάλιν ἐπέκειτο Πολυκλῆς ἀντιβολῶν τὸν ἄνδρα, καὶ πάλιν σωτηρίαν, οὐ μοιχείαν ἐκάλει τὸ πρᾶγμα· ὁ συλλογιστικὸς ἰατρὸς ὡς ἐν ἐπιθέσει τὸ συμβὰν ἀληθῶς ἀντεπάγων, ἤρετο Πολυκλέα· τι οὖν πρὸς Διὸς, ὐδ᾽ ἂν ὁ παῖς τῆς σῆς ἤρα παλλακίδος, ἐκαρτέρεις αὐτῷ ποθοῦντι ταύτην ἐκδῦναι; ἐκείνυ δὲ φήσαντος, πάνυ γε νὴ τὸν Δία, ὁ σοφὸς ἔφη Πανάκιος· ὐκῦν σαυτὸν, ὦ Πολυκλῆς, ἱκέτευε, καὶ παραμυθῦ τὰ εἰκότα. τῆς σῆς γὰρ οὗτος παλλακίδος ἐρᾷ. εἰ δὲ δίκαιον ἐμὲ τὴν ὁμόζυγα παραδιδόναι τῷ τυχόντι διὰ σωτηρίαν, ὡς ἔφης, πολύ γε μᾶλλον δικαιότερόν σε τῷ παιδὶ κινδυνεύοντι παραχωρῆσαι τῆς παλλακίδος. εἶπεν εὐμεθόδως· συνελογίσατο δυνατῶς; καὶ πέπεικε τὸν τεκόντα τοῖς οἰκείοις πειθαρχῆσαι δικαίοις. πρότερον μέν τοι Πολυκλῆς ἑαυτῷ προσεφθέγγετο λέγων· χαλεπὴ μὲν ἡ αἴτησις, δύο

τὸν αἰτιώμενον ἐξ ἰατρῦ &c.] *recuſantem ex Medico fieri &c.* ita accipiendum αἰτιώμενον: Heſychius, Αἰτιᾶται, μέμφεται. Si vulgatam ſignificationem ſumas, δεινοπαθοῦντα languet & vix ſubſiſtere poteſt: Quanquam, ut verum fatear, etiam perquam affine eſt αἰτιώμενον abnuendi ſignificatione: Nam idem, quod δεινοπαθοῦντα, propemodum dicit: Sed quia ſunt, qui abnuunt οὐ δεινοπαθοῦντες, poteſt tamen utrumque verbum non inepte jungi: Hoc vides, ſi attendas. Locus eſt paulo intricatior: An forte levis menda ir-

Digitized by Google

dico leno ſeret, & quidem uxoris ſuæ; quamvis id aliis prætexeretur nominibus. Verum ubi inſtare Polycles contra, ſalutemque id rurſus non adulterium vocare cœpit, tum ratiocinator medicus velut in concluſione rem ipſam inferens; Quid enim, inquit, ſi amicam tuam amaret alius, num eam ſuſtineres amanti cedere? Facerem, inquit ille, Jovem teſtor. Teipſum ergo exora, o Polycles, inquit Panacius; teipſum ſolare; nam hic amicam tuam deperit. Quod ſi jus & rectum eſt me ſalutis cauſſa conjugem extraneo tradere, quod cenſebas; quanto te æquius eſt periclitanti filio conjugem uſuariam permittere? Dixit methodice: concluſit fortiter, perfecitque ut pater pareret legi ſuæ. Prius tamen ad ſeipſum Polycles; Grave eſt quod rogas, inquit;

irrepſit, & ſcribendum, *οἷάπερ εἰκὸς ἦν φθέγγεσθαι δεινοπαθοῦντα, τὸν αἰτούμενον ἐξ ἰατροῦ* &c? Id perquam probabile, & ut mihi videtur, veriſſimum. Pauw.

εἰ μὴ φανερῶς &c.] Interpres, *quamvis id aliis* &c. quod neſcio, an Græca præſtare poſſint: Nam *εἰ μὴ* eſt *niſi* vel *ſi non*: Nonne ſcribendum, *εἰ καὶ μὴ φανερῶς οὕτως τοῖς ῥήμασιν*? Pauw.

πρὸς Διὸς, οὐδ᾽ ἄν] *πρὸς Διὸς σὺ δ᾽, ἄν*. Merc. Potes etiam *σύγ᾽, ἄν*. Pauw.

τοῖς οἰκείοις] *Pareto legi quisque legem ſanxeris. Quod quiſque juris*, &c. apud JCtos. Merc.

ἑαυτῷ προσεφθέγγετο] Rarius hoc: Junge Suidam in *προσφθέγγομαι* & *προσεφθέγξατο*. Pauw.

χαλεπὴ μὲν ἡ αἴτησις] Fortean reſcribendum *αἵρεσις*. Cic. Offic. III. *tri-*

Digitized by Google

δύο κακῶν εἰς αἵρεσιν προκειμένων, τὸ μετριώτερον αἱρετέον.

ΠΟΡΝΙΔΙΟΝ ΠΡΟΣ ΝΕΟΥΣ ᾄσμασιν, οὐκ ἀργυρίῳ προτρεπομένους αὐτήν.

ΦΙΛΟΥΜΑΤΙΟΝ ΕΥΜΟΥΣΩι.

ΟΥΤΕ αὐλὸς ἑταίραν οἶδε προτρέπειν· οὔτε λύρᾳ τις ἐφέλκεται πόρνους, ἀργυρίου χωρίς. κέρδει μόνον δουλεύομεν, οὐ θελγόμεθα μελῳδίαις. τί οὖν μάτην ὦ νέοι διαῤῥήγνυσθε τὰς γνάθους ἐμφυσῶντες τῇ σύριγγι; οὐδὲν ὑμᾶς ὀνήσει τὰ κιθαρίσματα. τί πράγματα παρέχετε ταῖς χορδαῖς; τί δὲ καὶ ᾄδοντες ἔφητε; οὐκ ἐπιθυμεῖς ὦ παρθένε, γενέσθαι γυνή; μέχρι τίνος παρθένος καὶ κόρη, τὰ τῶν ἀνοήτων ὀνόματα; ἢ ταῦτα μὲν ἴστέ που πάντως, ὡς ἀνάργυρον οὐδὲ ταῖς ἑταίραις ἐστὶ πιθανόν; ᾠήθητε δέ με ῥᾳδίως ἐξαπατᾶν, ὡς ἐρωτικῶν ἀγύμναστον παῖδα, καὶ παντελῶς ἀμύητον Ἀφροδίτης; καὶ προχειρότερον

ἑλεῖν

primum minima de malis. Item: *non ſolum ex malis eligere minima oportere.* Merc. Merceri αἵρεσις probare non poſſum: Nam ſic nimis in eadem voce iisdemque literis oratio hæret. Pauw.

δύο κακῶν &c.] Copula abeſt, quam Auctor abeſſe noluit: Scribe, δύο δὲ κακῶν &c: μὲν præcedit, & δὲ ſequitur ordine: Nihil apertius. Et ſic

αἱρε-

Digitized by Google

quit; ceterum e duobus malis legendum minus.

MERETRIX AD JUVENES canticis ipſam demulcentes, non pecuniis. XIIII.

PHILEMATIUM EUMUSO.

NON didicit movere puellas tibia, nec ductantur ſcorta modulatis lyræ pulſibus, ſi abſit pecunia. quæſtui ſolo ſervimus, non lactamur canticis. Quid vos ergo juvenes fruſtra diſrumpitis buccas inflanda fiſtula? nihil vos juvabunt citharæ modulamina. quid fidibus negotium faceſſitis? quid hanc cantilenam inſuſurratis? non vis puella mulier fieri? quouſque puella, & virgo, imprudentium nomina? An vos noſtis quidem, quam ſine argento vana omnia, nec puellis credula? ſed me facilem decipi cenſetis, tanquam imperitam amoris puellam, profanamque Veneris myſteriis, ac magis obnoxiam capi, quam incurio-

G

αἵρεσις minus adhuc placet. PAUW.

Φιλομάτιον] Volebant, Φιλασμάτιον. Verius eſt Φιλημάτιον. deminuto vocabulo ἀπὸ τοῦ φιλήματος. Nomen id mulieris meretricis in Plauti Moſtellaria, & Luciano, ἑταιρικῶν διαλόγων ιϛ. MERC.

οὐδὲ ταῖς ἑταίραις] Lege, οὐδέν. MERC.

λι-

ἐλεῖν ἢ λύκος λιπαρὰν ἄρνα καθεύδουσαν; ἀλλ' ἔγωγε παλαιᾷ συνȣ̃σα πορνοδιδασκάλῳ τῇ ἀδελφῇ, καὶ τοῖς ἐκείνης ἐρασαῖς κατὰ πρόφασιν ὁμιλοῦσα, οὐδὲν ἔδοξα δυσμαθής· ἀλλὰ τὸν ἑταιρικὸν ἤδη μεμελέτηκα βίον, καὶ παρατέθηγμαι τὸν νοῦν· καὶ γέγονα ξυρὸν εἰς ἀκόνην· καὶ ἀργυρίῳ τῶν νέων τὸν ἔρωτα δοκιμάζω· χρυσίου γὰρ μείζω τεκμήριον τȣ̃ κομιδῇ φιλεῖν οὐκ οἶδα ἕτερον. τοιγαροῦν τινὲς ἅμα προσιȣ́σας ὁρῶντες, Κρωβύλȣ ζεῦγος ἀσιζόμενον, πολλάκις ἐπιφωνȣ̃σιν ἡμᾶς.. νὴ τὰς Χάριτας ἀκήκοα πολλάκις αὐτῆς εἰκότως ἐκεῖνο μάλισα τοῖς φίλοις λεγούσης· ὑμεῖς μὲν ὀρέγεσθε κάλλους· ἐγὼ δὲ χρημάτων ἐρῶ. οὐκοῦν ἀνεπιφθόνως τοὺς ἀλλήλοις θεραπεύσωμεν πόθους. κἀγὼ τὸν νόμον ἀποδέχομαι καὶ ζηλῶ· τούτῳ πείθεσθε τῶν περιττῶν ὀργάνων ἀφέμενοι· τόγε ἡμέτερον οὐ κωλύσει· ἀλλ' ἐὰν ἀργύριον ᾖ, πάντα θεῖ κ' ἐλαύνεται.

ΔΥΟ

- λιπαρὰν ἄρνα] *Agnam obeſam.* Pauw.

ξυρὸν εἰς ἀκόνην] ἐπὶ τῶν προσηκόντων τισὶν, ajunt Græci, quos ſequi debuiſſet Eraſmus. Sed ſane hic ξυρὸν εἰς ἀκόνην nihil aliud eſt quam acutum ad cotem, ut dicimus rectum ad amuſſim. Merc. *Et facta ſum novacula ad cotem:* ita acuta mentem, ut novacula videar ad cotem: Non acutior novacula eſt ad cotem attrita, quam ego ſum ſororis meæ præceptis. Proverbium hic revera nullum. Pauw.

ἀσιζόμενον] Melius ἀσεἰζόμενον. hoc enim malo quam ἀτιζόμενον. At Κρωβύλου ζεῦγος notum e proverbio. Imitatus Apulejus Mileſ. v. *Jugum ſororium conſponſæ factionis.* Achilles Tatius lib. v. ὦ ζεῦγοσὶ κατ' ἐμοῦ γεν-

rioſam agnam dormientem ceperit lupus. Sed ego vetulæ quondam vitilenæ ſorori meæ, ejuſque amatoribus per occaſionem converſata, non indocilis viſa ſum: ſed jam & meretriciam diſciplinam condidici, & mentem erudivi, novaculaque in cotem incidi; & adoleſcentium cupidinem argento cenſeo; non enim aliud majus amoris magni indicium novi quam pecuniam. Itaque multi euntes ſimul ubi videre, vulgatum ſermone Crobyli jugum nobis inſuſurrabant. Teſtor Gratias, audivi illam ſæpius hæc amatoribus merito edicere; vos formam deſideratis, ego pecuniam: præfiſcini ergo inſerviamus invicem alterius cupidini. Eandem ego legem accipio & fero. Huic vos parete abjectis inſtrumentis futilibus: per me equidem non ſtabit; argentum modo adſit, cito agent ferentur omnia.

 CIVI-

γοήτων ἀνδρὸς καὶ γυναικός. Sic bigam, trigam, quadrigam Latini. Merc. Mercerus ἀστεϊζόμενον: quod ad veram lectionem quam proxime accedit, non ipſa lectio eſt vera: Nam ſine dubio ſcribendum, Κρωβύλου ζεῦγος, ἀστεϊζόμενοι πολλάκις ἐπιφωνοῦσιν ἡμᾶς: Nihil planius aut apertius. Κρωβύλου ζεῦγος Paræmia eſt, quam ita etiam effert Heſychius: Zenobius, Diogenianus, Suidas pro Κρωβύλου ſcribunt Κροβύλου: Non male etiam: Nam vox unde nomen, cum ω magno & ο parvo effertur promiſcue. Idem Heſychius; Κρόβαλος, ὁ ὁμαλὸς τῶν &c. ubi recte legunt Viri Eruditi Κρόβυλος: Plura alias. ἀτιζόμενοι hic non eſt unius aſſis, & dignum Morbonia. Pauw.

πάντα δεῖ κ' ἐλαύνεσθαι] In-

Digitized by Google

ΔΥΟ ΠΟΛΕΙΣ ΚΑΤ' ΑΛΛΗΛΩΝ διέκειντο πολεμίως. μιᾶς τούτων βασιλεὺς ἠράσθη κόρης ἐκ τῆς ἐναντίας πόλεως, ὡς ἐπαφροδίτως ἐκμανείσης αὐτῷ, καὶ γάμου τυχὼν ἐν ἀμοιβῆς μέρει πρὸς τοὺς πολίτας ἐσπείσατο τῆς φιλτάτης.

ΑΦΡΟΔΙΣΙΟΣ ΛΥΣΙΜΑΧΩι.

OΥδὲν, ὡς ἐγῷμαι, πιθανώτερον πέφυκεν οὐδ' ἀνυσιμώτερον Ἀφροδίτης. ἴσασι δὲ οἱ βεβλημένοι· καὶ τούτων ἡμῖν ἀντίψηφος ὐδὲ εἷς. αὕτη

Inveni hanc parœmiam in uno Apoſtolio: Πάντα θεῖν ἐλαύνεται, ἐπὶ τῶν εὐπόρων. Ἀριςοφάνης Ταγηνισαῖς. ἀπέδωκαν δὲ οἱ μὲν παιδιᾶς εἶδός τι. Εὐφρόνιος δὲ παροιμιωδῶς λέγεσθαι ἐπὶ τῶν παρακελευομένων ταχέως ἥκειν ἢ ἀπαλλάττεσθαι. Qui aut hinc corrigendus, quod Caſaubono noſtro magis placet, aut ex eo noſter. Merc. Ita legendum quoque apud Apoſtolium: quod vulgo ibi editur, omni lenocinio caret. Sed quid eſt παραξορoῦσιν, quod poſt εὐπόρων ante Ariſtophanis nomen proſtat eo loco? Dicam, quod ſuſpicor, in tranſitu: In Ariſtophanis Tageniſtis ſcriptum erat, πάντα θεῖ κ' ἐλαύνεται παραχωροῦσιν: Id ad marginem notatum ab homine non indocto, & quidem ita, ut omiſſis Parœmiacis, quæ in contextu erant, unum παραχωροῦσιν ibi pin-

CIVITATES DUAE HOSTILIA exercebant: alterius Rex puellam ex altera furiate amavit, potituſque mercedis vicem pacem fecit cum ejus civibus. XV.

Aphrodisius Lysimacho.

Enimvero nihil ego eſſe Venere efficacius, aut perſuadere potentius cenſeo. norunt qui ejus tela ſenſere, nec quiſquam

pinxerit: quod cum recentior Notarius non intelligeret, male indidit in contextum ante Ariſtophanis nomen, ibique mox deſcripſerunt alii. Talia multa notata in Libris Antiquis, ipſique in Noſtris notamus non abſimiliter. Pro παραξορροῦσιν in aliis Apographis Apoſtolii ſcriptum erat ἀναξοροῦσιν: Ejusdem ſcripturæ vitium eſt aliud: ἀναχωροῦσιν. Pantinus παροξύνουσιν legendum ſuſpicabatur, male & deceptus a poſtremis, quæ ad Ariſtophanis locum non pertinent. Idem ἐπὶ τῶν εὐπόρων male etiam interpretatur: Nam perſonæ non indicantur illis, ſed res, quæ comparatu faciles ſunt, & ſe præbent quaſi ipſæ: Ejus Verſionem igitur ita corrige. Pauw.

ἐκμανείσης αὐτῷ] Volebam αὐτόν. quæ amatorie illum ſauciarat. In Epiſtola ſequenti: καὶ τῆς αἰδουμένης τὸ βλέμμα δεινῶς ἐκμαῖνον τὸν ὀρθῶς ἐρῶντα. In Platonis diſticho:

Ω ἐμὸν ἐκμήνας θυμὸν ἔρα-

αὕτη καὶ πόλεμον διαλύει, καὶ δυσμενεῖς παρασκευάζει βεϐαιότατα σπένδεσθαι πρὸς ἀλλήλους· ἀμέλει τοι πολλάκις, μετὰ στρατηγοὺς ἀρίστους καὶ μεγάλα στρατόπεδα καὶ πολλὴν τοῦ πολέμου συσκευὴν, ὁ βραχὺς ἐκεῖνος τοξότης μικρᾶς ἀκίδος βολῇ, καὶ αὐτὸν δήπου τὸν Ἄρη περιττὸν ἀποφαίνει, πρᾳότητα μὲν πορίζων· ἔνθα τὶς ὁπλίτην μὲν ἰδὼν εἰ καὶ δύσμαχον, προὐϐάλλετο τὴν ἀσπίδα σὺν εὐτολμίᾳ, κατιθύνων τὸ δόρυ· Ἔρωτος δὲ φανέντος, γέγονε ῥίψασπις εὐθὺς, ὁ τέως θρασὺς, καὶ τὴν δεξιὰν ἄκοντι προσανατείνας, ὡμολόγει τὴν ἧτταν· τῆς τε μάχης ὑπανεχώρει, μεταστρέπων τὰ νῶτα παιδαρίῳ τοξότῃ, μηδὲ γ' οὖν μαλθακὸς αἰχμητὴς εἶναι δι' ἐκεῖνον τολμήσας. Μίλητος τοίνυν καὶ Μυοῦσα πόλις ἐπὶ μήκι-

στον

ἔρωτι, Δίων.
Sed Caſaubono verius viſum, ἐκμανεὶς ἐπ' αὐτῇ. hiſtoria autem hæc in pauciora verba contracta apud Plutarchum ἐν τῷ περὶ γυναικῶν ἀρετῶν. Merc. Male Mercerus ἐκμανείσης αὐτὸν: Nam ita non loquuntur Græci, ut ipſi Tyrones ſciunt: Sic ſaltem dediſſet, ἐκμαινούσης αὐτὸν, vel ἐκμηνάσης αὐτὸν: quo eum trahere poterant ipſa exempla adducta: Error eſt ſatis inficetus. Rectius Caſaubonus, ὡς ἐπαφροδίτως ἐκμανεὶς ἐπ' αὐτῇ: Sic tamen repetitur, quod dictum erat, ſatis marcide, & ipſa verborum cohærentia etiam minus apta eſt. Aliud deliteſcit, & res minima Viris Eruditis maxime obfuit: Scilicet ὡς ἐπαφροδίτως ſcriptum pro ἐπαφροδίτως, ut ὡς θαυμαστῶς pro θαυμαστῶς, ὡς ἀληθῶς pro ἀληθῶς, & alia id genus plura, quæ nemo ignorat Græce doctus: Sic nihil facilius & ſyncerius: Ut ille puellæ, ita puel-

la

Digitized by Google

eorum contra ibit. illa & bella ſolvit, & inimicos firmiſſime inter ſe conciliat: quin ſæpius & imperatores fortiſſimos, & magnos exercitus, & ingentem apparatum belli parvus ille ſagittator tenuis acuclæ ictu, & ipſum etiam Martem irritum facit, manſuefacta ejus feritate; ut qui armatum hoſtem quantumvis fortem audacter protento exceperit ſcuto, projectaque haſta; idem viſo Cupidine confeſtim clypeum abjiciat, & nuper audacia ferox ſalmacidam dextram tendens fateatur victoriam, excedatque pugna ſagittario infanti terga vertens, ne quidem molliter repugnare auſus. Exemplum dabo. Miletus & Myus civitates

la illius amore ſauciata erat perdite: In ipſa Epiſtola ſunt, quæ id aperte demonſtrant. Pauw.

ἀκοντὶ] Vidi qui reſcriberet ἑκοντὶ, pro ultro. At certum eſt ſcribendum, ἀκονιτί. Salmacida ſpolia ſunt τὰ ἀκονιτὶ σκυλευθέντα. *ſine pulvere*, Horatio & Gellio. Merc. Mercerus ἀκοντὶ: Male: Nam de eo, qui ſe victum fatetur, ita ἀκοντὶ uſurpari non ſolet: Qui vincit, ſi ſine labore vincat, dicitur ἀκοντὶ νικᾷν, & victorem, non victum reſpicit vocula: Quare cave, ita incondite & perplexe legas. Defendi poſſet ἀκοντὶ, quia manum protendens, ut herbam porrigat, id non facit ſponte ſua, ſed amoris œſtro & vi ſecreta: Sed dura & coacta eſt ἔννοια eo modo: Quare molliter & native cum aliis ſcribendum autumo, ἑκοντὶ προσανατείνας. Pauw.

ὡμολόγει τὴν ἧτταν] Mallem hic ὁμολογεῖ, & mox ὑπαναχωρεῖ: Sic verba melius fluunt. Pauw.

καὶ Μυοῦσα] Lege Μυοῦς αἱ

Digitized by Google

ϛον χρόνον πρὸς ἀλλήλας ἀνεπίμικτοι διετέλουν· πλὴν ὅσον ἐς Μίλητον οἱ τῆς ἑτέρας ὑπόσπονδοι βραχὺ προσεφοίτων, καιρὸν ἔχοντες καὶ μέτρον τῆς αὐτόθι τιμωμένης Αρτέμιδος τὴν πανήγυριν, καὶ σμικρὰν ἀνακωχὴν ἑκάτερος τὴν ἑορτὴν ἐποιοῦντο. τούτους Αφροδίτη κατελεῦσα διήλλαξεν, ἀφορμὴν εἰς σύμβασιν μηχανησαμένη τοιάνδε. κόρη γάρ τις τοὔνομα Πιερία, φύσει τε καὶ κάλλει κἀκ τῆς Αφροδίτης ἐπισημότερον κοσμηθεῖσα, ἐκ τοῦ Μυοῦντος εὐκαίρως ἐπεδήμησε τῇ Μιλήτῳ· καὶ τῆς θεοῦ τὸ πᾶν διεπούσης, μετὰ τοῦ πλήθους εἰς Αρτέμιδος ἐχώρουν, ἡ μὲν παρθένος ταῖς χάρισιν ἀγλαϊζομένη· Φρύγιος δὲ ὁ τοῦ ἄϛεος βασιλεὺς πρὸς τῶν Ερώτων κατατοξευόμενος τὴν ψυχὴν ἐπὶ τῇ κόρῃ· τὴν πρώτην αὐτίκα φανεῖσαν, καὶ

αἱ πόλεις. Merc.

φύσει τε καὶ κάλλει] Scribe, φύσει τε καλὴ, κἀκ τῆς Αφροδίτης. ſimile illi in prima, εὖ μὲν ἐδημιούργησεν ἡ φύσις, κάλλιϛα δὲ πάντων ἐκόσμησεν Αφροδίτη. Merc. Locus integer & ſanus: *indole & pulchritudine ab ipſa Venere ſplendidius ornata:* non corpus modo, ſed etiam animus ab ipſa Venere erat fictus, & ad quaſvis elegantias adornatus. Venus honeſta & pudica hic intelligitur, quæ & φύσει & κάλλει præſtat pariter, ipſasque Muſas & Charites refert una & ſola: Nihil certius. κἀκ pro καὶ ἐκ venuſtum eſt, & Emphaſin habet non vulgarem: καὶ enim auget & intendit: Quare *ab ipſa Venere* Latine dedi. Nihil igitur mutandum, ut vides. Pro κἀκ τῆς Αφροδίτης ſcribere potuiſſet Auctor ἐξ αὐτῆς Αφροδίτης: Sed ſequens ἐκ τοῦ ſic minus jucundum fuiſſet: Id verbo adjicio, ut indolem vulgatæ melius perſpicias. Pauw.

Digitized by Google

longo jam tempore bellum exercebant interclusſo utrimque commercio: niſi quod Miletum ex altera per brevis temporis inducias commeabant, commercii tempus & modum habentes Dianæ inibi cultæ feſtum, quod utriſque erat pro brevibus belli feriis. Sed eos conciliavit miſerata Venus, occaſionem hanc machinata. Puella quædam fuit Pieria nomine; & natura formoſa, & tum a Venere ornata ſplendidius. Ea tum ex Myunte Miletum venit. Ibant, curante rem omnem dea, cum ceteris in Dianæ, puella Gratiis florens, & Phrygius urbis princeps, mentem ſaucius amore puellæ tum primum viſæ. Convenerunt

PAUW.

τῆς θεοῦ τὸ πᾶν διεπούσης] Virgilius.

- - ponuntque ferocia Pœni
Corda, volente Deo.

MERC.

τὴν πρώτην &c.] Melius, *φανείσῃ. τὴν πρώτην* accipio, ut ſolet *τὴν ταχίστην, ἐπιῤῥηματικῶς.* ſed omnino aliquid deeſt, ut multi ſunt ejuſmodi defectus in his Epiſtolis. MERC. Locus peſſime habitus, cui reſtituendo impar fuit ingenium Merceri: Scribe non magna mutatione, *καὶ τῆς θεῦ τὸ πᾶν διεπούσης, μετὰ τῦ πλήθους εἰς Ἀρτέμιδος ἐχώρει ἡ μὲν παρθένος ταῖς χάρισιν ἀγλαϊζομένη, Φρύγιος δὲ ὁ τῦ ἄστεος βασιλεὺς πρὸς τῶν Ἐρώτων κατατοξευόμενος, τὴν ψυχὴν ἐπὶ τῇ κόρῃ ἐτρώθη αὐτίκα φανείσῃ· καὶ θᾶττον ἄμφω συνῆλθον εἰς* &c. Sic nihil planius aut accommodatius: *τὴν* ante *πρώτην* enatum forte ex litera *τ*, qua *π* ad marginem correcta: Talia ſunt infinita, ut ſciunt Periti: neque difficiles certe calami errores, quos hic corrigo.

Digitized by Google

καὶ θᾶτἰον ἄμφω συνῆλθον εἰς εὐνὴν, ἵνα καὶ πρὸς εἰρήνην ὅτι τάχιϛα συναφθῶσιν αἱ πόλεις. ἔφη δ' οὖν ὁ νυμφίος ἐρασμίως ἐναφροδιάσας τῇ κόρῃ, καὶ σπεύδων αὐτῇ πρέπουσαν ἀμοιβὴν ἀποδοῦναι· εἴθε γὰρ θαῤῥοῦσα λέξειας ὦ καλὴ, τί ἂν σοι χαριέϛατα γένοιτο παρ' ἐμοῦ· καὶ διπλασίαν ἡδέως τὴν αἴτησιν ἀποπληρώσω. τοιαῦτα μὲν ὁ δίκαιος ἐραϛής. σὲ δὲ ὦ πασῶν ὑπερφέρουσα γυναικῶν καὶ κάλλει καὶ γνώμῃ, τῆς εὔφρονος οὐ παρήγαγεν εὐβουλίας· οὐχ ὅρμος, οὐχ ἑλικτῆρες, οὐ πόλεων τὸ πολύτιμον, οὐ περιδέῤῥαιον, οὐ Λύδιός τε καὶ ποδήρης χιτὼν, οὐ πορφυρίδες, οὐ θεράπαιναι τῆς Καρίας, οὐδὲ Λυδῶν ὑπερφυῶς ἰσουργοῦσαι γυναῖκες, οἷς ἅπασιν ἀτεχνῶς ἀγάλλεσθαι τὸ θῆλυ πέφυκε γένος· ἀλλ' εἰς γῆν ἑώρας, τὸ πρόσωπον, ὥσπερ τί συννοουμένη· εἶτα ἔφης ἐπιχαρίτως πεφοινιγμένη τὰς παρειὰς, καὶ τὸ πρόσωπον ἐξ αἰδοῦς ἀποκλίνασα, καὶ πῇ μὲν τῆς ἀμπεχόνης ἄκροις δακτύλοις ἐφαπτομένη τῶν κροσσῶν· πῇ δὲ περιϛρέφουσα τοῦ ζωνίου τὸ ἄκρον, ἔϛιν δὲ καὶ τοὔδαφος περιχαράτἰουσα τῷ ποδὶ, ταῦτα δὴ τὰ τῶν αἰδουμένων ἐν διαπορήσει κινήματα· ἔφης οὖν μόλις ἠρεμαίᾳ φωνῇ· ἐπίνευσον ὦ βασιλεῦ ἐμέ τε καὶ τοὺς ἐμοὺς συγγενεῖς εἰς τήνδε τὴν εὐδαίμονα πόλιν, ὅταν ἐθέλοιμεν, ἐπ' ἀδείας ἰέναι. ὁ δὲ Φρύγιος τῆς φιλόπαιδος γυναικὸς ὅλον κατε-

go. Pauw.

καὶ κάλλει καὶ γνώμῃ] Hæc exprimunt plane ſuperius *φύσει τε καὶ κάλλει*. Pauw.

οὐ πόλεων τὸ πολύτιμον] Quid *urbes* hic? Nugæ, nugæ: Amanuenſes eas con-

uterque cito in unum lectum, ut & citius in unam pacem civitates venirent. Ille mire delectatus amatorio puellæ connubio; cupiduſque conveniens præmium reponere; velim dicas mihi, inquit, audacter, bella, quid maxime ex me expetas: ego id tibi lubens merito duplum repræſentavero. Hæc juſtus amator. At te, mulieres ceteras & forma antiſtans & ſapientia, non dimovere prudenti conſilio monilia, non inaures, non civitatum luxuriæ, non torques, non Lydia talaris tunica, non purpuræ, non Cariæ ancillæ, non Lydorum textrices eximiæ, queis omnibus ſupra modum affici ſequior ſexus amat. Sed primum terram deſpectans veluti cogitabunda, dein genas rubore gratioſo perfuſa, vultu pudibunde demiſſo, ac modo veſtis fimbrias ſummis digitis apprehendens, modo ſummam zonam convertens, modo etiam ſignans terram pede, qualia pudore dubitabundi ſolent, vix tandem ſummiſſa voce eloqui inſtitiſti, Da mihi, Rex, ut ego & conſanguinei mei veniamus libere quum libebit in hanc felicem civitatem. Agnovit Phrygius aman-

condiderunt ſibi: Tu legas mecum, ſi ſapias, οὐ ψελίων τὸ πολύτιμον: ψέλιον & ψέλλιον promiſcue ſcribitur, & non ignota vox eſt: ψελλίων cum duplici λ habuimus ſupra Epiſt. 4. Pauw.

ἐφαστομένη] ἐφαπτομένη. Merc.

φιλόπαιδος] Immo φιλοπάτριδος. Merc. Ita pro φιλόπαις etiam φιλόπατρις legendum eſſe putant

Digitized by Google

κατενόησε τὸν σκοπόν· ὡς διὰ τούτων ἐκείνη σπονδὰς πρὸς Μιλησίους πραγματεύεται τῇ πατρίδι. κατένευσέ τε βασιλικῶς, καὶ τὸ σπουδασθὲν ἐκύρωσε τῇ φιλτάτῃ πιςότερον, ἢ κατὰ θυσίαν, ἐμπεδώσας ἐξ ἔρωτος τοῖς ἀςυγείτοσι τὴν εἰρήνην. φύσιν γὰρ εὐδιάλλακτον ἄνθρωπος, ὅταν εὐτυχῇ· αἱ γὰρ εὐπραξίαι δειναὶ τὰς ὀργὰς ὑφαρπάζειν, καὶ τοῖς εὐτυχήμασι τὰ ἐγκλήματα διαλύειν. οὕτως οὖν ἐκφανῶς δεδήλωκας, ὦ Πιερία, τὴν Ἀφροδίτην ἱκανὴν εἶναι παιδεύειν ῥήτορας, οὐκ ὀλίγον ἀμείνους καὶ τοῦ Νέςορος τοῦ Πυλίου. πολλοὶ γὰρ πολλάκις ἑκατέρωθεν τῶν πόλεων σοφώτατοι πρέσβεις ἐξ ἑτέρας εἰς ἑτέραν ὑπὲρ εἰρήνης εἰσιόντες, διακενῆς ὅμως καθηφεῖς τε καὶ ἀσχάλλοντες, ἄπρακτον ἀνέλυον τὴν πορείαν. ἐντεῦθεν τοιοῦτος εἰκότως παρὰ ταῖς Ἴωσι πάτριος ἐπεκράτησε λόγος· εἴθε με παραπλησίως ὁ σύνοικος τιμήσειε τὴν ὁμόζυγα, ὥσπερ ὁ Φρύγιος τὴν καλὴν τετίμηκε Πιερίαν.

ΗΡΑ

tant quidam in illis Æliani Var. Hiſtor. Lib. 3. Cap. 26. de Pindaro tyranno, τά γε μὴν ἄλλα ἐδόκει φιλόπαις εἶναι καὶ σώφρων, καὶ &c: Sed male: Scribendum enim mecum, ut jam notavit Amicus meus Eruditus, τά γε μὴν ἄλλα ἐδόκει φίλος πᾶσι εἶναι καὶ σώφρων, καὶ &c. Pauw.

φύσιν γάρ]. Reſcribe, φύσει γάρ. infra II. XII. φύσει γὰρ αἱ γυναῖκες, &c. Et ſuperiori Epiſt. φύσει

γὰρ

Digitized by Google

amantis patriæ mulieris mentem, velle illam pacem patriæ conciliare cum Mileſiis. Annuit regie, deſideriumque amicæ perfecit, ſanctiuſque id amore firmavit, quam ſi vicinis ad ſacra pacem juraſſet; natura enim pacari promptus homo quum felix eſt. Vis eſt rebus ſecundis demere iras, ac proſperis eventibus crimina luere. Ita tu manifeſtum feciſti, Pieria, poſſe Venerem oratores docere non paullo meliores vel Pylio Neſtore. nam multi ſæpius utrimque ſecus ex utraque urbe ſapientiſſimi oratores de pace convenerant: fruſtra omnes tamen pudibundi atque anxii re infecta abierant. Invaluit inde tritum Ionibus feminis votum; utinam me parili honore conjugem conjux honeſtet, quali Phrygius pulcram honeſtavit Pieriam.

AMA-

γὰρ ὁ ποῦς εὔπλαςος ἂν καὶ τὰς ἀκοσμήτους οἶδε κοσμεῖν. Merc. Mercerus recte φύσει: Nam ubi mox εὐδιάλλακτον ſequitur, nimis ambiguum eſt φύσιν: φύσιν γὰρ εὐδιάλλακτος ἄνθρωπος apertius quoque eſſet & melius. Pauw.

εἶθέ με] Plutarchus, ἦν οὖν ἀμφοτέραις ταῖς πόλεσι δόξα καὶ τιμὴ τῆς Πιερίας, ὥςε καὶ τὰς Μιλησίων εὔχεσθαι γυναῖκας ἄχρι νῦν, οὕτως ἐρᾶν αὐτῶν ὡς ὁ Φρύγιος ἠράσθη Πιερίας. Merc.

Digitized by Google

ΗΡΑ ΤΙΣ ΑΠΟΡΡΗΤΟΝ ἔχων τὸν πόθον· εἶτα τυχὸν, ἐκ περιχαρείας γεγράφηκε φίλῳ.

ΛΑΜΠΡΙΑΣ ΦΙΛΙΠΠΙΔΗι.

ΕΡωτι περιπεσὼν ἀποῤῥήτῳ, κατ' ἐμαυτὸν ἔφασκον ἀπορῶν· οὐδεὶς ἕτερος ἐπίςαται τῆς ἐμῆς καρδίας τὸ βέλος, εἰ μὴ σύ γε πάντως ὁ τρώσας, καὶ ἡ ταῦτά σε καλῶς παιδεύσασα μήτηρ· οὐ δύναμαι γὰρ οὐδὲ γυναιξὶν οὐρανὲ, τοὐμὸν ἀφηγήσασθαι πάθος· πέφυκε δὲ τοῖς ποθῦσιν μᾶλλον ἐπαύξειν ὁ λαθραῖος ἅμα καὶ σιγώμενος ἔρως· ἅπας γὰρ δι' ὁτιῦν ἀχθόμενος τὴν ψυχὴν, τὸ λυποῦν ἐκκαλῶν, ἐπικουφίζει τῇ διανοίᾳ τὸ βάρος. ὡς ταύτην Ερως βέβληκας τὴν ψυχὴν,

εἶτα τυχὸν] τυχὼν. Merc.

οὐρανὲ] Soliti amantes cœlo, terræ, ſaxis, & ceteris inanimis narrare ſuos adfectus. Sed hoc nihil ad rem præſentem. Omnino ſcriptum fuit, οὐδ' ἀνῖ, pro ἀνδρᾶσι. nec mulieribus nec viris. Mox ſcribendum ἐκλαλῶν, ecfatus, quod poſtea ἐκφῆναι. Merc. Mercerus οὐδὲ γυναιξὶν, οὐδ' ἀνδρᾶσι: Satis arbitrarie, & neſcio, an vere: *ne mulieribus quidem eloqui poſſum deſiderium meum*, quæ ceteroquin ſunt, quibus talia indicari ſolent, ut opem ferant laborantibus: De amo-

Digitized by Google

AMABAT QUIS AMOREM ineffandum. tandem potitus, ſcribit amico ſuum gaudium. XVI.

LAMPRIAS PHILIPPIDI.

INFANTEM ſortitus Cupidinem, dicebam ad meipſum anxius; nemo alius cordis mei vulnus novit præter te unum qui me ſauciaſti, & quæ te hæc tam bene docuit matrem. nec mulieribus enim adfectum meum eloqui potens ſum, nec viris; amatque creſcere & augeri tectus ac tacitus amor. nam & quiſquis mentem quocunque dolore anxius, ſi cauſas doloris eloquitur, levat magno onere animam. Ut meum ſauciaſti pectus Amor,

amore muliebri in his unice agitur: qui autem agitatur eo, mulieres potius adire ſolet, quam viros, ut pro ſe apud mulierem intercedant; & de amore ſuo ſic etiam cum mulieribus loquitur potius, quam cum viris: Eo reſpiciens Auctor, non inepte ſcribere potuit, οὐδὲ γυναιξὶν: ne quidem cum illis loqui poſſum, cum quibus loqui ſolemus vulgo: Vides? Hoc ſcripturam vulgatam tuetur: Nam quod de οὐρανὲ dicit Vir Doctus, nullius eſt momenti. PAUW.

σιγώμενος ἔρος] ἔρως. MERC.

τὸ λυποῦν ἐκκαλῶν] ἐκλα-

χὴν, οὕτως ἴσῳ βολῇ, τὴν ἐμὴν κατατόξευσεν ἐρωμένην· μᾶλλον δὲ πρᾳοτέρῳ, ἵνα μὴ ταῖς ἀλγηδόσιν αὐτῆς ἀμαυρώσαιτο κάλλος. μηνύομαι ταχύ· ἔνδον εἰσπορεύομαι πρὸς ἐκείνην· λόγου μεταδίδωσιν ἡ φιλτάτη, καὶ συμπαραθεῖ τοῖς ῥήμασι χάρις, καὶ τῶν μύρων αὐτῆς εὐοσμία, καί πως αἰδουμένης τὸ βλέμμα δεινῶς ἐκμαῖνον τὸν ὀρθῶς ἐρῶντα· εἶδον χεῖρας ἄκρας καὶ πόδας, τὰ λαμπρὰ τοῦ κάλλους γνωρίσματα, καὶ πρόσωπον εἶδον εὐπρόσωπον· τὸ δέ τι καὶ τῶν στέρνων ἀμεληθὲν τεθεώρηκα· πλὴν οὐ τεθάῤῥηκα τὸν πόθον ἐκφῆναι· ἔνδος δὲ μόλις τῶν χειλῶν ὑποστένω· σὺ τοίνυν ὁ Ερως· δύνασαι γάρ· αὐτὴν παρασκεύασον πρώτην αἰτῆσαι καὶ προτρέψαι καὶ καθηγήσασθαι πρὸς εὐνήν. ταῦτα μὲν οὖν ἔφην ἀρτίως, τῷ κρατίστῳ προσευχόμενος Ερωτι· ὁ δὲ ἀκήκοεν εὐμενῶς, καὶ πεπλήρωκε τὴν εὐχήν. καὶ τῆς ἐμῆς αὐτὴ λαβομένη χειρὸς, ἐμάλαττε τοὺς δακτύλους ἐκ τῶν ἁρμῶν ἠρέμα χαλῶσα, καὶ προσεγέλασεν

ἡδύ·

καλῶν. Merc.

ἴσῳ βολῇ] Nota hic genus commune, ut & mox in πρᾳοτέρῳ, niſi vitium ſubſit. Pauw.

μηνύομαι ταχὺ] Hæc vero quid ſibi velint, alii explicent; mihi tenebræ. Poteſt dici, ſimulatque ad amicam venit, ſtatim ſine mora indicari ipſum adeſſe. ſed omnino aliquid deeſt. Merc. Hæc corrupta ſunt: Scribendum auguror, μινύρομαι ταῦτα vel τάδε· ἔνδον εἰσπορεύομαι &c. *querula & lamentabili voce hæc dico: intus ad eam* &c. Nihil opportunius: Ex ταῦτα vel τάδε implicite ſcripto factum ταχὺ: Hoc pronum, ſi quid aliud. Erunt, quibus ſufficiet, μινύρομαι, ταχὺ ἔνδον εἰσπο-

Amor, ita tu pari ictu figas amatam meam: immo leviori, ne quid doloribus ejus forma marceſcat. Ocyus admittor, accedo ad eam intro; ſermonem illa mecum ſerit, concurritque ſermonum gratia cum odorum ejus ſuavi ſpiramine: verecundus aſpectus, potens furiare verum amantem. Vidi ſummas manus ac pedes, ſplendida formæ indicia: vidi formoſam faciem, vidi & neglectum quid e pectore: ceterum non auſus ſum eloqui meum deſiderium: quin vix intra labia ſuſpirabundus; Tu, inquam, Amor, nam potes, facito ut illa prior roget, prior hortetur, prior ducat ad ſuum cubile. Vix hæc ego dixeram, potentem Amorem precatus: audiit ille propitius, damnavitque voti. Illa mihi adprehenſa manu commalaxavit digitos, ſemihiantibus labris

H

πορεύομαι &c. Sed id non ſatis arridet mihi, quia ταῦτα vel τάδε omnino videtur requiri, & ταχὺ ἔνδον minus accommodum eſt. Pauw.

τῶν ςέρνων ἀμεληθὲν] Ovidius:

Prodita ſunt, memini, tunica tua pectora laxa,
Atque oculis aditum nuda dedere meis.

Merc.

ὑποςένω] Idem, quod præcedens μινύρομαι. Pauw.

ἐκ τῶν ἁρμῶν] τὰ μεταξὺ τῶν ὀδόντων, ἁρμοί. Pollux lib. II. Merc.

Commalaxavit digitos ex compage leniter & ſenſim eos relaxans: manu manum preſſit, & cum ita premeret, ut manus compacta eſſet manu, ſenſim & leniter ſuam remittens, alteram laxavit, idque non ſemel, ſed ſubinde fecit. ἁρμὸς eſt

Digitized by Google

ἡδύ· καὶ ἦν σφόδρα βουλομένης τὸ βλέμμα, πάλαι μὲν σεμνὸν, νῦν δὲ γέγονεν ἐξαίφνης ἐρωτικόν. τοιγαροῦν ἐκβακχευθεῖσα τῷ ἔρωτι, ἀνέκλασέ τε πρὸς ἑαυτὴν τὸν αὐχένα, καὶ πεφίληκεν οὕτω προσφῦσα μανικῶς, ὥστε μόλις ἀποσπᾶσαι τὰ χείλη· καὶ κατέτριψέ μου τὸ στόμα. τῶν δὲ χειλέων αὐτῆς ὑπανοιχθέντων ἀτμὸς εὐώδης καὶ τῶν ἔξωθεν οὐκ ἐλαττούμενος μύρων, εἰς τὴν ψυχὴν ἐποχετεύετο τὴν ἐμήν· τὰ δ' ἄλλα, οἶδας γὰρ ὁποῖα τὰ λοιπὰ, νόει μοι κατὰ σαυτὸν, ὦ Φιλότης, οὐδὲν περιττοῦ δεόμενος λόγου. λέξωμέν τοι τοιοῦτον· ὡς πρὸς ἀλλήλους ἐφιλονεικοῦμεν δι' ὅλης τῆς νυκτὸς ἁμιλλώμενοι, τίς φανεῖται θατέρου μᾶλλον ἐρῶν· κἀν τοῖς ἀφροδισίοις κολακικῶς ἀμφοῖν ὁμιλούντων ἡμιτελεῖς ὑφ' ἡδονῆς ὠλίσθαινον λόγοι.

Ο ΤΗΣ

eſt ipſa junctura manuum, ita ſibi adhærentium ut videantur compactæ: Hæc fit, cum una alteram complexa premit: ἠρέμα χαλῶσα laxationem indicat, quæ preſſuram excipit: Et ſic ſolent amantes, ut ſciunt omnes, qui in ſchola Cupidinis non ſunt hoſpites, & inter homines feræ. Mercerus errat, & non intellexit locum. Pauw.

νῦν δὲ γέγονεν] Durum & ingratum eſt γέγονεν: Scribendum autumo, πάλαι μὲν σεμνὸν, νῦν δὲ γεγονὸς ἐξαίφνης ἐρωτικόν. Pauw.

οὕτω προσφῦσα] Lucretius:

Quod

bris remiſſos, & dulce riſit, volentiſque valde aſpectus fuit, nuper ſeverus, at ſtatim factus amatorius. quin amore lymphata, cervicem mihi inclinatam oſculata tam furiate adhæſit, ut vix labra ſolvere eſſet, totumque os mihi contrivit. ac reſolutis tandem labris ſuave ſpirans halitus, nec unguinibus exterius ſpirantibus cedens penetravit in meam animam. Cetera, nam utique noſti quid ſuperſit, cogita ea tecum: quid enim opus verbis inanibus? Hoc unum dicam, certaſſe nos ad invicem per totam noctem, quis comparem amare videretur magis; & ita mutuis blanditiis gaudia miſcentibus tertiata verba præ voluptate excidiſſe.

Quod petiere premunt arcte: faciuntque dolorem
Corporis, & dentes illidunt ſæpe labellis,
Oſculaque adfigunt.

Merc.

ὦ φιλότης] Blanditiæ, etiam ad viros. Socrates in Phædro. Syneſius. Lucianus ἐν ἔρωτι. & alibi ſæpe. Merc.

λέξωμέν τοι τοιοῦτον] Scribe, τοσοῦτον: tantum tibi dicemus. ut ſupra II. τὰ δ' ἐντεῦθεν ἐν κεφαλαίῳ τοσοῦτον λεκτέον. & infra XXIIII. τοσοῦτον δ' ἀπεκρίθην. Plautus Mercatore:

I, & hoc memento dicere, nunquid amplius?
Tantum eſt. Merc.

Et mihi placet τοσοῦτον: Pro λέξωμέν τοι ſcribendum λέξω μέν τοι. Pauw.

ἡμετελεῖς] ἡμιτελεῖς. Merc.

Digitized by Google

Ο ΤΗΣ ΚΑΚΟΗΘΟΥΣ ΕΡΩΝ.

ΞΕΝΟΠΕΙΘΕΣ ΔΗΜΑΡΕΤΩι.

Ω Δυςρόπου γυναικός· ὦ βαρβάρων ἠθῶν· ὦ ψυχῆς ἀνημέρου· μηδὲ ἴσα θηρίοις τιθασσευομένης τῆς φύσεως· ἔγνων ἑταίρας, ἐνέτυχον θεραπαίναις, ὁμοζύγων πεπείραμαι διαφόρων· καὶ θνητὸς ὢν πολλάκις καὐτὸς ὑπηρέτηκα θεῷ· ὁ γὰρ Ἔρως, ὡς ὕδωρ ἀνὰ τοὺς κήπους ἅμα ῥέων, ἄγει με πολυτρόπως· καὶ πολλαχοῦ κατὰ γυναικῶν, ὡς ἐπήβολος, ὡς ἐπὶ τύχης ἔςησα τρόπαια, προσφόρως ἑκάςῃ τὰς ἐρωτικὰς μεθόδους προσ-

Ξενοπειθὲς] Ξενοπειθής. MERC.

Ω δυςρόπου γυναικός] γυνὴ hic amica eſt, ut alibi etiam: An ſimiliter vox accipienda Epiſtola præcedenti in illis, οὐ δύναμαι γὰρ οὐδὲ γυναιξὶν, οὐρανὲ, τοὐμὸν ἀφηγήσασθαι πάθος? Sic perquam Emphatica eſſet ſententia: Nam amans ibi metuebat certe ipſi amatæ deſiderium ſuum patefacere, & amorem omnem in pectore continebat ſibi. Sic tamen ſcribendum eſſet, ut ipſe ſentis ſtatim, οὐ δύναμαι γὰρ οὐδὲ γυναικὶ, οὐρανὲ, τοὐμὸν &c. Et hoc eo ſignatius, quo apertius dixerat antea, præter Cupidinem & Cupidinis Matrem in toto Univerſo reperiri neminem, qui amoris ſui erat conſcius, aut quem amoris poterat conſcium facere: Attende: Hoc pulcre cum tota Epiſtolæ Hypotheſi conſpirat; & ſi quid mutandum, unice mihi placet. PAUW.

ὡς ὕδωρ -- ἅμα ῥέων] Forte legendum, ἀναῤῥέων. mox ἐπιτυχὴς, quod idem eſt cum ἐπήβολος. MERC. Mercerus ἀναῤ-

Digitized by Google

MOROSAE AMATOR. XVII.

XENOPITHES DEMARETO.

O Moroſam mulierem! o barbaros mores! o inhumanam animam & naturam immanſuetiorem feris! novi puellas, ancillas attigi, conjugatas multas tentavi, mortaliſque ſæpius & ipſe inſervivi Deo. nam me Amor veluti per ortos ſerpentem aquam huc illuc agit: ſæpiuſque de mulieribus ut compos, ut fortunatus, trophæa ſtatui, ſuas cuique & ſingulas amoris admovens machinas. Sed vi-

ἀναῤῥέων: Quod ego non video, quid hic faciat: Nam ſic ad Cupidinem referendum fit verbum: quod inſulſum certe & ineptum. An Operæ forte errarunt, & ipſe Vir Eruditus dedit ἀναῤῥέον? Poteſt: Nam in Verſione eſt, *veluti per ortos ſerpentem aquam.* Nec tamen ſuſpiciuncula ita correcta placet: Nam aliquid melius & exaſciatius longe mihi eſt ad manum: Legendum ſcilicet abſque dubio, ὡς ὕδωρ ἀνὰ τοὺς κήπους ἀμαρεῦον, ἄγει με πολυτρόπως: ἀμάρα ſulcus eſt in horto, per quem aqua ducitur varie: inde ἀμαρεύειν pro meare per ſulcum huc illuc: Heſychius in V. Ἀμάρη, ἡ ἐν τοῖς κήποις ὑδρορρόη. Idem in V. præcedenti, Ἀμαρεύων, διοδεύων. Nihil accommodatius: Se comparat ipſe cum aqua per ſulcum in horto varie ducta: Et eo pertinet πολυτρόπως perquam appoſite. Hoc autem eo venuſtius, quod κῆποι ſignificent non modo hortos naturales, ſed etiam figu-

προσάγων· ἀλλὰ τῆς Δάφνιδος ἡττήθην, ὁμολογῶ· καὶ νῦν πρῶτον εἰς γύναιον ἠπόρηκε Ξενοπειθής· κύρβις γὰρ ἑταιρικῶν ἐστιν κακῶν. ἐρῶσα καρτερεῖ, ὑπεραίρεται ποθουμένη, οὐκ ἐνδίδωσι κολακείαις, κέρδους ὑπερορᾷ, οἰκείῳ μόνῳ δουλεύει σκοπῷ, καὶ πάντα δεύτερα ποιεῖται τοῦ δοκοῦντος αὐτῇ. ὁ δὲ γέλως αὐτῆς εἴ ποτε συμβαίη, ἐπ' ἄκρων κάθηται τῶν χειλῶν· ἐγὼ δὲ παρῄνεσα τῇ βαρβάρῳ, λέγων· μὴ σκυθρώπαζε καλή γε οὖσα· μηδὲ τὰς ὀφρῦς ἄναγε· εἰ γὰρ φοβερὰ γένοιο, ἧττον ἔσῃ καλή· ἀλλ' οὐδὲν αὐτῇ τῶν ἐμῶν ἐμέλησε λόγων· ὄνος λύρας, οὐδὲ γρῦ τῆς ἐμῆς συμβουλῆς ἐπαΐειν δοκεῖ· πλὴν οὐκ ἀπογνωστέον ταῦτά ἐστιν τοῖς ἀνδρειοτέροις τῶν ἐραστῶν· ῥανὶς γὰρ ὕδατος ἐνδελεχῶς ἐπιστάζουσα καὶ πέτραν οἶδε κοιλαίνειν. συχνότερον οὖν τὸ δέλεαρ αὐτῇ προσακτέον· κἂν αὖθις τὸ ἄγκιστρον καταπίῃ, πάλιν ἀσπαλιεύσω· καὶ τόγε τρίτον αὐτῆς ἀνακρούσω τὴν γένυν. οὐ γάρ με νικήσει ἡ δυσμεταχείριστος οὖσα· οὐδὲ ἀπαγο-

ρεύσω

figuratos, qui Veneri ſunt dicati in corporis meditullio: Res eſt nota: Et eo reſpicit, niſi fallor, homo lepidulus. Pauw.

κύρβις - κακῶν] Proverbialis ſermo. Grammatici Græci, *κύρβις κακῶν, παροιμία. σανίδες εἰσὶ παρ' Ἀθηναίοις τετράγωνοι, ἐν αἷς τοὺς νόμους ἔγραφον, καὶ τὰς κατὰ τῶν ἀδικούντων τιμωρίας ἐποίουν. ἐπὶ τῶν τοίνυν σφόδρα πονηρῶν ἡ παροιμία.* Merc.

γέλως - ἐπ' ἄκρων τῶν χειλῶν] Theocritus,

Ομματι μειδιόωντι γέλως δέ οἱ εἴχετο χείλευς.

Heliodorus: *πρὸς ταῦτα ἐμειδίασεν ὀλίγον καὶ βεβιασμένον, καὶ μόνοις τοῖς χείλεσιν ἐπιτρέχον.* Merc.

ῥανὶς γὰρ ὕδατος] *πέ-*

τραν

ctus ſum, fateor, a Daphnide, & Xenopithes ille nunc primum circa mulierem hæret animi anxius. Tabula enim illa eſt meretriciorum malorum: ſi amat, ſuſtinet; amatur, ſpernit; blanditiis non cedit, quæſitum inſuperhabet, velle ſuum ſequitur ſolum, ceteraque poſt ſuum placitum ponit. Riſus ei ſiquando excidit, ſtat in ſummis labris. Admonui ego barbaram his vocibus; ne contrahe frontem, quum bella ſis; ne ſupercilia adducas; minus eris bella, ſi terrenda eris. Sed illa ſermones meos ſubterhabuit. Velut aſinus lyram, ne tantulum quidem auſcultare videtur conſilium meum. non deſperandum tamen ob iſthæc fortiſſimis amantium. nam aquæ gutta continue ſtillans & lapidem cavare condidicit. Denſior ergo adhibenda eſca fugaci; tum ſi rurſus hamum vorarit, rurſus captabo; tertiumque ſaltem diſrumpam fallacis genam. non enim me difficultate ſuperabit, nec piſca-

τραν κοιλαίνει ῥανὶς ὕδατος ἐνδελεχείῃ. Bion apud Stobæum:

Ἐκ θαμινῆς ῥαθάμιγγος, ὅκως λόγος, αἰὲν ἰοίσας,
Χ' ἁ λίθος ἐς ῥωχμὸν κοιλαίνεται.

Lucretius lib. I.

Stillicidi caſus lapidem cavat. - -

Et lib. IIII.

Nonne vides etiam guttas in ſaxa cadentes
Humoris longo ſpatio pertundere ſaxa?

Ovidius:

Gutta cavat lapidem.

Merc.

τὸ δέλεαρ] Eadem translatione Ovidius;

- - ſemper tibi pendeat hamus. Merc.

ἀνακρούσω τὴν γένυν]

Digitized by Google

ρεύσω τὴν ἐμὴν αἰσχισρείαν, εἰ καὶ δυσθήρατος ἡ γυνή· ἐπεὶ καὶ τοῦτο ἔρωτος ἴδιον, τὸ λιπαρὲς καὶ φιλόπονον. χρόνῳ δὲ καὶ Ατρεῖδαι τῆς κλεινῆς ἐκράτησαν Τροίας. συνεπιλαβοῦ τοίνυν ὦ φίλε· καὶ σὺ γὰρ ὁμοίως ἐκοινώνεις μοι τοῦ πόθου, καὶ τρικυμίας τὸν τρόπον τῆς ἀςάτου σαλεύεις· κοινὴ γὰρ ναῦς, κοινὸς κίνδυνος· ὁ παροιμιώδης διετάξετο λόγος.

ΕΤΑΙΡΑ ΜΟΝΟΙΣ ΚΑΛΟΙΣ τε καὶ νεανίαις.

ΚΑΛΛΙΚΟΙΤΗ ΜΕΙΡΑΚΙΟΦΙΛΗι.

ΥΠερευδαιμονεῖς, ἔρωτα φιλόκαλον εὐτυχοῦσα, καὶ μηδενὶ παρὰ τὸ ἴδιον δουλεύοντα πλούτῳ· ἀεὶ γοῦν τοῖς ἐν ἡλικίᾳ προστρέχεις, οἷα ποθεινοῖς ἐρασταῖς συνήδεσθαι βουλομένη, καὶ τοῖς ἀκμάζουσι χαίρεις· καὶ μειρακίοις ὡραϊζομένοις εὐφραίνη συνοῦσα· καὶ λίαν ἐρωτικῶς διάκει-

Ut ἀνακρούσαι τὸ σόμα τοῦ ἵππου dicimus freno. Pauw.

χρόνῳ δὲ καὶ Ατρεῖδαι] Theocritus,

-- ἐς Τροίην πειρώμενοι ἦλθον Αχαιοί. Merc.

ἐκοινώνεις μοι] Malim κοινωνεῖς: σαλεύεις ſequitur. Pauw.

καὶ τρικυμίας τὸν τρόπον &c.] Hyperbaton pro τὸν τρόπον τῆς ἀςάτου τρικυμίας: Et hoc durius: Sed ita ſolent ſæpe Sophiſtæ, in quorum Schola enutritus erat Auctor: Niſi forte mendum ſubſit, & legendum, καὶ τρικυμία vel τρικυμίαις τῶν τρόπων τῆς ἀςάτου σαλεύεις, *&* *decuma-*

turam deponam, quamvis captura difficilis. nam & hoc proprium amoris, diligens & improbus labor. Et tempore Trojam inclytam Atridæ cepere. Aggredere ergo mecum, amice, hoc opus; nam & tu communem mecum ignem ſentis, & decumani fluctus inſtar jactaris; communi navi commune diſcrimen, ut eſt in proverbio.

MERETRIX SOLIS FORmoſis & juvenibus morigera. XVIII.

CALLICOETA MIRACIOPHILÆ.

TER quaterque felix es, amorem pulcricupidum ſortita, nec divitiis præter libidinem obnoxium: Ita ſemper accedis ad juvenes, gaudia cum iis miſcere tanquam deſiderandis amatoribus præoptans, & adoleſcentibus gaudes, & ephebos ætate florentes lubens

mano fluctu morum iſtius variæ ac mutabilis fæminæ jactaris: ἡ ἄστατος, ipſa moroſa & parum ſibi conſtans: Vide & judica: Ego nihil affirmo temere. Sed, ut nunc video, τρικυμίαις eſt in Editione Sambuci & primis Merceri: Poſtrema habet τρικυμίας, Merceri correctiunculam, in Contextu neglecta πρωτοτύπῃ: Et ſic ſuſpicio noſtra belle confirmatur. PAUW.

κοινὴ γὰρ ναῦς] Cicero, *In eadem es navi*, Epiſt. II. MERC.

διελάξειτο] Potius διετάξατο. PAUW.

τὸ ἴδιςον] τὸ ἥδιςον. MERC.

ἀμι-

κεισαι τῶν καλῶν, καὶ διατελεῖς ἀμελὴς ἀκόμψων, ἐπιμελὴς ἐ πρέπον· ὥσπερ οὖν αἱ λάκαιναι σκύλακες εὖ μεμαθεῖς καὶ ἰχνεύεις ὅπῃ δ' ἂν αἴσθοι τινὸς τῆς σῆς ἀμέλει θήρας ἀξίε. τοὺς δὲ πρεσβύτας παντελῶς ἀτερπεῖς καὶ πόῤῥωθεν ἀποφεύγεις· κἂν τις γέρων προτείνοι Ταντάλου θησαυροὺς, ἐχ ἱκανὸν ταῦτα παραμύθιον κρίνεις πρὸς ἀναφρόδιτον πολιάν· μὴ ἐχὶ ἐπ' ἔσχατον ἐλθεῖν σε τῆς ἀηδίας, τρῶσαν μὲν ὄψιν πρεσβυτέραν, καὶ ἐκ ἐν ὥρᾳ, ἑπομένων δὲ τῶν ἄλλων ταύτῃ, ἃ καὶ λόγοις ἀκούειν οὐκ ἐπιτερπές· μὴ ὅτι δὴ ἔργον ἀνάγκης ἀεὶ προκειμένης μεταχειρίζεσθαι. ἐντεῦθεν ἐπὶ πάσης προφάσης τοὺς ἐν ἡλικίᾳ ποθεῖς· ἥλικα γὰρ δεῖ, καὶ ὁ παλαιὸς λόγος,

ἀμελὴς] Scribe ac diſtingue, ἀμελὴς ἀκόμψων, ἐπιμελὴς εὐπρεπῶν. ἀκομψοι non ſunt incomti, ſed inficeti. Infra XXIII. καὶ τίς ἀναφρόδιτον, βδελυρὸν, ἄκομψον τοιόνδε ποθεῖ. Merc. Ita ante Mercerum Canterus Novar. Lection. Lib. 3. Cap 19. Pauw.

λάκιναι]. Scribe, Λάκαιναι. Nobilitas canibus Spartanis. Nonnus Dionyſiac. XVI. Αξομαι ἐκ Σπάρτης ἑτέρους κύνας. Virgilius:

Veloces Spartæ catulos.

& alii paſſim. Merc.

ὅπη δ' ἂν] δὲ hic, ut Supra Epiſt. 6. ᾗ δ' ἂν. Pauw.

αἴσθοι τινὸς] αἴσθοιο. Merc.

Ταντάλου θησαυροὺς] παροιμιώδης λόγος. Plato in Euthyphrone. Merc.

οὐχ ἱκανὸν ταῦτα] Poſt θησαυροὺς dixit ταῦτα: Ita Græci non ſemel. Ταντάλυ τάλαντα etiam dictum fuit παροιμιακῶς; Et ſi id præceſſiſſet, ταῦτα ad amuſſim reſpondiſſet: Nunc liberius paululum loqui maluit Auctor. Pauw.

τρῶσαν &c.] Scribe, ὁρῶ-

amplexaris, & formoſis amatorie converſaris, & inlepidos ſpernis, elegantes exquiris. Ita ſicuti Lacænæ canes celeri tranſcurſu veſtigare noſti, ſicubi quis venatura tua dignus. At ſenes prorſus injucundos longe vitas; nec ſiquis vieta ætate Tantali theſauros offerat, tanti id eſſe credis, ut invenuſtam canitiem æquiori animo feras, neque ad ultimum deſcendas tædium, ſpectanda ſenili ac marcenti facie, ceteriſque hujus morbi corollariis, quæ nec audire juvat, nedum ut reipſa tangere ea ſemper cogare. Inde quovis prætextu juvenes deperis; æqualis enim ex veteri dicto æqualem ju-

δρῶσαν. Sunt autem hæc fere ad verbum e Platonis Phædro, ubi de ſenibus amatoribus adoleſcentium: τῷ δὲ δὴ ἐρωμένῳ ποῖον παραμύθιον ἢ τίνας ἡδονὰς διδοὺς ποιήσει τὸν ἴσον χρόνον συνόντι μὴ οὐχὶ ἐπ' ἔσχατον ἐλθεῖν τῆς ἀηδίας, ὁρῶντι μὲν ὄψιν πρεσβυτέραν, καὶ οὐκ ἐν ὥρᾳ, ἑπομένων δὲ τῶν ἄλλων ταύτῃ, ἃ καὶ λόγῳ ἐςὶν ἀκούειν οὐκ ἐπιτερπὲς, μὴ ὅτι δὴ ἔργῳ ἀνάγκης ἀεὶ προσκειμένης μεταχειρίσασθαι. Unde vides qui reſcribenda hic poſtrema. MERC. Recte Mercerus, μὴ ὅτι δὴ ἔργοις ἀνάγκης ἀεὶ προσκειμένης μεταχειρίσασθαι. in Editione Sambuci eſt μεταχειρίζασθαι: ἔργοις, quia λόγοις præcedit: Apud Platonem eſt, λόγῳ. ἔργῳ. PAUW.

προφάσης] προφάσεως. MERC.

ἥλικα γὰρ δεῖ &c.] Et hæc ad verbum ex Platonis Phædro: ἥλικα γὰρ καὶ ὁ παλαιὸς λόγος τέρπειν τὸν ἥλικα· ἡ γὰρ οἶμαι χρόνων ἰσότης ἐπὶ ἴσας ἡδονὰς ἄγουσα δι' ὁμοιότητα φιλίαν παρέχεται. Vides hic legendum ἄγουσα, non ἀλγοῦσα. Item δὴ pro δεῖ. ὁμοιότητα & ὁμαιότα-

Digitized by Google

γος, τέρπειν τὸν ἥλικα· ἡ γὰρ οἶμαι χρόνυ ἰσότης, ἐπὶ ἴσας ἡδονὰς ἀλγῦσα δι᾿ ὁμοιοτατον φιλίαν παρέχεται· καὶ ὁ μέν τις τῶν νέων ὅτι σιμὸς, ἐπίχαρις παρὰ σοι κληθεὶς ἐπαινεῖται· τῦ δὲ τὸ γρυπὸν βασιλικὸν ἔφης· τὸ δὲ διὰ μέσου τούτων ἐρεῖς ἐμμετρότητα ἔχειν· μέλανας δὲ ἀνδρε-

δρε-

φταλον, utrumque rectum, ut quod infra ἐμμετρότητα, pro quo Plato ἐμμετρότατα. Merc.

δι᾿ ὁμοιότατον] Malo δι᾿ ὁμοιότητα ex Platone. Id enim ſignatius & ſyncerius. Pauw.

καὶ ὁ μέν τις τῶν νέων] Communis locus, & tractatus a multis. Sed habent omnes a Platone, e quo hæc ad verbum exſcripta, Politic. V. ἀνδρὶ δ᾿ ἐρωτικῷ οὐ πρέπει ἀμνημονεῖν ὅτι πάντες οἱ ἐν ὥρᾳ τὸν φιλόπαιδα καὶ ἐρωτικὸν ἁμηγέπη δάκνουσι, καὶ κινοῦσι, δοκοῦντες ἄξιοι εἶναι ἐπιμελείας τε καὶ τῦ ἀσπάζεσθαι. ἢ οὐχ οὕτω ποιεῖτε πρὸς τοὺς καλούς. ὁ μὲν ὅτι σιμὸς, ἐπίχαρις κληθεὶς ἐπαινεθήσεται ὑφ᾿ ὑμῶν. τῦ δὲ τὸ γρυπὸν βασιλικόν φατε εἶναι. τὸν δὲ διὰ μέσου τούτων ἐμμετρότατα ἔχειν. μέλανας δ᾿ ἀνδρικοὺς ἰδεῖν. λευκὺς δὲ θεῶν παῖδας εἶναι. μελαγχλώρους δὲ καὶ τοὔνομα οἴει τινὸς ἄλλου ποίημα ἢ ἐραστοῦ ὑποκοριζομένου τε καὶ εὐχερῶς φέροντος τὴν ὠχρότητα, ἐὰν ἐπὶ ὥρᾳ ᾖ. καὶ ἑνὶ λόγῳ πάσας προφάσεις προφασίζεσθε, καὶ πάσας φωνὰς ἀφίετε, ὥστε μηδένα ἀποβάλλειν τῶν ἀνθούντων ἐν ὥρᾳ. εἰ βύλει, ἔφη, ἐπ᾿ ἐμοῦ λέγειν περὶ τῶν ἐρωτικῶν ὅτι οὕτω ποιοῦσιν, συγχωρῶ τῦ λόγου χάριν. τί δὲ, ἦν ἐγώ. τοὺς φιλοίνους οὐ τὰ αὐτὰ ταῦτα ποιοῦντας ὁρᾷς, πάντα οἶνον ἐπὶ πάσης προφάσεως ἀσπαζομένους; Vide totum locum, e quo noſter exſcriptus. Sed & illud Plutarchi ἐν τῷ περὶ τῦ ἀκούειν. οἱ γοῦν ἐν ὥρᾳ πάντες, ὥς φησιν ὁ Πλάτων, ἁμηγέπη δάκνουσι τὸν ἐρωτικὸν, καὶ λευκοὺς μὲν θεῶν παῖδας ἀνακαλῶν, μέλανας δ᾿ ἀνδρικοὺς, καὶ τὸν γρυπὸν βασι-

σιλι-

Digitized by Google

juvat: nam temporis æqualitas ad pariles voluptates ducens ex ſimili amorem conciliat. Itaque juvenum ſi quis ſimus, laudas tanquam concinnum; aduncum naſum regium vocas; medium inter hos modicum dicis. nigri ſunt, viriles appellas; albi, deorum filios indigitas; mel-

σιλικὸν, καὶ τὸν σιμὸν ἐπίχαριν, τὸν δὲ ὠχρὸν ὑποκοριζόμενος μελίχρουν ἀσπάζεται καὶ ἀγαπᾷ. δεινὸς γάρ ἐστιν ἔρως ὥσπερ ὁ κιττὸς αὑτὸν ἐκ πάσης ἀναδῆσαι προφάσεως. Idem libro πῶς ἄν τις διακρ. τὸν κολ. τοῦ φίλου. ὥς που καὶ Πλάτων φησὶ τὸν ἐραστὴν κόλακα τῶν ἐρωμένων ὄντα, τὸν μὲν σιμὸν καλεῖν ἐπίχαριν, τὸν δὲ γρυπὸν βασιλικὸν, μέλανας δὲ ἀνδρικοὺς, λευκοὺς δὲ θεῶν παῖδας· τὸ δὲ μελίχρουν ὅλως ἐραστοῦ προσποίημα εἶναι ὑποκοριζομένου καὶ εὐκόλως φέροντος τὴν ὠχρότητα. Theocritus in eandem ſententiam:

– σύραν καλέοντι τὺ παντες,
Ισχνὰν, ἁλιόκαυστον, ἐγὼ δὲ μόνος μελίχλωρόν.

Lucretius fine libri IIII.

Nigra μελίχρους eſt; immunda & fetida ἄκοσμος;
Caſia, παλλάδιον; nervoſa & lignea, δορκάς. &c. Merc.

τὸ δὲ διὰ μέσον] Legendum, ut apud Platonem, τὸν δὲ: Nam præcedens τοῦ δὲ γρυπὸν perſonam exhibet, ut primum ὁ μέν τις τῶν νέων; & ſic ejus ratio etiam habenda eſt in hoc articulo poſtremo, ut oratio ſit concinna & recte procedat. Pauw.

ἐμμετρότητα] Hoc probat Mercerus, & ego vix probare poſſum: Nam ἐμμετρότης dubito ſummopere, an unquam dixerint Græci: τὸ ἔμμετρον, τὸ σύμμετρον norunt omnes: ἡ συμμετρία non notum minus: Quare & ἡ ἐμμετρία non aſpernor, quanquam hactenus non repertum mihi: Analogia enim ſufficit, & ejus normam ſequi poſſumus tuto. At

με-

Digitized by Google

δρικοὺς ὀνομάζεις· λευκοὺς δὲ θεῶν παῖδας εἴρηκας· μελιχρώτους δὲ οἴει τοὔνομά τινος, ῦ ποίημα εἶναι. ἢ τοῦ ἐνόντος σοι πόθου ὑποκο ζομένου τε καὶ φέροντος εὐχερῶς τὴν ὠχρότητα μόνον ἐπὶ ὥρᾳ προσῇ. καὶ ἑνὶ λόγῳ πάσας προ σεις προφασίζῃ, καὶ πάσας φωνὰς ἀναφθέγγῃ· ὡ διαφιλερασεῖς μηδὲν ἀποβαλεῖν τῶν ἀνθούντων ὥρᾳ, ὥσπερ τοὺς φιλοίνους ὁρῶμεν πάντα οἶ ἐπὶ πάσης προφάσεως ἀσπαζομένους. τὸ δὲ τ οἰνοποσίας ὦ φίλε Διόνυσε, κᾂν ἐφ' ἡμῖν αὐτ θεωρήσαιμεν, ἀλλοτρίου παραδείγματος μηδ δεηθεῖσαι.

ΜΟΥ

μετρότης, ἐμμετρότης, aliaque gemella nullibi occurrunt, ipſaque Analogia non amat, ſed reſpuit: Quare iſta fingere non audeo, inprimis ubi apud Platonem eſt ἐμμετρότατα, & pro eo hic irrepere potuit abſque ullo negotio ἐμμετρότητα: Ad alia animum modo adverte. PAUW.

μελιχρώτους] In Platone, μελαγχλώρους. falſo. Malim quod in Plutarcho, μελίχρους. idque & hic in Platone reponendum crediderim. Manſit in Lucretio: & credunt docti fuiſſe idem in Theocrito. Habes & in Phædro Platonis. Quod ſequitur, in Platone ſententia hæc eſt, nomen hoc a nullo alio fictum, quam ab amante, imminuente verbis pallorem, quem jam ipſi perſuaſerat adfectus eſſe leviorem. At hic paullo aliter, ut ſolet quamvis mutatis ſuperioribus retinere verba ex auctoribus minus conſequentia. Legendum tamen τινὸς

ἀλ-

melleorum vero nomen aliunde credis effictum quam ab amore tuo imminuente pallorem, bonique conſulente, dummodo tempeſtivum. ... mma quoſvis prætextus prætexis, quamvis ... effers, ut nullum tempeſtiva ætate ... em amittas, ſicut vinoſos videmus ... s vinum quovis prætextu amplexari. ... vinoſitatis argumentum, teſtor te care ... e, etiam in nobis ipſis cernere habe- ... ne quæramus exemplum foris.

SCE-

... ut in Platone. ... ous nomen cre- ... uovis alio fictum ... quam ab amore ... ίημα, quod hic ... latone, idem eſt ... quod in Plutar- ... οποίημα. Merc. ... ana ſunt & per- ... ſi ita diſtinguas, ... ϊ]ες δὲ οἴει τοὔνο- ... νὸς ἄλλε ποίημα εἶ- ... ἐνόντος σοι πόθε, ... ιζομένε τε καὶ φέ- ... εὐχερῶς τὴν ὠχρό- ... εἰ μόνον ἐπὶ ὥρᾳ ... Hæc poſtrema, ... iloſophus, per in- ... ationem extulit

Auctor: μελιχρώτης bonum eſt, non μελαγχλώρους: Hoc certum & evidens: Sive autem μελιχρώτους, ſive μελίχρως ſumas, perinde eſt. Mercerus hic balbutit. Pauw.

διαφιλεραστεῖς] Lege, διὰ φιλεραστείας. Merc.

θεωρήσαιμεν] Mercerus vertit *cernere habemus*: Non improbo: Fors tamen optandi notio convenientior, ubi meretriculæ ſunt φιλοποτίδες, & vinum ſibi largius oblatum habere ſolent in votis. Pauw.

ἀπέ-

Digitized by Google

ΜΟΥΣΟΥΡΓΟΝ ΕΤΑΙΡΑΝ ΤΙΣ

ἀπέστησεν ἐραστὴς, παιδὸς αὐτῷ παρ' ἐκείνης ὁμοιοτάτου τεχθέντος.

ΕΥΦΡΟΝΙΟΝ ΘΕΛΞΙΝΟΗι.

Μελισσάριον τὴν Αγλαΐδος, νὴ τὴν Ἥραν, εὐμενέσιν ὀφθαλμοῖς εἴπερ ποτὲ καὶ νῦν εἶδεν ἡ τύχη, καὶ τῆς σκηνῆς ἀπαλλαγεῖσα, παγκάλως ἐπὶ τὸ σεμνὸν μετήλλαχε προσηγορίαν ἅμα καὶ σχῆμα. ἐγὼ δὲ, ἀλλ' ἄφθονος ἐκ ποδῶν εἴη τῆς ἐλευθερίας· ἐγὼ γ' οὖν τὸν πάντα δουλεύσω χρόνον ἀτόποις τε θεάτροις καὶ ἀγνώμοσιν ἐρασταῖς. αὕτη μουσουργὸς ἦν, ὑπὸ μητέρι

ἀπέστησεν] Abduxit ab arte & a ſcena, ſcilicet, quia duxit domum. Notabis, *ἀπέστησεν μουσουργὸν*, pro *ἀπέστησεν ἀπὸ τῆς μουσικῆς ἐργασίας.* ut *docere pictorem & librarium*, in Pandectis, pro docere picturam & librariam, in l. ſin autem, & l. ſeq. de rei vendic. Varro; *equus traditur magiſtro ut equiſo doceat tolutim.* Sic Martial. *diſcere citharœdum*, pro citharœdicam;

Fac diſcat citharœdus aut choraules.

Quod mutandum non fuit. Vetus interpres Juvenalis; *Didicit a patre luxurioſus & guloſus.* Similis *ἑλληνισμὸς* in l. patronus qui operas. §. item plerumque. De oper. libert. *Medici ſervos ejuſdem artis libertos perducunt*, id eſt, perducunt ad libertatem; ut in Priapeis:

-- quot nocte viros peregit una:

Id

SCENICAM AMATOR DUXIT domum, nato ſibi ex ea ſimillimo patri filio. XIX.

EUPHRONIUM THELXINOÆ.

AGLAIDIS filiam Meliſſarium propitiis per Junonem oculis ſi unquam & nunc fortuna reſpexit, ſcenaque liberatam honeſtiſſime convertit & nomen & ornatum ad auguſtiorem vitam. At ego, ſed abſit invidia libertati, ego inquam ætatem ſerviam abſurdis theatris & inficetis amantibus. Fuit illa ſcenica, educa-

Id eſt, fecit ut eſſent viri, ut fungerentur officium viri. MERC. Non adſentior Mercero, hic elegantiam quærenti, quæ ſupra captum fuit hominis recentioris: Ne ſimus nimium diligentes. PAUW.

Εφρόνιον] Reſcribe, Εὐφρόνιον. MERC.

ἀλλ' ἄφθονος] Scribe, ἀλλὰ φθόνος. Inepta ſuperſtitio veterum, ut & ſperantes magna deprecarentur invidiam Adraſteæ metu, quod notavimus ſupra, & rurſus ſi quid mali edicerent, id ut averterent ſimul verbo, ne noceret. Unde illa, quod Deus omen avertat; quod minime ita ſit. Plena exemplorum omnia. Inſigne illud Ciceronis, qui ne malum quidem Reipub. nominare vult, ſed ad alias Reſpublicas orationem avertit II. de Officiis: *ſin qua neceſſitas hujus muneris alicui Reipublica obvenerit; malo enim alteri quam noſtra ominari; neque tamen de noſtra, ſed de*

Digitized by Google

τέρι πενιχρᾷ ταπρῶτα πονήρως τρεφομένη. προϊοῦσα δὲ, πασῶν γέγονεν εὐμουσοτέρα τῶν ὁμοτέχνων, καὶ θαρσαλέως ἐχρῆτο τῇ τέχνῃ· ἅτε λοιπὸν, θεάτρου μεστὴ γεγονυῖα· πρότερον μὲν γὰρ, ὡς εἰκὸς, ἐγελᾶτο· εἶτα λαμπρῶς ἐθαυμάζετο· τά δ' οὖν τελευταῖα, καὶ δεινῶς ἐφθονεῖτο. οὐ πώποτε γὰρ κατὰ τὴν μνήμην ἐμὴν ἐκβέβηκε σκηνῆς, κἀκ τῆς τέχνης, οἷα φιλεῖ, κοσμηθεῖσα τὴν ὄψιν ἐδόκει βελτίων, καὶ τοὺς ἐραστὰς εἶχε θερμοτέρους· εἶτα πλείους φιλοτιμότερόν τε χαριζομένου διὰ κλέος τῆς ἐπιστήμης. πολύτιμον τὸ Μελισσάριον παρ' ἄνδρας πλουσιωτάτους ἐφοίτα· ἣν οὐκ ἔδει λαβεῖν ἐν γαστρὶ, ὅπως μὴ διὰ παιδογονίαν ἀτιμοτέρα γένοιτο τοῖς συνοῦσι· τῆς ἀκμῆς τὸ ἄνθος ἄωρον ἀποβαλοῦ τοῖς πόνοις· ἀκηκόει δὲ ἡ μουσουργὸς ὁποῖα γυναῖκες λέγουσι πρὸς ἀλλήλας· ὡς ἐπειδὰν ἐν γαστρὶ γυνὴ λήψεσθαι μέλλοι, οὐκ ἐξέρχεται οἱ παντάπασιν ἡ γονὴ, ἀλλ' ἔνδον ἐμμένει κεκρατημένη τῇ φύσει. ταῦτα τοίνυν ἀκούσασα ξυνῆκεν ἐμφρόνως, καὶ διαφύλαττεν ἀεὶ τὸ ῥηθέν· καὶ ὡς ᾔσθετο τὸ συμβὰν, οὕτως οὐκ ἐξιοῦσαν οἱ τὴν γονὴν, ἔφρασε τῇ μητέρι, καὶ ὁ λό-

omni Republica diſputo : quod maluit, quam adſcribere ſuetum carmen, quod dii avertant. Simile apud Lucianum, ſed cum ſolita illi homini εἰρωνείᾳ, ἐν τῷ, πῶς δεῖ συγγράφειν. ἵν' εἴποτε πόλεμος ἄλλος συσταίη, ἢ Κελτοῖς πρὸς Γέτας, ἢ Ἰνδοῖς πρὸς Βακτρίους· οὐ γὰρ πρὸς ἡμᾶς γε τολμήσειεν ἄν τις, ἁπάντων ἤδη κεχειρωμένων. MERC.

θεάτρου μεστὴ γεγονυῖα] *theatro plena*, id eſt, *faſtu theatrali*, *&* *eo*, *quod proprium eſt theatro* :

ta primum miſere apud matrem paupercu-lam: procedente ætate eximia inter ceteras compares evaſit, ferociorque arte facta thea-trum totum tenuit: primum enim, ut par erat, ridebant; dein mirabantur valde; poſtremo ſerio invidebant. nunquam enim memini ex-cidiſſe eam ſcena. Tum, ut fieri amat, ad-dente ornatum arte pulchrior viſa, & amabatur ardentius & a pluribus, largiuſque illi & li-bentius ingerebant munera propter artis præ-ſtantiam. Ita honore aucta Meliſſarium itabat ad dites viros, nec prægnantem eam fieri ex-pediebat, ne puerperium minueret ei apud amantes gloriam, amiſſo in laboribus partionis acerbo flore ætatis. Audierat illa quæ mulieres inter ſe ſolent; concepturæ non egredi omni-modis ſemen, ſed manere intus vi naturæ retén-tum. Id prudenti memoriæ condens tenuit ſem-per; atque ubi ita accidiſſe ſibi ſenſit, non egredi ſibi ſemen, edixit matri, venitque ſermo ad

 me,

τεο: Mercerus male: *θαρσαλέως* nunc com-mode explicant hæcce. Pauw.

ἐκβέβηκε σκηνῆς] Quid? an nunquam exivit ſce-na? Nihil hercle falſius. Sed *ἐκβέβηκε*, inquies, hic eſt *excidit*: Itane? Ubi ita locuti Græci? Fallor, aut nullibi: Scri-bendum enim, ſi quid in his video, *ἐκβέβληκε σκη-νῆς*: Id aptum & planum. Pauw.

χαριζόμενα διὰ κλέος] *χαριζομένους*. Merc.

ἀποβαλοῦ τοῖς πόνοις] *ἀποβαλοῦσα τοῖς πόνοις*. Merc.

καὶ διαφύλαττειν] *διαφύ-λάττειν*. Merc.

Digitized by Google

λόγος ἅτε πρὸς ἐμπειροτέραν ἦλθεν, ὡς ἐμέ· κἀγὼ μαθοῦσα, καὶ ταύτῃ διαπράξεσθαι ἅπερ ᾔδειν ἐγκελευσαμένη, τῆς προσδοκωμένης ἐλπίδος ἀπήλλαξα τάχιον. ὡς δὲ Χαρικλέους ἠράσθη νέου τινὸς ἐπισήμου καὶ κάλλει καὶ πλούτῳ, καὶ ἀντερῶντος οὐχ ἧττον ἐκείνης, παιδοποιεῖν ἐξ ἐκείνου προσηύχετο πᾶσι τοῖς γενεθλίοις θεοῖς· καὶ δὴ συνείληφεν ἀσφαλῶς· εἶτα τῆς Εἰλειθυίας ἐγκαίρως ἐφισαμένης, τίκτει παιδίον ἀστεῖον νὴ τὰς Χάριτας, καὶ τῷ φύσαντι γνησίως ἐξεικονισμένον τῇ φύσει. ἡ μὲν οὖν μήτηρ ἕρμαιον αὐτῆς καὶ εὐτύχημα λογίζεται τοῦτο, καὶ τὸν υἱὸν ἐπωνόμακεν Εὐτυχίδην· ὑπερηγάπα δὲ τὸ βρέφος, στέργουσα διαφόρως, ὡς εὐπρεπὲς, ὡς ποθούμενον παιδίον, καὶ λίαν ἐμφερὲς ὡραιοτάτῳ πατρί. εὑρήσεις γάρ τινα ῥοπὴν εὐνοίας παρὰ τοῖς γεγεννηκόσιν εὐτυχοῦντας τοὺς εὐειδεστέρους τῶν παίδων· καὶ δυοῖν ὄντοιν ἢ καὶ πλειόνων, ἡδίων τοῖς γονεῦσιν ὁ καλλίων. ὁ δὲ Χαρικλῆς οὕτως εὐθὺς διετέθη πρὸς τὸ τεχθὲν φιλοστόργως· ὥστε ἀδικώτατον κρίνειν ἑταίραν ἔτι καλεῖσθαι, τὴν ἐρώτιον τοιοῦτον τεκοῦσαν. τοιγαροῦν αὐτίκα τῆς αἰσχρᾶς αὐτὴν ἀπέστησεν ἐργασίας· καὶ ἐπ' ἀρότρῳ παίδων γνησίων ἐρωμένην ἠγάγετο γαμετήν·

καὶ

τῆς προσδοκωμένης ἐλπίδος] *A certo metu liberavi*: ἔλπις pro metu ſumitur plus ſemel: Mercerus non bene. PAUW.

παρὰ τοῖς γεγεννηκόσιν &c.] Nota illud εὐτυχοῦντας, quod τοὺς εὐειδεστέρους præponitur: *felices pulchros liberos*: Alii ſcripſiſſent, credo, παρὰ τοῖς γεγεννηκόσιν, εὐτυχοῦσι τοὺς εὐειδεστέρους τῶν παίδων: Idque vulgatius fuiſſet & planius: An forte Amanuenſes erra-

Digitized by Google

me; cui major peritia. juſſique ego ut faceret quæ noram commoda, atque ita perfeci ſtatim ut ea ſpes caderet irrita. Sed ubi Chariclem amare cœpit, juvenem & forma & opibus illuſtrem, & mutuo adfectu redamantem, rogavit omnes genitales deos, ut ex eo ſibi naſcerentur liberi; concepitque ſtrenue: dein Lucina in tempore adjuvante, puerum venuſtum per Gratias peperit, & e natura exactiſſime adſimilatum patri. Id mater lucrum ſibi præſens & fauſtum rata, puero nomen indidit Eutychidi: cœpitque nimio adfectu amare infantem nominibus multis, ut filium, ut venuſtum, ut amabilem, & florenti patri ſimillimum. Habent enim momentum ad parentum amorem formoſiores liberi, ſoletque e duobus aut pluribus gratior eſſe qui pulchrior. At Charicles nato confeſtim ita adfectus eſt, ut nefas cenſeret meretricem dici amplius, quæ talem peperiſſet Venerium nepotulum. Itaque ſtatim abductam ab infami opera matrem liberum quærendum gratia duxit domum; auxit-

erraruntꝰ Neque affirmo, neque nego. Viſne tertium? Legi etiam poſſet, παρὰ τοῖς γεγεννηκόσιν οὐ τυχόντας τοὺς εὐειδεστέρους τῶν παίδων. οὐ τυχὼν ſignificatu eximio notum eſt omnibus: hinc venuſte οὐ τυχόντας cum τοὺς εὐειδεστέρους jungitur, & ſic ipſi formoſiſſimi indicantur opportune. Attende: Hoc veriſſimum videtur. PAUW.

ἐπ᾽ ἀρότρῳ παίδων] Solennis formula legitimi conjugii liberum quæſendum gratia. Non exſcri-

Digitized by Google

καὶ πολλαπλασιάζει τὸν πόθον τῆς σχέσεως τοῦ παιδαρίου· ὅθεν εἰκότως ἐκ περιχαρείας τῇ μητέρι τὸ βλέμμα φαιδρὸν καὶ οὐδὲ τεκούσης ἀπήνθησεν. ἀρτίως οὖν περιλαβομένη σεμνὴν ἐφεστρίδα, γέγονα παρὰ τῇ Πυθιάδι· τοῦτο γὰρ μετακέκληκεν ἑαυτήν· καὶ πάντων ἀγαθῶν συνηδόμην αὐτῇ.

τὸ

ſcribo quæ paſſim collecta in eam rem. Merc.

τῆς σχέσεως τοῦ παιδαρίου] Subaudiendum ἕνεκα: *propter habitudinem pueruli ſibi ſimilem.* Pauw.

καὶ οὐδὲ τεκούσης ἀπήνθησεν] ἀπήντησεν. Merc. Merceri ἀπήντησε non eſt unius aſſis: Nam agitur hic de tempore, quo diu jam enixa fuerat mulier, & contracto cum Charicle matrimonio liberis legitimis quærendis dabat operam: Hoc primum. Dein, ἀπήντησεν eo ſenſu, quo hic adhibitum foret, incongruum certe eſt & pravum: βλέμμα τῇ μητέρι ἀπήντησεν, de ipſius Meliſſarii vultu: Quis ita loquitur, aut loqui velit, ſi ſit paulo humanior? Aliud latet: Legendum eſt adjecta unica literula, ὅθεν εἰκότως ἐκ περιχαρείας τῇ μητέρι τὸ βλέμμα φαιδρὸν, καὶ οὐδὲ τεκούσης ἀπηνθήσει. *unde merito ex gaudio matri facies eſt ſplendida, & neque enixa defloruit.* τὸ βλέμμα φαιδρὸν ſcriptum pro βλέμμα φαιδρόν ἐστι notiſſima Ellipſi: τεκούσης a voce βλέμμα pendet, quam repetere debemus ἀπὸ κοινοῦ: Neque hoc malum, ſed indigum aliquantulum: An forte ſcribendum una literula adhuc leviter mutata, καὶ οὐδὲ τεκούση ἀπηνθήσεν? Id perquam probabile, ubi naturalis ſcribendi ordo eo ipſum calamum currentem ducit. Pauw.

περιλαβομένη σεμνὴν] Scribendum autumo περιβαλομένη: Ita loquuntur Græci. Pauw.

τοῦτο γὰρ μετακέκληκεν] Nominis mutandi cauſſæ diverſæ; præcipua ubi tollenda ex animis ho-

Digitized by Google

que mirum in modum pueruli nativitas priſtinum cupidinem; merita inde matri voluptas reduxit faciem ſereniorem quam puerperæ ſolent. Et ego nuper honeſta veſte ſumta viſitavi Pythiadem: nam id nomen adſumſit, & omnia ejus agnovi bona. quin & puerulo ejulanti

hominum opinio abjectionis ac vilitatis, cui rei nominis mutationem apud plebem multum valere quotidianis exemplis videmus. Perſis id moris fuiſſe Cteſias tradit, quum ad regnum venirent; ſed enimvero his tantum, qui educati a juventute alia ſpe quam ut eſſent reges; ut Codomarus, qui Ocho mortuo Darius dictus, adſumto nomine regio, ut deleret opinionem injuſte occupati regni. Cauſſa eadem cur relatis in deos mutatur nomen, quia priori nomine vix eſt quin habeantur ſemper pro mortalibus, ut Matuta, Palæmon, Quirinus. Eadem ratio hic valuit: Cognita mulier priori nomine pro ſcenica aut meretrice, ubi nupſit primario viro, mutat nomen ut alia eſſe credatur. In adoptionibus idem fuit, ubi adoptatus plebejus in majorem familiam, & nomen clarius. Cicero lib. II. de Legibus: *quaſi in familiam patriciam venerit, amittit nomen obſcurius.* Itaque Clodius patricius adoptatus a Fontejo plebejo non mutat nomen. Idem, ubi mutata civitas: ut L. Tarquinius Priſcus, ex Lucumone; Cælius ex Cæle Vivenna; Appius Claudius ex Atta Cluſo. Artemidorus: καὶ ἂν Ελλην ἔτυχε τῆς Ρωμαίων πολιτείας, καὶ οὕτως ἀφῃρέθη τοῦ προτέρου ὀνόματός τε καὶ ἀξιώματος. Ita Cn. Pompejum Philonem habes apud Ciceronem Verrina VI. & Cn. Sulpitium Olympum, Verrina III. qui a Cn. Pompejo, & Cn. Sulpitio adepti jus civita-

Digitized by Google

τὸ δὲ παιδίον κλαυθμυριζόμενον ἰδοῦσα πεφίληκα· θερμῶς μὲν, ὡς καλόν· ἁπαλὸν δὲ ὡς τρυφερώτερον καὶ τῶν ῥόδων, εἴς περ ἔοικε τὴν χροιάν. ἐκπλήττομαι νὴ τῶν θεῶν, πῶς ἀθρόως ἅπαντα μεταβέβληκεν ἡ γυνή· καὶ πάρεσι θαυμάζειν ἐκείνης βλέμμα προσηνές· μέτριον ἦθος· μειδίαμα σεμνόν· κόμην ἀφελῶς πεπλοκισμένην· καλύπτραν ἐπ' αὐτῆς εὖ μάλα σεμνήν· βραχυλογίαν ἐν ἠρεμαίᾳ φωνῇ. εἶδον καὶ ἀμφιδέτας καὶ περισκελίδας, οὐ τὰς περιέργους ἐκείνας ὦ φίλη· ἀλλ' ἔργον ὄντως ἐλευθερίᾳ πρεπῶδες· τοιοῦτον αὐτῇ καὶ περιαυχένιον καὶ τὸν ἄλλον κόσμον ἴδοι τις ἄν· προϊοῦσαν τέ φασαν νεύειν τε κάτω, καὶ τεταγμένα βαδίζειν· σχῆμα δὲ συμπρέπον τῇ σωφροσύνῃ· καὶ εἴποις ἄν, ὡς ἀεὶ τοιαύτη γέγονεν ἐκ παιδός. ἅπαντα γ' οὖν ἐν ταῖς γυναικῶν τισι καὶ ταῖς τα-

λα-

tatis: ſicuti & ſervi manumiſſi adſumſere nomen dóminorum, ut agnoſcerentur liberi. unde nota, liberorum nomen & cognomen habere, in l. quum precum C. de liber. cauſſa. Et tria habere nomina, in Horatio, & Artemidoro v. LXXXXII. Nam certe ſervis unum nomen; & recte Popillius Rufus liber in Hadriani reſcripto, Inſtitutionibus, de eo cui liber. cau. bona addic. quia duo nomina habet: neque obſtant quæ a maximo Juriſconſultorum inquiſita contra: nam & in leg. XXIII. de manumiſſ. dictus Gajus Sejus, quia tum habebatur pro libero, & inſcripto quam adfert, in urbi Romæ epigrammatis exſtat integrior: M. RHENIUS LIBER. XYSTUS. TI. CÆSARIS SERVUS. Sed hæc extra rem noſtram. Hic addo mutationem

ſimil-

Digitized by Google

ti baſium pegi, calidum quidem ut formoſo; tenerum tamen, ut delicatiori ipſis quas colore refert roſis. Stupeo per deos, qui mulier omnia ſtatim mutarit. Subit admirari demiſſum ejus vultum, geſtum moderatum, ſeverum riſum, capillum ſine arte implicitum; decentem deſuper mitram, brevem ac ſummiſſum ſermonem. Vidi & armillas & femoralia, non curioſa illa, mi anime, ſed liberam vere decentia. Ad eundem modum & monile videas, & ceterum muliebrem mundum. Quin & quum prodit foras, deorſum deſpicere ajunt, & graviter ingredi, compoſitamque eſſe ad pudicitiam: dicas ita educatam a prima ætatula. Solent autem paſſim mulieres in gynæceis & tex-

ſimillimam eſſe in Luciani Somnio, ubi Simon paupertinus vir, ubi hereditate apta fit dives, Simonidem ſe vocari jubet. Pontificum Romanorum nominis mutatio ab alia cauſſa, quam veteres memoriæ notant. Merc.

ἀμφιδέτας] Lege ἀμφιδέας, quo modo locuta omnis antiquitas. Merc.

φάταν νεύειν] Lege, φασὶν, nam hoc ex auditione loquitur. Merc.

ἅπαντα γ' οὖν. &c.] Scribe, ἁπανταχοῦ δ' ἐν ταῖς γυναικωνιτίσι. ταλασία, ἐριουργία, Suidæ & Heſych. Merc. Hæc mendum ingenue profitentur: Mercero placuit, ἁπανταχοῦ δ' ἐν ταῖς γυναικωνιτίσι καὶ ταῖς ταλασίαις πρὸς ἀλλήλας ὁμιλοῦσι γυναῖκες: quod mihi hactenus placere non potuit: Sententia enim eſt flaccida, & aliquid continet, quod omnibus & ſingulis notiſſimum, neque dignum adeo,

Digitized by Google

λασίαις, πρὸς ἀλλήλας ὁμιλοῦσι γυναῖκες. ἄπιθι τοίνυν Θελξινόη, καὶ σὺ παρ' ἐκείνην ἐκ γειτόνων οἰκοῦσαν, μεταμφιασαμένη μέν τοι κοσμίως ἡμιφάριον ἁλουργὲς· Φυλάττε δὲ γλυκυτάτη, μὴ μεταξὺ παρελκομένη τῇ συνηθείᾳ Μελισσάριον τὴν νῦν Πυθιάδα προσείπῃς· ὃ μικροῦ πέπονθα νὴ τὴν Διώνην, εἰ μὴ Γλυκέρα παρουσία λάθρα μεταχὺ διένυξε τῷ ἀγκῶνι.

ΦΡΟΥΡΑΡΧΟΣ ΜΟΙΧΕΥΘείσης αὐτῷ τῆς γαμετῆς ὑπό τινος ἐμβεβληκέναι.

ΦΥΛΑΚΙΔΗΣ ΦΡΟΥΡΙΩΝΙ.

ΗΛΩ τὶς νεανίας μοιχὸς, καὶ δεσμώτης ἐφυλάττετο παρ' ἐμοῦ. ἐγὼ τοῦτον εὐπρεπῆ καὶ νεανίσκον ὁρῶν, πρὸς ἔλεον ἐπεκάμφθην· καὶ τῶν δεσμῶν ἀπολύσας, ἄδετον ἁπλῶς καὶ σχεδὸν ἄφρουρον κατὰ τὴν εἱρκτὴν διαφῆκα. ὁ δέ μοι

adoo, quod amicam moneat Euphronium: Aliud haud dubie requiritur: Scribo, καὶ εἴποις ἂν ὡς ἀεὶ τοιαύτη γέγονεν ἐκ παιδὸς, ἀπαντῶσα ἐν ταῖς γυναικωνίτισι καὶ ταῖς ταλασίαις πρὸς ἄλλας ὁμιλοῦσα γυναῖκας: *paſſim & ubique in Gynæceis & lanificiis cum aliis matronis converſans.* Hoc honeſtatis & pudicitiæ indicium manifeſtum: Cum aliis matronis, quotquot in urbe erant, horas aliquot transfigebat quotidie in Gynæceis inter lanificia: Nihil con-

Digitized by Google

textrinis invicem aliæ ad alias accedere. Viſe ergo & tu ad illam, Thelxinoe, nam in vicinia habitat, adſumto decenti amiculo purpureo. Sed vide, dulciſſima, ne conſuetudine decepta Meliſſarium forte voces pro Pythiade; quod parum fui quin facerem, Venerem juro, ni me adſtans juxta Glycera clam cubito monuiſſet.

COMMENTARIENSIS UXOR ſtuprata a quodam qui apud eum in cuſtodia. XX.

PHYLACIDES PHRURIONI.

ADOLESCENTEM in adulterio prehenſum adſervabam in vinculis. Eum ego venuſtum ac juvenem advertens miſeratus exſolvi vinclis, ſolutumque ac pœne incuſtoditum dimiſi per carcerem. Ille juſtum humanita-

convenientius hic. Alias mulieres Meliſſario ſimiles, fugere ſolent tales congreſſus vere honeſtos, & ab aliis matronis etiam volentes ad eos non admittuntur: Sciunt omnes. Ex ἄλλας imperiti fecerunt ἀλλήλας priſcæ ſcripturæ ignorantia: Tales errores infiniti. PAUW.

μεταμφιασαμένη] Ut περιβαλλομένη paulo ante. PAUW.

παρουσία] Legendum παροῦσα. MERC.

ἐμβεβληκέναι] Scribe, ἐμβεβλημένου, incarcerati. MERC.

Εὐ-

Digitized by Google

μοι δίκαιον μισθὸν τῆς φιλανθρωπίας διδοὺς, τὴν σύνοικον ἐμοίχευσε τὴν ἐμήν· τοιοῦτον οὐδὲ τὸν κλέπτην Εὐρύβατον τετολμηκέναι φ... ἐκεῖνον μὲν γὰρ ἁλόντα φυλάττεσθαι· φίλον δὲ γενόμενον τοῖς ἐπὶ τοῦ δεσμωτηρίου τὸν τρόπον ἐπιδείκνυσθαι τῆς κολπῆς· ἦσαν ἐγκεντρίδες αὐτοῖς καὶ σπογγιαί· ταύταις λαβὼν ἀνερρίχατο τὸν τοῖχον· ἀλλὰ τὴν καλὴν ἀνήρπασε γαμετήν. τοῦτο ἐκπυστον καὶ περιβόητον, ὡς παράδοξον, καὶ παγγέλοιον γέγονε τὸ κακόν· καὶ μένη τὴν δίκην ὑπὲρ τὴν μοιχείαν ὁ γέλως λυπεῖ· ὅτι δεσμοφύλαξ ἅμα καὶ φρούραρχος ὤν, τὴν ἐμὴν ἔνδον οὖσαν οὐκ ἐφύλαξα γαμετήν.

ΠΕΡΙ ΓΥΝΑΙΚΟΣ ΠΑΝΤΑ πλὴν μίξεως οὐκ ἐπιτρεπούσης τῷ ἐραστῇ.

ΑΡΙΣΤΟΜΕΝΗΣ ΜΥΡΩΝΙΔΗι.

ΚΑΙνόν γε τὸ κακὸν ἔρωτος ὦ Μυρωνίδη, τοιοῦτον οὐδ' ἀκήκοα τρόπον· τῆς Τελεσίππης

Εὐρύβατον] Notum proverbio nomen: Ideo ait φασίν. nam ita explenda lacuna. Præter alios Apulejus in Apologia: *quis Eurybatus, quis Syphax, quis Phrinondas talem excogitaſſet?* Mox ſcribendum, κλοπῆς, & ταύτας. Merc.

ἀλλὰ τὴν καλὴν] Scribe, ἀλλ' οὐ τὴν καλήν. Mox diſtingue, καί με νῆ τὴν δίκην. Merc. Negatio ſine dubio requiritur: Mercerus non male:

nitatis reponens præmium, meam mihi ſtupravit conjugem. Tale nec notus furti adtentavit Eurybates. Ajunt eum in furto prehenſum traditum cuſtodiæ: conciliataque commentarienſium gratia monſtraſſe illis quomodo furari conſueſſet. Graphia habebant & ſpongias; iis ſumtis aſcenſo muro evaſit: ſed non rapuit formoſam conjugem. Hoc ubi cognitum ac conclamatum eſt, ut incredulum, ita ridiculum factum eſt malum. Et me, juſtitiæ oculum teſtor, magis adficit ipſo adulterio ludibrium, quod ille ego & vinculorum obſervator & carceris, non ſervavi meam conjugem in ipſa cuſtodia.

MULIER OMNIA PRAETER coitum amatori permittens. XXI.

ARISTOMENES MYRONIDI.

Audi novum amoris malum, Myronide, quale ego audivi antea nunquam: Teleſip-

le: Potes etiam, ἀλλὰ τὴν καλὴν οὐκ ἀνήρπασε, vel οὐκ ἥρπασε, γαμετήν: Et hoc ſono fere acceptius. Fur non furatus eſt conjugem, ut adulter adulteravit meam: Furi furtum, adultero adulterium tribuit: rem ſuam cuique. PAUW.

πάντα πλὴν μίξεως οὐκ &c.] Ita non loquuntur Græci: Aut delendum eſt οὐκ, aut ſcribendum πάντα, πλὴν μίξιν οὐκ ἐπιτρεπούσης &c. PAUW.

γά-

πης ὁ Φαληρεὺς Ἀρχιτέλης ἐρᾷ· ἡ δὲ πεισθεῖσα μόλις ὁμιλῆσαι τῷ μειρακίῳ, παράδοξον αὐτῷ προδιώρισε μέτρον· ἄπλετ φησὶ τῶν μαςῶν· ἥδιςων ἀπαλωτάτων φιλημάτων· καὶ προσαγκαλίζου περιβεβλημένην με τὴν ἐσθῆτα· γάμον δὲ μήτε πολυπραγμόνει, μήτε πρόσδεχου· ἐπεὶ σαυτὸν ἀνιάσεις, καὶ τῶν ἐπιτετραμμένων ἐκπίπτων. ἔςω δὲ μόχθῳ· ἐξ ἀπορίας ἔφησεν Ἀρχιτέλης· εἰ γὰρ αὐτῷ σοι φίλον, ὦ Τελεσίππη, οὐδέ μοι ἐχθρόν. ἀλλὰ καὶ χάριν εἰσαεὶ εἴσομαι τῇ τύχῃ, καὶ ψιλοῦ ῥήματος ἀπολαβὼν, ᾧ καὶ μόνης ἀξιούμενος θέας. ἐβουλόμην δὲ, εἴ γε σοι φιλτάτη δοκεῖ, γνῶναι τί δή ποτέ μοι παντελῶς ἀπέγνως τὴν μίξιν; ὅτι ἔφη ἐλπιζόμενός ἐςιν ὁ γάμος ἡδὺς, εὔχαρις καὶ

γάμον] Quod mox μῖξιν. Ita in his epiſtolis & aliis ſcriptoribus paſſim, ne quis legitimas tantum & ſolennes nuptias eo verbo ſignari putet. Nubere quoque ita Latini: eoque transferunt ad pecua omnia, quibus nuptiarum nihil cognitum niſi coitus. MERC.

ἔςω δὲ μόχθῳ] Omnino ſcribendum, ἔςω, διδόχθω. ut infra xxv. καὶ τοῦτο διδόχθω. & duodecima ſecundi: ἔςω, διδόχθω, οὐδὲν ἀμφιβάλλω. MERC. Verba male ſana: Mercerus, ἔςω, διδόχθω, ἐξ &c. Neſcio, an bene: Nam dictum eſt nimis alacre in re moleſta, & qui inops eſt conſilii animoque anxius, ita non ſolet jactare verba: Fors igitur aliud deliteſcit: An legendum, ἔςως δὲ μοχθῶν, ἐξ ἀπορίας ἔφησεν Ἀρχιτέλης? Id non ineptum certe. Alias non male etiam ſcribas, ἔςω δὴ, μοχθῶν, ἐξ ἀπορίας ἔφησεν Ἀρχιτέλης. Sic unum ἔςω in ore Architelæ incongruum non eſt: Vide, & ſume, quod placet.

Digitized by Google

leſippem Architeles Phalero deperit: illa vix tandem perſuaſa juvenem admittere, mirum ei præſcripſit amoris modum. tange mammas, inquit, decerpe ſuaviſſima baſia: quin & veſtitam amplectere; Sed nuptias nec quære, nec ſpera, ne tibi ipſi malum quæras, excidaſque conceſſis bonis. Sit ita, reſpondit anxius Architeles: ſi ita tibi placet Teleſippe, idem mihi placet; ſed & gratiam debere me fortunæ fatebor, ſi vel ſermone pauxillulo, vel ſolo aſpectu dignus cenſeor. Sed velim, ſis, amica, reſciſcere, quid ita coitum omnimodis interdicis mihi? Quoniam, infit illa, ſpe-

cet. Pauw.

εἰ γὰρ οὕτω σοι φίλον] *παροιμιώδης λόγος.* Plato in Theæteto: *εἰ οὕτως, ὦ Θεόδωρε, σοὶ φίλον, οὐδ᾽ ἐμοὶ ἐχθρὸν, φασὶν οἱ παροιμιαζόμενοι.* Merc.

καὶ ψιλοῦ ῥήματος ἀπολαβὼν] *ἀπολαβὼν* ita non jungitur cum caſu patrio: Rutgerſius Lib. 2. Cap. 4. Var. Lect. recte, *καὶ ψιλοῦ ῥήματος ἀπολαύων*: niſi forte malueris *ἀπολαχών*. Pauw.

μόνης ἀξιούμενος θέας] Quod *extrema linea amare* vocat Terentius in Eunucho, ubi exponunt amoris gradus, videre, adloqui, attingere, ſuaviari, & frui. Lucianus *ἐν ἔρωσι* ſcalam ſibi paraſſe ait Cupidinem; primumque gradum eſſe viſum; ſequi tactum, ſive adtentationem; dein modeſta oſcula; tum procaciora, e quis demum perveniri ad ultimum illud quod vocant gaudium: *ἀλλ᾽ ὥσπερ ἡδονῆς κλίμακα συμπηξάμενος Ἔρως πρῶτον ἔχει βαθμὸν τῆς ὄψεως*, &c. Merc.

ἐλπιζόμενος &c.] Diſtingue: *ἐλπιζόμενός ἐστιν ὁ γάμος, ἡδὺς, εὔχαρις, καὶ λίαν εὐκταῖος γέγονε, περιεφρονήθη.* dum ſperan-

καὶ λίαν εὔκταιος γέγονε· περιεφρονήθη, καὶ τὸ πάλαι σπουδαζόμενον ἐξαίφνης ἀπέῤῥιπται, καὶ περιπτυόμενον ἀμελεῖται. αἱ γὰρ ἐπιθυμίαι τῶν νέων ταχεῖαι, καὶ αὗται πολλάκις ἑαυταῖς ἐναντίαι. τοιαύτης ὁ δυσέρως ἀνέχεται γυναικὸς, τοσοῦτον δεδυςύχηκεν Ἀρχιτέλης, καὶ σύνεσι ποθουμένη καθάπερ εὐνοῦχος τὰ ἐρωτικὰ περιεργαζόμενος καὶ λιχνεύων· μᾶλλον δὲ καὶ τῶν ἐρώντων εὐνούχων ὁ μέλεος ἀργότερα δυςυχεῖ.

ΔΟΛΟΣ ΠΡΟΑΓΩΓΟΥ.

ΛΟΥΚΙΑΝΟΣ ΑΛΚΙΦΡΟΝΙ.

ΓΛυκέρα Χάριον ἐπόθει, καὶ νῦν δὲ ποθεῖ· μὴ φέρουσα δὲ τὴν ἀγερωχίαν τοῦ μειρακίου (οἶσθα γὰρ τὸν νέον καὶ τὸν τρόπον αὐτοῦ) ἤθελε πρὸς μῖσος αὐτῇ μεταβληθῆναι τὸ φίλτρον· αἴτιον δὲ ἦν τὸ βούλεσθαι φιλεῖν μισεῖν· τὸ λίαν μι-

rantur nuptiæ, dulces; ubi fuere, neglectui habentur. querela hæc ubique obvia. cujus ſententia omnis ex diſtinctione clara; quo modo peccatum ſæpe. In Martiale;

Nulli te facias nimis ſodalem:
Gaudebis minus & minus dolebis.

Vix apparet argutia quæ hæc eſt. Dicis te gaviſurum minus, ſi nulli te ſodalem feceris; at idem etiam minus dolebis:

Gaudebis minus? & minus dolebis.

Nam hæc moleſtia cauſſa fuit præcepto, ne neceſſe ſit unum ſollicitum eſſe pro pluribus. Ci-

Digitized by Google

ſperatæ nuptiæ dulces, gratæ, optandæ; ubi potitus es, contemtus venit, ſtudioque magno petitum ſtatim abjicitur, neglectuique habetur. Etenim levia ſunt juvenum deſideria, ſæpiuſque ipſis ſibi contraria. Talem infelix amator mulierem ſuſtinet, tali malo premitur Architeles: Cum amica tanquam eunuchus verſatur, amorem liguriendo & catillando exercens: immo miſer longe ignavior eunuchis amantibus.

LENAE DOLUS. XXII.

LUCIANUS ALCIPHRONI.

CHARISIUM amabat Glycera, & etiamnum amat: ſed ejus ſuperbiam non ferens (noſti juvenem, noſti ejus mores) inibi erat ut amorem mutaret odio. amare velle odii cauſſa erat; nimis odiſſe, amoris. ſed illa

 col-

Cicero in Lælio. MERC.

Χάριον] Χαρίσιον. MERC.

αἴτιον δὲ ἦν &c.] Plutarchus in Catone Utic. ὅτι κινδυνεύει τὸ λίαν φιλεῖν, μισεῖν, ὥς φησι Θεόφραςος αἴτιον τῦ μισεῖν γενέσθαι πολλάκις. MERC. Hoc ego non intelligo: An amare velle poteſt eſſe odii cauſſa? Imo ipſe amor, non amandi voluntas, odium parit, & quidem ſi ſit nimius & modum excedat, ut iſta Plutarchi probant, & omnes in vita experimur: Fallor, aut Amanuenſes ſcripſerunt, quod Auctor non ſcripſerat: Legendum ſuſpicor, αἴτιον δὲ ἦν τὸ ἀβελῶς

μισεῖν φιλεῖν. αὕτη οὖν συμβουλεύεται τῇ Δωρίδι· αὖρα δὲ καὶ μαστρωπὸς τῆς Γλυκέρας ἡ Δωρίς. ὅτε τοίνυν ἱκανῶς αὐταῖς εἶχε τὸ σκέμμα, ἡ προαγωγὸς ὡς ἐφ᾽ ἕτερόν τι προῆλθεν. ταύτην ὁ Χαρίσιος ἰδὼν, χαίροις, εἶπε, φιλτάτη. ἡ δὲ, καὶ πόθεν ἂν ἐμοὶ, φησὶν, γένοιτο χαίρειν; ὁ δ᾽ οὖν νεανίας ἐπύθετο· τί δέ τι πρὸς θεῶν νεώτερόν τι συμβέβηκεν; ἡ δὲ μαστρωπὸς ἀπεκρίθη, δεδακρυμένη δῆθεν πικρῶς· ἡ Γλυκέρα τοῦ βδελυροῦ Πολέμωνος ἐκτόπως ἐρᾷ, σὲ δὲ, εἰ καὶ παράδοξον ἐρῶ, μισεῖ μῖσος ἐξαίσιον. ἆρα λέγεις ἀληθῆ; καταπλαγεὶς ἤρετο πάλιν ὁ νέος πολλὰ χρώματα ἀφιείς. καὶ μάλα φησὶν ἀληθινὰ ἡ Δωρίς. ἐμὲ γοῦν ἔπλυξεν ἀφειδῶς· ἵνα σου μόνην ἐπὶ στόματος ἠρεμεῖ τὴν προσηγορίαν ἐνέσκω. ἐνταῦθα Χαρίσιος ἐλέγχεται μᾶλλον ἐρῶν ἢ ποθούμενος· πολλοὶ γὰρ ὢν κατεφρόνουν ὑπεξουσίας, ὑπὸ

λως φιλεῖν μισεῖν· τὸ λίαν μισεῖν φιλεῖν. Sic ἀβούλως & λίαν faciem ſibi commode obvertunt, & ſententia eſt optima: Mutatio autem facilis & parata, ſi ad literarum ductus implicitos attendas & errores in his ſimiles. ἦν forma Attica poſitum eſt pro ἐςὶ: Dictum enim hic habemus generale. Pauw.

αὖρα] Pro ἅβρα, quo nomine famulæ honeſtiores dictæ. Merc.

Ipſis literis ſcribendum ἄβρα: β & υ millies commutata. Pauw.

καὶ πόθεν] Livius lib. 1. *quærenti viro, ſatin' ſalve? minime, inquit, quid enim ſalvi eſt mulieri amiſſa pudicitia?* Merc.

τί δέ τι -- τι συμβίβηκεν] Quid τι repetitum toties? An ita loquebantur Græci? Abſit, abſit: Nihil enim putidius. Locus ſine dubio eſt cor-

collato conſilio cum Doride, quæ famula & conciliatrix ipſi erat, poſtquam ſatis conſultaſſe viſum, lena egreſſa eſt veluti aliud actura. Viſa ea Chariſius, ſalve, inquit, mi amica. Et unde mihi, illa infit, ſalus? rogat adoleſcens, Quid tibi per deos novi accidit? reſpondit lena fingens amaras lacrymas, Ecce, inquit, Glycera inficetum Polemonem efflictim perit; at te, dicam quantumvis mirum, hoſtili odio inſectatur. Num vera dicis? ſtupefactus rogat, & multos colores mutans juvenis. Et veriſſima, inquit Doris. quin me ſine venia cædit, ſiquando tui vel minimam taxim facio mentionem. Ibi tum Chariſius manifeſto prodidit amare ſe magis quam amari. nam plerique quas quum frui datur

 ne-

corruptus: Scribendum, vel τί δὲ; ἢ πρὸς θεῶν νεώτερόν τι συμβέβηκεν; vel τί δὲ; τί πρὸς θεῶν νεώτερον σοὶ συμβέβηκεν; Pauw.

ἔπλυξεν ἀφειδῶς] ἔπληξεν. Merc. Mercerus ἔπληξεν: quod nimis vehemens eſt: Ego non dubito, quin ſcribendum ſit, ἔπλυνεν ἀφειδῶς, *convitiorum plauſtra in me congeſſit*: Id πλύνειν eſt ſenſu populari & δημοτικῷ: Heſychius, Πλύνεται, βλασφημεῖται, λοιδορεῖται. Et Πλῦνον, καταπλυντήριζε. καὶ πλυνθήσομαι Αττικοὶ ἐπὶ τῶν λοιδοριῶν λέγουσι. Unde diſcas Atticos ita præcipue locutos. Pauw.

ἠρεμεῖ] ἠρέμα. Merc.

ἐνέγκω] Non quadrat poſt ἔπλυνεν: Scribendum ἔνεγκον vel ἤνεγκον: Id rotundum & appoſitum hic: Nam quod factum, non quod faciendum, ſententia requirit. Pauw.

ὑπεξουσίας] ὑπ' ἐξουσίας. Merc. Non obloquor: Quia tamen ὑ-

πὸ

Digitized by Google

ὑπὸ τοῦ ζηλοτυπεῖν ἠράσθησαν ἐκφανῶς. τὴν οὖν πολλὴν ἀλαζονείαν ἀφεὶς, φθέγγεται ταπεινόν τι καὶ σκυθρωπὸν καὶ τεχνηκῶς ἀθυμίᾳ. εἴωθε γὰρ ἡ βραδυτὴς, κἂν ἀμελεῖσθαι δοκῇ, καταβάλλεσθαι. ἐδακρύεται ἄτακτον μεταστραφεὶς ἐπὶ θάτερα, καὶ τῇ δὲ κἀκεῖσε τὸ πρόσωπον ἐξωθῶν, ἀποπέμπεσθαι τὰ δάκρυα τῶν παρειῶν. τί δὴ οὖν ἄκων φησὶν λελύπηκα τὸ Γλυκέριον; ἑκὼν γὰρ οὐκ ἄν ποτε κατ᾽ ἐκείνης ἐπλημμέλουν· ἐγὼ ταῦτα νὴ τοὺς Ἔρωτας ἐβουλόμην, σοῦ γε παρούσης, πυθέσθαι τῆς Γλυκέρας, καὶ γνῶναι εἴ τι τυχὸν δίκαιον ἐγκαλεῖ· καὶ τὸ λυποῦν εἴπερ τί ἐστιν θεραπεῦσαι· πλὴν ἥμαρτον ὁμολογῶ· οὐδὲν ἀντιτείνω. ἆρ᾽ οὖν οὐκ ἂν δέξαιτό με καὶ παραιτούμενον συγγνώμην ἔχειν; ἐπένευσε μόλις ἀναμφισβητήσιμον ἡ Δωρὶς, ἐφ᾽ ἑκάτερα παρακινοῦσα τὸ βλέμμα. ὁ δὲ δυσανασχετῶν ἐπανήρετο· οὐδ᾽ ἂν ἱκετεύων προσπέσω; εἰκός γε ὦ φίλτατε· οὐδ᾽ ἂν

οἶμαι

πὸ τοῦ ζηλοτυπεῖν ſequitur, & ita recurrens ὑπὸ aſperius paulo eſt, fors rectius legeretur, ὧν καταφρονοῦσιν ὑπεξουσίων, ὑπὸ τοῦ ζηλοτυπεῖν &c. Pauw.

καὶ τεχνηκῶς] Credo legendum, καὶ τεθνηκὼς ἀθυμίᾳ.]deſperatione mortuus. Merc. Lectio aperte corrupta: Mercerus καὶ τεθνηκὼς ἀθυμίᾳ: Quod ego vix probare poſſum: Nam & per ſe nimium eſt, & poſt ταπεινόν τι καὶ σκυθρωπὸν minus apte ſequitur. In poſtrema Editione Merceri pro τεθνηκὼς legitur τεχνικῶς: Eo admiſſo, fors nihil mutandum præter leviculum quid in voce ἀθυμίᾳ; Nam τεχνικῶς ἀθυμίᾳ videtur commode reddi poſſe, *affabre ad animi dejectionem*: ita com-

negligunt, eas æmulatione accenſi aperte amaverunt. Ita depoſita tum is ferocia ſupplices voces fundere, triſtiſque ac deſperatione interfectus (ſolet enim dejici ſuperbia, ſi neglectui ſe eſſe viderit) converſuſque in aliam partem incondite ejulare; ac vultum modo huc, modo illuc convertere, ut lacrymas excuteret e genis. Quid ergo, inquit, imprudens feci ut offenderem Glycerium? prudens enim nunquam ego illi fui injurius. Velim ego per Amores id ex ea te præſente exquirere, ut ſciam ſiquid forte merito queritur, & ſiquid feci, faciam ſatis. Tamen peccavi, fateor, non eo infitias; ſed num me etiam veniam quæſentem non admittet? Doris nutu modo in hanc, modo in aliam partem reflexo, vix tandem certo adnuit. Rogare ille rurſus animi æger, ne

 ſiqui-

compoſite ad animi triſtitiam, ut qui ſingula ad artem redigunt, nihil doctius & melius præceperint unquam: animo dejectus affabre & convenienter animo dejecto loquebatur, perinde ac ſi ad artis præcepta trutinaſſet ſingulas voces & ſingulas Syllabas: ἀθυμία ſic arctiſſime cum τεχνικῶς cohæret, ut vides. Attende: Hoc ſignificare poteſt illud, & hic ſignificaret herculle opportune: Sic enim pulchre & appoſite junguntur iſta tria. Pauw.

εἴωθε γὰρ &c.] Omnino legendum, εἴωθε γὰρ ἡ βαρύτης, ἐὰν ἀμελεῖσθαι δοκῇ, καταβάλλεσθαι. ſolet moleſtia deprimi, ac dejici, ſi negligi videatur. In Alciphrone habes in re ſimili: εἴωθε γὰρ ἡ βαρύτης τῷ ἀμελεῖσθαι καταβάλλεσθαι. e quo habet hic noſter, quem ætate poſteriorem eſſe vel hujus epi-

Digitized by Google

οἶμαι κωλύειν συκάζειν τῆς ἐρωμένης τὸν τρόπον, ὅπως ἔχει συμβάσεως περὶ σέ. τότε δὴ χαίρων δεδράμηκεν ὁ Χαρίσιος οἴκαδε τῆς ἑτέρας, ὁ καλὸς, ὁ τριπόθητος, ἐφ᾽ ἱκετείας τραπόμενος, καὶ περιτυχὼν αὐτίκα προσπίπτει. ἡ Γλυκέρα μὲν τέως τὸν τράχηλον ἐθαύμαζε τοῦ ποθουμένου· εἶτα τὸ πρόσωπον ἡδέως ἀνερείδουσα τῇ χειρί, ἀνέστησέ τε καὶ λάθρα τὴν ἑαυτῆς πεφίληκε δεξιὰν, ᾗ προσήψατο τοῦ μειρακίου, καὶ πρὸς τὸν νέον ξυνέβη ταχύ· οὐ γὰρ ἐπέτρεπεν ὁ μανικῶς ἐγκείμενος ἔρως, δόξαι γ᾽ οὖν σμικρὸν ἀπωθεῖσθαι τὸν φίλον. ἡ δὲ μαστρωπὸς λαθραίως μειδιῶσα, διένευσε τῇ Γλυκέρᾳ· ἐδήλου δέ πως τὸ νεῦμα· ἐγώ σοι μόνη τὸν ὑπερήφανον ὑπέταξα τοῖς ποσίν.

ΕΡΩ-

epiſtolæ titulus indicio eſt; qui non alterius ſane Alciphronis reſpectu, quam ſophiſtæ illius, præcipue quum junctum ſit Luciani nomen, cujus ἑταιρικὰ habemus non ſecus quam Alciphronis. nam ita ſolet, quum deſunt cauſæ fingendorum nominum ex ipſo argumento, adſumere inter ſe convenientia artificum priſcorum nomina: ut nonadecima ſecundi, Archilochus Terpandro. qui uterque muſica clarus. Mox legendum, ἐδάκρυσέ τε ἄτακτον μεταστραφεὶς ἐπὶ θάτερα, καὶ τῇδε κἀκεῖσε τὸ πρόσωπον ἐξαθρῶν. Merc.

συκάζειν] Scribe, σ᾽ εἰκάζειν. Merc. Locus paulo difficilior: Nam συκάζειν non modo laborat, ſed etiam οὐδ᾽ ἂν κωλύειν: Mercerus, *nec Dii ſirint, ut ego impediam:* Facit, quod ſolet ſæpe, & Græca non exprimit, ſed mentem ſuam: οἶμαι κωλύειν, fateor, cohærere poſſunt verbo tenus: Sed ubi ita loquuntur Græci? *exiſtimo, puto prohibere:* Hoc nihili, & ſi voluiſſet Auctor aliquid ſimile,

ſiquidem ſupplex accidam illius genua? forſet, inquit, amice. nec dii ſirint, ut ego impediam quominus experiaris, qualis amica tua futura ſit, & qui affecta reconciliandæ gratiæ. Tum demum libens ad amicæ domum accurrit Chariſius, ille pulcer, ille ter quaterque deſideratus, ad preces verſus, ſimul vidit, ſimul genua dominæ accidit. At illa cervicem aliquandiu ammirata amici capitis, dein faciem ejus lenta manu ſublevans erexit juvenem, ſuamque clandeſtino baſiavit manum, qua cupitum attigerat; citoque pacem fecit; non enim ſinebat furiate inſidens præcordiis amor, ut vel minimum averſari amicum fingeret. At lena interim clanculum ridens innuebat Glyceræ, nutuque dicebat ſolam ſe ſuperbum ſubjeciſſe pedibus amaſium.

le, pro *οἶμαι* potuiſſet & debuiſſet ſcribere *βούλομαι*: Nihil evidentius. Interjicitur vulgo *οἶμαι*, neque dubitandum, quin etiam interjectum fuerit hic: Quare legendum arbitror plane, *οὐδὲν, οἶμαι, κωλύει σ' ἐξετάζειν τῆς ἐρωμένης τὸν τρόπον, ὅπως ἔχει συμβάσεως περὶ σέ*. Sic nihil appoſitum magis & perſpicuum: Pro *συνκάζειν* Mercero placebat *σ' εἰκάζειν*: Perperam & improvide: Nam *εἰκάζειν* eſt *conjectare, conjectando ſcire*: quod plane alienum ab hoc loco: Nam de eo, quod explorando, non conjectando, ſciri poterat, agitur hic aperte: Scripſimus igitur, quod ſententia ſcribendum eſſe dictat, idque ex literarum compendiis eduximus facile. Pauw.

οἴκαδε τῆς ἑτέρας] *ἑταίρας*. Merc.

Mo-

Digitized by Google

ΕΡΩΤΙΚΟΣ ΚΥΒΕΥΤΗΣ

περὶ ἀμφότερα δυσυχής.

ΜΟΝΟΧΟΡΟΣ ΦΙΛΟΚΥΒΩι.

ΔΥοῖν δεινοῖς ἅμα περιπέπλωκα φίλε, καὶ πρὸς ἓν τούτων μόλις ὁποτερονοῦν διαρκῶν, ἐξ ἐπιμέτρου θάτερον ἔχων καὶ διπλάσια δυσυχῶ· καὶ τὸ μὲν κακὸν, τὸ δὲ οὐκ ἄμεινον· ἐμὲ γὰρ καταναλῶσαν ἄπληςος ἑταίρα καὶ πισσοὶ πίπλοντες ἀτυχῶς μὲν ἐμοί· εὐβȣλότερον δὲ τοῖς ἐναντίοις. ἀλλὰ καὶ τοῖς ἀντερῶσιν ἀςραγαλίζων ἢ κυβεύων, συγχέομαι τὸν νοῦν, τȣ̃ ἔρωτος μεμηνότος, κἀντεῦθεν περὶ τὰς ποικίλας μεταςάσεις τῶν

Μονοχόρος] Salmaſius ad Vopiſcum Μονόχωρος: Et ita plane Editio Sambuci: recte & vere. Ipſam vocem non intellexit Salmaſius, & nos in Diatribe noſtra de Alea explicuimus primi. Pauw.

καὶ τὸ μὲν κακόν] Reſpicit ad proverbium e Græcorum myſteriis: ἔφυγον κακὸν, εὗρον ἄμεινον. at hic contra. Merc.

πισσοὶ] Scribe, πεσσοί. confundit autem πεσσοὺς, κύβους, ἀςραγάλους, quæ diverſa omnia. ψῆφοι notæ ſunt quibus ſignant quod quiſque lucratus. Sed de tota ea re alibi latius. Merc. De his plura in Diatribe citata: Mercerus promiſit, quæ non præſtitit; Et ut videmus ex Notula ejus, rem parum feliciter expediviſſet. Pauw.

εὐβουλότερον δὲ τοῖς ἐναντίοις] Ineptum eſt εὐβουλότερον: Nam quid εὐ-

Digitized by Google

AMATOR ET ALEO, utraque infelix. XXIII.

MONOCHORUS PHILOCUBO.

DUOBUS ſimul incidi malis, amice, & alterutri vix ſufficiens alterum auctarii vicem habeo, dupliciter infelix: malum enim hoc, nec melius alterum. Exhauriunt me quippe amica damnoſa, & alea male mihi cadens, colluſoribus felicius. Sed & ſiquando talis aut alea cum rivalibus ludo, mens mihi amore lymphata turbatur. Ita fit ut circa varias calculorum tranſpoſitiones multum errans,

K 5 vin-

εὔβουλον in teſſeris cadentibus pyrgoque emiſſis? Dein, quæ oppoſitio inter ἀτυχῶς & εὐβουλότερον? Non dubitandum, quin Auctor ſcripſerit, εὐβολώτερον δὲ τοῖς ἐναντίοις: & ſic recte Salmaſius ad Vopiſcum. Similis error apud Suidam in V. Μίδας, quem commode in Diatribe noſtra ſuſtulimus. PAUW.

συγχέομαι τὸν νοῦν, τοῦ ἔρωτος μεμνηνότος] Suſpecta lectio: An ὑπὸ ſubaudiendum, & diſtinctio tollenda? συγχέομαι τὸν νοῦν ὑπὸ τοῦ ἔρωτος μεμηνότος: Hoc non diſplicet, ſed dubito, an Sermonis indoli ſatis conveniat. Si autem diſtinctio maneat, τοῦ ἔρωτος μεμηνότος ſunt genitivi, ut loquuntur, abſoluti, qui duriſſimi ſane hic: An forte ſcribendum, συγχέομαι τὸν νοῦν τῷ ἔρωτι μεμηνότι vel μεμηνώς? Hoc melius & exaſciatius foret ſine dubio:

Digitized by Google

τῶν ψήφων, πολλὰ παραλογιζόμενος ἐμαυτὸν, καὶ τῶν καταδεεστέρων τὴν παιδιὰν ἡττῶμαι· πολλάκις γὰρ μετέωρος ἐκ τοῦ πόθου, ταῖς ἡμετέραις βολαῖς ἀντὶ τῶν ἐμῶν, τὰς ἐκείνων διατίθημι ψήφους. εἶτα πρὸς τὴν ἐρωμένην ἀπιθῶν, ἐκεῖ δευτέραν ἧτταν ὑπομένω καὶ χείρονα τῆς προτέρας· οἱ γὰρ εὐτυχεῖς ἀντερασαὶ, ἅτε δὴ μετὰ τοσαῦτα νενικηκότες, φιλοτιμότερον δωρεῖ τε τῇ ποθουμένῃ, καὶ προκρίνονταί μου τοῖς δώροις· κατὰ τῶν ἐμῶν ἐμὲ πολεμοῦντες, μεταπεττεύουσί μοι τῆς φιλίας κύβον. οὕτω τοίνυν ἑκάτερον τῶν κακῶν διὰ θάτερον γέγονε δυσυχέστερον.

Η ΤΩΝ ΕΡΑΣΤΩΝ ΕΝΑ προκρίνουσα μόνον.

ΜΟΥΣΑΡΙΟΝ ΛΥΣΙΑι ΤΩι ΦΙΛΤΑΤΩι.

ΑΡτι παρ' ἐμοὶ συναθροισθέντες ἑσπέρας οἱ

κρυ-

bio: Nihil tamen definio temere. Pauw.

πρὸς τὴν ἐρωμένην ἀπιθῶν] ἀπιδὼν. Merc. Mercerus ἀπιδὼν: Quo nihil exoletius: Nam id facere poterat in medio ludo, & nihil continebat, in quo ſuperari poterat. Aliud requiritur: Cum rivalibus ludebat ſæpe, & quidem infeliciter: Hoc igitur facto, ex domo, in qua ludebatur, ibat ad domum amicæ, ibique in negotio amoris vincebatur denuo ab illis ipſis, a quibus victus fuerat in luſu: Scribe igitur, πρὸς τὴν ἐρωμένην ἀπιὼν, *ad amicam rediens*: Sic ἐκεῖ & om-

Digitized by Google

vincar etiam ab iis qui luſus minus periti. Nam ſæpe cupidine externatus jactibus meis illorum calculos aſſigno, non meos; dein ad amicam reſpiciens, aliam ibi priore graviorem vincor victoriam. nam fortunati colluſores ubi tantum lucrum fecere, largiuntur amicæ benignius: ita donis fiunt potiores; meque meis aggreſſi, amoris mihi invertunt aleam. Ita malorum utrumque alterius cauſſa gravius evadit.

MERETRIX AMICORUM unum præferens ceteris. XXIV.

MUSARIUM LYSIÆ CARISSIMO.

COLLECTI apud me veſperi nuper amato-

& omnia recte habent. PAUW.

ἅτε δὴ μετὰ τοσαῦτα νενικηκότες] Non ſatis arridet mihi μετὰ τοσαῦτα: Nonne legendum, ἅτε δή με τοσαῦτα νενικηκότες? *me tot & toties vincentes*: Græciſmus eſt purus putus. PAUW.

δωρεῖ. τι τῇ] δωροῦνται τῇ. MERC.

κατὰ τῶν ἐμῶν &c.] Copula videtur abſorpta, & legendum, καὶ κατὰ τῶν ἐμῶν &c: Nam ἀσύνδετον vix ac ne vix placet. PAUW.

ὅτῳ] Lege, οὕτω. MERC.

οἱ κρυφαῖοι] Scribendum κορυφαῖοι, & mox, εἷς δ' οὖν θρασύτατος. MERC. Recte Mercerus κορυ-

Digitized by Google

κρυφαῖοι τῶν ἐμῶν ἐραςῶν, τὸ μὲν πρῶτον ἐσίγων· καὶ ἄλλος ἄλλον τῶν πλησίον προώθει, κελεύων διεξελθεῖν πρὸς ἐμὲ τὰ μελετηθέντα πᾶσι κοινῇ· ἡ δ' οὖν θρασύτερος προσχήματι μὲν συμβουλῆς, σὲ δὲ ταῖς ἀληθείαις ζηλοτυπῶν, διεμέμφετό με τοιάδε· πασῶν τῶν ἐπὶ σκηνῆς ὑπερφέρουσα τῷ κάλλει, ἑκάςης αὐτῶν ἀπολείπῃ τῷ κέρδει. παρὸν γάρ σοι χρηματίζεσθαι παρ' ἡμῶν, ὧν ὑπερορᾷς· προῖκα δὲ μόνῳ τῷ Λυσίᾳ τὴν σὴν ἐκδέδωκας ὥραν, καὶ οὐδὲ καλῷ μειρακίῳ· οὕτω γὰρ ἂν ἦν φορητὸν ἑνὸς ἄγαν εὐπρεποῦς ἡττᾶσθαι τοσούτων· σοὶ δ' ἂν τυχὸν συνέγνω τις ἐρωτικὸν κάλλος ἄμαχον προκρινούσῃ χρημάτων. πυκνὰ γοῦν ὅμως τοῦτον παρ' ἡμῖν ἐπαινοῦσα, ἐκκεκώφηκας ἡμῶν τὰ ὦτα, καὶ ἐμπέπληκας τοῦ Λυσίου· ὥςε καὶ ἀνεγερμένους ἐξ ὕπνου οἴεσθαι τοῦ νέου τὴν προσηγορίαν ἀκούειν. οὐ πόθος τοίνυν ἐςίν, οὔ· παραπληξία δὲ μᾶλλον νομίζεταί μοι δεινή. πλὴν τουτί σε μόνον αἰτοῦμεν, λέγε σαφέςερον, εἰ τοῦτον ἔχειν ἀντὶ πάντων ἐθέλεις· οὐ γὰρ ἀντιςατοῦμεν τῷ ποθουμένῳ. Τοιαῦτα μὲν οὖν ᾖδον ἐκεῖνοι, σχεδὸν εἰς ἀλεκτρυόνων ᾠδάς·

κορυφαῖοι: quanquam ἑσπέρας diligit certe vulgatam. Pauw.

ἄλλον τῶν πλησίον] τὸν πλησίον. Merc.

ἡ δ' οὖν θρασύτερος] Non male Mercerus, εἷς δ' οὖν θρασύτερος: Sufficit tamen fortaſſe, ὁ δ' οὖν θρασύτερος. ὁ θρασύτερος δ' οὖν. Pauw.

προῖκα δὲ μόνῳ &c.] Hic male abundat δὲ: Nam a παρὸν γὰρ hæc pendent: Aut inducendum igitur eſt, aut ſcribendum, προῖκα γε μόνῳ &c. Pauw.

ἡττᾶσθαι τοσούτων] τοσούτοις. Merc.

κάλ-

Digitized by Google

torum meorum potiſſimi, tacebant primum, ac proximum ſibi quiſque monebat propellens, ut meditatam communi conſenſu orationem mihi ediceret. Tandem unus ex iis audacior ceteris, ſuaſorem ſimulans, revera tui æmulus, mecum his verbis jurgare cœpit; Quum ceteras ſcenicas antiſtes forma, quæſtu ceteris cedis tamen; pecuniam quippe a nobis capere potens, quos aſpernaris, uni Lyſiæ tuam ætatem profundis gratis, & illi quidem adoleſcenti haud formoſo; nam ſi hoc eſſet, ferendum eſſet vinci tot viros ab uno elegantiore: tibique forte daretur venia formam amabilem & eximiam præferenti divitiis. At tu nihilo eum minus laudibus paſſim tollens obſurdefeciſti aures noſtras, plenas uno Lyſia; adeo ut excitati ſomno videamur ejus ſemper nomen audire. Non eſt hoc amor ergo, non eſt; ſtupor mihi gravis videtur potius. Sed nos hoc unum ex te expetimus; dicas diſertim, ſi hunc relictis ceteris habere præoptas; non enim ſi mavis, repugnamus. Talia illi fere

κάλλος ἄμαχον] Scio κάλλος ἄμαχον in Suida eſſe pro eximia forma; ſed hic malim ἄμαχον quaſi ἐπιῤῥηματικῶς ſumi, ut dicat ultro ac gratis præferri formam divitiis, quod dixit paullo ante προῖκα. MERC. ἐρωτικὸν κάλλος ἄμαχον facile eſt & aperte cohæret, neque ἄμαχον commode ita exponi poteſt, ut a Mercero factum. PAUW.

ἐκκεκώφηκας &c.] Ad verbum e Platonis Lyſide. ἡμῶν γοῦν ἐκκεκώφηκε τὰ ὦτα, καὶ ἐμπέπληκε τοῦ Λύσιδος. ἂν μὲν δὴ καὶ ὑποπίῃ, εὐμάρεια ἡμῖν ἐστι

ᾠδάς· ἅπερ εἰ βουληθείην ἑξῆς ἀπαγγεῖλαι, καταδύσειν μοι δοκῶ τὸν ἥλιον ἐπὶ τῷ μήκει τοῦ λόγου. τὰ δὲ πολλὰ τῶν λεχθέντων τῷ μὲν δεξιῷ τοῖν ὤτοιν ἠκροασάμην· θατέρῳ δὲ παραχρῆμα ἐξεῤῥύη· τοσοῦτον δὲ ἀπεκρίθην· αὐτὸς ὑμῶν προτέταχε τὸν Λυσίαν ὁ Ἔρως, ὃς οὐ νύκτωρ, οὐ μεθημέρα διαλείπει τὴν ἐμὴν καταφλέγων καρδίαν. μάνθανε καὶ ἴστω γλυκύτατε, ἐπεὶ σὺν ἐπιτιμήσει βοῶντες ἐπύθοντό μου· καὶ τίς ἀναφρόδιτον, βδελυρὸν, ἄκομψον ποθεῖ; εἶπον ἠθικῶς ἄγαν μετὰ τῶν χειρῶν ὑποκινοῦσα σὺν τοῖς ὤμοις τὸ βλέμμα· τίς; ἐγώ. ἔῤῥωσθε τοίνυν ἔφην ἀναστᾶσα· καὶ σύγγνωτέ μοι ποθούσῃ· ἐμὲ γὰρ οὐδὲν θάλπει κέρδος, ἀλλ᾽ ὃ θέλω· θέλω δὲ Λυσίαν. σὺ δ᾽ οὖν ὦ ἐμὸν δεσποτίδιον εὐθὺς, εὐθύς· τὸ ταχὺ γὰρ ἐπαφρόδιτον. μηδὲν μελλήσας ἧκέ μοι φίλημά τι μόνον ἀποκομίζων· κἀγὼ τῶν ὤτων λαβομένη, τρίς σε φιλήσω· καὶ τοιοῦτον καλόν. καὶ,

πρὸς

ἐστι καὶ ἐξ ὕπνου ἐγρομένοις Λύσιδος οἴεσθαι τοὔνομα ἀκούειν. Merc.

οὐ μεθημέρα] μεθ᾽ ἡμέραν. Pauw.

μετὰ τῶν χειρῶν ὑποκινοῦσα σὺν τοῖς ὤμοις] Nimium fere eſt μετὰ τῶν χειρῶν σὺν τοῖς ὤμοις, etiamſi poſt χειρῶν diſtinguas: An Libri forte diſcreparunt, & in his ſcriptum εἶπον ἠθικῶς ἄγαν μετὰ τῶν χειρῶν ὑποκινοῦσα τὸ βλέμμα, in illis εἶπον ἠθικῶς ἄγαν ὑποκινοῦσα σὺν τοῖς ὤμοις τὸ βλέμμα, idque ad marginem annotatum, temere confuſum eſt? Ne quid diſſimulem, id mihi perquam probabile, & tales errores in Libris infiniti. Pauw.

ἐμὲ γὰρ οὐδὲν θάλπει] Alciphron: ἐμὲ δ᾽ οὐδὲν θάλπει τι δόξα, ἀλλ᾽ ὃν θέλω δὸς τίμαρχον δάματερ. Merc.

τῶν ὤτων λαβομένη] Oſculi

fere uſque ad gallicinium; quæ ſi referre ſingulatim velim, videar mihi ſolem condere longis ſermonibus. ſed pleraque illis dicta excepta dextera aure ſiniſtra excidere ocyus. hoc unum reſpondi; ipſe prætulit vobis Lyſiam Amor, qui noctu atque interdiu cor meum continuo torret. Habe & hoc ſuaviſſime; quæſiſſe a me illos clamore & jurgio; Et quis invenuſtum illum, inſicetum, incomtum amet? commodiſſime ego manus una cum humeris & vultum contorquens; quis? inquam; ego. Valete ergo, ſurgens edixi, parcite amanti mihi; non enim me quæſtus juvat; ſed quod volo; Lyſias eſt autem quem volo. At tu, mi dominule, cito, cito: jucunda quippe celeritas, veni ſine mora, ferque mihi vel unum ſuavium: & ego te prehenſum auriculis ter ſuaviabor. Bene hoc habet, per Venerem,

culi delicatiſſimi genus, ut auriculis prehenſis baſium pangerent. Pollux. Theocritus. Plutarchus. Clemens Alexandrinus. Plautus Aſinaria & Pœnulo. Tibullus. Merc.

καὶ τοιοῦτον καλόν] Quid hoc? Mercerus, *bene hoc habet, per Venerem*: Sic ex quovis facere poſſumus quidvis: Græca valent, *& ejusmodi pulchrum*, nihilque aliud: An id jungendum arctius cum præcedentibus? τρίς σε φιλήσω καὶ τοιοῦτον καλόν: Hoc non ineptum eſt, ſed duritiem habet, quæ mitiganda ſine dubio: Nam τοιοῦτον non quadrat certe iſta forma: Legendum arbitror, τρίς σε φιλήσω, καὶ τοσοῦτον καλὸν, *ter te ſuaviabor & pulchrum tantundem*, id eſt, τρίς καλὸν, ter pulchrum: Vides? Sic elegans eſt acumen in his: τρὶς καλόν σε τρὶς φιλή-

Digitized by Google

πρὸς τῆς Ἀφροδίτης, ἢ νῦν τεθνήκαμεν. γνώσομαι δὲ τὴν θυσίαν ἐὰν σε πρὸς ἡμᾶς ἡ θεὸς ἐπικλίνῃ· προσείρησό μοι, ψυχὴ Λυσία, θᾶττον ἤδη, ἐπεὶ καὶ τὸν χρόνον τοῦτον ὃν ἐπιστέλλω σοι, χρονίζεις. πρός σε πάντες ἐκεῖνοι σάτυροι, οὐκ ἄνθρωποι· καὶ παρ' οὐδὲν τίθεμαι τούτους.

ΕΤΑΙΡΑ ΜΕΜΦΕΤΑΙ ΤΗι ἀδελφῇ ὑπελθούσης αὐτῆς τὸν φίλον.

ΦΙΛΑΙΝΙΣ ΠΕΤΑΛΗι.

Χθὲς ἐπὶ πότον ὑπὰ Παμφίλου κληθεῖσα, Θελξινόην μεταπέμπομεν τὴν ἀδελφήν· ἐλάνθανον δὲ οὐ τὸ τυχὸν ἐμαυτῇ προξενοῦσα· ὡς ἔργῳ γέγονε δῆλον· πρῶτον μὲν ἦλθεν περιεργότερον κοσμηθεῖσα καὶ στίλψασα τὰς παρειὰς ἀτρέμα, καὶ πρὸς ἔσοπτρον, ὡς εἰκὸς, διαπλεξαμένη καὶ εὐθετήσασα τὰς κόμας, ἀφῆκε τοῦ αὐχένος

φιλήσω: Hoc blandum & venuſtum. Pauw.

προσείρησό μοι] Hæc nihil ſignificant & male habent: Scribendum, προσειρεῖσον μοι. Nihil apertius, ſi oculis valeas. Pauw.

ὑπελθούσης] Lege ὑπελθούσῃ. ὑπέρχεσθαι, inſinuare ſe ad aliquem ut illicias. infra prima ſecundi: ἤδη μὲν οὖν πολλαὶ τὸν νέον ὑπῆλθον ἑταῖραι. Merc.

κληθεῖσα μεταπέμπομεν] Trajectio numerorum. Vocata a Pamphilo acerſivimus etiam ſororem: ſcilicet, ego & Pamphilus: qualis illa Epiſtola III. τῇ Λειμώνῃ συνε-

Digitized by Google

rem ; cui nunc fecimus ; noſcam num litarim, ſi te mihi dea flexerit. Veni ad me Lyſia, anima mea, veni cito : hoc ipſum tempus quo ſcribo, jam moraris; præ te Satyri illi, non homines: nullo mihi illi omnes loco.

MERETRIX SOROREM ACcuſat intercepti ſibi amatoris. XXV.

PHILÆNIS PETALÆ.

VOCATA heri ad comeſſandum a Pamphilo, ſororem meam Thelxinoem arceſſivi, neſcia quantum mihi ipſi procurarem malum: quod res ipſa indicavit; primum enim venit ornata curioſius, excultis eleganter genis, flexiſque ut videre erat, ad ſpeculum, & depoſitis adamuſſim comis, ſuſpendit e col-

συνεστίαμεν, ſcilicet ego & Limona. Sed verius eſt hic reſcribendum, μεταπέμπω μέν. MERC. μεταπέμπω μὲν melius cum verborum cohærentia & tota narratione convenit. PAUW.

καὶ στίλψασα τὰς παρειὰς &c.] Ubi præceſſit περιεργότερον κοσμηθεῖσα, quod omnem omnino comprehendit cultum, oratio non eſt adornata, ut decet: Fors vocula excidit: Legamus enim, πρῶτον μὲν ἦλθεν περιεργότερον κοσμηθεῖσα· καὶ γὰρ στίλψασα τὰς παρειὰς &c, verba ſingula eorumque nexus optime ſe habebunt: Quare fallor, aut

ita

Digitized by Google

χένος ὅρμους πολυτελεῖς. ἀγλαΐσματι δέῤῥεις ἄλλην τε πολλὴν περιέκειτο φλυαρίαν ὑπομαζιόν τε καὶ ἀμφωλένια· καὶ οὐδὲ τῶν περὶ κρανίον ἠμέλησε κόσμων· τὸ δὲ ταράντιον, ἐξ οὗ διαφανῶς ἡ ὥρα διέλαμπεν· ἅμα δὲ καὶ τὴν πτέρναν αὐτῇ πρὸς ἑαυτὴν ἐπιστρεφομένη διεσκοπεῖτο· πολλάκις δ' ἅμα τε ἑαυτὴν ἐθεώρει· καὶ εἴ τις αὐτὴν ἀλ-

ita ſcripſit olim ipſe Auctor. Pauw.

ἀγλαΐσματι δέῤῥεις] Lege, ἀγλαΐσμα τῆς δειρῆς. Lucianus περὶ τοῦ οἴκου. ἢ περὶ τῇ δειρῇ λεπτός τις ὅρμος. Merc. Mercerus non male, πολυτελεῖς, ἀγλάϊσμα τῆς δειρῆς: Cur tamen aſpernamur, πολυτελεῖς, ἀγλαΐσματα δειρῆς? Id nonne appoſitum? Pauw.

τὸ δὲ ταράντιον] Malim ταράντινον, aut ταραντινίδιον, id eſt, λεπτῆς τινος ἐσθῆτος genus. Pollux vii. xvii. καὶ μὴν τό γε ταραντινίδιον διαφανές ἐστιν ἔνδυμα, ὠνομασμένον ἀπὸ τῆς Ταραντίνων χρήσεως καὶ τρυφῆς. Lucianus ἐν ἑταιρ. διαλόγοις. οὐκ ἀλλόβιον, οὐχ ὅρμον, οὐ ταραντινίδιον ἔχουσα. & in lib. περὶ τοῦ μὴ ῥᾳδίως πιστεύειν διαβολῇ. καὶ λαβὼν ταραντινίδιον ἐκαμβάλετε, Habes & in Alciphrone, τὰ δὲ ἀρχαῖα καὶ τριχινὰ προβαλλομένη ταραντινίδια αἰσχύνομαι τὰς φίλας. Aliud eſt ταραντεινὸν in Philoſtrati Epiſtolis: τὸ δὲ φυκίον, καὶ ὁ κηρὸς, καὶ τὸ ταραντεινὸν, καὶ οἱ ἐπικάρπιοι ὄφεις, καὶ αἱ χρυσαῖ πέδαι, Θαΐδος, καὶ Ἀρισταγόρας, καὶ Λαΐδος φάρμακα. Merc.

τὴν πτέρναν αὐτῇ] αὐτὴ. Merc, Hæc non intellexit Mercerus: πτέρνα eſt calx: Vertendum igitur, *ſimul vero & calcem ipſa ad ſe convertens contemplabatur*: In quo aliquid eſt, quod ſubturpiculum & minus honeſtum: Præceſſit ſcilicet, τὸ δὲ ταραντινίδιον, ἐξ οὗ διαφανῶς ἡ ὥρα διέλαμπεν: Id ſciens, calcem introrſum vertens, ita torquebat, ut a deſpiciente facile conſpici poſ-

Digitized by Google

lo ſumptuoſa monilia, cervicis honeſtamenta, multaſque alias ejuſmodi nugas, ad mammas, ad ulnas, ne ipſis quoque capitis ſpretis redimiculis. Super hoc tarantinum multitium, per quod florem ætatis manifeſte pellucentem oſtenderet; ſimul talum convertens reſpectabat, ſæpiuſque & reſpiciebat ſeipſam, & nun-

poſſet; eo autem eveniebat, ut pedetētim divaricato aliquid, quod viſu non ingratum eſt, appareret largius: Sentiſne? Verbis honeſtis inhoneſtum quid indicavit, & aſtutiam meretriculæ ſic commode aperuit: Nunc ſententia eſt bona, & male Tautologus non eſt Auctor. De verbis aliter adhuc ſentio, neque idem judicium eſt mihi: Nam τὸ δὲ ταραντινίδιον, ἅμα δὲ, & πολλάκις δὲ cum ſuis aſſeclis, male cohærent una, & aſpera ſunt ac inculta: Quid tibi videtur? Nonne legi poſſet concinne & accommode, τὸ δὲ ταραντινίδιον, ἐξ οὗ διαφανῶς ἡ ὥρα διέλαμπεν, ἅμα τε καὶ τὴν πτέρναν αὐτὴ πρὸς ἑαυτὴν ἐπιστρεφομένη διεσκοπεῖτο πολλάκις, ἅμα τε ἑαυτὴν ἐθεώρει, καὶ εἴ τις αὐτὴν ἄλλος θεᾶται? Imo ſic ſingula ſibi conſtant, & ſententia etiam longe convenientior eſt: Attende: ſuffragaberis mihi. ἐθεώρει ſemel poſitum, ita accipiendum eſt, ac ſi bis poſitum eſſet: ἅμα τε ἑαυτὴν ἐθεώρει, καὶ ἐθεώρει εἴ τις αὐτὴν ἄλλος θεᾶται: Hoc verbo moneo, ut plane etiam intelligas iſta. Non deerunt, quibus adhuc diſplicebit repetitum ἅμα: Sed illi fortaſſe nimis ſunt delicati. Elegantius hercule legi poſſet, τὸ δὲ ταραντινίδιον, ἐξ οὗ διαφανῶς ἡ ὥρα διέλαμπεν, ἀνάγουσα, τὴν πτέρναν αὐτὴ vel αὐτὴν πρὸς ἑαυτὴν ἐπιστρεφομένη διεσκοπεῖτο πολλάκις, ἅμα τε ἑαυτὴν ἐθεώρει, καὶ εἴ τις &c: Sed quis tantum in corrigendo ſibi tribuat? Et vide tamen Lector, & vide ſedulo: Perquam com-

Digitized by Google

ἄλλος θεᾶται· ἔπειτα παρακαθέζετο μέση ἐμοῦ τε καὶ Παμφίλου· ἵνα χωρὶς ἡμῶν διαλάβῃ. καὶ προσπαίζουσα τῷ μειρακίῳ, εἰς ἑαυτὴν ἐκείνου μετάγει τὸ βλέμμα· καὶ τῶν ἐκπωμάτων πρὸς αὐτὴν ἀντίδοσιν ἐποιεῖτο. ὁ δὲ ῥᾳδίως ἠνείχετο· ἅτε νέος ἐρωτικὸς, καὶ οἴνου πολλοῦ διαθερμαίνοντος αὐτοῦ τὴν ψυχήν. καὶ τοῦτον δὴ τὸν τρόπον, ὥσπερ ἐκ στομάτων ὑπεφίλουν ἀλλήλους, καταπίνοντες τὰ φιλήματα, καὶ τὸν οἶνον τοῖς χείλεσι κεκραμένον καὶ μέχρι καὶ αὐτῆς παρέπεμπον τῆς καρδίας. Πάμφιλος δὲ μήλου μικρὸν ἀποδακὼν, εὐστόχως ἠκόντισεν εἰς τὸν κόλπον ἐκείνης. ἡ δὲ φιλήσασα μεταξὺ τῶν μαστῶν ὑπὸ τῷ περιδέσμῳ, ὃν περιεστερνίσατο, παρέβυσε. τούτοις οὖν ἐδακνόμην. τί δὲ οὐκ ἤμελλον ζήλην ἐμοὶ καθορῶσα τὴν ἐμὴν ἀδελφὴν· ἣν ταῖς ἐμαῖς ἀνέτρεφον ἀγκάλαις; τοιαῦτα μοι παρ' αὐτῆς τὰ τροφεῖα· οὕτω με νῦν ἀντιπελαργοῦσα δικαίαν ἀποδίδωσι χάριν; καί τοι πολλάκις ὧδε παρ' ἕκαστον αὐτὴν ἐμεμφόμην· κατ' ἀδελφῆς ταῦτα Θελξινόη; μὴ Θελξινόη. ἀλλὰ τί μακρηγορῶ; ἀπῆλθεν ἡ βάσκα-

commendabile eſt illud ἀνάγουσα non modo propter ſequens ἅμα, ſed etiam per ſe: Scis, quid ſit ἀνάγειν τὴν ἐσθῆτα: Sic alia & apertior hic nequitia. Legimus Epiſt. 27. ἔφασκε δὲ ταῦτα, ἄλλα τε πολλὰ θρυπτομένη· καὶ δὴ τὸ σκέλος ὑπογυμνοῦσα, ἵνα δείξῃ τῷ νέῳ κνήμην ἰθυτενῆ, καὶ πόδα λεπτόν τε καὶ εὔρυθμον. Simile hic. PAUW.

μέση ἐμοῦ τε] Ex Platonis Sympoſio. ὡς κατεκλίνη ἐν μέσῳ ἐμοῦ τε καὶ σοῦ, ἵνα χωρὶς ἡμᾶς διαλάβῃ. MERC. Legendum χωρὶς ἡμᾶς διαλάβῃ, ut apud Platonem. PAUW.

ἐκπωμάτων πρὸς αὐτὴν]

πρὸς

Digitized by Google

quis alius ſpectaret attendebat. Tandem ſedit media inter me ac Pamphilum, ut eum ſeorſim a me tentaret, alludenſque juveni convertit ad ſe illius oculos; cœpitque illi reſpondere mutuis poculis. Patienter hoc ferre ille; juvenis quippe, amori facilis, & vino multo mentem calefactus. Ad hunc modum veluti ore inter ſe oſculabantur, ſuavia bibentes, vinumque labris mixtum ad ipſum cor tranſmittebant. Quin Pamphilus mali fruſtulum admorſus recta jecit in ejus ſinum; illa oſculo exceptum inter mammas abſcondit ſub ſtrophio, quo præcincta. Ego interea ringi; quidni? ſororem rivalem ante oculos cernens. quamne ego ulnis meis enutrivi? hæc mihi ab ea reddi nutricia? ita mihi nunc juſtam compenſans reponit gratiam? Sed & ad ſingula ſæpius ita querebar: Ad ſororem hæc tu Thelxinoe? non Thelxinoe. ſed quid verbis opus? Abiit venefica,

πρὸς αὐτόν. Merc.

καταπίνοντες τὰ φιλήματα] Achilles Tatius II. in re ſimili: οὕτως ἀλλήλων προτεπίνομεν τὰ φιλήματα. ubi & ἀποστολιμαῖον φίλημα id vocat. Merc.

Πάμφιλος δὲ μήλου μικρὸν] Ex Luciano ἑταιρικῶν διαλόγων XII. τέλος δὲ, τοῦ μήλου ἀποδακὼν, προκύψας πως, εὐστόχως προτηκόντισας εἰς τὸν κόλπον αὐτῆς, οὐδὲ λαθεῖν γε πειράμενος ἐμέ. ἡ δὲ φιλήσασα, μεταξὺ τῶν μαστῶν ὑπὸ τῷ ἀποδέσμῳ παρεβύσατο. Merc.

ἀποδίδωσι χάριν;] Hæc cum τοιαῦτα præcedenti directo efferre malo. Pauw.

μὴ Θελξινόη] *Ne Thelxinoe*, ſcilicet *facias*. Pauw.

Digitized by Google

βάσκανος οὕτως ἀνέδην σφετερισαμένη τὸν νέον. ἀδικεῖ με τοίνυν Θελξινόη· μαρτύρομαι τὴν Ἀφροδίτην, καὶ σὲ Πετάλη κοινὴν ὑπάρχουσαν φίλην· ὡς αὐτῇ πανταχοῦ τῶν κακῶν προκατάρχει. ἀδικοῦμεν οὖν ἀλλήλας· εὑρήσω κἀγὼ τοιοῦτον ἢ ἑτέραν ἀλώπεκα· καὶ τοῦτο δεδόχθω· ἢ σίδηρος ἐλαυνέσθω σιδήρῳ· οὐ γὰρ ἀπορήσω τρεῖς ἀνθ' ἑνὸς ἄπληστον ἀφελέσῃ.

ΠΡΟΣ ΟΡΧΗΣΤΡΙΔΑ.

ΣΠΕΥΣΙΠΠΟΣ ΠΑΝΑΡΕΤΗι.

Πάλαι μέν μοι προδιέγραψε τὴν χάριν ἡ φήμη, πάντων ἀνὰ στόμα ταύτην φερόντων·

νῦν

καὶ σὲ Πετάλη] Editio Sambuci, καὶ σὲ ὦ Πετάλη. Pauw.

ὡς αὐτῇ πανταχοῦ] αὕτη. Merc.

ἀδικοῦμεν οὖν] Accommodatius foret ἀδικῶμεν. Pauw.

εὑρήσω κἀγω τοιοῦτον &c.] Quid hoc ſignificet hic, ingenue fateor me neſcire: Mercerus putide ineptit: Nam quod Latine dicit, Græca reſpuunt ipſo ordine Grammatico. Ne multis te morer, ſcribendum autumo, εὑρήσω κἀγω τοιοῦτον ἢ ἑτέρα ἀλώπηξ, *inveniam & ego tale & tantundem, altera vulpes.* Parœmia eſt notiſſima, Ἀλωπεκίζειν πρὸς ἑτέραν ἀλώπεκα: Eo alludunt hæc. Pauw.

ἢ σίδηρος &c.] Affine illis Græcorum parœmiis, ἧλος τὸν ἧλον, καὶ πάτταλος τὸν πάτταλον ἐξέκρουσεν. ἐπὶ τῶν ἰωμένων δι' ἁμαρτήματος ἁμάρτημα. Merc. Male abundat ἢ: Aut ſcribendum ὁ σίδηρος, aut vocula inducenda: Nam

Digitized by Google

tam proterve proprium ſibi lucrata juvenem. Injuriam mihi facit Thelxinoe; Venerem teſtor, ac te communem amicam, Petala, cœpiſſe illam injurias manus. Lædamus ergo invicem. inveniam & ego talem aut ſimilem aliam vulpeculam. ſit hoc ita; trudatur clavus clavo: facile erit mihi pro uno tres illi avertere.

AD PANTOMIMAM. XXVI.

SPEUSIPPUS PANARETÆ

DUDUM mihi fama gratiam tuam deſcripſerat per ora omnium volans; nunc re-

L 4 præ-

Nam ἡ σίδηρος minus conveniret hic. PAUW.

ἄπλησον ἀφελέσῃ] ἀφελέσθαι. MERC.

Πρὸς ὀρχηςρίδα] Elegans epiſtola, & referens ante oculos pantomimorum geſtum ac morem, de quibus nos plura alias. Nunc dicam hoc tantum, pantomimos Græco vocabulo dictos Italis, qui Græcis ipſis χειρονόμοι, quod manibus omnia effingerent: nam verum eſt præcipuam illis artem in manuum artificioſo motu, quamvis & pedum, totiusque corporis amminiculo ad exprimenda omnia uterentur. Id fiebat ita, ut repræſentarent notam quandam ac nobilem perſonam, in quam ſcriptum eſſet canticum a Poëta: ita enim Latini proprie, quod Græci ὑπόρχημα. Plinius. Macrobius. Eam perſonam primum veſte ipſa referebant; ut in Vellejo, *Plancus quum cæruleatus & nudus, caputque redimitus arundine, & caudam*

νῦν δὲ παρέςησε πρῶτον· ἢ καὶ πλέον ἄγαμαί σε τȣ̃ κάλλους, ὅσῳ γε μᾶλλον ἢ κατὰ φήμην ὁρῶ. τίς ȣ̉ τεθαύμακεν ὀρχȣμένην; τίς ἰδὼν οὐκ ἠράσθη Πολύμνιαν; Αφροδίτην ἔχουσιν οἱ θεοὶ, ἐκεί-

dam trahens, genibus innixus, Glaucum ſaltaſſet in convivio, &c. ſcilicet, veſtitu effiсto in numen maris. Deinde ſaltantes ad numerum, manibus, pedibus, eorumque ac totius corporis contractione, aut extenſione, ſingulos verſus, ſingula verba cantici referebant. Macrobii ea de re caput integrum, digniſſimum lectu, ubi de Bathylli ac Pyladis altercatione; ad quem te mitto, lector. Saltare id Latini dixere. Græci ὀρχεῖσθαι, quod erat exprimere motibus corporis verborum ſenſus: unde apud Secundum in Epiſtolis: *me non minus male ſaltare quam legere*, quod non intellexere, qui reſcripſerunt, *notare*. & apud Achillem Tatium lib. III. ἱκετεύειν με χρὴ τοῖς νεύμασι, καὶ τὴν δέησιν δηλοῦν ταῖς χειρονομίαις. ὢ τῶν ἀτυχημάτων. τὸν θρῆνον ὀρχήσομαι. Ejuſdem Secundi de Numidio Quadrato legenda Epiſtola, & adnotandus Sidonii locus, quem mox exſcribam de Caramallo. Item Apuleji in Apologia, & liber Luciani περὶ ὀρχήσεως, ubi plura de hac re. Juvenalis:

Chironomon Ledam molli ſaltante Bathyllo.

Ubi vides utrumque Latinum & Græcum; χειρονόμος ſaltat. Idem rurſus junxit;

Structorem interea, ne qua indignatio deſit,
Saltantem videas, & chironomonta volanti Cultello.

Saltantem & χειρονομοῦντα prorſus idem: tranſlati ſcilicet iſti artifices a theatro ad convivium, ubi ad numerum ſaltarent & moverent ſciſſorium illum gladium; quod Petronius in eadem re dixit, *ad ſymphoniam geſticulatus lacerabat opſonium*. Scio impoſuiſſe viris magnis locum Juve-

præſentavit eam primum; & ecce admiror hanc formam magis, quo majus video ſupra famam. quis non miratus eſt ſaltantem? quis vidit, nec amavit? Polymniam & Venerem dii

venalis, quaſi ſtructor dictus fuiſſet etiam chironomon. At in eo ſcriptum eſt, ſaltantem & chironomonta συνωνύμως, non ſtructorem & chironomonta: quod nomen Carpo illi Petroniano non magis adſtruit Juvenalis hic locus, quam Sidonii ille alter quem addunt, *Inter Apicios & Byzantinos chironomontas.* Nam & ibi nihil aliud quam ſaltantes. Sed de tota ea re alibi latius. Merc.

ἦ καὶ πλέον ἄγαμαι] Mercerus ἢ καὶ πλέον: non bene: Nam ἢ incongruum hic. Scribendum, ἦ καὶ πλέον, *profecto eo magis.* Pauw.

Πολύμνιαν] Omnino ita diſtinguendum & ſcribendum: τίς ἰδὼν. οὐκ ἠράσθη; Πολύμνιαν, Ἀφροδίτην ἔχουσιν οἱ θεοί. ἐκείνας ἡμῖν, ὡς ἐφικτὸν, ὑποκρίνεις ὑπ᾽ αὐτῶν κοσμουμένη. Duo laudat in hac muliere, formam & artem: nam quod dixerat initio, fama celebratam ipſius τὴν χάριν; id poſtea ait, μᾶλλον ἄγαμαί σε τοῦ κάλλους. Et in fine, ὑπερφέρουσα καὶ τέχνῃ καὶ κάλλει. Ideo hic forma ait referri Venerem, arte Polymniam, quæ ſcilicet & Lyricorum omnium princeps, in queis τὰ ὑπορχήματα, & ſpeciatim hujus artis. Lucianus περὶ ὀρχήσεως. πρὸ πάντων δὲ Μνημοσύνην, καὶ τὴν θυγατέρα αὐτῆς Πολύμνιαν ἵλεων ἔχειν αὐτῇ πρόκειται. ubi commode ad ſuum propoſitum notat Polymniam præſidere huic arti, quia memoria maxima opus pantomimis, queis effingenda omnia quæ unquam fuere. Caſſiodorus Varior. IIII. LI. *His ſunt addita Orchiſtarum loquaciſſima manus, linguoſi digiti, ſilentium clamoſum, expoſitio tacita, quam Muſa Polymnia reperiſſe narratur, oſtendens homines poſſe*

Digitized by Google

ἐκείνας ἡμᾶς ὡς ἐφικτὸν ὑποκρίνειν παρ' αὐτῷ κοσμουμένη· ὀνομάσω ῥήτορα· προσείπω ζωγράφον· καὶ πράγματα γράφεις καὶ λόγους παντοδαποὺς ὑποφαίνεις· καὶ φύσεως ἁπάσης ἐναργὴς ὑπάρχει εἰκών· ἀντὶ χρωμάτων καὶ γλώττης χειρὶ πολυσχήμῳ καὶ ποικίλοις ἤθεσι κεχρημένη· καὶ οἷά τις Φάριος Πρωτεὺς ἄλλοτε πρὸς ἄλλα μεταβεβλῆσθαι δοκεῖς πρὸς τὴν εὔμουσον τῶν ὑπορχημάτων

poſſe & ſine oris adfatu ſuum velle declarare. In carmine de Muſarum inventis;

> *Signat cuncta manu, loquitur Polyhymnia geſtu.*

quod non intellexere qui ad Rhetoricam retulerunt. Et hic verſus docet Auſonii id carmen potius quam Virgilii, cujus ætas repertæ nuper arti nondum attribuerat præſidem Muſam. Et hanc intelligit Leontius Scholaſticus in Anthologia:

> Θῆλυς ἐν ὀρχηθμοῖς κρατέει φύσις. εἶξατε κοῦροι·
> Μοῦσα καὶ Ἑλλαδίη τοῦτον ἔθεντο νόμον.
> Ἡ μὲν, ὅτι πρώτη κινήσιος εὕρετο ῥυθμούς·
> Ἡ δ', ὅτι τῆς τέχνης ἦλθεν ἐς ἀκρόταλον.

At Scholiaſtes Apollonii τὴν Erato facit præſidem τῆς ὀρχήσεως. Merc. Hæc ſine dubio corrupta ſunt: Non male Mercerus, ſed melius, niſi fallor, ego, τίς οὐ τεθαύμακε σ' ὀρχουμένην, τίς ἰδὼν οὐκ ἠράσθη, Πολύμνιαν, Ἀφροδίτην; ἔχουσαι οἱ θεοὶ ἐκείνας, ἡμεῖς, ὡς ἐφικτὸν ὑποκρίνειν, παρ' αὐτῷ κοσμουμένην. *ut adumbrare licet; quantum referre pote:* ὡς ἐφικτὸν ὑποκρίνειν: παρὰ aliquando comparat, & ita accipiendum hic: *ad eas adornatam & factam:* αὐτὼ dualis eſt, & pulchre quadrat: Nihil apertius Pauw.

ὡς ἐφικτὸν] Quia de immortalibus loquitur, ὧν τάς γε ἀληθεῖς εἰκόνας ἀνεφίκτους εἶναι τῇ ἀνθρωπίνῃ μιμήσει, ait Lucianus ἐν τῷ περὶ εἰκόνων. Merc.

Digitized by Google

habent; eas tu nobis quantum pote refers ab ipſis exornata. Oratorem te dicam, an pictorem? & res pingis, & ſermones omnimodos repræſentas, & naturæ totius vivam refers imaginem. pro coloribus ſiquidem & lingua, manu multiformi, variiſque motibus uteris, ac veluti Proteus e Pharo varias te in ſpecies vertis juxta ſonorum canticorum melos. Populus

MERC.

παρ' αὐτῷ κοσμουμένη] *ὑπ' αὐτῶν κοσμουμένη*, ut Epiſt. XX. *κἀκ τῆς Ἀφροδίτης κοσμηθεῖσα.* Et in prima: *Λαΐδα κάλλιστα πάντων ἐκόσμησεν Ἀφροδίτη.* MERC.

ὀνομάσω ῥήτορα] Omnia hæc ex ſupradicto Luciani libro *περὶ ὀρχήσεως.* *οὐ μὴν οὐδὲ ῥητορικῆς ἀφέστηκεν, ἀλλὰ καὶ ταύτης μετέχει, καθ' ὅσον ἤθους τε καὶ πάθους ἐπιδεικτική ἐστιν, ὧν καὶ οἱ ῥήτορες γλίχονται. οὐκ ἀπήλλακται δὲ καὶ γραφικῆς καὶ πλαστικῆς.* Et quod mox de Proteo, eſt ex illis. *δοκεῖ γάρ μοι ὁ παλαιὸς μῦθος καὶ Πρωτέα τὸν Αἰγύπτιον οὐκ ἄλλο τι ἢ ὀρχηστήν τινα γενέσθαι λέγειν.* Jam illa quæ in fine, etiam graves ac ſeriis occupatos debere huic ſpectaculo tradere ſe, ex eodem Luciano, cui totus is liber ſcriptus, ut doceat ſpectandos pantomimos etiam philoſophis. MERC.

ὑπάρχει εἰκών] *ὑπάρχεις.* PAUW.

ποικίλοις ἤθεσι] *τὸ ἠθικὸν*, quod in Pantomimis vel inprimis requiritur: Mercerus non ſatis bene. PAUW.

πρὸς τὴν εὔμουσον] Repetitur præpoſitio: *πρὸς ἄλλα, πρὸς τὴν εὔμουσον*: Ita factum aliquando, ſed rarius, præſertim ab illis, qui elegantiæ ſtudebant paulo impenſius: Erunt, qui ſcripturi ſunt, *ἄλλοτε ἐς ἄλλα -- πρὸς τὴν εὔμουσον*: Ego nihil mutare audeo. PAUW.

ὑπορχημάτων] Cantica, ad quæ ſaltare choros olim fuit in uſu, dicta

ὑπορ-

Digitized by Google

μάτων ᾠδήν· ὁ δὲ δῆμος ἀνέστηκέ τε ὀρθὸς ὑπὸ θαύματος· καὶ φωνὰς ἀμοιβαίας ἀφίησιν ἐμμελῶς· καὶ τὼ χεῖρε κινεῖ, καὶ τὴν ἐσθῆτα σοβεῖς· ἔπειτα συγκαθήμενοι διηγεῖται καθ' ἕκαστον ἄλλος ἄλλῳ κινήματα πολυτρόπου σιγῆς· καὶ πᾶς θεατὴς ὑφ' ἡδονῆς χειρονόμος εἶναι πειρᾶται· ἕνα δὲ μόνον προσφυῶς μιμουμένη τὸν Καράμαλλον τὸν

ὑπορχήματα, cujuſmodi multa ſcripta Pindaro veteres Grammatici docent. Tandem inventa pantomimorum ſaltatione proprie iis accommodatum hoc genus cantici, cujus, ut dixi, ſingula verba exprimere illi debebant ſuis geſtibus, ut illud apud Macrobium, τὸν μέγαν Ἀγαμέμνονα, quem Pylades erectus in primores pedum digitos ingentem velut metiebatur; Bathyllus contractum & cogitabundum referebat. Inventa autem ſaltatio hæc ſub Auguſto. Tacitus. Suidas. Vide quæ ad Tacitum doctiſſimus Lipſius, & adde Lucianum, qui in ea re diſertus auctor. Merc.

ἀνέστηκέ τε ὀρθὸς] Ut ſolet quum quid placet. Propertius:

Stantiaque in plauſum tota theatra juvent.

Arnobius IIII. *Conclamant & adſurgunt theatra, cavea omnes concrepant fragoribus atque plauſis.* Cicero in Lælio; *ſtantes plaudebant in re ficta*, quod non alio trahendum: nam verum eſt ſtetiſſe olim in theatro, non ſediſſe. Tacitus, Valerius, alii. Sed Pacuvii ætate jam ſedebant, ut ex Plauto videre eſt, qui incurrit in eadem tempora. Merc.

καὶ τὼ χεῖρε κινεῖ, καὶ τὴν ἐσθῆτα σοβεῖς] σοβεῖ. Philoſtratus ἀρριχίωνι. καὶ οἱ μὲν τὼ χεῖρε ἀνασείουσιν, οἱ δὲ τὴν ἐσθῆτα. Merc.

διηγεῖται καθ' ἕκαστον] Fieri id amat in omnibus ſpectaculis: Apulejus Floridor. III. *qui non adfuerant, percontari ante dicta:*

pulus interea rectus ac mirabundus adſtat, & voces alternas melodice reſpondet, manuſque movet, & veſtem quatit; dein ſedentes quiſque ſinguli ſingulis motus explicant multiſcii ſilentii, ita quivis e ſpectatoribus præ voluptate pantomimus fieri enititur: ſed unum præ aliis native imitata Caramallum eximium illum re-

dicta: qui adfuerant, recordari audita. Merc.

τὸν Καράμαλλον] Olim Bathyllus primas tulit in hac arte, & cum eo Pylades: de quibus Tacitus, Dio, Seneca, Juvenalis, Macrobius, Suidas, alii. At poſtuma ætate Caramallus, quem ex uno hoc & altero Sidonii Apollinaris loco diſces χειρονόμον fuiſſe, non γελωτοποιόν. in Narbone:

Coram te Caramallus
aut Phabaton
Clauſis faucibus & loquente geſtu,
Nutu, crure, genu, manu, rotatu
Toto in ſchemate vel ſemel latebat.

Ubi videtur ætatis ſuæ aut ſane non multo anterioris artifices laudare, diſcaſque inde tempus quo Ariſtænetus noſter fuit, ſcilicet poſt Conſtantinum; quod & quæ mox de veteri ac nova Roma, probant clare. Caramalli mentionem eſſe etiam in antiqua inſcriptione Græca monuit me vir doctiſſimus atque optimus Pithœus, & poſt meam notam alii nobis creduli adſeruerunt. Sed enim id in Epigrammate Græco eſt, non in inſcriptione. Anthol. IIII.

Μουσάων δεκάτη, Χαρίτων
Καράμαλλε τετάρτη,
Τερπωλὴ μερόπων, ἄστεος ἀγλαΐη.
Ὄμματά σοι καὶ ταρσὰ ποδήνεμα, καὶ σοφὰ χειρῶν
Δάκτυλα, καὶ Μουσῶν κρείσσονα καὶ Χαρίτων.

quod de hoc noſtro Caramallo eſt; quem male crediderunt ὀρχηστρίδα fuiſſe,

Digitized by Google

τὸν πάνυ, ἁπάντων ἔχεις τὴν μίμησιν ἀκριβῆ· ὅθεν οὐκ ἄξιον οὐδὲ τὸν εὖ μάλα σπουδαῖον παραπολαύειν τῆς σῆς θυμηδίας· ἀνάπαυλα γὰρ τῆς σπουδῆς ἐνίοτε γίνεται ἡ παιδιά. πολλὰς τοίνυν ἅτε ταχὺς τῆς πολιτείας ἱππεὺς, διελήλυθε πόλεις· καὶ πρός γε τῇ νέᾳ, τὴν πρεσβυτέραν ἱστόρηκα Ῥώμην· καὶ τοιαύτην ἐν οὐδετέρᾳ τεθέαμαι. εὐδαίμονες οὖν οἱ Παναρέτην εὐτυχοῦντες· οὕτως ὑπερφέρουσα καὶ τέχνῃ καὶ κάλλει.

H TON

iſſe, non ὀρχηστήν: Inducti ex primo verſu, ubi Μουσῶν δεκάτην eum dicit. Itaque & in lemmate ſcribendum πρὸς ὀρχηστὰς καὶ ὀρχηστρίδας. Et in epigraphe ipſius Epigrammatis, εἰς εἰκόνα ὀρχηστοῦ. Merc. Illud, ἵνα δὲ μόνον προσφυᾶς &c, aperte probat, non modo viros, ſed etiam fœminas, ſtudioſe fuiſſe imitatas Caramallum, & ſi ad vivum eum exprimerent, figurate dici potuiſſe Καράμαλλας: Nam in eo nihil, quod abſonum aut ingratum. Et ſic igitur apparet una, Mercerum Epigramma Leontii male de ipſo Caramallo accepiſſe: Nam ſine dubio mulierem laudat, quæ ita accurate exprimebat Caramallum, ut ipſe Caramallus videri poſſet plane: Plura alias, & de Epigrammate Leontii ad ipſam Anthologiam: Illud præterire non poſſum, quia verba hic adducta vides: Quid Ὄμματά σοι καὶ ταρσὰ ποδήνεμα? ταρσὰ ποδήνεμα novi: Sed ὄμματα ποδήνεμα noſtine? Vix puto

repræſentas exactius. Non indignum ergo quantumvis gravem ac ſeriis implicitum operam aliquam dare tuis luſibus. eſt enim interdum etiam luſus ſeriorum remiſſio. Itaque multas, velox quippe eques publicus, oberravi civitates, & veterem ac novam viſitavi Romam; ſed in neutra vidi ſimilem tibi: felices igitur qui Panaretam fruuntur; ita forma ſimul & arte præcellit.

MU-

puto: Mihi certe ignota ſunt: Dicam uno verbo, ne hæreas: Amanuenſes belli iſta finxerunt ſibi belle: Ipſe Leontius ſcripſit, Βήματά σοι καὶ ταρσὰ ποδήνεμα: Id bonum eſt, omneſque intelligunt. Cum prima litera Verſus omiſſa eſſet, ex ἤματα factum ὄμματα ab oculis carente: Hoc tene. Pauw.

ἀνάπαυλα γὰρ τῆς σπουδῆς] Lucianus ἐν ἔρωσι. ἀσθενὴς γὰρ ἡ ψυχὴ διηνεκοῦς σπουδῆς ἀνέχεσθαι. ποθοῦσι δ' οἱ φιλότιμοι πόνοι μικρὰ τῶν ἐπαχθῶν φροντίδων χαλασθέντες εἰς ἡδονὰς ἀνίεσθαι. Itaque bene Caſaubonus, οὐκ ἀνάξιον paulo ante pro οὐκ ἄξιον. Merc.

ταχὺς τῆς πολιτείας ἱππεὺς] Notes: uſui veniet alibi. Pauw.

διελήλυθε] διελήλυθα. Merc.

οὕτως ὑπερφέρουσα] ὑπερφέρουσαν. Merc.

καὶ τέχνῃ καὶ κάλλει] Idem Leontius Scholaſticus de ſaltatrice.

Κάλλει καὶ τέχνῃ πάντας ἐφελκομένη. Merc.

αἰνιτ-

Η ΤΟΝ ΕΡΑΣΤΗΝ ΑΙ-νιττομένη μάτην περὶ αὐτὴν πονοῦντα.

ΚΛΕΑΡΧΟΣ ΑΜΥΝΑΝΔΡΩι.

ΝΕΟΥ τινὸς ἐξεπίτηδες διὰ γυναικὸς παριόντος ἑσπέρας, ἔφη τὶς ἄλλη πρὸς ἐκείνην παρισταμένη πλησίον, ἅμα νύττουσα τῷ ἀγκῶνι· πρὸς τῆς Ἀφροδίτης ὦ φίλη σε ποθῶν οὑτοσὶ προσάδων παρέρχεται καὶ μορφῆς οὐκ ἀφυῶς ἔχων· ὡς εὐπάρυφος τὸ θερίστριον καὶ ποικίλον ταῖς ἀπὸ κερκίδος γραφαῖς· ὡς εὔμουσος τὴν φωνήν· ἔοικέ μοι καὶ περὶ καλὴν ἀσχολεῖσθαι τὴν κόμην· ἐπεὶ καὶ τοῦτό γε τοῦ ἔρωτος ἴδιον, καὶ μάλα μέν τοι καλὸν, τὸ σφόδρα πείθειν τοὺς ἐρῶντας ἐπιμελῶς ἄγαν διακοσμεῖσθαι, καὶ εἰ πρότερον ἀτεχνῶς ἑαυτῶν κατημέλουν. νὴ τοὺς Ἔρωτας, εἶπεν, ἀποστρέφομαι δὲ τὸν νέον καί περ ὄντα καλὸν, ὅτι φυ-

αἰνιττομένη] Mercerus vertit *inſultans*: quo jure, ego non video: Nam αἰνιττομένη eſt *ſignificans clanculum*, & nihil aliud. An vitium deliteſcit, & legendum ἀκκιζομένη? Id non improbabile: Nam vulgata non dicit, quod debet. Pauw.

ὡς εὐπάρυφος τὸ θερίστριον] Dicitur & θέριστρον: Heſychius θέριστον habet: quod Viri Eruditi mutant: Neſcio qua de cauſa: Nam id non minus bonum indole ſua, quam θέριστρον vel θερίστριον: Sed de eo alias. Quid autem εὐπά-

ρυ-

Digitized by Google

MULIER INSULTAtans amanti ipſam ſollicitanti. XXVII.

CLEARCHUS AMYNANDRO.

TRANSEUNTE veſperi de induſtria ante mulierem adoleſcente, infit ad eam. proxime adſtans alia, cubito ſimul propellens; per Venerem, inquit, amica, hic amoris tui cauſſa tranſiens occinit; nec deformis quidem ille; vide quam elegans pallium & plagis ab arte textoris variegatum. quam dulce modulatur: videtur & pulchram cæſariem diſtinxiſſe curioſius: nam & hoc amoris proprium, & honeſtum in primis, ut eos qui amant, ſumma vi cogat uti eleganter ornati ſint; quamvis antea negligerent cultum ſui. At ego, inquit illa, averſor per Cupidines juvenem, quantumvis pulchrum, quod

infla-

ρυφος, ubi καὶ ποικίλον ſequitur? Amanuenſium erratum, & nihil aliud: Legendum absque dubio, ὡς εὐπάρυφον τὸ θερίστριον καὶ ποικίλον ταῖς ἀπὸ κερκίδος γραφαῖς: Niſi malueris forte ſimili tenore, ὡς εὐπάρυφος τὸ θερίστριον καὶ ποικίλος ταῖς ἀπὸ κερκίδος γραφαῖς: quod minus tamen arridet mihi. PAUW.

ταῖς ἀπὸ κερκίδος γραφαῖς.] Philoſtratus ῥοδογούνῃ. ἡδεῖα δὲ τῇ ἀναξυρίδι, καὶ παρεχομένῃ γραφὰς ἀπὸ κερκίδος. MERC.

ἑαυτὸν κατημέλων] ἑαυτῶν. MERC.

φί-

φυσῶν αὐτὸς ἑαυτὸν οἴεται μόνος ἀξιέραςος ταῖς γυναιξὶ καὶ πρεπόντως τῷ κάλλει ποθεῖσθαι· καὶ που καὶ Φίλων ἄτυχον ἐπωνόμακεν ἑαυτὸν, φρονῶν ἐπὶ τῇ ὥρᾳ θαυμάσιον ὅσον, καὶ πολλῶν τῷ ὀφθαλμῷ βλέπειν, καὶ φρονήματος ἐμπέπληκε τὴν ὀφρῦν. μισῶ γοῦν ἐραςὴν παρευδοκιμεῖν εὐμορφίᾳ τὴν ἐρωμένην ἀξιοῦντα, οἰόμενόν τε κάλλος ὑπὲρ κάλλους χαρίζεσθαι, μέγισον ἀντὶ βραχέος. ὅρα δὲ πῶς ἠθικῶς τὸν ὑπερήφανον διαπαίζω· καὶ σφόδρα τοῖς αἰνίγμασι τέρπῃ· ποθεῖ μέ τις ἐρωτομανεὶς καὶ οὐδὲ νεύματος ἀξιοῦται· καὶ πολλὰ τὸν ἐμὸν ςενωπὸν διέρχεται μάτην· ᾄδει δὲ ἄλλως καὶ τοῖς ἐμοῖς ὠσὶν ἀπιθάνως καὶ ἀμουσότερα Λειβηθρίων· οὐδὲ ἐρυθριᾷ περιτλῶς ἐκπεριτρέχων διαύλους. ἐγὼ νὴ τῷ θεῷ τοὐναντίον

τίον

φίλων ἄτυχον] Lege, Φίλωνα τυχόν. Quod ſequitur, eſt e Platonis Sympoſio; ubi Alcibiades, ἐφρόνουν γὰρ ἤδη ἐπὶ τῇ ὥρᾳ θαυμάσιον ὅσον. MERC.

καὶ πολλῶν &c.] Pro βλέπειν, legendum omnino βλέπει. pro πολλῶν aliud ſubſtituendum. MERC. Locus corruptus: Mercerus balbutit: An forte legendum, καὶ πολλῶν τῷ ὀφθαλμῷ βλεπόμενος, καὶ φρονήματος &c. *multorum & vulgi oculum in ſe convertens?* Non ſatis arridet. An ſcribendum igitur, καὶ πολλῶν τὸν ὀφθαλμὸν vel τοὺς ὀφθαλμοὺς τέρπων, καὶ φρονήματος &c? Id emaculatius, ſed paulo remotius a ſcriptura vulgata. Viſne tertium? Reponendum fortaſſe, κ' Ἀπόλλωνα vel καὶ Ἀπόλλωνα τῷ ὀφθαλμῷ βλέπων, καὶ φρονήματος. &c. *Apollo ſibi viſus; Apollinem referens viſu:* qui Deus juvenis & formoſus. Et hoc veriſſimum forte:

Ἀπόλ-

inflatus amore ſui ſolum ſe dignum amari feminis cenſet, & ex formæ merito rogari. Quin & ſeipſum forte Philonem ideo vocari juſſit, ferox ætate ſua nimium quantum, & torvum oculis reſpicit, ac ſupercilium implevit ſuperbia. Enim ego amantem odi, qui amicam forma cenſet antecellere; decoremque ſe credit decori rependere, majorem minori. At tu vide quam ego facete ſuperbo illudam, delectareque his griphis: Amat me quis furens amore, nec nutu uno dignus cenſetur, fruſtraque meam angiportum obambulat ſæpe, canitque incaſſum, & auribus meis mulcendis irritum, & indoctius ipſis Libethriis: nec erubeſcit vanam atque inanem cantionem reciprocari ſæpius. Ego contra, per deos fratres, pro

Ἀπόλλωνα βλέπειν, ut σκύτη βλέπειν, & alia id genus. Pauw.

κάλλος ὑπὲρ κάλλους] Plato in Sympoſio; κάλλος ἀντὶ κάλλους ἀλλάξασθαι. Merc.

τοῖς αἰνίγμασι τέρπῃ] Hinc illud αἰνιττομένη in Inſcriptione prima. Pauw.

ἐρωτομανεὶς] Nonne ἐρωτομανὴς? Pauw.

ᾄδει δὲ ἄλλως] Id eſt, fruſtra & incaſſum canit. In parœmiis Græcorum: ἄλλως ᾄδεις. ἐπὶ τῶν μάτην πονούντων. Merc.

ἀμουσότερα Λειβηθρίων] In parœmiis Græcorum: ἀμουσότερος Λειβηθρίων. ἐπὶ τῶν ἀμούσων καὶ ἀπαιδεύτων. Λειβήθριοι γὰρ ἔθνος Περσικόν ἐστιν οὔτε μέλους ἁπλῶς οὔτε ποιημάτων ἔννοιαν λαμβάνον. λέγονται δ' ἀμουσότατοι εἶναι, ἐπειδὴ παρ' αὐτοῖς ὁ τοῦ Ὀρφέως ἐγένετο θάνατος. Merc.

νὴ τῷ θεῷ] Scribendum νὴ τὼ θεὼ, quod Spar-

Digitized by Google

τίον, ἀντ' ἐκείνου λοιπὸν ἐγκαλύπτομαι. ἔφασκε δὲ ταῦτα, ἄλλα τε πολλὰ θρυπτομένη· καὶ δὴ τὸ σκέλος ὑπογυμνοῦσα, ἵνα δείξῃ τῷ νέῳ κνήμην ἰθυτενῆ καὶ πόδα λεπτόν τε καὶ εὔρυθμον· ἕτερα δὲ τῦ σώματος ἐγύμνωσε μέρη τὰ δυνατά· ὅπως ἂν πολλαχόθεν τὸ μειράκιον ἐρεθίσῃ. ὁ δὲ φησὶν αἰσθόμενος τῶν λεχθέντων· ἐψιθύρισε γὰρ ἐκείνη τοσοῦτον, ὥς τε τὸν νέον ἀκοῦσαι· οἷα βούλει, καὶ ὁσάκις ἂν θέλῃς εἰπέ· οὐ γὰρ ἐμὲ γελᾷς ἡ καλὴ, ἀλλὰ τὸν Ερωτα πέζεις. ἐλπὶς ἄρα τὸν τοξότην ἐκεῖνον τοιοῦτον ἐπαφεῖναί σοί βέλος, ἵνα τούτον προκαλινδουμένη τῶν ποδῶν ἱκετεύεις ἐμὲ σοῦ τὸ ἀκέσασθαι πάθος· ἡ δὲ διαμυκωμένη καὶ ὑποβλέπουσα λοξὸν, τοῖς δακτύλοις τῆς δεξιᾶς ἠθικῶς, οἷα γυνὴ, τὸ μετακάρπιον ἐπικροτῦσα τῆς εὐωνύμου χειρὸς, ὑπεροπτικῶς ἀπεκρίθη· ἐγὼ τάλαν, μὴ ὦ Χάριτες γένοιτο· κεναῖς ἐλπίσιν ἐπείσθης, οἴει μᾶλλον καλός. καὶ τούτῳ γε χάριν, τοιοῦτον ἐπῆλθέ σοι προσδοκᾷν, ἕως ἂν

Spartiatæ, τὼ σιώ, hoc eſt, νὴ τὼ Διοσκούρω. Fratres deos indigetavit Latinitas. Suetonius in Caligula: *Æde Caſtoris & Pollucis in veſtibulum transfigurata conſiſtens ſæpe inter fratres deos medium adorandum ſe adeuntibus exhibebat.* Albinovanus in Conſolatione Liviæ:

Sæpe Nero inlachrymans ſubmiſſa voce loquetur,
Cur adeo fratres, heu ſine fratre Deos? M.

ἕτερα δὲ τῦ σώματος] Malo, ut verba aptius procedant, ἕτερά τε τῦ σώματος. PAUW.

Ερωτα πέζεις] παίζεις. MERC.

ἵνα τούτον] ἵνα τούτων. MERC.

σοῦ τὸ ἀκέσασθαι πάθος]

Digitized by Google

pro eo deinceps pudore faciem velare cogor. Hæc & alia multa dixit inſultabunda; quin & crus denudavit, ut adoleſcenti rectam tibiam, tenuemque & compactum pedem monſtraret; aliaſque retexit corporis partes potentes movere adfectus, ut plurifariam irritaret juvenem. Ille dicta ſentiens, ita enim inſuſurraverat ut ille exaudiret; Dic tu, inquit, tamen quæcumque velis & quoties velis; non enim me formoſa, rides, ſed illudis Cupidini: ſpes mihi fore ut is te jaculator tali telo feriat, ut admota his pedibus roges medear malo tuo. Tum illa ſublato cachinno, torvum renidens, dextræque digitis, ut faceta mulier erat, lævæ palmam increpans, deſpectabunda reſpondit; miſeram me; ne ita ſit, gratiæ; vanis tu potius ſpebus lactatus ſies? ſed tu pulcriorem te eſſe exiſtimes, eoque reveniat ut tandiu expectes, donec tuus

θος] τὸ σοῦ ἀκέσασθαι πάθος. Merc.

διαμυκωμένη] διαμωκωμένη. Merc.

ἐγὼ τάλαν, μὴ &c.]. Diſtingue, ἐγὼ, τάλαν; μὴ ὦ Χαρίτες γένοιτο. *ego, miſera?* rogem ſcilicet te mederi malo meo. Pauw.

κεναῖς ἐλπίσιν &c.] Diſtinguendum, κεναῖς ἐλπίσιν ἐπιείσθης. οἴει μᾶλλον καλός· *vana ſpe lactaris: putas te pulchriorem:* μᾶλλον καλὸς pro καλλίων & κάλλιςος. Pauw.

καὶ τούτῳ γε &c.] Diſtingue, καὶ τούτῳ γε χάριν τοιοῦτον ἐπῆλθέ σοι, προσδοκᾷν, ἕως ἄν &c: *& propterea illud tibi in mentem venit, exſpectare ſcilicet, donec &c.* τοιοῦτον, προσδοκᾷν: Ita Græci plus ſemel, ut Periti ſciunt. An tamen legendum potius, τοσοῦτον ἐπῆλθέ σοι προσδοκᾷν? Id fa-

Digitized by Google

ἂν παραγένηται τυχὸν ὁ σὸς ἔκδικος Ἔρως. παραίμενε προσάδων, ἐπαγρυπνῶν, μηδὲν διανύων, μόνον δὲ κλυδωνιζόμενος ἐκ τοῦ πόθου· ἔνθα, φησὶν, ἄνεμος οὔτε μένειν οὔτε πλεῖν ἐᾷ· οὔτε οὖν ἐκτέον ἐςί σοι τῶν ἡμετέρων τινὸς, οὐ μαςῶν, οὐ περιβολῆς, οὐ φιλημάτων· οὐδὲ μὴν ἀπηλλακτέον οἶμαι τοῦ πόθου.

ΝΕΟΣ ΑΔΗΜΟΝΕΙ ΠΡΟΣ

τὴν τῆς ἐρωμένης παλίμβουλον γνώμην.

ΝΙΚΟΣΤΡΑΤΟΣ ΤΙΜΟΚΡΑΤΕΙ.

ΤΙΣ ἄρα περὶ ἐμὲ τῆς Κολχίδος ὁ τρόπος; τί δὲ μηχανωμένη ἄλλοτε πρὸς ἄλλον ἀθρόως μεταβαίνεις κοπόν· ἐκλυσομένη τοὺς θεοὺς ἀπὸ τῆς ἀπορείας; ἀπεῖπον τὸν νοῦν ἀνελίττων· ἀπεῖπον τοῖς λογισμοῖς πολλὰ κατ' ἐμαυτὸν ἀπορῶν. οὐδὲν εὗρον παντελῶς διαγνῶναι· καθάπερ ἐν λευκῷ λίθῳ ςάθμην λευκὴν δια-

facilius certe & planius. Pauw.

ἔνθα, φησὶν, ἄνεμος] Scribe, φασίν. Proverbiale eſt. Æſchylus Philoctet:

Ἔνθ' οὔτε μίμνειν ἄνεμος, οὔτε πλεῖν ἐᾷ.

apud Parœmiographos, qui notant dici ἐπὶ τῶν δυσχρήςοις παραπεσόντων. Merc.

Κολχίδος] Κοχλίδος ſcribendum indicat quod mox ait, ἐπώνυμος τῆς σκολιότητος ἡ Κοχλίς. tortuoſæ enim conchæ. Sed & id nomen mulieris meretricis Luciano ἑταιρικῶν XV. Merc.

με-

Digitized by Google

ille vindex amor advenerit. mane interea canens, vigilans, irritus omnium, ſolum amoris æſtu jactatus, ubi te ventus, ut ajunt, nec manere nec progredi ſinat. ita nec tibi noſtrum quidquam fas attingere, non mammas, non amplexus, non baſia; neque eo magis fas ab amore diſcedere.

JUVENIS ANXIUS PROPTER amicæ inconſtantiam. XXVIII.

NICOSTRATUS TIMOCRATI.

Quo me malum modo Cochlis tractat? quidve moliens dicto citius mentem aliovorſus convertitur? diſſolvor anxietate, Deos teſtor; mentem ipſam amiſi ita verſatus, omni conſilio renuntiavi, dum mihi aqua hæret; nec potui quidquam diſcernere, ſicuti ſi in albo ſignaſſem albam lineam: quis enim inſtabilem at-

μεταϐαίνεις κοπὸν] Cui non liquet legendum, *μεταβαίνει σκοπόν*? Mox ſcribe, *ἐκλύομαι νὴ τοὺς θεοὺς ἀπὸ τῆς ἀπορίας*. *ἐκλύεσθαι* idem quod *ἀδημονεῖν*, quod in lemmate. Lucianus *ἑταιρ*. IX. *ἐκλύομαι, ὦ δορκὰς, ἀπὸ τῆς ἀπορίας*. MERC.

ἐν λευκῷ λίθῳ στάθμην λευκὴν] Ex Platonis Charmide; in quo Socrates *λευκὴ στάθμη*, quod non diſcerneret inter formoſos, ſed omnes æque amaret: a quo deinde Plutarchus, dein Gellius, & alii. Cauſſa proverbio quia *ἐν τοῖς λευκοῖς λίθοις λευκαὶ στάθμαι αὐ-*

Digitized by Google

διαλένων. τίς γὰρ ἀςάτω δύναιτο ἂν ἐπιςῆναι σκοπῷ; ὥςε μὰ τοὺς θεοὺς, οὐκ ἔχω ὅτι χρήσομαι ταύτῃ· ἐπώνυμος ἄρα τῆς σκολιότητος ἡ Κοχλίς· αὐτὸς ἔρως ἐκείνης ἐξήγησέ μοι τὴν ςαθμὴν τὴν γνώμην· εἰ δὲ καὶ σὺ πρὸς αὐτὴν ἀπορεῖς δυσξύμβουλον οὖσαν, μὴ κατόκνει φίλτατε πυθέσθαι τῆς σῆς σφοδρότης· τοτὲ μὲν ἐρώσης ἅπαντα πράττει· καί μοι τὸν πόθον ὑφάπτει πολύν· καὶ ὅλον με ταῖς ἐλπίσιν ἐπαίρει. τοτὲ δὲ πάλιν, ὡς εὐμεταβολωτέρα κοθόρνȣ, ἀναίνεται σοβαρῶς ὃν ἀρτίως ἐπόθει· καὶ πᾶσαν αὖθις ἀναλύει μου τὴν ἐλπίδα, καὶ τὴν ἐμὴν οὕτω ψυχὴν ἤθεσιν ἐξ ὑπογείου παλιμ-

οὐδὲν δύνανται δεικνύναι, καθάπερ αἱ διὰ τῆς μίλτου. Itaque ajunt dici ἐπὶ τῶν ἄδηλα·ἀδήλοις σημειουμένων, ἢ ἐπὶ τῶν μηδὲν συνιέντων. Sophocles:

Οὐ μᾶλλον ἢ λευκῷ λίθῳ λευκὴ ςάθμη,
Τοῖς μὲν λόγοις τοῖς σοῖσιν οὐ τεκμαίρομαι.

Eleganter Lucillius Satyrarum XXIX. *Et amabat omnes: nam ut diſcrimen non facit, neque ſignat linea alba, ſic Socrates in amore & in adoleſcentulis meliore paullo facie ſignat nihil quod amaret.* Nam ita legenda, & jungenda uti ſcripſi: quæ non debuerant docti alio vertere, in optimi & ſanctiſſimi viri dedecus, ſcripta ipſius laudi. Merc.

διαλένων] διατείνων. Merc.

αὐτὸς ἔρως] Scribe ἐρῶν. nam hæc ad Timocratem dici non ad amorem bene obſervavit ad Longi Pœmenica politiſſimus & doctiſſimus Jungermannus. Merc.

ἐξήγησέ μοι] ἐξήγηται μοι. Merc.

τὴν ςάθμην] Monueram hæc delenda, ex repetitione ſuperiorum inculcata. Nunc magis credo eruditiſſimo Caſaubono legenti, τὴν ἀςάθμητον γνώμην. Merc. Non male Caſaubonus

τὴν

attingat ſcopum? ita per deos quomodo ea utar neſcio: vere Cochlidi nomen ab obliquitate; Tu qui & ipſe eam amas, explica mihi inſtabilem ejus ſententiam. Quod ſi & tu hæres ad ejus inconſtantiam, ne dubita, mi amice, conſulere tuum acumen: modo mihi omnia amantis facit, accenditque mihi magnum cupidinem, totumque erigit ſpebus bonis; modo rurſus levior cothurno pellit ſevere quem paullo ante amabat ſerio, ſolvitque mihi rurſus ſpem omnem, atque ita mentem meam ad ejus mores derepente verſatilem facit inſtar te-

 læ

τὴν ἀςάθμητον γνώμην, ſed melius certe ego, *ἐξήγησαι μοι τὴν ςάθμην τῆς γνώμης*: In cauda vocum error hic frequens: Expone mihi regulam mentis iſtius inſtabilis, & quid in ea, quod tandem fixum ac ſtabile videri poſſit: Dic mihi, quis exitus erit iſtius inconſtantiæ, & quid mihi ab eo exſpectandum: Hoc noſtrum dicit, & Emphaticum eſt ac bonum. Pauw.

δυσξύμβουλον] Vox nihili hic: Nam *σύμβουλος* & *δυσξύμβουλος* aliud plane eſt, quam quod ſententia hujus loci requirit: Scribe, *εἰ δὲ καὶ σὺ πρὸς αὐτὴν ἀπορεῖς δυσξύμβολον οὖσαν*: *tractatu & cognitu difficilem*: Heſychius inter alios, *Δυσξύμβολος, δυσεπίγνωστος*. Pauw.

πυθέσθαι τῆς σῆς σφοδρότης] *σφοδρότητος*. Merc. Si ipſe dubites, in gratiam meam, quæſo, animum intende, & oraculum acuminis tui conſule: Notum eſt *πυνθάνεσθαι* eo ſenſu. Pauw.

ἐξ ὑπογείου παλιμβόλων] Scribe, *ἐξ ὑπογυίου*. recenter, deſubito. Lucianus *ἐν ἔρωσι*. *ἐξ ὑπογυίου τῆς ἐπιχειρήσεως ἡψάμην*. cui opponit, *ἀλλ' οὐ παλαιᾶς*. Sicut Ariſtoteles *τὸ ἐξ ὑπογυίου*, opponit *τῷ ἐκ τοῦ πολλοῦ χρόνου*. Idem Lucianus,

οὐκ

Digitized by Google

λιμβόλων ἶσον ἀπέδειξε Πηνελόπης· τί πράξω; τίς γένωμαι; φεῦ τῶν ἀφορήτων κακῶν· παπαὶ τῶν ἀμέτρως κατεβλακευμένων ἠθῶν. ὡς ἄγαν ἐπιθρυπομένη τὴν λαμπρὰν ἑαυτῆς ἠμαύρωσε χάριν. ταύτην κἂν νουθετῇς, κἂν ἱκετεύῃς, παρὰ κωφὸν ᾄδειν δοκεῖς· ὅθεν καὶ ἄκοντά με λοιπὸν, τοσοῦτον ἐραστὴν, ἀποτρέπει καὶ δυσαπότρεπτον γεγονότα. τοιγαροῦν οὐκ ἔτι πρὸς ταύτην ὦ Τιμόκρατες κοινωνῶ σοι τοῦ πόθου· ἐπεὶ τοῦτό γε ἐστὶν ἀνὴρ τὰ δυνατὰ ἀκριβῶς διαγνῶναι, καὶ μηκέτι ματαίαν ἐπάγεσθαι λύπην. φθόνος δὲ μηδεὶς τῆς ἄλλης ἡμῶν ἐπικρατήσῃ φιλίας· ἀλλὰ συνενέγκαι σοι τῆς Κοχλίδος ἐκ μεταβολῆς ἐκείνης ὁ τρόπος· καὶ γένοιο φίλος, μακρῷ γε μᾶλλον εὐτυχέστερος ἐμοῦ.

B I-

οὐκ ἐξ ὑπογυίου καὶ παρημελημένος, ſine ejusdem libri. Itaque ait mentem ſuam ad mores Cochlidis, ut ut ſunt, ut ut mutantur, verſatilem ac reciprocam, fieri ad inſtar Penelopeæ telæ, quæ ſingulis noctibus redibat ad ſua principia. Legendum παλιμβόλον. Merc. Mercerus, ἤθεσιν ἐξ ὑπογυίου παλιμβόλον ἶσον &c: Bonum eſt ἐξ ὑπογυίου, malum παλιμβόλον: Nam ſic ἤθεσιν ſibi relinquitur, & latus præbet male nudum: Scribe igitur accommode & plane, ἤθεσιν ἐξ ὑπογυίου παλιμβόλοις ἶσον ἀπέδειξε Πηνελόπης. Pauw.

ἐπιθρυπομένη] ἐπιθρυπτομένη. Merc.

ἐπεὶ τοῦτό γε ἐστὶν ἀνὴρ &c.] τούτῳ γε. Merc. Non adſentior: Nam κατὰ ſubaudiri poteſt, & exaſciatius eſt κατὰ τοῦτο ἐστὶν ἀνὴρ, τὰ δυνατὰ διαγνῶναι, quam τούτῳ ἐστὶν ἀνὴρ, τὰ δυνατὰ διαγνῶναι: Id certum, ſi Linguam calles. Aliud eſt in hoc loco, quod mihi diſ-

Digitized by Google

læ Penelopes. Quid agam? quorſum evadam? eheu intoleranda mala; babæ immodice perverſos mores: quam ſplendidam ejus formam deformat nimia hæc inſolentia. Ita ſive moneas, ſeu roges, ſurdo fabulam canas. itaque quod unum reſtat, invitum me tandem, me talem amatorem, avertit, quantumvis flecti difficilem. Etenim Timocrates, non ego tibi rivalis amplius. Viri quippe eſt, cernere recte quid factu fas ſiet, nec vanam ſibi moleſtiam accudere. nulla invidia reliquum noſtrum amorem minuat: ſed juvent te Cochlidis mores ab ipſa hac ejus inconſtantia; ſiſque illi amicus me longe felicior.

L I-

diſplicet: ἀνὴρ nempe, etiam Emphatice ſumtum, incongruum eſt nude, absque τὶς vel alio ſimili, quo ſeſe referat: Scribendum igitur arbitror plane & perſpicue, ἐπεὶ τοῦτό γε ἐςὶν ἀνδρὸς, τὰ δυνατὰ διαγνῶναι, καὶ &c. Sic τοῦτο non indiget præpoſitione κατὰ, & caſus eſt primus: ἐςὶν ἀνδρὸς, *partes ſunt viri*: Nihil notius & emaculatius. Pauw.

φθόνος δὲ μηδεὶς τῆς ἄλλης &c.] Neſcio, quid ἄλλης hic faciat: Nam in ipſa Cochlide non erant inimici, & de ea amicus conſulebat amicum. Nonne loquuntur Amanuenſes? Ita videtur ſane mihi: Scripſerim lubens, φθόνος δὲ μηδεὶς τῆς παλαιῆς ἡμῶν ἐπικρατήσῃ φιλίας: *amicitiam veterem*, quæ a longo tempore inter nos fuit, non heri aut hodie nata eſt: eam non mutet negotium hoc amoris: Sic nihil accommodatius: Aliter enim fieri amat ſæpe, quando unus alteri præfertur ab amica non illepida. Vitium autem pronum: id vides ſtatim. Pauw.

Κολχίδος] Κοχλίδος. Merc.

ἀλλ'

Digitized by Google

ΒΙΒΛΙΟΝ Β.

ΠΡΟΣ ΕΤΑΙΡΑΝ ΥΠΕΡ φίλου πρεσβευτική.

ΑΙΛΙΑΝΟΣ ΚΑΛΥΚΗι.

ΤΗΝ παροῦσαν ἐπιςολὴν ἱκετηρίαν ὑπὲρ Χαριδήμου ποιοῦμαι· ἀλλ᾽ ὦ φίλη Πειθοῖ παροῦσα συνεργὸν ποίει κατορθοῦν ἀνυσίμως, οὓς ἂν ἐπιςείλαιμι λόγους. ταῦτα μὲν δὴ φασὶν εὐξάσθω. οὗτος δ᾽ οὖν ἐρᾷ σου Καλύκη καὶ τῷ σῷ φθείρεται γλυκυτάτῳ πυρί· καὶ τεθνήξεται θᾶττον ἐκ τριχὸς κρεμάμενος, καὶ σκιᾶς εἴδωλον γεγονώς· εἰ μὴ τὴν παροῦσαν θεραπείαν ἐπινεύσει τῷ

ἀλλ᾽ ὦ φίλη Πειθοῖ &c.] Scribe, ἀλλ᾽ ὦ φίλη Πειθὼ παροῦσα συνεργός. Sed & tu amica Suada adſis adjutrix. Votum fuiſſe patet ex iis quæ ſequuntur, ταῦτα μὲν εὐξάσθω. Merc. Mercerus Πειθώ: Neſcio, cur caſum vocandi mutet. Pauw.

ταῦτα μὲν δὴ φασὶν εὐξάσθω] Quid φασὶν hic? An ταῦτα δὴ εὐξάσθω Parœmiacum? An ita vulgus ex formula? Id neceſſe: Nam alias locus eſt ineptus & male ſanus. Formula tamen & Parœ-

Digitized by Google

LIBER SECUNDUS.

DEPRECATIO AD MERE-tricem pro amante. I.

ÆLIANUS CALYCÆ.

EPISTOLAM hanc ſcribo ad te deprecatricem pro Charidemo; ades tu amica Suada, juvanſque ſermones meos, facito ne irriti cadant. Et hæc quidem in votis. At hic Charidemus amat te Calyca, tuaque flamma dulciſſima perit; & cito morietur e capillo pendulus, fietque umbræ imago, niſi tu præſentem annuas juveni medicinam. Apol-

rœmiacum aperte magis ſeſe exereret, ſi legeretur, ταῦτα μὲν δεῖ, φασὶν, εὔξασθαι: Hæc ſunt, quæ in votis habere debemus: *Hoc age* noſti, aliaque id genus non ignota ſunt: An forte leve mendum irrepſit, & ita ſcribendum? PAUW.

ἐκ τριχὸς κρεμάμενος] In parœmiis Græcorum: ἐκ τριχὸς κρέμαται. παροιμία ἐπὶ τῶν σφόδρα κινδυνευόντων. Theocritus Idyllio XIIII. MERC.

θεραπείαν ἐπινεύσει] ἐπινεύσεις. MERC.

Απολ-

Digitized by Google

τῷ μειρακίῳ· Ἄπολλον ἀποτρόπαιε, μὴ φόνου τις ὦ γύναι τὸ σὸν αἰτιάσηται κάλλος, μηδὲ ταῖς σαῖς χάρισιν ἐπικωμάσωσιν ἔρωτες; ἐγκαλεῖς εὖ οἶδα τῷ νέῳ. ἔπταισεν ὁμολογουμένως νέος ὢν ἑπταέτης. ἱκανὴν δέδωκε δίκην· μὴ θάνατος ἔσαι τοῦ πλημμελήσαντος ἡ ζημία. λογίζου πρὸς θεῶν καὶ μιμοῦ τὴν σὴν Ἀφροδίτην, ὡς ἐφικτὸν γυναικί. πυρὸς ἄρχει, τόξα δίκει· ἀλλὰ καὶ Χάριτες ἕπονται τῷ θεῷ· σὺ δὲ ὀφθεῖσα φλέγεις, καὶ οὐκ οὖσα

τι-

Ἄπολλον ἀποτρόπαιε, μὴ &c.] Male addiderant diſtinctionem inter φόνου & τις, quam ſuſtuli. ἐπικωμάζειν, inſultare; notarunt docti ex Theodoreto, ἐπικωμάζειν τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς συνόδοις. Merc. Poſt Ἀπόλλον ἀποτρόπαιε diſtinguendum eſt plenius, ne vocativus vocativo obſit: ὦ γύναι ſequitur, ut vides: Iſta autem juncta ſeſe evertunt mutuo: quare adhibenda diſtinctio major: Niſi legendum fortaſſe, Ἀπόλλων ἀποτρέψαι, μὴ φονοῦ τις, ὦ γύναι, τὸ σὸν αἰτιάσηται κάλλος: quod non diſplicet ſane: Nam impedita eſt oratio, utut diſtinguas: Vide & judica. Pauw.

μηδὲ ταῖς σαῖς χάρισιν &c.] Quid ἔρωτες hic? quid ἐπικωμάζειν de illis? Locus eſt ſuſpectus, & legendum fortaſſe, vel μηδὲ τὰς σὰς χάριτας ἐπικολάσωσιν Ἔρωτες, vel μηδὲ ταῖς σαῖς χάρισιν ἐπικωμάσωσιν ἐρῶντες. Attende. Pauw.

ἑπταέτης] Neſcio an vera ſit hæc lectio: certe ego crediderim legendum, ἔπταισεν, repetitione familiari huic ſcriptori. In Petronio ſimile eſt; *fateor me domina ſæpe peccaſſe; nam & homo ſum & adhuc juvenis.* doctiſſimo Caſaubono placebat, ἑπτακαιδεκαέτης. Merc. Vitium manifeſtum, & de quo dubitandum ne tantillum: Ubi pueri ſeptennes Veneris orgia ſectantur & publicæ operantur

tur

Digitized by Google

Apollo averrunce, ne ſit ut quis tuam formam cædis accuſare queat, neque inſultent amores tuis gratiis. Accuſas adoleſcentem, ſcio; offendit puer ſeptennis; ſat pœnarum dedit; ne injurio capital eſto. Vide per deos & imitare Venerem tuam, quantum pote mulieri. ignem habet; tela gerit; ſed & deam ſectantur Gratiæ. Tu viſa flammas: etiam ab-

tur libidini? Nugæ, nugæ. Caſaubonus non male, νέος ὢν ἑπτακαιδεκαέτης: Is enim negotio non eſt impar. Et facilis certe eſt error, ubi ex ſcriptura compendiaria tales offendimus infinitos: Quare in iſta ſuſpicione acquieſcerem, niſi aliquid in mentem veniret, quod dubitare me quadantenus facit: Scribendum ſcilicet fortaſſe, ἔπταισεν ὁμολογουμένως νέος ὤν· ἑπτὰ μῆνας; ἱκανὴν δέδωκε &c. *per ſeptem menſes, quibus te carere debuit, &c.* Quid ais? Nonne appoſitiſſimum foret illud ipſum? Ita arbitror. Et potuit etiam facile ex μῆνας implicite ſcripto oriri ἔτης: Quare Caſauboni conjecturam mihi dubiam quodammodo efficit hæc conjectura mea: Id inficiari non poſſum. Merceri ἔπταισεν repetitum, non probo: Nam ſequens ἱκανὴν δέδωκε δίκην eo ordine ac modo, non admittit talem repetitionem: Id omnes fatebuntur mecum, qui regulas ſcribendi callent. Pauw.

μὴ θάνατος ἔστω] Puto μὴ θάνατος ἔστω. Pauw.

τόξα δίκει] τουτέστι, βάλλει. Mox ſcribe, τῇ θεῷ. Merc.

καὶ οὐκ οὖσα] Corruptum eſt. forte, καὶ ὁρῶσα. viſa flammas; videns ſaucias. Merc. Et mihi corrupta videtur lectio: Nam quid οὐκ οὖσα hic? Nihil ſane, nihil. Mercerus ὁρῶσα τιτρώσκεις: quod ego nullo modo probare poſſum: Nam ὁρῶσα poſt ὀφθεῖσα aut

Digitized by Google

τιτρώσκεις· ἐπίθες ταχὺ καὶ τὰς χάριτας τῷ πληγέντι· φέρεις μὲν πῦρ, ἔχεις δὲ ὕδωρ· τὴν σὴν αὐτῇ φλόγα κατάσβεσον πρὸς βραχύ. ταῦτα μὲν οὖν ἱκετεύων φημί· ἃ δὲ παραινεῖν ἔχω σοι, λεκτέα λοιπόν· χαριέστατον οἶδα τὸ σμικρὸν ὑποκνίζειν τοὺς νέους· τοῦτο γὰρ τῶν ἀφροδισίων προαναστέλλει τὸν κόρον, καὶ τὰς ἑταίρας ὑποδείκνυσιν ἀεὶ ποθεῖν τοῖς ἐρασταῖς. ἀλλ᾽ εἰ τοῦτο γένοιτο πέρα τῆς χρείας, ἀποκάμνουσιν οἱ ποθοῦντες. οὕτως οὖν ὁ μὲν ὠργίσθη, ὁ δὲ ἐπέβαλεν ἄλλῃ τὰ ὄμματα. ὀξύς ἐστιν ὁ Ερως, καὶ ἐλθεῖν καὶ ἀναστῆναι· ἐλπίσας, πτεροῦται· καὶ ἀπελπίσας, ταχυπτερρορυεῖν εἴωθεν ἀπογνωσθείς· διὸ καὶ μέγα τῶν ἑταιρουσῶν ἐστι σόφισμα ἀεὶ τὸ παρὸν τῆς ἀπολαύσεως ὑπερτιθεμένας ταῖς ἐλπίσι διακρατεῖν τοὺς ἐραστάς. ἤδη μὲν οὖν πολλαὶ τὸν νέον ὑπῆλθον ἑταῖραι προτρέπουσαι πιθανῶς· καὶ δὴ τοῦτον ἔφθη τις ἂν πανουργότερον λαβοῦσα, εἰ μὴ τὸ μειράκιον ἀπηύχετο παντελῶς ἐναφροδισιάσαι τινὶ

aut male Tautologum eſt, aut acumen continet vere ineptum. Sine dubio aliud requiritur: An ſcribendum, καὶ οὐ δίκουσα τιτρώσκεις? τόξα δίκει præcedit: huic reſpondet οὐ δίκουσα, ut alterum φλέγεις ſimiliter alteri πυρὸς ἄρχει: Quid cenſes? Id melius nonne & opportunius? Addam tamen alterum: Legendum fortaſſe, σὺ δὲ ὀφθεῖσα, φλέγεις καὶ οὐχ ἧσσον τιτρώσκεις. Et hoc appoſitiſſimum quoque eſt, & ἐφθεῖσα magis fere amat: Attende quæſo: Utroque modo facile errare potuerunt Scribæ. Pauw.

ἐπίθες ταχὺ καὶ τὰς χάριτας &c.] Hoc inelegans hercule & ingratum: Nam præceſſit

Digitized by Google

abſens ſaucias. adhibe & tu confeſtim gratias ſaucio. Ignem geris quidem; ſed & aquam habes; extingue ad tempus ipſa flammam tuam. Hæc deprecantis fuere; audi nunc monentem. Scio commodiſſimum eſſe juvenes paullum modo faſtidire: nam hoc ſatietatem amoris impedit, retinetque amantes in amicarum deſiderio. Sed hoc ſi ultra modum fiat, defatiſcunt amatores. Ita factum eſt, ut indignaretur alter, alter ad aliam adjiceret oculos. Citus venit, citus avolat Cupido: ubi ſperat, alas ſumit; deſperet, ſtatim excidunt pennæ depoſito. Inde magna prudentia meretricum, dilato ſemper in præſens coitu lactare amatores ſpe bona. Et jam aliæ multæ inſinuaverunt ſe illecturæ fortiter juvenem, occupaſſetque una callidius circumventum, niſi is omnimodis conſtituiſſet abſtinere poſt te a

N cete-

ceſſit χάριτες ἕπονται τῇ θεῷ: Ubi Charites προσωποποιοῦνται, ut debent: Hic autem pro emplaſtris ſunt, & imponuntur vulneribus, ut medicamina: Nihil apertius. Fors ita balbutiit ipſe Auctor, vel alius, quem exſcripſit: Fors Amanuenſium eſt erratum, & aliud adfuit primum: Quid ſi legeremus, ἐπίστησον ταχὺ καὶ τὰς Χάριτας τῷ πληγέντι? *appone, admove*: Hoc verum forte. PAUW.

τὴν σὴν αὐτῇ] αὐτή. MER.

ταχυπτερρορυεῖν] Voce una, ut ſupra, ταχυναυτήσασαι. Sed ſcribendum ταχυπτερορρυεῖν. Plato in Phædro: πτερορρυήσασα φέρεται. Alciphron lib. 2. Ep. 1. ubi totus hic locus, & ἀναπτῆναι recte pro ἀναστῆναι. MERC.

ὑποδεικνύντων ἀεὶ ποθεῖν τοῖς ἐρασταῖς] Berglerus ad Alciphronem pag. 201.

ἀπο-

νὶ μετὰ σέ. χρή σε τοίνυν τοῖς μὲν ὑποκρινομένοις φιλεῖν ἑταιρικῶς· τοῖς δὲ γνησίοις ἐρασταῖς, φιλικώτερον· πείθου μοι καὶ τῆς ἀμετρίας ἀπόσχου· ὅρα μὴ κατὰ τὴν.. ροι... ἀπορρήξωμεν πάνυ τείναντες τὸ καλώδιον· μηδὲ λάθῃς λοιπὸν εἰς ἀγερωχίαν μεταβαλοῦσα τὸ φρόνημα· οἶσθα δὲ ὅσον ἔρως ἀντιστρατεύειν τοῖς ὑπερηφανοῦσι φιλεῖ· ἄλλως τε ὀπώραν πωλεῖς ἡ καλή· ἔστιν δὲ ἡ σὴ ὀπώρα ἡδίων τῆς ἀπὸ τῶν δένδρων· δικαία δ' ἂν εἴης ἀπ' αὐτοῦ γε τοῦ ἔργου συνεῖναι, ὅτι οὐ δεῖ τηρεῖν ὀπώραν. δίδου τοῖς σοῖς ὀπωρῶν ἐς τὴν ὥραν τρυγᾷν. μετ' ὀλίγον ἔσται γεράνδριον· οὐδὲ τῶν καλῶν σωμάτων ἐρασταὶ τῇ τοῦ φαινομένου κάλλους ἀκμῇ παραμετροῦσι τὸν ἔρωτα. καὶ ἑτέροις μάνθανε· οὐ γάρ σε καὶ διαφόρως ἐπεκδιδάσκειν ὀκνήσω. γυνὴ ἔοικε λειμῶνι, καὶ ὅπερ ἐκείνῳ τὰ ἄνθη, τοῦτό γε ταύτῃ τὸ κάλλος· ἕως μὲν οὖν ἡ κόμη τῷ λειμῶνι ἐπακμάζει καὶ ἡ χροιὰ τῶν ἀνθέων·

ἀποδείκνυσιν ἀεὶ ποθεινάς. Non accedo: Nam ab hoc ποθεῖν pendet ſequens ἀποκάμνουσιν οἱ ποθοῦντες: ὑποδείκνυσιν τοῖς ἐρασταῖς ἀεὶ ποθεῖν τὰς ἑταίρας, *facit ut amantes ſemper deſiderent amicas.* Græca non ſatis intellexit ille: alias non mutaſſet. Pauw.

χρή σε] χρῆσαι. Merc.

κατὰ τὴν. ροι..] Scribe, κατὰ τὴν παροιμίαν. ex Luciano ad verbum; ἑταιρ. διαλ. γ. ὅρα μὴ κατὰ τὴν παροιμίαν ἀπορρήξωμεν πάνυ τείνοντες τὸ καλώδιον. Merc.

ἔστιν δὲ ἡ σὴ ὀπώρα &c.] Elegantius foret & accommodatius, ἔστιν δὲ ἡ σὴ ὀπώρα ἡδίων μὲν τῆς ἀπὸ τῶν δένδρων, δικαία δ' ἂν εἴης &c. Pauw.

μετ' ὀλίγον ἔσται γεράνδριον] γεράνδρυον. Merc. Quo pertinet ἔσται? Non video

ceterarum amplexibus. Tu ergo fingentes amorem accipias meretricie; veros amatores amplectere amicius. crede mihi, ac tene modum: vide ne juxta proverbium diſtentum nimis funem rumpamus; neve tu imprudens prudentiam vertas in ſuperbiam. Noſtin quam repugnare amet ſuperbis amor? Alioquin & tu bella fructum vendis, fructuſque tuus dulcior iis qui e plantis. ſed ex ipſa re diſcis quam non deceat aſſervare fructus. Da tuis fructus tuos decerpendos in tempore; poſt paullo annoſa fies: & formæ amatores flore ætatis metiuntur ſuam cupidinem. Diſce & hinc; non enim verebor docere te argumentis variis. Similis eſt prato mulier: quod prato flores, hoc forma mulieri. quandiu coma prato florens, tandiu color integer flori-

video, & legendum ſuſpicor ἔσῃ. Pauw.

οὐδὲ τῶν καλῶν] οἱ δὲ τῶν. Merc.

ἔοικε λειμῶνι] Theophylactus Simocatus: πειθάρχει χρόνῳ γραΐδιον. οὐ γὰρ εὐπρεπεῖς οἱ λειμῶνες ἐν μετοπώρῳ τοῖς ἄνθεσι. Merc.

τῷ λειμῶνι ἐπακμάζει] Diſtinguendum Commatice poſt λειμῶνι: Sic oratio habet numeros ſuos: Quanquam κόμη certe non ſatis accommodum eſt ἁπλῶς: Nam coma etiam prato poſt veris lætitiam & in ipſa hyemis crepidine: Quare ita acceptis verbis falſa eſt ἔννοια. An forte nimis indige deſcriptus eſt locus, & ipſe Auctor reliquerat calamo ſuo, ἕως μὲν οὖν ἡ κόμη τῷ λειμῶνι ἐπακμάζει, ἐπακμάζει καὶ ἡ χροιὰ τῶν ἀνθέων? Hoc ſatis probabile profecto: Verbum, quod bis pingere debebant Notarii, non pinxerunt niſi

Digitized by Google

θέων· ἦρος δὲ παρακμάσαντος, πέπαυται μὲν τὰ ἄνθη· . . . του. . ὁ δὲ λειμὼν γεγήρακε. γυναικός τε αὖ πάλιν εἰ τὸ εἶδος παρέλθῃ, καὶ τὸ κάλλος παραδράμῃ, τίς ἐστι; καταλείπεται εὐφροσύνη· ἀνανθεῖ γὰρ καὶ ἀπηνθηκότι σώματι οὐ πέφυκε προσιζάνειν ὁ ἔρως. οὗ δὲ ἂν εὐανθές τε καὶ εὐῶδες ᾖ, ἐνταῦθα καὶ ἐνιζάνει καὶ μένει. ἀλλὰ τί μακρὸν ἀποτέταλκα λόγον, δελφῖνα διδάσκων νήχεσθαι; μεθαρμοσαμένη τοίνυν ὦ καλλίστη γυναικῶν τὴν ψυχὴν, καλλίονα τοῦ σώματος ἀπόφηναι, ἵν' ἐξῇ λέγειν· ὦ κάλλους φιλανθρώπου. τό δ' οὖν ῥόδον κἂν μή τις αὐτῷ χρήσηται, μαραίνεται. ἆρ' ἐπένευσας ὦ φιλτάτη; πάντως δή που τὸν σὸν εὐμετάβολόν τε καὶ εὐπαράκλητον ἐπίσταμαι τρόπον. ἥκω τοίνυν, καὶ προσάξω τὸν νέον πλουσίως ἐπικηρυκευόμενον δι' ἐμοῦ. τὸ γὰρ πρὸς ἑταί-

niſi ſemel : Ita peccatum millies. Pauw.

του... ὁ.. δὲ λείμων γεγήρακε] Locus mutilus, quem ſilentio prætervectus eſt Mercerus : An forte legendum, πέπαυται μὲν τὰ ἄνθη, τοῦτο δὲ ὁ λειμὼν γεγήρακε? Appoſitum eſt τοῦτο, quia taxat, & graminis non complectitur ſenectutem, quæ poſt flores ſeneſcentes nondum certe adeſt : Diximus paulo ante, & omnes id oculis noſtris videmus quotannis. τοῦτο pro κατὰ τοῦτο : Pueri ſciunt. Si propter vacuum paulo majus, ipſum κατὰ in quibuſdam Libris adfuiſſe ſuſpicari velis, per me licet, potes. Pauw.

τίς ἐστι; καταλείπεται εὐφροσύνη] Immo σωφροσύνη. ubi non rogatur anus, caſta eſt. niſi ſi legas, τίς ἔτι καταλείπεται εὐφροσύνη; quænam voluptas ſupereſt? Mer. Haud dubie ſcribendum eſt, τίς ἔτι καταλείπεται εὐφροσύνη; Alterum non eſt

Digitized by Google

floribus. At ubi ver abiit, pereunt flores, ſeneſcit pratum. Ita mulieri, ubi ſpecies prӕteriit, forma abiit, quӕnam voluptas ſupereſt amplius? Corpori enim nondum florido aut efflorido non condidicit adhӕrere amor. ſed ubi floret, & olet bene, accedit eo amor, ibi manet. Sed quid longum ſermonem texo, docturus natare delphinum? Muta ergo mentem pulcherrima mulierum, facitoque eam ipſo hoc corpore pulchriorem, ut liceat dicere, o formam humanitate eximiam! Viden roſam marcere, quantumvis non legatur? Annuiſtin ergo, amica? ſed omnino annuis; ita tuum ingenium novi, mutabile & facile flecti. Veniam ergo & adducam tibi juvenem me feciali ditiſſime caduceatum. Caduceus enim

 ami-

eſt unius aſſis, & dignum Morbonia. Pauw.

ἀνθεῖ γὰρ] Ex Platonis Sympoſio, ἀνθεῖ γὰρ καὶ ἀπηνθηκότι καὶ σώματι καὶ ψυχῇ καὶ ἄλλῳ ὁτῳοῦν οὐκ ἐνίζει ὁ ἔρως. οὗ δ' εὐανθής τε καὶ εὐώδης τόπος ᾖ, ἐνταῦθα καὶ ἵζει καὶ μένει. Merc.

εὐανθές τε καὶ εὐωδὲς ᾖ] Nonne εὐειδὲς potius hic? Pauw.

ἀποτέταλκα λόγον] Vitium manifeſtum: Nam ἀποτέταλκα ab ἀποτέλλω non convenit: Legendum ἀποτέτακα λόγον, ab ἀποτείνω. Pauw.

δελφῖνα &c.] In paroemiis Grӕcorum. δελφῖνα νήχεσθαι διδάσκεις. ἐπὶ τῶν ἐν ἐκείνοις τινὰ παιδοτριβούντων, ἐν οἷς ἤσκηνται. Merc.

πλυσίως ἐπικηρυκευόμενον δι' ἐμοῦ] *Ditiſſime caduceatum opera mea:* Munera intelligit, quӕ bellatulӕ offerret, ut certius eſſet fœdus & pangeretur facilius: Hӕc autem requiri vel inprimis, non ita noverat juvenis,

Digitized by Google

ἑταίρας κηρύκιον, ἐκ τοῦ Βαβυλωνίου χρυσοῦ χαρακτηρίζεσθαι πέφυκεν. ἀλλὰ τῶν προτέρων τε συγγνώμην καὶ τῶνδε χάριν ἔχουσα, εὐμενὴς τό γε λοιπὸν εἴης τῷ σῷ Χαριδήμῳ.

ΗΡΑΣΘΗ ΤΙΣ ΚΟΡΗΣ, ΗΝ ἐπιπροσευχόμενος εἶδε καὶ ταύτῃ προπεπονθὼς ἐπιστέλλει.

ΕΥΞΙΘΕΟΣ ΠΥΘΙΑΔΙ.

ΕΝ τοῖς ἱεροῖς, ἔνθα τῶν παθῶν ἀπαλλαγὴν αἰτούμεθα τοὺς θεοὺς, δεινοτάτοις περιπέπτωκα πόνοις. ἔτι γὰρ ὕψου προσανατείνων τὼ χεῖρε, καὶ τὴν ἱκετείαν καθ' ἐμαυτὸν καλῶν, οὐκ οἶδ' ὅπως ἐξαίφνης ὑπὸ τοῦ ἔρωτος ἐῤῥαπίσθην. καὶ μετεστράφην πρὸς σὲ, καὶ ἅμα τῇ θέᾳ τῷ σῷ τελοξευμαι κάλλει. ὡς γὰρ εἶδον, οὐχ οἷός τε ἦν τοὺς ὀφθαλμοὺς ἄλλοσε μεταφέρειν. σὺ δέ μοι θεωροῦντά σε κατιδοῦσα, τοῦτο δὴ τὸ σύνηθες ὑμῖν ταῖς ἐλευθέραις, ἠρέμα παρεκαλύψω· μεγακλίνασα γ' οὖν τὴν δέριν ἐπὶ θάτερα,

venis, ut provectior & exercitatior ille: Quare δι' ἐμοῦ additum eſt ſignate, *meo conſilio*, *me auctore*, qui ſcio, quid faciendum ſit in iſta amoris redintegratione.

Pauw.

κηρύκιον] κηρύκειον. Merc.

ἐκ τοῦ Βαβυλωνίου χρυσοῦ] De eo alias: Gravius & pretioſius hic intelligi certum eſt. Pauw.

ἀλλὰ

amicarum cenſeri debet auro Babylonico. ſed tu ignoſcens antefactis, & præſentia boni æſtimans, propitia deinceps ſies tuo Charidemo.

AMAVIT PUELLAM VISAM dum preces concipit; nunc amore æger ad eam ſcribit. II.

EUXITHEUS PYTHIADI.

ROGAMUS in ſacris deos malorum levamina: at ego ibi in graviſſimos labores incidi. dum enim levatis ſurſum manibus preces tacitus concipio, ſenſi me ſubito neſcio quomodo percuſſum a Cupidine. Tum converſus ad te, ſimul vidi, ſimul me forma ſauciavit tua, nam ex quo vidi, vertere oculos alio non fuit. At tu ſpectantem me ubi advertiſti, quod vobis liberis ſolitum, ſenſim texiſti te: converſaque alterorſus cervice prætendiſti vul-

ἀλλὰ τῶν προτέρων] Ad verbum e Phædro Platonis. ἀλλὰ τῶν προτέρων τε συγγνώμην καὶ τῶνδε χάριν ἔχων, εὐμενὴς καὶ ἵλεως, &c. MERC.

καθ' ἐμαυτὸν καλῶν] Lege λαλῶν. ſimilis error ſupra, ἐκκαλῶν, pro ἐκλαλῶν. MERC.

τελόξευμαι] τετόξευμαι. MERC.

σὺ δέ μοι θεωροῦντα] με θεωροῦντα. MERC.

τὴν δέριν] τὴν δέρην. MERC. Non obloquor: δέ-

ρα, προβέβληκα τοῦ προσώπου τὴν χεῖρα παραφαίνουσα τῆς παρειᾶς ὀλίγον. δοῦλόν με θέλοις ἔχειν; ὡς ἐθελόδουλον ἔχε· φίλος γὰρ πυθιάδιος τίς, εἰ μή γε Ζεὺς ταῦρος, ἢ χρυσὸς, ἢ κύκνος γινόμενος διὰ σέ; ἀλλ' εἴθε μετὰ τῆς εὐπρεπείας, ἐπαινέσομαί σε τῆς περὶ ἐμὲ προθυμίας. καὶ μὴ τρόπος ἀπειθὴς ἀναισοβήσῃ, ὃν εὖ μάλα τεθήρακεν ἡ μορφή. ταύτην οὖν τὴν προσευχὴν ὦ θεοὶ, εἰ δοκεῖ, διανύσω· ὄμνυμι δέ σοι, φιλτάτη, τίνα μέν τοι θεῶν, εἰ βούλει, μᾶλλον ἐπηυξάμην ἀρτίως θεούς· ὡς ἄχρις ἂν ἐμοῦ δεσπόζειν ἐθέλοις, βουληθείης δὲ μέχρι παντὸς, ἐρωτικός σοι διατελέσω θεράπων.

ΓΑΜΕ-

δέριν tamen bonum quoque eſt: Heſychius loco ſuo, Δέρις, τράχηλος: Alibi plura. Pauw.

προβέβληκα] προβεβλήκας. Merc.

θέλοις ἔχειν] θέλεις. Merc.

φίλος γὰρ πυθιάδιος τίς] Πυθιάδος. Merc. Acumen hic in δοῦλος & φίλος: omnes, qui Pythiadem amabant, ejus erant ſervi præter unum Jovem Supremum, qui amans videri poterat ejus amicus: Hoc grandius & faſtuoſius. Pauw.

τίνα μέν τοι θεῶν, εἰ βούλει] Formula juramenti. Plato in Phædro. ὄμνυμι γάρ σοι τίνα μέν τοι θεῶν, εἰ βούλει τὴν πλάτανον ταύτην, ἦ μὴν ἐάν μοι μὴ εἴπῃς τὸν λόγον ἐναντίον αὐτῆς ταύτης, μηδέποτέ σοι ἕτερον λόγον μηδένα μηδενός μήτ' ἐξαγγελεῖν. Merc. εἰ βούλει, ſi vis: quod ad ὄμνυμι referendum principaliter, non ad τίνα μέν τοι θεῶν: Nam ſic ſcribendum fuiſſet ὃν βούλει: Hoc certum & perſpicuum. Interpres vertit, ac ſi revera ὃν βούλει legeretur: Minus accurate, ut vides nunc: Quanquam id ſane efficacius eſſet & decentius, quia ſic arctius eſt religionis vinculum, & ipſa verba ita comparata ſunt, ut εἰ βούλει potius cum immediate præ-

Digitized by Google

tui manum, revelato ſolum genæ pauxillulo. Vis me ſervam habere? habe volentem. quis enim amicus Pythiadi, niſi Jupiter propter te factus taurus, aut aurum, aut cygnus? Sed utinam detur mihi ſicut formam, ita laudare tuam adverſus me benevolentiam: nec ſeveri mores avertant, quem tam bene illexit hæc forma. Hujus ego voti, ſi vobis ita videtur, o dii, damnabor: tibi vero, chariſſima, jurabo quem tu velis deorum, aut precabor potius perficientes deos, quandiu mihi imperare dignaberis, velis autem ſemper, tamdiu me ſervitutem tibi ſerviturum amatoriam.

præcedentibus; quam cum paulo remotioribus cohæreret: An igitur vulgatam ita interpolabimus? Non repugno. Pauw.

μᾶλλον ἐπηυξάμην] ἐπευξαίμην. Merc. Recte Mercerus ἐπευξαίμην: Illud μᾶλλον ita nude poſt præcedentia, vix ablandiri poteſt mihi: Legendum puto, ἢ μᾶλλον ἐπευξαίμην ἀρτίως θεοῖς, ὡς &c: ut vocula duritiem tollat, quæ hactenus adfuit: Niſi forte aliud deliteſcat, quod nunc mihi in mentem venit: εἰ βούλει minus accommodum eſt, ut modo vidimus, & ὄν- βούλει ſententiæ ductui melius conveniret: quod cum haberi non poſſit, niſi mutando, & nihilo minus deſideretur alterum ἢ, quid videtur? nonne opportunius & acutius legeretur, ὄμνυμι δέ σοι, Φιλτάτη, τίνα μέν τοι θεῶν, ἢ εἰ βούλει, μᾶλλον ἐπευξαίμην &c? Ita ſane exputo: Aut juraret, aut votum faceret: ad utrumque paratus, lepidulæ electionem tribuit: Hoc nativum & bonum: Ut autem poſt βούλει facile excidere potuit ἢ, ita non minus facile ante εἰ. Pro θεούς ſcripſi

Digitized by Google

ΓΑΜΕΤΗ ΡΗΤΟΡΟΣ ΑΜΙΞΙΑΣ αἰτιᾶται τὸν ἄνδρα.

ΓΛΥΚΕΡΑ ΦΙΛΙΝΝΗι.

ΟΥΚ εὐτυχῶς Φιλίννα Στρεψιάδῃ τῷ σοφῷ ῥήτορι συνεζύγην· οὗτος γὰρ ἑκάστοτε παρὰ τὸν καιρὸν τῆς εὐνῆς, πόῤῥω τῶν νυκτῶν πλάττεται περὶ πραγμάτων σκοπεῖσθαι, καὶ ἃς ἐδιδάχθη νίκας, τηνικαῦτα προφασίζεται μελετᾷν· σχηματιζόμενος δὲ ὑπόκρισιν, ἠρέμα τὼ χεῖλε κινεῖ, καὶ ἄττα δήπου πρὸς ἑαυτὸν ψιθυρίζει· τίς οὖν οὗτος ἔγημε κόρην καὶ λίαν ἀκμάζουσαν, μηδὲν δεόμενος γυναικός; ἢ ἵνα μοι τῶν πραγμάτων μὴ μεταδοίη· καὶ νύκτωρ αὐτῷ συνεπιζητήσω τοὺς νόμους; ἀλλ' εἴγε δοκῶν γυμνασήριον τὴν ἡμῶν ποιεῖται παςάδα, ἐγὼ καὶ νεόνυμφος οὖσα ἀποκοιτήσω λοιπὸν καὶ καθευδήσω χωρίς· κᾂν ἐπιμείνῃ, πρὸς μὲν ἀλλότρια πράγματα κεχηνὼς, μόνης δὲ τῆς κοινῆς ὑποθέσεως ἀμελῶν, ἕτερος ῥήτωρ τῆς ἐμῆς ἐπιμελήσεται δίκης. ἆρα καὶ ἄδηλον ὃ βούλομαι λέγειν; πάντως

θεοῖς, ut normæ Syntacticæ ſatisfiat: Pueri ſciunt. Pauw.

συνεξύγην] συνεζύγην. Merc.

νίκας] Scribe, δίκας, cauſſas, lites. Idem verbum mox corruptum, δοκῶν γυμνασήριον, pro δίκων. Etiam legendum hic τί. οὖν οὗτος ἔγημε. Merc. Recte Mercerus δίκας: *qua ſibi expoſita ſunt cauſæ*: Cliens dr-

UXOR CAUSSIDICI VIRUM arguit neglectæ rei uxoriæ. III.

GLYCERA PHILINNÆ.

MALIS me auſpiciis, Philinna, Streψiadi jugaverunt cauſſidico bono: nam is quotidie, quando lecto danda opera, producit noctes; inſtruendas ſibi lites fingens, quasque didicit cauſſas, tum meditandas ſibi cauſſatur, & firmandæ fallaciæ, tacitus movet labra, ſuſurratque ſolus quædam ad ſeipſum. Quid ergo is uxoris non indigus virginem ætate florentem duxit domum? an ut mecum lites communicet? an ut pernox cum eo leges evolvam? quin ſi ille thalamum noſtrum facit litium gymnaſium, ego deinceps nova nupta deſerto communi lecto ſeorſim pernoctabo: tum ſi pergat alienis negotiis inhiare, ſolum communis noſtræ rei negligens, erit alius mihi orator, qui rem meam agat. Num jam noſti

διδάσκει patronum τὸν δίκην, quando rem & facta ſingula ei exponit. PAUW.

πραγμάτων μὴ μεταδοίη] Dele μὴ. MERC. Hoc durius paulo: An forte ſcribendum, ἵνα μοι τῶν πραγμάτων δὴ μεταδοίη? *ut mecum lites ſcilicet communicet.* PAUW.

μάτης δὲ τῆς κοινῆς] An ſatis Emphaticum eſt κοινῆς? Dubito: Nonne ſcri-

τως δήπου· ἐπεὶ ταῦτα γράφω συντόμως, ἐκ τούτων συνιέναι καὶ τὰ λείποντα δυναμένη. ταῦτά μοι νόει καλῶς, ὦ γύναιον, δηλαδὴ συμπαθὲς γυναικὶ, κἂν αἰδουμένη τὴν χρείαν οὐ μάλα σαφῶς ἐπιστέλλω· καὶ πειρῶ τὸ λοιποῦν εἰς δύναμιν θεραπεύειν. σὲ γὰρ τὴν καλὴν προμνήστριαν χρὴ καὶ ἄλλως αὐτὴν ἐμὴν ἀνεψιὰν οὖσαν, μὴ μόνον τὴν ἀρχὴν ἐσπουδακέναι τῷ γάμῳ· ἀλλὰ καὶ νῦν αὐτὸν σαλεύοντα διορθοῦσθαι. ἐγὼ γὰρ τὸν λύκον τῶν ὤτων ἔχω· ὃν οὔτε κατέχειν ἐπὶ πολὺ δυνατὸν, οὔτε μὴν ἀκίνδυνον ἀφεῖναι, μή με δικορράφος ὢν, ἀναίτιον αἰτιάσηται.

Ο ΤΗι ΔΟΥΛΗι ΠΡΟΣΚΑΡτερῶν ἀσχολουμένη.

ΕΡΜΟΤΙΜΟΣ ΑΡΙΣΤΑΡΧΩι.

ΧΘΕΣ ἐν τῷ στενωπῷ τὸ σύνηθες ὑπεσύριττον τῇ Δωρίδι· ἡ δὲ ὑπερκύψασα μόλις, ὡς λαμπρὸν ἀνέτειλεν ἄστρον· καὶ ἠρέμα φθεγγομένη φησίν· ᾐσθόμην τοῦ συνθήματος ὦ φιλότης· ἀλλὰ πρὸς τὴν κάθοδον ἀμηχανῶ· οὑμὸς παρέστη δεσπό-

ſcribendum, μόνης δὲ τῆς κοίτης ὑποθέσεως ἀμελῶν? πράγματα & ὑποθέσεως hic etiam accipienda ſenſu Juridico. PAUW.

τὰ λείποντα δυναμένη] δυναμένη. MERC.

τὸ λοιποῦν] Scribe, τὸ λυποῦν. ſupra viceſima ſecunda primi, καὶ τὸ λο-

Digitized by Google

noſti quid velim? noſti omnino; ſcripſi enim compendio; quippe doctæ etiam cetera ex his intelligere. Vide ergo diligenter quid facias, mulier quippe, & mulieri condolere digna, quamvis pudore deterrita non ſcripſi diſertim; accura quantum potes ut adferas medicinam: Jus enim te bonam conciliatricem, & alioqui cognatam meam, ſicut ab initio ſtuduiſti jungendis nuptiis, ita nunc eas labantes firmare. Nam ego lupum auribus teneo; quem nec fas diu tenere, nec tutum amittere, ne me vitilitigator criminetur etiam inſontem.

EXPECTANS FAMULAM occupatam. IIII.

HERMOTIMUS ARISTARCHO.

HERI, ſicuti mihi mos, in angiportu fiſtula vocabam Doridem: illa tandem emergens veluti lucida ſtella cœpit illucere; ſummiſſaque voce, ſenſi, inquit, cor meum, compectum ſignum: ſed qui deſcendam neſcio:

λυποῦν εἴπερ τί ἐϛιν θεραπεῦσαι. & XVI. τὸ λυποῦν ἐκλαλῶν. MERC.

μή με δικόῤῥαφος &c.] Scribe καὶ ἀναίτιον: parodia ex Homeri Iliad. λ. Δεινὸς ἀνὴρ τάχα κεν καὶ ἀναίτιον αἰτιόῳτο. M. καὶ non indigemus & tuto abeſſe poteſt. PAUW.

οὐ

της· οὐ καταβέβηκεν οὗτος, ἵνα σε τυχὸν γλυκύτατε περιτύχω. μεῖνον· ἄμεινον καταβήσομαι θᾶττον, καὶ τῆς βραχείας μελήσεως ἕνεκα, μειζόνως σε θεραπεύσω· καρτέρει πρὸς θεῶν, μὴ λίαν ἀθυμῶν τὴν παροῦσαν ἀπείπῃς ἑσπέραν· μηδὲ λύπει τὸν ἐνοικοῦντά μοι πόθον, ἵνα μὴ καὶ πυρωδεστέραν ὑφάψῃς τὴν φλόγα. τούτοις παραθαῤῥύνουσα, τοιαῦτα ψυχαγωγοῦσα, καὶ ὥσπερ βέλη τοὺς λόγους ἀφεῖσα, πέπεικεν, εἰ δέοι καὶ μέχρι μεσῶν ἀναμεῖναι νυκτῶν. ὅμως ὑδροφορῆσαι πιθανῶς προφασισαμένου, κατέβη ταχὺ ἐπ' αὐτὸν· ἐπιλαβοῦ τῶν ὤτων κομίζουσα τὴν κάλπιν· καὶ μοι

οὐ καλαβέβηκεν &c.] Legerim, οὐ καλαβεβήκειν οὕτως, ἵνα σε τυχὸν, &c. non ſic deſcendiſſem, ut te quaſi per tranſennam viderem. quæ ſequuntur, aliquid ſimile eam voluiſſe arguunt. MERC. Non placet Merceri commentum: Nam Græca præſtare non poſſunt ſententiam, quam inde educit: Hoc certius certo. Quid igitur? οὐ κατεβέβηκεν αὐτος aptum eſt, recteque poſt οὐμὸς παρέστη δεσπότης ſequitur: *Adeſt mihi herus: nondum deſcendit ille*, ut ipſa ſcilicet deſcendere poſſim: Hactenus nulla difficultas: Sed quid ſequens, ἵνα σε τυχὸν γλυκύτατε περιτύχω? An convenit τυχὸν? an περιτύχω conſtruitur cum caſu quarto? Abſit, abſit, ut vel hoc vel illud probem: Aliud requirit ſententia, nihilque abſonum magis & effætum, quam illud τυχὸν: Aliter loquuntur Græci, & Solæcum σε περιτύχω averſantur plane: Legendum ſuſpicor, οὐ καταβέβηκεν οὗτος, ἵνα σε τυτθὸν, γλυκύτατε, περιπτύξω, *ut te paululum, dulciſſime, amplectar*: Non diu famula poterat incumbere operi, ſed id peragendum erat miſeræ furtim & cito: Ideo τυτθὸν dixit, quo nihil convenientius: In fine

Digitized by Google

cio: adeſt dominus meus, neque ita deſcendere velim, ut te, dulciſſime, liceat videre tantum, quaſi fortuitu obvium; mane; mox deſcendam commodius, & brevem moram penſabo majori ſolamine. Suſtine per deos, nec deficiens animo deſperes de hac veſpera: ne inſidentem pectori meo cupidinem offendas, neve mihi ardentiorem accendas lampadem. His verbis animum mihi addens, & ſolamen admovens ſermoneſque tanquam ſagittas emittens, perſuaſit, ſi neceſſe foret, manere uſque ad noctem mediam. Tandem aquam ferre ſimulans deſcendit cito, ſitulam auribus ipſis apprehenſam ferens, mihique hoc ornatu

fine Epiſtolæ habemus ὀξύῤῥοπον ἐξουσίαν: Id plane conſpirat cum τυτθὸν hoc: Pueri vident. Elegans autem περιπτύξω, & plane appoſitum: Si tamen velis σαὶ περιτύχω, ita legas, per me licet: Ego alterum vicinum ſequar. Pauw.

ἄμεινον καταβήσομαι θᾶττον] Illud ἄμεινον Mercerum decepit, & ineptias, quas præcedentibus affixit, ſi non unice, ſaltem præcipue, ei ſuggeſſit: Nollem factum, ubi alia obſtant non ambigue. Sed & ἄμεινον καταβήσομαι minus concinne dicitur, & ſi ab ipſo Auctore ſit, per ſe ſubſiſtit, neque antecedentibus legem dicit: Scis, quid ſuſpicor, & ſuſpicor ex animi ſententia? Legendum Emphatice & convenienter admodum, μεῖνον, μεῖνον· καταβήσομαι θᾶττον, καὶ τῆς βραχείας &c. Sic ſingula ſibi conſtant, & verba nitent. Pauw.

μελλήσεως ἕνεκα] μελλήσεως. Merc.

προφασισαμένω] προφασισαμένη. Merc.

ἐπ' αὐτὸν ἐπιλαβοῦ] Et

Digitized by Google

μοι καὶ οὕτως ἀνεφάνη καλὴ, ὥσπερ εἰ χρυσοῦ τινα περιέκειτο κόσμον· ἡ δὲ κόμη, βαβαὶ, τῆς ἀγλαΐας, ὥς τε τανόθριξ ἡ παῖς· τῶν μὲν οὖν ὀφρύων ἐμμέτρως ἀνέσαλται, τοῦ δὲ αὐχένος ἐπιχαρίτως καθήπλωται καὶ τοῖν ὤτοιν· αἱ δὲ παρειαὶ τὸν ἀπὸ τῶν ὀμμάτων ἵμερον ὑποδέχονται· ὃν φιλῆσαι μὲν ἥδιστον· ἀπαγγεῖλαι δὲ οὐ ῥᾴδιον. ἔφη δ' οὖν· ἕως ἀλλήλους ἔχομεν, μὴ παραναλώσωμεν, ἣν δίδωσιν ἡμῖν ὁ καιρὸς, ὀξύῤῥοπον ἐξουσίαν. ἄσμενοι τοίνυν περιπλακέντες ἀλλήλοις, ἐρασμιώτερον τὰ ἐπὶ τούτοις ἔδρωμεν· ἡδίων γὰρ καὶ σφόδρα ποθεινὸς, μετὰ δή τινα συμβᾶσαν δυσκολίαν τοῖς ἐρῶσιν ὁ γάμος.

ΠΑΡ-

Et hoc corruptum. crediderim legendum, ἐπ' αὐτῶν ἐπιλαβοῦσα τῶν ὤτων κομίζουσα τὴν κάλπην. Merc. Locus miſere corruptus: Quæ Mercerus adfert ad eum ſanandum, inepta ſunt & prava: Neque melius aut felicius illud Rutgerſii Lib. 2. Cap. 4. Var. Lect. κατέβη ταχὺ ἐπ' αὐτὸν, ἐπὶ λαβοῦ τῶν ὤτων κομίζουσα τὴν κάλπην: Id vident omnes, qui in his aliquid ſapiunt, & demonſtrare non neceſſe: Dicam paucis, quod verum eſt, & ipſe Auctor, niſi fallat me augurium meum, reliquit calamo ſuo: Scribendum, ὅπως ὑδροφορῆσαι πιθανῶς προφασισαμένη, κατέβη ταχὺ ἐπ' αὐλὴν, ἐπὶ λαιοῦ τῶν ὤμων κομίζουσα τὴν κάλπην. Sic nihil venuſtius, & pro pictura ſunt verba: Hydriam in humero lævo poſitam tenebat manu dextra eo modo, quo

vidi-

tu tam pulcra viſa eſt quam ſi monile ex auro circunjecta geſtaret. At coma, babæ, quam decora, quam promiſſa; modice quidem a ſuperciliis retracta, venuſte autem cervicem juxta & aures implicata. Tum genæ gratiam ex oculis accipiunt, quam ſuaviari ſuaviſſimum, enuntiare arduum. Sed illa; dum nobis, inquit, viciſſim frui datur, ne amittamus quam occaſio offert facultatem perituram cito. nos igitur lubentes amplexi, jucundius cetera perfecimus; dulciores enim & ſuaviores longe poſt moleſtas turbas amantium nuptiæ.

O *VIR-*

vidimus ſæpe. ἐπ' αὐλὴν, *in aream*, ubi ſcilicet erat puteus vel canalis, ex quo aqua petenda: Sentisne? Locus ſub dio dicitur αὐλὴ, ibique aqua forte in uſum totius angiportus, ſi privatam credere nolis. Pauw.

ὥς τε τωνόθρηξ] Malo ὥς τετανόθριξ. ex Platone, initio Euthyphronis, οἷον τετανόθριχα καὶ οὐ πάνυ εὐγένειον. Merc. Non malle, ſed ſcribere debemus, ὥς τετανόθριξ: Nam vulgatum iſta formai non eſt Græcum. Pauw.

ἵμερον ὑποδέχονται] Minus convenit ὑποδέχονται: Maluerim ὑπεδέχοντο. Pauw.

ὃν φιλῆσαι &c.] Ex Philoſtrato ῥοδογύνῃ. ςόμα δὲ ἁπαλὸν καὶ ἀνάμεςον ὀπώρας ἐρωτικῆς, φιλῆσαι μὲν ἥδιςον, ἀπαγγεῖλαι δὲ οὐ ῥᾴδιον. Merc. ὃν φιλῆσαι, ſcilicet ἵμερον: quod floridius certe. Pauw.

προσ-

ΠΑΡΘΕΝΟΣ ΕΡΩΣΑ κιθαρῳδοῦ.

ΠΑΡΘΕΝΙΣ ΑΡΠΕΔΟΝΗι.

ΕΥΓΕ τῆς φωνῆς, εὖγε τῆς λύρας· ὡς ἄμφω μȣσικώτατα συνηχεῖ· καὶ πρόσχορδος ἡ γλῶτλα τοῖς κρȣ́μασι, μȣσῶν τε καὶ χαρίτων ἡ κρᾶσις. μάλα τȣ̃το ἀληθές· πλῆρες δὲ μουσικῆς ἐννοίας τὸ βλέμμα καὶ διασκέψεως τῶν μελῶν· τὸ δὲ πρόσωπον τȣ̃ νέου χαριέντως ἀτενίζοντος εἰς ἐμὲ, ὑπὲρ τὰ μέλη καταθέλγει μου τὴν ψυχήν. εἰ μὴ τοιοῦτος ἦν Αχιλλεὺς, ὃν ἔμαθον ἐκ τῶν οἰκοπινάκων, οὐκ ἦν ἄρα ὄντως καλός· εἰ μὴ τοιαῦτα κεκιθάρικεν, οὐκ ἦν μουσικὸς τȣ̃ Χείρωνος ζηλωτής· εἴθε ποθήσειεν ἐμὲ, καὶ ἀντιφιλοῦντα θεάσομαι. τολμηρὸν ἔφην· τίς γὰρ ἂν τȣ̃το δόξειε καλὴ, εἰ μὴ φιλανθρώποις αὐτὴν ὄμμασιν ἴδοι; ὡς ἡδὺ τὸ γειτόνημα νὴ τὰς Μούσας· ἀλλὰ πικρὰς ὀδύνας μεταξύ πως ᾐσθόμην· πυκνὰ παλλομένης ἐφάπτομαι τῆς καρδίας, καὶ δεινῶς ἐκπηδᾷν καὶ φθέγγεσθαί μοι δοκᾷν εἴσω.

τότε

πρόσχορδος ἡ γλῶτλα τοῖς κρούμασι] πρόσχορδος ἡ γλῶτλα ſuffeciſſet, & fuiſſet etiam emaculatius: Periti vident: πρόσχορδον aliquando dicitur γενικῶς de eo, quod conſonum eſt quovis modo & quavis ratione: Ideo κρούμασι addidit Auctor. Pauw.

τὸ δὲ πρόσωπον] τό τε πρόσωπον. Merc.

θεάσομαι] Mallem

poſt

VIRGO CITHAROEDUM amans. V.

PARTHENIS HARPEDONÆ.

EUGE vocem! euge lyram! ut concorditer inter ſe conſonant, lingua apta fidium pulſibus, Muſarumque & Gratiarum ſuave temperamentum. Et hoc veriſſimum quidem: ſed facies & attentionem ad lyræ concordiam, & cantionis meditationem præferens; ſed vultus adoleſcentis gratioſe in me defixus magis mentem meam delicit ipſa melorum concordia. non erat vere pulcer Achilles, quem ex domeſticis tabulis didici, ſi alius erat; non erat muſicæ peritus æmulus Chironis, ſi aliter pulſabat fides. Utinam amare me dignetur, videamque facientem mutuum. Verbum audax dixi: quis enim huic formoſa, niſi ſi benignis eam oculis viderit? quam ſuavis mihi per Muſas hæc vicinitas! Sed dum hæc ſcribo, ſentio mihi ſuboriri acerbos dolores. Suſſilire mihi crebro cor ſentio, videturque exſilire extra

poſt ποθήσειεν, θεάσωμαι. PAUW.

δοκᾶν εἶς] Quid reſcribendum ſit non video. Sententiæ conveniret δοκούτης. Supra legendum τίς γὰρ ἂν τούτῳ δόξει καλή. MERC. Mercerus huic loco corrigendo etiam fuit impar: Nam quod affert,

Digitized by Google

τότε μὲν οὖν εἰς τὰ γόνατα ἡ κεφαλὴ βρίθει· τότε δὲ εἰς ὦμον ἐγκλίνει· θεωροῦσα δὲ τὸν καλὸν, αἰδοῦμαι, φοβοῦμαι, ὑφ' ἡδονῆς πνευσιῶ· ὢ γλυκύτατον πῦρ· τί ποτε ἄρα μοι πεφύτηκεν ἔνδον; ὡς ἐγὼ θαμὰ ἀνιῶμαι, καὶ οὐκ οἶδα ἐφ' ᾧ τοῦτό γε πάσχω. ἐκβόσκεται γάρ μέ τις ἀνερμήνευτος ὀδύνη, καὶ δακρύων ἀνεπίσχετοι πηγαὶ καταῤῥέουσι τῶν παρειῶν. ποικίλα τῆς διανοίας ὑπεκπηδᾷ μοι κινήματα· καθάπερ αἴγλη τις ἡλίου πάλλεται συχνὰ περὶ τοῖχον ἐξ ὕδατος ἀνταυγοῦσα κατὰ σκαφίδος ἢ λέβητος κεχυμένου, καὶ ἀστάτῳ φορᾷ τὴν εὐκίνητον συστροφὴν ἀπεικονίζεται τῶν ὑδάτων· ἢ τοῦτο μᾶλλον, ὅπερ φασὶν, ἔρως, ἔρωτος ὁ πυρσὸς, καὶ μέχρι τοῦ ἥπατος

affert, nemo paulo oculatior probabit unquam calculo ſuo. Locus eſt difficilior, quem ita perbene legere potes, niſi me egregie fallam, *καὶ δεινῶς ἐκπηδᾷν καὶ τέγγεσθαί μοι δοκεῖ ἀνίᾳ*: vel etiam *καὶ δεινῶς ἐκπηδᾷν καὶ τέγγεσθαί μοι δοκῶ ἀνίᾳ*: Prius de corde, poſterius de ipſa puella dicitur: Utrumque perſpicuum eſt & facile. *τέγγεσθαι*, emolliri, liqueſcere: Notiſſimum eſt ex Platone illud, *μὴ τέγγεσθαι ὑπὸ κακοδοξίας καὶ τῶν ὑπ' αὐτῆς γινομένων*: Verbum elegans eo ſenſu. Scriptum erat *δοκ ἀνίᾳ* cum virgula: Id Amanuenſium incuria in *δοκᾷν εἶ* tranſivit facile. Pauw.

εἰς τὰ γόνατα] Theocritus,

> *Ψυχροῖς ἐν γονάτεσσι κάρη μίμνοντι βαλοῖσαι.*

Merc.

τί ποτε ἄρα μοι &c.] *Quid vero mihi genuit intus?* Pauw.

καθάπερ αἴγλη] Virgilius Æn. v. 11.

> - - *magno curarum fluctuat æſtu,*
> *Atque animum nunc huc*

Digitized by Google

velle & loqui. Caput modo recumbo genibus, modo humeris inclino: ſed ubi formoſum meum video, pudore ſuffundor, quatior timore, ſuſpiro gaudio. o flammam ſuaviſſimam! quid ego in pectore intus gero? quantus derepente cruciatus? nec qui id fiat ſcio. Enim depaſcitur me dolor infandus, genaſque rigant perennes fontes lacrymarum: varii ex mea mente curarum fluctus exæſtuant, ſicuti radius ſolis denſis ictibus parietem quatit, reflexus ex aqua aëno aut caldario fuſa, & inſtabili motu fluctuantem undarum repræſentat vertiginem. An potius Amor, vel Amoris lampada quam ajunt deſcendit intimum in meum jecur? Et

huc celerem, nunc dividit illuc,
In parteſque rapit varias, perque omnia verſat;
Sicut aquæ tremulum labris ubi lumen aënis
Sole repercuſſum, aut radiantis imagine lunæ,
Omnia pervolitat late loca, jamque ſub auras
Erigitur, ſummique ferit laquearia tecti.

quem imitati deinde paſſim Latini & Itali poëtæ. Egregie Arioſt. Canto VIII. MERC.

κεχυμένου] Hoc mihi ſuſpectum eſt, quia nihil habet, quod motum ſubindicat aquæ, niſi ad ipſam χύσιν adhæreas, qua aqua movetur primum: Et hoc indigum certe & minus conveniens Auctoris propoſito, qui motum magis continuum videtur adumbraſſe, & magis etiam quietum. Quid ſi legamus, ἐξ ὕδατος ἀνταυγοῦσα κατὰ σκαφίδος ἢ λέβητος σεσωρευμένου? Certe motum ſic habebimus, qualem ſententia impenſius diligat: Vide igitur, & vel hoc ſume, vel κεχυμένου ita accipe, ut dixi. PAUW.

ἔρως, ἔρωτος] Lege,

ἔρως

Digitized by Google

τος διελήλυθεν εἰσρυείς· καὶ τί δὴ καταλιπὼν ἐκεῖνος ὁ δᾳδοῦχος θεὸς τὰς ἐπιτηδείας αὐτῷ καὶ συνήθεις, ἀμύητον βιάζεται κόρην, καὶ πολεμεῖται δισκάριον ἄωρον Ἀφροδίτῃ, ἔτι θαλαμευόμενον, ἔτι φρουρουμένην, καὶ μόλις ὑπὸ φύλαξιν ἐσθ' ὅπῃ προκύπτουσαν τῆς οἰκίας. εὐδαίμων παρθένος ἥ τις ἄνευ φροντίδων ἐρωτικῶν ζῇ, μόνης ἐπιμένης τῆς ταλασίας. αἰσχύνομαι τὸ πάθος· ἐγκαλύπτομαι τὴν νόσον· δέδοικα σύμβουλον προσλαβέσθαι· ταῖς γὰρ ἐμαῖς θεραπαινίσιν οὐ μάλα θαῤῥῶν. ὢ τῆς ἀπορίας, δι' ἣν περιπατῶ τρίβουσα τὰς χεῖρας, ὅτε καὶ τὸ πάθος ἐπείγει· καὶ οὔτε θεραπείαν, οὔτε λήθην αὐτοῦ βραχεῖαν ἔνεστί μοι λαμβάνειν. καταντικρὺς μὲν γὰρ ὁ νέος· ὁ γλυκὺς πολέμιος ἥδιστα μελῳδεῖ· ἐγὼ δὲ οὐδὲ βουλὴν πρὸς τὸ πρακτέον οἷά τέ εἰμι παντελῶς ἐξευρεῖν. πῶς γὰρ ἡ δειλαία περὶ πράγματος σκοπουμένη, οὗ καὶ τὴν φύσιν ἠγνόηκα, καὶ

τοὺς

ἔρως ἢ ἔρωτος. Merc. Locus male habitus: Merceri ἔρως ἢ ἔρωτος non probo: Nam miſere flacceſcit ἢ: Rectius legi poſſet, ἢ τοῦτο μᾶλλον, ὅπερ φασὶν, ἔρως ἔρωτός τε πυρσὸς, καὶ μέχρι &c. Sed aliud latet, & duas lectiones diverſas hic perperam confuſas arbitror plane: In Libris quibusdam ἔρως, in aliis ἔρωτος ὁ πυρσὸς: Iſta διττογραφία ad marginem obſervata, & inde ἔρως ἔρωτος ὁ πυρσὸς male junctum: Nihil probabilius. Pauw.

πολεμεῖται δισκάριον &c.] Scribe, πολεμεῖ παιδισκάριον, niſi ſi καταπολεμεῖ, quia jungit quarto caſui. Sed multa hic diverſa ab uſu communi. παιδισκάριον habes etiam infra Ep. VII. ἀμύητον Ἀφροδίτης dicit, ut

Digitized by Google

quid ille tædifer deus relictis obnoxiis atque adſuetis flammæ ſuæ, virginem imperitam aggreditur, pugnatque intempeſtivæ Veneri juvenculæ, adhuc thalamo clauſæ, adhuc cuſtodia ſeptæ, & cui vix per cuſtodes licet extra domum paullum modo proſpicere? Felix puella, quæ libera curis amatoriis vivit, lanificii tantum curioſa. pudet me ægritudinis meæ; morbum meum tego; conſultricem adſciſcere vereor; ancillis enim meis non fido admodum: quam incerta hæreo perambulans, & urgente morbo manus adterens; neque eſt unde levamen, unde tantulum mali capiam oblivium. Adeſt enim exadverſum juvenis, dulcis meus hoſtis, dulciſſime canens: neque ego conſilii viam prorſus invenio. nam qui miſera conſultem ſuper ea re, cujus nec naturam novi, nec modum: imperi-

ut quarta primi, ἀφυῆ καὶ ἀπαίδευτον Ἀφροδίτης. decima, ἐρωτικῶν ἀμαθεῖς. ſeptima ſecundi, φιλήματος ἀμαθὲς, καὶ Ἀφροδίτης ἀμύητον. Merc. Scribendum ſine dubio, πολεμεῖ παιδισκάριον ἄωρον Ἀφροδίτῃ: neque novum πολεμεῖν cum caſu quarto: Vide modo Suidam in V. Nihil notius in hac Literarum luce. Pauw.

ἔτι θαλαμευόμενον] Sequitur φρουρουμένην, & προκύπτουσαν: An ita ſtudio variavit Auctor? Dubito, & hic etiam legere malo θαλαμευομένην. Pauw.

ἐπιμένης] Lego, ἐπιμελής. Mox, οὐ μάλα θαῤῥῶ, quamvis & θαῤῥῶν ferri poteſt. Merc.

οὐ μάλα θαῤῥῶν] Scribendum θαῤῥῶ: Nam qua techna retineri aut defendi poſſit θαῤῥῶν, ego mehercule non novi. Pauw.

ἐῤ-

Digitized by Google

τοὺς τρόπους· ἅτε ἀνομίλητος μὲν παιδείας ἐρωτικῆς, ἀνομίλητος δὲ συνουσίας. ἐῤῥέτω αἰδώς· ἐῤῥέτω σωφροσύνη· ἐῤῥέτω καὶ τὸ σεμνὸν τῆς ὀδυνηρᾶς ἐμοὶ παρθενίας· ὑπαισθάνομαι τῆς φύσεως βολομένης, ἧ νόμων ὡς ἔοικεν οὐδὲν μέλει. μικρὸν ἀπερυθριάσω, καὶ τὴν ἐμὴν ἴσως ἐκ τῆς περιωδυνίας ἀνακτῶμαι ψυχήν. ἡδέως μάλα ἔπαρον μεταξὺ γράφουσα· ἆρα ὁ νέος τοὐμὸν μέλημα διεμνημόνευσέ μου; εἴθε καὶ δι' ἑαυτῶν ἤδη, καὶ μὴ μόνων τῶν ὀφθαλμῶν, ἀλλὰ καὶ δι' ὅλων ἀπολαύσωμαι τῶν ἀσωμάτων. σὺ τοίνυν

Αρπε-

ἐῤῥέτω αἰδὼς] Apollonius Rhodius lib. III.

- - ἐῤῥέτω αἰδὼς,
Ἐῤῥέτω ἀγλαΐη. Merc.

τῆς φύσεως βολομένης] Scribe, βουλομένης. Anaxandridæ verſus eſt.

Ἡ φύσις ἐβούλεθ', ἧ νόμων οὐδὲν μέλει.

apud Cyrillum II. de Trinitate. ſed apud Ariſtotelem Ethic. VII. x.

Ἡ πόλις ἐβούλεθ' ἧ νόμων οὐδὲν μέλει.

quod non debuit mutare Lambinus in ἐβούλευε, ut hinc vides. Merc.

ἡδέως μάλα ἔπαρον] Leve mendum turbaverat me in priori editione; nec juvabant docti quos conſulueram plures. At quid clarius quam ſcribendum, ἔπταρον? Omina e ſternutationibus crebra ſtultæ veterum credulitati, quorum exempla, & diſcrimina recenſere non eſt hujus loci. Puella quia ſuaviter ſternutavit, in meliorem partem accipit. & quia nihil ipſi jucundius quam amari ab amato, primum explicat de ejus memoria. Poſtea audet etiam omen trahere ad deſiderium integri complexus. Hoc enim volunt illa: εἴθε καὶ ἑαυτῶν ἤδη, καὶ μὴ μόνον διὰ τῶν ὀφθαλμῶν, ἀλλὰ καὶ δι' ὅλων ἀπολαυσαίμεθα τῶν σωμάτων. quomodo hæc poſtrema reſcribenda

Digitized by Google

perita quippe amatoriæ diſciplinæ, imperita & ipſorum amplexuum. valeas pudor, valeas honeſtas; valeat honor moleſtæ nimium virginitatis. naturam volentem ſentio, cui uti adſolet, cura nulla legum. Perfricabo frontem ad tempus, meamque forte ex tanto dolore reciperabo animam. Sed ecce dum hæc ſcribo, jucundiſſime ſternutavi. Num forte juvenis, mea cura, meminit mei? Utinam tandem liceat nobis invicem frui, non amplius oculis ſolis, ſed totis corporibus. Tu nunc

 Har-

da eſſe monuit me eruditiſſimus Caſaubonus. Merc. Acute & eleganter Mercerus, ἡδέως μάλα ἔπταρον: An tamen ἡδέως μάλα proprie ad ſternutationem pertinet, & ex voluptate illa in ſternutando præciſe omen? Fateor, mihi aliquando placuit hoc loco, ἡδέως μάλα ἔχαιρον μεταξὺ γράφουσα: Sic ſcilicet Emphatice ſequitur, ἆρα ὁ νέος τοὐμὸν μέλημα διεμνημόνευσέ μου; Inde enim lætitia, & gaudium illud ſecretum, quod inter ſcribendum ſenſerat. Scis, quid de aure ſuſurrante credidit Antiquitas, credit adhuc Ætas Noſtra: Simile hic: Memoria enim transmittere credebatur gaudium in præcordia memoratæ. Et ſic ἡδέως μάλα appoſitiſſimum eſt, & ſententia longe ſignatior. Quid autem vulgatius etiam, quam ſubita illa lætitia in amantibus & Cupidinis telo ſauciatis? Attende, attende: Quod primo intuitu riſiſſes fere attracto naſo, quia commentum Merceri adeo ſpecioſum eſt, nunc forte, ſi quid auguror, dignaberis vultu ſereno ac blando. Pauw.

δι' ὅλων ἀπολαύτωμαι] Editio Sambuci ἀπολαύσομαι: Quare recte ſcribere poſſumus, δι' ὅλων ἀπο-

Digitized by Google

ἀρπεδόνῃ· πρός σε γὰρ ἐξεπίτηδες, ὡς ἔχω πάθους, ἀπήγγειλα τὴν ὑπόπικρον τῶν βελῶν ἡδονήν· ἧκέ μοι σύμβολος περὶ τούτων, προφασισαμένη στήμονα τυχὸν ἢ κρόκην· ἢ γοῦν ἄλλό τι μάλιστα τῶν γυναιξὶν ἀνηκόντων. ἔῤῥωσο καὶ πρὸς τοῦ Ἔρωτος ὃν ἐπόμνυσθαι πρῶτον μεμάθηκα παρ' αὐτοῦ, μυστήριά σοι ταῦτα γεγράφθω.

ΝΕΟΣ ΥΠ' ΑΝΤΕΡΑΣΤΟΥ

τῆς φίλης πάρεκ.

ΩΣ ἐρώμενος αὐθαδέστερον ὑπεραίρῃ, καὶ πεφρόνηκας μέγα, καὶ σοβαρώτερος γέγονας τὴν ὀφρῦν· ἀεροβατεῖς δὲ μετάρσιος ταῖς φαντασίαις καὶ ὑπερορᾷς ἡμῶν τῶν βαδιζόντων χαμαί· καὶ ὡς αὐλητρίδος υἱὸς, ἐξαίρεις τὰς γνάθους· καὶ γίνεταί σοι μεῖζον τὸ φύσημα τοῦ φυσήματος τῆς μητέρος. πόθεν δὲ ποθεῖσθαι καὶ ῥᾳδίως ἐπείσθης οὕτω ταχύ; ἢ μᾶλλον ὦ θαυμάσιε Φορμίων, ὡς ἀξιέραστον ἔχον τὴν ὄψιν; τοιαύτην

ἔχοι

ἀπολαυσόμεθα τῶν σωμάτων. PAUW.

σύμβολος] Lege, σύμβουλος, ut ſupra, δέδοικα σύμβουλον προσλαβέσθαι. MERC.

πάρεκ.] Lege, παρεμβεβλημένος. MERC.

ἐξαίρεις τὰς γνάθους] Verbum durum de malis, quæ inflantur: Mollius fuiſſet ἐπαίρεις τὰς γνάθους: De mammis extuberantibus ἔπαρτις, ut noſti, adhibetur venuſte. PAUW.

πά-

Digitized by Google

Harpedone (commodum enim ſicuti adfecta ſum perſcripſi ad te ſagittarum ſubamaram dulcedinem) veni conſilium collatura; veni, ſtamen aut ſubtegmen, aut quid aliud muliebris inſtrumenti cauſſata. Vale, & per Cupidinem, quem ego primum atteſtari condidici ab ipſo, ſint hæc tibi ſcripta ſecretiora myſteria.

JUVENIS A RIVALI ſummotus. V I.

AMARI ſuperbus inſolentius extolleris, magnumque ſpiras, & tetricum ſupercilium adducis; ac per aerem cogitationibus ſublimis evectus deſpectas nos repentes humi, inflaſque buccas veluti tibicinæ filius; magiſque jam quam mater diſtenderis. Sed quanam te cauſſa tam cito, tam facile amatum cenſes? num mirande Phormio, tanquam e vultu amari dignus? habeat talem vul-

πόθεν δὲ ποθεῖσθαι &c.] καὶ ῥαδίως οὕτω ταχὺ nimium ingerere mihi videtur: An Libri iterum diſcreparunt, & in his exaratum, πόθεν δὲ ποθεῖσθαι καὶ ῥαδίως· ἐπείσθης οὕτω, in illis, πόθεν δὲ ποθεῖσθαι καὶ ἐπείσθης οὕτω ταχὺ, & iſta diſcrepantia annotata fefellit Librarios? In id ego hercule inclino: Ex duobus igitur eligendum unum, quod placeat magis. Pauw.

ἔχον τὴν ὄψιν] ἔχων. Merc.

ὄνοι-

Digitized by Google

ἔχοι κἀκείνη ἀξία γε οὖσα· καὶ ὄνοισθά γε δικαίως ἀλλήλων ἐπὶ μήκιστον χρόνον· καὶ γένοιτο παιδίον ὑμῖν, ὅμοιον τῷ πατρί· εὗρεν οὖν ἡ μάχαιρα κολεὸν ἄξιον ἑαυτῆς. νενίκηκάς με τὴν ἐμὴν ἐρωμένην λαβών· δι' ἐμοῦ τε παριὼν ἐξεπίτηδες, οὐκ ἀγελαστὶ τὸν θορύζεις· ἀλλ' ἡδέως ἐπεγγελᾷς ὑβριστήν τινα γέλωτα· καὶ ἀλαζονευόμενος τὼ χεῖρε σοβεῖς, καὶ χαίρων ἐπιτωθάζεις ἐμοί· μέγα δὲ καγχάζεις, ὅτι με τῆς φίλης ἐκβέβληκα τὸ κράτος· ἀλλ' ἔγωγέ σοι ἥδιστον ἐπιχαίρω, ὅτι σε νῦν ἔνδον εἰσβέβληκα παρ' ἐκείνην, καὶ ἧτταν ὑπέστην ἐγὼ τῆς σῆς φασὶν Καδμείας νίκης ἀμείνω· φανερὸν γὰρ ὡς ἐν πονηραῖς ἁμίλλαις ἀθλιώτερος ὁ νικήσας.

ΠΕΡΙ ΔΟΥΛΗΣ ΦΙΛΟΥΣΗΣ τὸν προσφθειρόμενον τῇ κεκτημένῃ.

ΤΕΡΨΙΩΝ ΠΟΛΥΚΛΕΙ.

Θεράπαινά τις παρθένος τοῦ μοιχοῦ τῆς δεσποίνης ἠράσθη. διακονουμένη γὰρ ἀμφοῖν τὰ δοκοῦντα, ταύτην ἔλαχε τοῦ ἔρωτος ἀφορμήν.

ὄνοισθα &c.] Lege, καὶ ὄναισθέ γε δικαίως ἀλλήλων. ſumta hæc e Luciano, ἑταιρικῶν XIIII. ἀλλ' ὄναιο αὐτοῦ ἀξία γε οὖσα, καὶ γένοιτο ὑμῖν παιδίον ὅμοιον τῷ πατρί. Proverbiale eſt, & vulgatum in ſimilibus. Idem Lucianus ἐν λουκίῳ, ὄναιο δὲ τούτων τῶν καλῶν γάμων, καὶ τέκοις ταχέως ἡμῖν πώλους τοιούτους. Paullo poſt ſcribendum una

Digitized by Google

vultum illa, quo digna eſt, longeque fruamini viciſſim ætate veſtra, naſcaturque vobis ſimilis patri parvulus: invenit igitur dignam vaginam gladius. Viciſti me potitus amica mea: & nunc ante me tranſiens de induſtria non ſine riſu muſſitas; quin dulce contumelioſum riſum ſubrides, ac glorioſe manus quatis, lætuſque inſultas mihi, & magnum cachinnum fundis, quod me vi ab amica potior dejeciſti. Sed ego tibi inſulto jucundius, quod te intro ad eam impuli, repulſamque tuli Cadmea tua victoria meliorem. certum quippe in malis certaminibus infeliciorem eſſe qui vincit.

FAMULA AMANS ADULterum dominæ. VII.

TERPSION POLYCLI.

ADULTERVM dominæ puella deperire cœpit, cauſſam amoris nacta, dum inſervit utriuſque cupidini. nam ſæpe audiit pro-

una voce τονθορύζεις. MERC.

ἐκϐέβληκας τὸ κράτος] ἐκβέβληκας. MERC. τὸ κράτος poſitum pro κατὰ τὸ κράτος: Sed an ſcribendum potius κατὰ κράτος? Sane Ellipſis hic paulo durior eſt, & rarius in iſta Phraſi apud Auctores occurrit. PAUW.

Καδμείας νίκης] Nota parœmia Grammaticis Græcis & Latinis. MERC.

φό-

Digitized by Google

μήν. πολλάκις οὖν αὐτῶν ἐρωτικῶς ὁμιλούντων ἀλλήλοις ἠκροᾶτο πλησίον ὡς φύλαξ παριςαμένη, καὶ προορῶσα μή τις ἐξαίφνης ἀναφανείη κατάσκοπος. καί που καὶ συμπλεχθέντας αὐτοὺς εἶδεν ἡ κόρη. καὶ δι' ἀκοῆς τε καὶ θέας, ὤλισθεν ἔρως ἐπὶ τὴν ἐκείνης ψυχήν αὔτη λαμπάδι καὶ τόξοις. καὶ πρὸς τὴν τύχην ἐσχετλίαζεν ἡ παιδίσκη· ὅτι δὴ καὶ αὐτὸς δεδούλωται τῆς δουλείας ὁ ἔρως· οὐ γὰρ εἶχε παῤῥησίαν τῶν αὐτῶν μετασχεῖν τῇ δεσποίνῃ· ἀλλὰ μόνου τοῦ ἔρωτος ἐκοινώνει τῇ κεκτημένῃ. τί οὖν ἡ κόρη; οὐ γὰρ ἀμήχανον αὐτὴν ἀφῆκεν ὁ ἔρως. ἀποςαλεῖσα προσκαλέσασθαι τὸν μοιχὸν, ἔφη πρὸς ἐκεῖνον ἁπλῶς μηδὲν ποικίλλουσα· εἰ βούλει Φίλταλέ με συμπράττειν καὶ διακονεῖσθαι σοι πάλιν προθύμως· ἀλλὰ τί σοι λέξω, τὸν ἐμὸν ὡς ἐρωτικὸς ἤδη νενόηκας πόθον· ἆρα δοκῶ σοι καλή; καὶ μετὰ τὴν σὴν εὐμορφίαν ἀρέσκω σοι; τί φῆς; ποιήσεις ἤδη; ποιήσεις οἶδα ἐγώ. ὁ δ' οὖν νέος· καλὴ γὰρ ἦν καὶ παρθένος· ἅμα ἔπος, ἅμα ἔργον, ἄσμενος αὐτίκα μάλα τὴν αἴτησιν τῆς κόρης ἐπλήρου· περικρατῶν ὀμφάκια τοῦ ςέρνου τὰ μῆλα· καὶ

φύλαξ παριςαμένη] Aliter quam ille, *quem quondam Joni Juno cuſtodem addidit*. MERC.

αὔτη &c.] Lege, αὐτῇ λαμπάδι καὶ τόξοις. MERC. Ita recte ſine dubio Mercerus: Barthius Adverſ. Lib. 55. Cap. 8. ſuſpicabatur, ὤλισθεν ἔρως ἐπὶ τὴν ἐκείνης ψυχὴν ἄτῃ, λαμπάδι, καὶ τόξοις: quod adeo ineptum ut nihil ineptius excogitari poſſit. PAUW.

καλὴ γὰρ ἦν καὶ παρθένος] ἦν ἡ παρθένος. MERC. Ita Mercerus, ne-

proxime amatoria miſcentes ſimul, dum adpoſita cuſtos obſervat nequis inproviſus irruat arbiter. Vidit & in ipſis amplexibus, perque aures & oculos immerſit ſe cum tæda & ſagittis Cupido in pectus virginis. ita miſera conditionem ſuam deflebat, quum ipſe ſervituti ſerviret amor, neque liceret ancillæ participare gaudiis dominæ, quicum nihil miſeræ commune præter cupidinem. Quid igitur illa? non enim ſivit eam amor inopem conſilii. Miſſa vocare mœchum, ſimpliciter ad eum ſine fuco; ſi vis, ait, cariſſimum caput, habere deinceps volentem miniſtram: ſed quid verbis opus? jam tu non neſcius amorum deſiderium meum noſti. num tibi pulcra videor? num tibi poſt tuam formam placeo? quid tu? facies ergo? ſed facies, ſcio. At ille, nam formoſa erat virgo, dictum factum, lubens ſtatim votum implevit virginis; acerba virginei pectoris mala

neſcio, qua de cauſa: Nam appoſitum eſt καὶ παρθένος. Vulgatam recte etiam tuetur Barthius Adverſ. Lib. & Cap. cit. Pauw.

περικρατῶν ὀμφάκια τοῦ στέρνου τὰ μῆλα] Si ὀμφάκια hic vox ſubſtantiva ſit, τοῦ στέρνου τὰ μῆλα ad eam apponitur: *immatura, pectoris nempe mala*. ὀμφάκιον omnes norunt iſta forma: Hoc durum tamen & coactum: Quare credere malo, ὀμφάκια eſſe vocem adjectivam, & pro ὀμφάκινος Græcos etiam dixiſſe ὀμφάκιος vel ὀμφάκειος: Sic enim rotundum eſt & bonum, quod hic habemus. Pauw.

καὶ

Digitized by Google

καὶ φιλημάτων ἀπέλαυον ἅμα γνησίων· φιλήματα γὰρ ἔωλα μὲν τὰ τῶν γυναικῶν, ἄπιςα δὲ τὰ τῶν ἑταίρων, ἀψευδῆ δὲ τὰ τῶν παρθένων, ἐοικότα τοῖς σφετέροις ἤθεσι· μέμικται δὲ ἁπαλῷ μὲν ἱδρῶτι, θερμῷ δὲ καὶ πολλῷ τῷ τοῦ πνεύματος ῥεύματι· τὸ δὲ ἆσθμα πυκνόν· ἐγγὺς μὲν ςόματος ἡ καρδία, ἡ δὲ ψυχὴ τῶν θυρῶν· εἰ δὲ τὴν χεῖρα τῷ ςέρνῳ προσαγάγῃς, ὄψῃ τὸ πήδημα. ταῦτα μὲν οὖν ἐκεῖνοι. ἡ δὲ κεκτημένη πανούργως ἐπέςη τοῖς τελουμένοις, ἠρέμα βαδίζουσα καὶ κτύπου χωρίς· καὶ ζηλοτυποῦσα τὴν παιδίσκην τῆς κόμης ἐξεῖλκεν. ἡ δὲ ςένουσα φησίν· μὴ γὰρ ἡ τύχη σὺν τὸ σῶμα κατεδούλωσε τὴν ψυχήν. ἐπιτεθύμηκα· ἔξεςι γάρ. παῦσαι πρὸς

καὶ φιλημάτων ἀπέλαυον] Ingratum eſt ἀπέλαυον poſt περικρατῶν: Quis dubitet, animum advertens, quin legendum ſit, καὶ φιλημάτων ἀπολαύων ἅμα γνησίων? Pauw.

φιλήματα γὰρ ἔωλα] Theophylactus Simocatus: ἑταιρικῶν ἡδονῶν οὐδὲν ἀσθενέςερον. ἄπιςα τὰ τῶν σῶν χειλέων φιλήματα. Merc.

ἡ δὲ ψυχὴ τῶν θυρῶν] Alia ratione animi januæ oculi, quia per eos amor in animum ſe inſinuat. Maximus Tyrius ſermone VIII. Ἀγησιλάῳ δὲ μέχρι τῶν ὀφθαλμῶν προσελθὼν ὁ ἔρως ἐνταῦθα ἔςη ἐπὶ θύραις τῆς ψυχῆς. Vide quæ infra fine Epiſtolæ XIX. Merc. Quid θυρῶν aliud, quam ςόματος? Nihil certe, nihil. Et quid igitur videtur? Nonne inficeta eſt variatio, & verba ſpecie bona, re ineptiunt? Ita ſentio hercule: Fors Auctoris, fors Amanuenſium eſt erratum: Nihil enim aſſeverare audeo: Sed vide, quam eleganter, quam blande ſcribere potuiſſet Auctor, ἐγγὺς μὲν ςόματος ἡ καρδία, ἡ δὲ ψυχ` τῶν χει-

la legens, baſiaque vera panxerunt ſimul. nam baſia mulierum marcida, meretricum infida, virginum ſola vera, ſicuti & mores iis ſimplices: miſcentur quippe tenero ſudore, calidoque & crebro ſpiritus fluxu: tum ſpiſſa palpitatio; tum cor proximum ori, proximaque anima januæ ſuæ: admoveas pectori manum, ſaliſſationem ſenſeris. Sed hæc illi miſcebam ſimul. At domina vafre ludentibus inſtitit, tacitula taxim incedens, & furioſa æmulatione perculſa traxit comis puellam. Sed illa ejulans; Non enim, inquit, mentem mihi una cum corpore addixit fortuna ſervituti. amavi; nam licebat. parce, per deos; quanto

P

χειλῶν: Os & labia differunt: Nam oris extremum ſunt labia: Cor igitur proximum erat ori, ipſa anima vero proxima erat labiis, cum oſcula ſua ſuaviſſima pangeret virgo. Notiſſimum eſt Platonis venuſtiſſimum Epigramma: Id ante oculos etiam habere potuiſſet Auctor illis ipſis. Videant Eruditi & judicent: Sunt hæc deſumta ex Elegantiarum forulis: Ideo probabilius eſſe debet, quicquid ab illepido ad lepidum nos ducit in his. Multa etiam ſcriptura implicita & hic & alibi periculoſius decumbunt. Pauw.

ὄψῃ] Recte Mercerus *ſenſeris*: Ita promiſcue uſurpant Græci, quæ ad ſenſus pertinent. Pauw.

σὺν τὸ σῶμα] Ratio Grammatica poſtulat σὺν τῷ σώματι. Merc. Haud dubie legendum σὺν τῷ σώματι: Barthius loco citato ſuſpicabatur etiam, μὴ γὰρ ἡ τύχη σοι ὡς τὸ σῶμα, καταδεδούλωσε τὴν ψυχήν: Sed non injuria alterum mox ipſe prætulit. Pauw.

καὶ

Digitized by Google

πρὸς θεῶν· ὡς ἐρῶσαν δίκαιόν σε μᾶλλον ὑπεραλγῆσαι ποθούσης. μὴ τοίνυν ἀτιμάσῃς ὦ δέσποινα τὸν ἐμόν τε καὶ σὸν δεσπότην ἔρωτα· ἵνα μὴ ταῖς σαῖς ἐπιθυμίαις ὀνειδίζουσα λάθοις· καὶ σοὶ γὰρ ἐκείνων δουλεύεις, κἀγώ τε καὶ σὺ τὸν αὐτὸν ἕλκομεν ζυγόν. ταῦτα μὲν ἡ παῖς· ἡ δὲ κεκτημένη πρὸς τὸν νέον λάθρα φησὶν, τῆς δεξιᾶς αὐτοῦ λαβομένη· σικελὸς ὀμφακίζει πεδοκλῆς παρατρυγῶν παιδισκάριον, καὶ τοῦ φιλήματος ἀμαθές. παρθένος γὰρ, ἅτε τῆς Ἀφροδίτης ἀμύητος ἔτι, τὴν συνουσίαν ἀτερπής ἐστιν, καὶ δύσκοιτος, ἀγνοοῦσα τὴν ἐπὶ τῆς εὐνῆς κολακίαν· γυνὴ δὲ, οἵα περ ἐγὼ, τῶν ἀφροδισίων ἱκανὴν ἔχουσα πει-

καὶ σοὶ γὰρ] *καὶ σὺ γὰρ ἐκείνων δουλεύεις.* Achilles Tatius, *καὶ ταῦτα, ἔρωτος καὶ σὺ δοῦλος ὤν, οὐκ ἐφοβήθη αὐτοῦ τὰ μηνίματα;* Merc. *ἐκείνων δουλεύεις:* An ita loquuntur Græci? Non recordor: Legendum vel *ἐκείναις δουλεύεις,* vel *ἐκείνων δούλη εἶς: ἐκείνῳ* ad Amorem relatum, hic non conveniret ad amuſſim. Pauw.

κἀγώ τε καὶ σὺ &c.] Proverbialiter. In parœmiis Græcorum: *ἐγώ τε καὶ σὺ ταὐτὸν ἕλκομεν ζυγόν. ἐπὶ τῶν ὅμοια πασχόντων.* Merc.

σικελὸς ὀμφακίζει πεδοκλῆς] Notant Parœmiographi tranſlatum a Siculis, qui etiam *τὰς ἀβράτους ὄμφακας ἔκλεπτον,* dicique *ἐπὶ τῶν τὰ μηδενὸς ἄξια κλεπτόντων.* Eleganter Tibullus in eandem ſententiam:

Quid fraudare juvat vitem creſcentibus uvis?

Vox *πεδοκλῆς* quæ ſequitur, corrupta eſt. Sed optime reſtituta ab optimæ memoriæ & doctis omnibus reverendæ viro Fl. Chriſtiano, *Σικελὸς ὀμφακίζεσθαι δοκεῖς.* Sicuti ego ab eruditiſſimo Claudio Chriſtiano filio ejus accepi. Merc. Fors verum eſt, quod Chriſtianus Florens ſuſpica-

Digitized by Google

to æquius amantem te amantis miſereri; noli, domina, dehoneſtare amorem tuum ac meum dominum: ne forte imprudens libidines tuas convicio ferias; quatum & tu ſerva, noſque una ambæ trahimus idem jugum. Hæc puella; ſed domina clanculum apprehenſa mœchi manu; Siculos, inquit, imitari videris, acerbas uvas legentes, quum puellam ante tempus decerpis, etiam baſiorum imperitam. nam virgo nondum initiata ſacris Veneriis etiam in coitu injucunda & inficeta eſt, blanditiarum lectuli neſcia. Mulier contra qualis ego ſum, experta concubitus dulcedinem, & ſe permul-

picabatur, Σικελὸς ὀμφακίζεσθαι δοκεῖς, fors etiam nulla opus eſt mutatione: Nam quid ſilegamus adhibita modo majuſcula, Σικελὸς ὀμφακίζει Πεδοκλῆς, nonne locus recte habet, & Πεδοκλῆς nomen proprium eſſe poteſt, ubi Εμπεδοκλῆς non diſſimile, notiſſimum eſt omnibus? De eo certe non dubito. Inquies: Quid in eo, quod ad rem ipſam alludat? Nihil, neque neceſſe: Talia enim in his multa, ne dicam pleraque. Et ſi alludens tamen præfracte velis, age, ſcribamus nulla etiam mutatione Παιδοκλῆς: Nam ι & αι ubique & in his ipſis commutantur ſæpe: Sic habebis, quod quæris. Adulter ille juvenis & formoſus: Quare corruptus fuerat ab ipſa muliere, non mulierem corruperat primus. In Inſcriptione legimus, τὸν προσφθειρόμενον τῇ κεκλημένῃ: quod ita accipiendum, nec intellectum Mercero: In ipſa Epiſtola etiam ὁ νέος dicitur diſerte: Aptum igitur Παιδοκλῆς & nomen perſonæ reique congruens: Hoc non inficiaberis. ὀμφακίζει retineo, quia At-

πεῖραν, ὁμοίως ἑαυτήν τε καὶ τὸν ποθοῦντα λίαν εὐφραίνει· καὶ γυνὴ μὲν καταφιλεῖ, παρθένος δὲ καταφιλεῖται· καὶ τοῦτο μὲν ἔγνως. εἰ δὲ τὰ νῦν ἐπιλέλησαι, δεῦρο φίλτατε, κἀγώ σε ἥδιστα δίς τε καὶ τρὶς τῶν ἐμῶν ἀναμνήσω.

ΠΕΝΘΕΡΑΣ ΕΡΑΣΤΗΣ ΕΓ- κρατῶς ἀπομάχεται πρὸς τὸν πόθον.

ΘΕΟΚΛΗΣ ΥΠΕΡΙΔΗι.

ΗΡων τῆς ἀριγνώτης παρθένου καλῆς· ταύτην μοι νομίμως κατενεγγύησαν οἱ τεκόντες· καὶ ἦν ὄντως ἐπαφρόδιτος ὁ γάμος· ἐρωμένης γὰρ ἀπέλαυον γαμετῆς· καὶ τὴν συνάφειαν ἡγούμην βεβαίαν· γινώσκων ὡς ἀσφαλέστερον καθίσταται γάμος ἐκ πόθου τινὸς τὴν πρόφασιν εὐτυχήσας. ἀλλὰ βάσκανος ἔρως ἐνήλλαξέ μου τὸν πόθον, καὶ τῆς πενθερᾶς ἀντ᾽ ἐκείνης ἐρῶ. τί οὖν πράξω; πῶς ἀνέδως πρὸς ἐρωμένην, πῶς ἐπιεικῶς πρὸς πεν-

ticum eſt pro ὀμφακίζῃ: *Siculus vindemias Padocles:* Siculi more, & quaſi Siculus eſſes: Apertum & bonum eſt hoc noſtrum. PAUW.

Θεοκλῆς] Fere perſuaſum habeo Eteoclis nomen hic fuiſſe, non Theoclis, qui ſcelere in fratrem clarus, & natus ex inceſto Oedipodis cum matre Iocaſta; cui ſimilis amor hic narratur. Tamen non adſevero. MERC. Non adſentior Mercero, qui Ετεοκλῆς ſuſpicatur: Nam Θεοκλῆς forma ſua non peccat, & ad rem ipſam, quæ hic

Digitized by Google

cet & amantem ſummo gaudio. mulier oſcula pangit; panguntur virgini. Et tu hæc jam probe noſti. Sin modo oblitus, veni carum caput, & ego tibi bis terve mearum deliciarum revocabo memoriam.

SOCRUM AMANS STRENUE pngnat ſuo cupidini. *VIII.*

THEOCLES HYPERIDI.

AMAVI viſam recens elegantem puellam: eam mihi parentes jugavere juſtis nuptiis. Felix certe & jucundum videbatur jugum. uxorem enim habebam quam expetiveram: ſpeſque erat firmum ac conſtantem fore amoris nodum, quum firmiores nuptiæ ſint, quis cauſſa ab amore. Sed invidus mutavit mihi Cupido meum cupidinem, ut ſocrum pro uxore deperearn. Quid faciam miſer? qua fronte cum amica, quo jure cum ſocru ſer-

 mones

hic narratur, pulchre alludit: Deos enim Averruncos invocat homo minime improbus, ut crimen improbum avertant. Quid autem Ετεοκλῆς? Idne, quod Mercerus de OEdipode refert, huc pertinet? Apage, apage nugas, ne quidem boni habentes ſpeciem. PAUW.

τῆς ἀριγνώτης] Fors nomen proprium eſt: Vide Inſcriptionem Ep. 17. PAUW.

ἀνεδῶς] Lege, ἀναιδῶς. non enim ἀνεδῶς dici-

Digitized by Google

πενθερὰν ἐκλαλήσω; αὕτη με τὸν κηδεστὴν ἐξ εὐνοίας παῖδα καλεῖ· πῶς ἐρωτικῶς οὖν διαλέξομαι γυναικὶ, ἣν πολλάκις μητέρα προσεῖπον; τοιγαροῦν κἂν τύχω κἂν ἀποτύχω, διχόθεν ἐγὼ δυστυχής. ὑμεῖς τοίνυν ὦ θεοὶ, ἀποτρόπαιοί γε ὄντες, τὸ δυσσεβὲς τρέψετε. θυγατρὶ καὶ τεκούσῃ μή ποτε συμμιγείην.

ΝΕΟΣ ΠΡΟΣ ΕΠΙΟΡΚΟΝ ἐρωμένην δεδιὼς μή τι πρὸ τῆς ἐπιορκίας ἐκείνη πείσεται χαλεπόν.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΔΩΡΟΣ ΑΜΠΕΛΙΔΕΙ.

ΣΥ μὲν ἴσως οἴει βαρύνεσθαί με δεινῶς, ὅτι δή

dicitur, ut ἀνέδην. Merc. ἀναιδῶς probo, quod ita intelligendum, ut Supra Epiſt. 5. dicit puella virgo ἐρρέτω αἰδὼς: *ſine pudore*, qui prohibet, ne amorem quis aperte declaret, & ab amata remedium petat: *impudenter* non conveniret, ut quisque ſentit ſtatim. Et ſic ἀναιδῶς & ἐπιεικῶς recte ſibi opponuntur, quanquam certe in eo, qui *poſito pudore* amorem profitetur, ſibique remedium poſtulat, ἐπιεικία etiam requiritur, ne hominem exuiſſe, & induiſſe videatur feram: Sed hoc oppoſitionem non tollit: Nam in ἀναιδῶς primas agit *pudoris abſentia*, in ἐπιεικῶς *modeſtia*. Pauw.

ἣν πολλακις μητέρα] Apulejus Mil. 10. noverca privignum amans *advocari præcipit filium, quod nomen in eo ipſo, ne ruboris admoneretur, libenter eraderet*. Nam reverentia magna in nomine, quam expreſſit & Ca-

mones amatorios feram? quæne me generum benevolentiæ ergo filium vocat? & nunc quo modo de amore appellabo mulierem, quam ſæpe matrem vocavi? Ita ſive mihi frui ſeu repelli datur, utraque infelix ego. Vos o dii Averrunci, ſolvite me hoc inceſtu? ne mihi unquam accidat ut attingam matrem & filiam.

JUVENIS PERJURAE AMASIAE metuens ne quid gravius ob perjurium accidat. VIIII.

DIONYSIODORUS AMPELIDI.

TU me forte graviter ſuccenſere credis, quod

Catullus.

Ignaro mater ſubſternens ſe impia nato,
Impia non verita eſt divos ſcelerare parentes.

Nam ita rectiſſime doctiſſimus Scaliger auctoribus libris: Deos parentes, θεοὺς πατρῴους. In ſermone Corneliæ ad C. Gracchum filium, ex Cornelii Nepotis libris; *ubi mortua ero, parentabis mihi, & invocabis deum parentem, in eo tempore non pudet te eorum deum preces expetere, quos vivos atque præſentes relictos atque deſertos habueris.* Invocabis Deum parentem, θεὸν πατρῷον ἢ μητρῷον. quod mox pro eodem dixit, Deorum parentium preces expetere. Nam invocare & preces expetere, idem. Plautus Rudente;

Qui ſunt qui a patrona preces mea expeteſſunt.

quod non fuerat mutandum. Ita votum poſtulare, Apulejus Florido primo. MERC.

πρὸ τῆς ἐπιορκίας] Lege, πρὸς τῆς ἐπιορκίας. Mox legendum, Ἀμπελίδι. MERC. τηλι-

Digitized by Google

δή με τοσοῦτον ἐρῶντα κατέλιπες· ἐμοὶ δὲ τοῦτο νὴ τὸ σὸν πρόσωπον βραχεῖα φροντὶς πρὸς ἕτερόν γέ μεῖζον κακόν. ἐπείπερ ὡς ἀπλουςάτη καὶ νέα περιφρονοῦσα, τηλικῶς τὸν ὅρκον παρέβης. ἀλλὰ τοῦ μὲν μέρους, ἀνυπεύθυνος εἴης τοῖς ὁρκίοις θεοῖς, εἰ καὶ σὺ ποθοῦντα μὴ ςέργεις, μηδὲ συνθήκας ἔγνως ἐνωμότους φυλάττειν. ἀλλ' ἔγωγε δέδοικα (εἰρήσεται γὰρ κἂν ἀπεύχωμαι) μή τινά σοι ποινὴν ἀντεπαγάγωσιν οἱ θεοί. καὶ ἀνιαρώτερον ἔςαι μοι τοῦτο ἢ τῆς σῆς διαπεπτωκέναι φιλίας. ἐμὸν ἀτύχημα τοῦτο· σὲ δὲ τὸ παράπαν οὐ ψέγω· τοιγαροῦν ἱκετεύων ὑπὲρ σοῦ τὴν δίκην, οὐ ποτ' ἂν ὦ φιλτάτη παυσαίμην, μηδαμῶς αὐτὴν εἰς τιμωρίαν τῶν ἡμαρτημένων ἰδεῖν· ἀλλὰ καὶ αὖθις ἀδικούσης, εἴ γε σοι τοῦτο φίλον, ἀνέχεσθαι πάλιν καὶ συγγνώμην ἀπονέμειν τῇ σῇ πρέπουσαν ἡλικίᾳ· ἀνεκτὸν γὰρ ἐμοὶ τὸν ἐμὸν ἔρωτα φέρειν, καὶ μή σε μοχθηρόν τι πεπονθυῖαν ὁρᾶν. ἔρρωσο κἂν ἀδικῇς. οἱ θεοὶ συγγνώμονες εἶεν. τίς ἂν

τηλικῶς] Vide num τηλικοῦτον ὅρκον ſcribendum ſit, an θηλυκῶς τὸν ὅρκον, muliebri more, quod Plautus Milite, *Muliebri feciſti fide.* MERC. Fors nihil mutandum: τηλίκως a τηλίκος commode fit, & ſi id jungas cum περιφρονοῦσα, ſententia bona eſt: *tantum deſpiciens: tanto deſpectu*, ut Verſio Latina habet: ἐπείπερ ὡς ἁπλουςάτη, καὶ νέα, περιφρονοῦσα τηλίκως, τὸν ὅρκον παρέβης: Sentis? Hoc ſatis accommodum eſt. Merceri ſuſpiciones non ſatisfaciunt mihi: Nam τηλικοῦτον ὅρκον profecto male olet, ubi poſtea ſequitur ſuo loco, μηδὲ συνθήκας ἔγνως ἐνωμότους φυλάττειν, & ipſum τηλικοῦτον etiam ingratum eſt

Digitized by Google

quod me tanto percitum amore liquiſti: teſtor faciem tuam, leve hoc mihi, præ alia majori cura; ſimplicem te ac juvenem tanto deſpectu jusjurandum transgreſſam. Sed tu, quantum ad me, videas inulta præſides jurandi deos; quamvis & ſpernas amantem, & jurata pacta ſervare neſcias. Verum metus mihi, (dicam enim quamvis deprecer) ne vindictam dii repoſcant: ſitque id gravius mihi, quam excidiſſe e tuo pectore. Cauſſa mali mei malum meum fatum: te omnino non culpo: quin nunquam deſinam, amicum caput, juſtitiæ oculum deprecari, ne tibi pœnas infligat meritas. Sed &, ſi tibi viſum erit peccare denuo, ferat rurſus, & convenientem ætati tuæ veniam det. nam mihi quidem proclive ferre meum cupidinem, modo nequid tu patiaris mali. Vale, quamvis injuria; parcant tibi dii.

 quis

eſt ita abſolute in ſermonis principio, antequam aliquid præceſſerat, quod voculæ taxanti faciat locum: Periti ſciunt. Alterum vero θηλυκῶς incongruum quoque eſt, quia non ſexui, ſed ætati perjurium tribuit homo benignus: ὡς ἀπλυσάτη καὶ νέα: ita deliquerat, non ut mulier levitate muliebri: Et hoc perſpicuum. Quare alia medicina adhibenda eſſet loco, ſi vere decumberet: quod ego non puto, ideoque pyxides meas excutere nolo. Pauw..

ἀλλὰ τῦ μὲν] Lege ἀλλὰ τοὐμὸν. Merc. Non aliter Canterus Lib. 3. Cap. 19. Nov. Lect. Pauw.

ὡς

ἂν οὖν πρὸς Διὸς εὐφημότερον ἐπέστειλεν ἀδικούμενος;

ΖΩΓΡΑΦΟΣ ΕΙΚΟΝΟΣ κόρης παρ' αὐτῷ γεγραμμένης ἐρῶν.

ΦΙΛΟΠΙΝΑΞ ΧΡΩΜΑΤΙΩΝΙ.

Καλὴν γέγραφα κόρην, καὶ τῆς ἐμῆς ἠράσθην γραφῆς. ἡ τέχνη τὸν πόθον, οὐκ Ἀφροδίτης τὸ βέλος. ἐκ τῆς ἐμῆς ἐγὼ κατατοξεύομαι δεξιᾶς· ὡς ἀτυχὴς, οὐ γέγονα τὴν γραφικὴν ἀφυής· οὐ γὰρ ἂν αἰσχρᾶς εἰκόνος ἠράσθην. νῦν δὲ ὅσον μέ τις ἀποθαυμάζει τῆς τέχνης, τοσοῦτον κατοικτείρει τοῦ πόθου· οὐ γὰρ ἧττον δόξαιμι κακοδαίμων ἐραστὴς, ἢ σοφὸς εἶναι τεχνίτης. ἀλλὰ τί λίαν ὀδύρομαι, καὶ τὴν ἐμὴν καταμέμφομαι δεξιάν; ἐκ τῶν πινάκων ἐπίσταμαι Φαῖδραν, Νάρκισσον, Πασιφάην· τῷ μὲν οὐκ ἀεὶ παρῆν ὁ τῆς Ἀμαζόνος· ἡ δὲ καθόλου παρὰ φύσιν ἐπόθει· ὁ δὲ κυνηγέτης, εἰ τῇ πηγῇ προσῆψε τὴν χεῖρα, διεκέχυτο ἂν ὁ ποθούμενος καὶ παρέρρει τῶν δακτύλων· ἡ μὲν γὰρ πηγὴ γράφει

ὡς ἀτυχὴς, οὐ &c.] Locus paulo obſcurior: Dicam uno verbo: ὡς ἀτυχὴς vertendúm *quam infelix*, mea ſcilicet ſauciatus ipſe dextra: Tum οὐ γέγονα pro οὐκ ἂν γέγονα ſcriptum, & ſic ἀπὸ κοινοῦ repetendum ἀτυχὴς, quod Latine valet, *non factus fuiſſem infelix, in arte pingendi rudis: οὐ γὰρ ἂν αἰσχρᾶς εἰκόνος ἠράσθην*, non *enim de-*

quis per Jovem poſt offenſam meliora verba reſcripſit?

PICTOR PICTAE A SE *puellæ imaginem amans.* X.

PHILOPINAX CHROMATIONI.

PULCRAM puellam pinxi; dein amare cœpi quam pinxeram tabulam. Amor mihi ab arte mea, non a jaculo Veneris: mea me dextera fixit: me miſerum! non malus pictor fui; neque enim amaſſem deformem imaginem. at nunc quantum quis artem miratur meam, tantum miſeratur meum cupidinem: non minus enim cenſebor infelix amator, quam peritus artifex. Sed quid multis queror, ac meam dextram accuſo? Vidi in tabulis Phædram, Narciſſum, Paſiphaën. Phædræ non aderat ſemper Amazonis filius. alterius furor prorſus præter naruram. at venator, manum admoveret fonti, peribat cupita facies, effluebatque digitis. Pingebat fons

deſormem imaginem amaſſem] Sic ſententia apta eſt, & ſingula ſibi conſtant. PAUW.

τῷ μὲν οὐκ] τῇ μὲν οὐκ. MERC. Editio Sambuci τῇ. PAUW.

παρέῤῥει τῶν δακτύλων] παρέῤῥει cum caſu patrio ſuſpectum eſt mihi: An παρέῤῥει τοῖς δακτύλοις, vel παρεξέῤῥει τῶν δακτύλων legendum? PAUW.

ἡ μὲν γὰρ πηγὴ] Ad ver-

Digitized by Google

φει τὸν Νάρκισσον· ἡ δὲ γραφὴ καὶ τὴν πηγὴν καὶ τὸν Νάρκισσον, οἷον διψῶντα τȣ̃ κάλλους· ἐμοὶ δὲ ὅσον ἐθέλω, πάρεστιν ἡ φιλτάτη, καὶ κόρη τὸ φαινόμενον εὐπρεπὴς, κἂν τὴν χεῖρα προσάξω, ἀσύγχυτος ἐπιμένει βεβαίως· καὶ τῆς οἰκείας μορφῆς οὐκ ἐξίσταται, ἡδὺ προσγελᾷ, καὶ μικρὸν ὑπεκέχηνε, καὶ εἶπεν ἂν ὡς ἐπ' ἄκρων τῶν χειλῶν προκύπτει τις λόγος· καὶ ὅσον ȣ̓́πω τȣ̃ στόματος ἐκπηδᾷ· ἐγὼ δὲ καὶ τὴν ἀκοὴν προσεπέλασα πολλάκις ὠτακουστῶν, τί ποτε ἄρα βȣ́λεται ψιθυρίζειν· ἀποτυχὼν δὲ τȣ̃ λόγου πεφίληκα τὸ στόμα, τῶν παρειῶν τὰς κάλυκας, τῶν βλεφάρων τὴν χάριν, καὶ ὁμιλεῖν ἐρωτικῶς προτρέπων τὴν κόρην. ἡ δὲ καθάπερ ἑταίρῳ τὸν ἐραστὴν ὑποκνίζουσα σιωπᾷ. ἐπέθηκα τῇ κλίνῃ· ἠγκαλισάμην· ἐπιβέβληκα τῷ στήθει, ἵνα τυχὸν ἔνδον ἔρωτα θεραπεύῃ· καὶ πλέον ἐπιμέμηνα τῇ γραφῇ. αἰσθάνομαι πάλιν τῆς παραπληξίας, καὶ κινδυνεύω τὴν ἐμὴν προσαπολέσαι ψυχὴν, διὰ τυχὸν ἐρωμένην. χείλη μὲν φαίνει ὡραῖα· ἀλλ' οὐκ ἀποδίδωσι τὸν καρπὸν τȣ̃ φιλῆσαι. τί δὲ ὄφελος κόμης καλῆς μὲν φαινομένης· κόμης δὲ

οὐκ

verbum e Philoſtrati Narciſſo: ἡ μὲν πηγὴ γράφει τὸν Νάρκισσον. ἡ γραφὴ δὲ καὶ τὴν πηγὴν καὶ τὰ τȣ̃ Ναρκίσσου πάντα. & in fine, μᾶλλον δὲ ἀτενίζοντι εἰς αὐτὸ καὶ διψῶντι τȣ̃ κάλλους. MERC. Hæc ocium agunt hic & tutius omiſiſſet Auctor. PAUW.

καὶ εἶπεν ἂν] Immo, καὶ εἴποις ἄν. MERC.

ὁμιλεῖν ἐρωτικῶς προτρέπων] Malo προτρέπω. PAUW.

καθάπερ ἑταίρῳ] Lege, ἑταίρα. MERC.

τῆς

ſons Narciſſum; ſontem & Narciſſum tabula, veluti ſitientem formæ ſuæ. Sed mihi quantum volo adeſt amica, virgoque ea venuſta paret, nec ſi manum admoveo perit turbata, ſed manet ſtabilis, formamque eandem retinens, dulce arridet, paullulumque hiſcit: dicas in ſummis labris ſermonem exiſtere, tantumnon ex ore prodeuntem. At ego adhibui ſæpius aurem, auſcultaturus quid illa inſuſurrare velit; ſermoniſque fruſtratus, oppegi ſuavium ori, genarum caliculis, ciliorum gratiis, vocavique ad amplexus virginem. Illa tanquam mora deliniens amatorem meretrix tacet. Injeci lectulo, amplexatus ſum ulnis, admovi pectori, ſi forte intimo illi meo mederetur cupidini. ſed magis me tabula furiavit. ſenſi ſtuporem tabulæ rurſus, jamque periculum ne ex vano amore amittam animam. labra tempeſtiva parent, ſed non reddunt oſculandi fructum. Et quid juvat coma viſu quidem pulcra, ſed prorſus non coma? Et ego lacrymas fundo miſer

τῆς παραπληξίας] *veſaniam meam:* Male Mercerus *ſtuporem tabulæ.* Pauw.

διὰ τυχὸν ἐρωμένην] τυχὸν eſt *forte:* Quid illud hic? Nihil profecto: κινδυνεύω τὴν ἐμὴν τυχὸν προσαπολέσαι ψυχὴν διὰ ἐρωμένην fuiſſet congruum: Et ſic Auctor ſine dubio ſcripſiſſet, ſi ea voce in hac Pericope voluiſſet uti. Locus eſt male habitus, & vulnus accepit a ſervis domeſticis: Scribe, καὶ κινδυνεύω τὴν ἐμὴν προσαπολέσαι ψυχὴν διὰ τύπον ἐρωμένης: Non per amicam, ſed

Digitized by Google

οὐκ ἔσῃς; κἀγὼ μὲν δακρύω καὶ ποτνιῶμαι· ἡ δὲ εἰκὼν φαιδρὰν ἀποβλέπει. ἀλλ' εἴθε μοι τοιαύτην ἔμψυχον ὦ χρυσόπτεροι παῖδες Ἀφροδίτης δοίητε φίλην, ὅπως ἂν ἐκ τῶν τῆς τέχνης ἔργων ἴδω κρείσσονα τέχνης ὡραϊζομένην ἐν ζῶντι κάλλει· καὶ προσαρμόζων ἡδέως τῇ φύσει τὴν ἐμαυτῦ τε ἄμφω θεάσωμαι συμφωνούσας ἀλλήλαις.

ΝΕΟΣ ΓΑΜΕΤΗΣ ΤΕ ΚΑΙ φίλης ὁμοίως ἐρῶν.

ΑΠΟΛΛΟΓΕΝΗΣ ΣΩΣΙΑι.

Ἐβουλόμην εἴπερ οἷόν τε ἦν τοὺς ἐρωτικοὺς ἅπαντας διερωτῆσαι καθ' ἕκαστον, εἴ τις αὐτῶν ἐπαμφοτερίζων ὑφ' ἕνα καιρὸν δυοῖν περιπέπτωκε φίλτροις· ἐγὼ γὰρ ἑταίρας ἐρῶν, πρὸς ἀπαλλαγὴν τῦ πόθου, οὕτω γὰρ ᾤμην, συνεζύγην σώφρονι γαμετῇ· καὶ νῦν τῆς τε πόρνης οὐδὲν ἧττον ἐρῶ, καὶ ὁ τῆς ὁμοζύγου προσετέθη μοι πόθος· καὶ θατέρᾳ συνὼν, οὐκ ἀμνημονῶ τῆς ἑτέρας, τὴν εἰκόνα ταύτης ἐπὶ τῆς ψυχῆς ἀναπλάττων. ἔοικα γ' οὖν κυβερνήτῃ ὑπὸ δυοῖν πνευμά-

ſed per amicæ imaginem: Hoc perſpicuum & bonum. Pauw.

τὴν ἐμαυτῦ τε] Lego, τὴν ἐμαυτῦ τέχνην, ἄμφω θεάσωμαι συμφωνούσας ἀλλήλαις. Merc. Quid illud τε? Mercerus inde educit τέχνην, ut vox decurtate ſcripta fuerit, & inde natus ſit error: Non obloquor, ſed poſt τῇ φύσει τὴν ἐμαυτῦ τέχνην minus concinne ſequi arbitror ἄμφω, quod pro rebus hic mallet perſonas: Taceo, quod τέχνης jam bis præ-

Digitized by Google

miſer; tabula interea quaſi lætabunda reſpicit. Sed o vos mihi talem, auripenni Veneris puelli, detis vivam amiculam, ut ex artis meæ operibus videam meliorem arte, viva pulchritudine florentem, meamque artem naturæ jucunde admovens, concinentem inter ſe utramque aſpiciam.

ADOLESCENS UXOREM ET amicam pariter amans. XI.

APOLLOGENES SOSIÆ.

VELIM, ſi poſſit, omnes ſingillatim amatores rogare, ſi quis eorum duobus ſimul mentem percitam ſenſit amoribus. Nam ego, quum amarem a lenone, ut liberarer hoc cupidine, ſic enim rebar, probam conjugem duxi domum. Et nunc amicam nihilo ſecius depereo, acceſſitque ultra amor uxorius. & ſi quando alteram habeo, tum mihi alterius recordatio ſubit, & repræſentat ſibi mens ejus dulcem imaginem. Prorſus ſicuti rector

præceſſit, & tertium τέχνην nimis fere quæſitum ſit. An potius legendum, καὶ προσαρμόζων ἡδέως τῇ φύσεως τὴν ἐμαυτοῦ γε, ἄμφω θεάσωμαι συμφωνούτας ἀλλήλαις? Id certe mollius & venuſtius eſſet. PAUW.

Ἐβουλόμην] De duplici amore eleganter etiam Ovidius Amorum II. X. MERC.

ἔοικα γ' οὖν κυβερνήτῃ] Ovidius.

Errat, ut a ventis diſcordibus acta faſelus. MERC.

Εὐ-

μάτων ἀπειλημμένῳ, τοῦ μὲν ἔνθεν, τοῦ δὲ ἔνθεν ἑστηκότος· καὶ περὶ τῆς νεὼς μαχομένων· ἐπὶ τἀναντία μὲν τὴν θάλασσαν ὠθούντων· ἐπ' ἀμφότερα δὲ τὴν μίαν ναῦν ἐλαυνόντων. ἀλλ' εἴθε καθάπερ οἱ ἔρωτες τῇ ἐμῇ συνομιλοῦντες ἐνδιαιτῶνται ψυχῇ, οὕτω ζηλοτυπίας χωρὶς αἱ γυναῖκες συνῴκουν ἀλλήλαις.

ΕΥΠΟΡΟΣ ΠΕΝΙΧΡΑΝ αὐθαιρέτως γήμας, ἵνα μηδὲν ἀλαζονικὸν ἐκ πλουσίας ὑπομείνῃ.

ΕΥΒΟΛΙΔΗΣ ΕΓΗΣΙΣΤΡΑΤῼ.

ΔΥστρόπου γυναικὸς οὐδὲ πενία δεδύνηται μᾶλλον ἐξημερῶσαι τὴν γνώμην, οὐδὲ βραχύ γ' οὖν αὐτὴν παρασκευᾶσθαι τοῦ ἀνδρὸς κατήκοον εἶναι. ἐγὼ γὰρ πενιχρὰν ἐξεπίτηδες ἠγαγόμην, ὅπως εὐπόρου γαμετῆς μηδὲν ὑποστήσομαι σοβαρόν. καὶ ἤρων αὐτῆς αὐτίκα, τὸ πρῶτον τῆς ἀπορίας αὐτὴν ἐποικτείρων· καὶ τῆς τύχης ἐνόμιζον αὐτὴν ἐλεεῖν· οὐκ ᾔδειν δὲ ὅτι τοιοῦτος ἔλεος ἔρωτός ἐστιν ἀρχή. ἐκ γὰρ ἐλέου τὰ πολλὰ φύεται πόθος. ἀλλ' ἡ τούτων ἐξ ἀρχῆς τὴν τύχην ἐνδεὴς, πάσης ὁμοζύγου πλουσίας φρύαγμα καὶ τῦφον πολλῷ τῷ μέσῳ παρῆλθεν, ἔστι δὲ καὶ τὸν τρό-

Εὐβολίδης] Lege Εὐβουλίδης Ἡγησιστράτῳ. MER. ἀλλ' ἡ τούτων ἐξ ἀρχῆς &c.] Quid τούτων hic ſit, neſcio: Nam nihil præcedit, quo apte referri poſ-

rector navis, quem bini ſimul venti, unus hinc, alter illinc diverſum agunt, pugnantes de navi uterque & mare quidem verſantes in contrarias partes, navem ipſam in utramque trudentes tamen. Sed utinam, ſicuti diverſi in animo meo converſantur cupidines, ita & mulier utraque ſine æmulo livore eſſe poſſent ſimul.

DIVES PAUPEREM ELEGIT conjugem, ne a dotata mactaretur malo. XII.

EUBULIDES HEGESISTRATO.

MALE moratæ mulieris neque ipſa inopia manſuefacere mentem poteſt, neque eam vel minimum facere ut morigera ſit imperiis viri. Nam ego pauperem eo conſilio duxeram, ne quid gravius paterer ducta divite. Et amavi eam deſubito, cauſſaque prima amoris ex miſeratione ejus inopiæ: credebam me ſortis ejus miſereri, neſcius miſer initium eſſe amoris hanc miſericordiam. nam ſæpe amori origo a miſeratione. Sed illa ab initio omnium indiga ſuperbiam & faſtum multo tanto ſuperavit cujusvis dotatæ

 con-

poſſit: Scribendum ſine dubio: *ἀλλ' ἡ πάντων ἐξ ἀρχῆς τὴν τύχην ἐνδεής.* Pauw.

πολλῷ τῷ μέσῳ] *Magno intervallo.* Pauw.

ὅπερ

Digitized by Google

τρόπον καὶ τοὔνομα Δεινομάχη, καὶ τὼ χεῖρε μόγις ἀπέχεται, καὶ ὥσπερ δέσποινα δεινὴ, κεκράτηκέ μου πικρῶς· οὔτε γοῦν ὡς εὔπορον τιμῶσα, οὔτε μὴν ὡς σύνοικον αἰδουμένη. ταῦτά μοι τῆς γαμετῆς ἐςιν ἡ προίξ. ναὶ μὰ Δία· ὑπεμνήσθην γάρ· θαυμαςὸν ἐπηνέγκατό μοι κἀκεῖνο· ἐπεντρυφᾷ πολυτελῶς, καθάπερ ἐπειγομένη πένητά με καταςῆσαι ταχύ. οὐδεὶς γὰρ ἐξαρκεῖ πλοῦτος αὐτῇ· οὐδ᾽ ἂν ἐκ ποταμῶν ἐπιῤῥέῃ. ἐγὼ δὲ θοἰμάτιον αὐτῇ δεικνὺς, ὅπερ ἂν τύχω φορῶν, κωμικῶς τὴν ἄσωτον ὑπαινίτlομαι φάσκων· ὦ γύναι λίαν σπαθᾷς. ἀλλ᾽ οὐδὲ πώποτε τῶν ἐμῶν πεφρόντικε λόγων· ὀδυνᾷ με δὲ τὸν ἀγαπῶντα μάλιςα ἀναισθήτου γυναικὸς ἀτιμία. τοσοῦτόν ἐςι δύσχρηςον τὸ κακόν. καὶ πέρας ἓν μόνον ἐμοὶ τούτου δοκεῖ, τὴν βάρβαρον ἐς κόρακας ἐκπέμψασθε τῆς οἰκίας, πρίντισκεότερον ὑπομείνω. φύσει γὰρ αἱ γυναῖκες ἅπαν τούτων οἱ συνοικοῦντες ἀνέχωνται, βαρύτερον ἐπεμβαίνουσιν. ἀπίτω τοίνυν ἡ θηριώδης. ἔςιν δεδόχθω,

οὐδὲν

ὅπερ ἂν τύχω φορῶν] φέρων. Merc. Cave, credas: Nam quid differunt iſta? An nimium videbatur φορῶν de veſte, ac ſi graviora ſibi requireret verbum? Nugæ, nugæ: Ipſe homo dicitur γομφίον φορεῖν apud Ariſtophanem, κράνιον φορεῖν apud Cratinum, alia ad corpus ſuum pertinentia apud Alios: Sunt hæc, aut debent ſaltem eſſe cuivis notiſſima. Pauw.

ὦ γύναι] Ex Ariſtophanis Nubibus:

Ἐγωγ᾽ ἂν αὐτῇ θοιμάτιον δεικνὺς τόδι,
Πρόφασιν, ἔφασκον, ὦ γύναι, λίαν σπαθᾷς.

Merc.

conjugis; eſtque re & nomine Dinomácha: quin vix & manus abſtinet, ac veluti ſæva domina imperium in me exercet crudeliter, nec colens ut divitem, nec verens ut conjugem. Dos mihi hæc ab illa. Sed & per Jovem, nam hoc commemini: mirum etiam paraphernum intulit; ſumtuoſe ornata incedit, tanquam adigere me cito ad inopiam velit: nullæ ſatis ei opes, ne ſi fundantur fluminibus quidem. At ego commonſtrans illi quod geſto pallium, admonui comice prodigam conjugem; mulier, inquam, nimium eluis. Sed mea dicta ſubterhabuit; meque efflictim amantem ſtolidæ mulieris contemtus præcipue afficit. ita me incertum angit malum; cui finem hanc unam video, barbaram ut e domo in barathrum detrudam prius quam deterius quid mihi accidat. natura enim mulieres, ſi viri patienter ferant, graviores inſtant. habeat ergo ſibi res ſuas ferina mulier. Eſto; ita cenſeo; nec moror. manifeſta

 es

Merc. *o mulier, texens nimium denſas*, vel *licii nimium inſumis*: Sic ὑπανύτ]ομαι convenit. Pauw.

ὀδυνᾷ με δὲ] Scribendum potius ὀδυνᾷ δέ με. Pauw.

ἐκπέμψατε &c.] Lege, ἐκπέμψατε τῆς οἰκίας πρὶν τι σκαιότερον ὑπομεῖναι. Et mox, ἐπὰν τούτων. Merc.

ἔςιν δεδόχθω] Lege, ἔςω, δεδόχθω, ut ſupra xxi. primi. Merc. Mercerus, ἔςω, δεδόχθω: Non male hic, ubi ex re moleſta emergeret miſer: Nam Epiſt. 21. Lib. 1. id

Digitized by Google

οὐδὲν ἀμφιβάλλω· κατάδηλος ἡ γυνή. ἄρκτου παρούσης, φησὶν, οὐκ ἐπιζητήσω τὰ ἴχνη.

ΕΤΑΙΡΑΣ ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΠΡΟΣ ὑποκνιζόμενον φίλον.

ΧΕΛΙΔΟΝΙΟΝ ΦΙΛΩΝΙΔΗι.

ΜΑτην ὑποκνίζῃ γλυκύτατε· μάτην ᾠήθης με ποθεῖν ἕτερον μετὰ σέ. οὕτως ἵλεως εἴη μοι Ἀφροδίτη· ὅσον ἡμῶν ἐκδεδήμηκας χρόνον, τὸν ἔρωτα βεβαίως ἀνεπίληστον διετήρουν ἀεί· καί τοι με καθεύδουσα, ἀφεὶς με γὰρ ἄδε προσέπτης· ἐγὼ δ' ἀφυπνισθεῖσα, πρὸς ἐμαυτὴν ἐβόων τοῦτο· οὐκ ἔστιν Φιλωνίδης, ἀλλὰ Θησεὺς· κοιμωμένην καταλιπὼν ᾤχου· Ἀριάδνην με πᾶσαι καλοῦσι·

id non arridebat mihi propter rationem contrariam. Et vide tamen, an hic etiam non legeretur perquam accommode & perquam bene, ἔστιν δεδογμένον: Id ſcilicet fortius adhuc, quam alterum: In verbis autem mutilate deſcriptis tales errores hic ubique: Sane hoc non deterius cenſeo. Quin & commode ſcribi poſſet, ἔστιν, δέδοκται: Sic enim ἔστιν cum Emphaſi occurrit etiam alibi, niſi me memoria fallat: Attende, & quod potius tibi videtur, ſume. Pauw.

κατάδηλος ἡ γυνὴ] *Adeſt mulier, non longe quærenda eſt*: ſtatim quod conſtitui, peragere datum eſt mihi, neque nectendæ moræ: Ita hoc accipiendum: quo pertinent etiam ſequentia. Et ſic ἔστιν, δέδοκται, vel ἔστιν δεδογμένον, οὐδὲν ἀμφιβάλλω,

Digitized by Google

es mulier. urſæ præſentis, ut ajunt, non quæram veſtigia.

EXCUSATIO MERETRICIS ad faſtidientem amicum. XIII.

CHELIDONIUM PHILONIDI.

FRUSTRA me faſtidis, dulciſſime; fruſtra me credis flammatam poſt tuum alio cupidine. Ita propitiam Venerem habeam, ut ex quo abiſti a nobis, conſtantem ſervavi amoris noſtri memoriam, quamvis tu me dormientem linquens Megaram avolaris. At ego experrecta clamabam ad meipſam, non eſt hic Philonides; Theſeus eſt; dormientem relinquens abis. Ariadnam me mulieres omnes

λω, etiam non deterius, quam Merceri ἔςω, δεδόχθω. PAUW.

ἄρκτου παρούσης, φησὶν] Scribe, φασίν. In parœmiis Græcorum, ἄρκτου παρούσης ἴχνη ζητεῖς, ἐπὶ τῶν δειλῶν κυνηγῶν εἴρηται ἡ παροιμία. μέμνηται δ' αὐτῆς Βακχυλίδης ἐν παιᾶσιν. MERC.

καθεύδουσα &c.] Lego, καθεύδουσαν ἀφεὶς Μεγαράδε προσέπτης. Mox ſcribo, καὶ Διόνυσος οὐχ. MERC. Ita plane Canterus Lib. 3. Cap. 19. Nov. Lect. PAUW.

κοιμωμένην καταλιπὼν ᾤχου] Hæc cum præcedentibus jungit Mercerus, ut, οὐκ ἔςιν Φιλωνίδης, ἀλλὰ Θησεύς· κοιμωμένην καταλιπὼν ᾤχου· exclamaverit puella expergefacta: Non bene: Nam ᾤχου poſt tertiam perſonam rus olet: Qua-

Digitized by Google

σι· σὺ δὲ Θησεὺς ἐμοὶ, καὶ Διόνυσος· οὐκ ἐβόμβει μοι τὰ ὦτα ὅτε σȣ μετὰ δακρύων ἐμεμνήμην. εἰ μέν τοι εἰδείης ὅτι καὶ νυκτηγρετȣ͂σα διεμνημόνευον· καὶ σὴν ἐπισολὴν ὡς αὐτοχειρίᾳ μάλισα γεγραμμένην, μέσην ὑπέθηκα τοῖς μασοῖς, τὴν ἐπὶ σοὶ διεκπηδῶσαν παραμυθουμένη καρδίαν· ἐνθευ-

Quare vel κοιμωμένην καταλιπὼν ᾤχου jungendum eſt cum verbis ſequentibus, quæ diriguntur ad amicum, vel legendum κοιμωμένην καταλιπὼν ᾤχετο: Et hoc mihi videtur potius: Nam exclamatio illis ſane vix ac ne vix carere poteſt. Pauw.

ἐβόμβει μοι] Videretur ſcribendum: οὐκ ἐβόμβει σοι τὰ ὦτα, ὅτε σοῦ, &c. ut roget Philonidem, num ex aurium tinnitu ſenſerit fieri mentionem ſui: ſicuti apud Lucianum ἑταιρ. XIIII. ἤπου ἐβόμβει τὰ ὦτα ὑμιν; ἀεὶ γὰρ ἐμέμνητο ἡ κεκτημένη μετὰ δακρύων. Sed malo, ἐβόμβει μοι τὰ ὦτα, ſine negativa: quod ſolet accidere amantibus. Sappho: βομβεῦσι δ' ἀκοαί μου. Catullus:

- - ſonitu ſuopte
Tintinant aures. - -

Merc. Acutum eſt, quod ex Sapphus Oda notiſſima adfert Mercerus, ſed judicii fulcro non ſubnixum: Nam eo admiſſo, quid ὅτε σȣ μετὰ δακρύων ἐμεμνήμην? Tunc amantis tinniebant demum aures, & a verbis lachrymoſis omnis ille tinnitus: Ut ſtatim animadvertis, hæc ἔννοια longe diverſiſſima eſt ab ἐννοίᾳ Poetriæ. Ubi illa adſpiciebat amicum, ubi eum exactius repræſentabat animo ſuo, aures tintinabant ſtatim, & alia amoris pertinaciſſimi aderant indicia: non verba, non lachrymæ erant, quæ præciſe murmur illud auribus ingererent: Res eſt nimis aperta, quam ut verbis eam ulterius declarare debeam. Quid igitur? Hic ſine dubio præ oculis habuit Auctor, quod Lucianus dixit loco addu-

Digitized by Google

nes vocant; at tu mihi Theſeus; ſed Bacchus nuſquam. Tintinant mihi aures, quoties lacrymans facio mentionem tui. Quid ſi & quæ pernox, pervigil, dico, reſcires? & qui literas tuas, præcipue quia ſcriptas manu propria, mediis inſeram papillis, ſolamen

ducto, omnesque ſuperſtitioſi & nunc & olim crediderunt firmiter: Quare haud dubie etiam legendum, αὐχ ἐβέμβει σοι τὰ ὦτα, ὅτε συ μετὰ δακρύων ἐμεμνήμην; Vocula geminanda, non expreſſa fuit, niſi ſemel: Nihil pronius. Pauw.

εἰ μέν τοι εἰδείης &c.] *Utinam vero ſcires, quæ noctu ſurrecta dicebam*: εἰ pro εἴθε poſitum eſt, & non rogantis, ſed optantis ſunt hæcce: Cum de te loquebar lachrymans, haud dubie aures tibi tinniebant: Sed vellem, ſcires ipſa illa, quæ dicebam: Verba ipſa ad aures, utinam, acceſſiſſent, non ſolum tinnitum in auribus tibi excitaſſent. Elegans eſt ſententia, & ad ſuſpicionem ſtabilitam plane accommodata: Mercerus eam non perſpexit. Sed verbum: Ubi ad hæc diligentius attendo, interrogatio in verbis præcedentibus neceſſaria non videtur mihi, recteque mutata literula ſcriptum auguror, ἐβόμβει σοι τὰ ὦτα, ὅτε συ μετὰ δακρύων ἐμεμνήμην. εἰ μέν τοι &c: Non rogat ſcilicet, an tinnierunt aures ad lachrymoſam memoriam, ſed id ponit & pro certo habet, quia amor ſyncerus, quo amicum proſequebatur, id efficere non potuerat non: Sic autem verba optantis appoſitiſſime ſequuntur: De tinnitu ſcio, quia aliter fieri non potuit: O utinam vero, quod fieri non poterat, factum fuiſſet quoque, & ipſa verba, quæ ſurrecta loquebar, ad aures tuas accidiſſent: Nihil melius & convenientius: Quare hoc ratum ſit. Illud addo: Hæc non accipienda ſunt de omni tempore, quo a-

ami-

Digitized by Google

ἐντεῦθεν ἂν ἤδη χίλια παρασκευάζου φιλήματα. οἶδα, οἶδα, πόθεν εἰκότως τὴν ἀπάτην ὑπέστης· ὡς ἑταῖρα διὰ κέρδος ὁμιλοῦσα τοῖς νέοις ὑποκρίνομαι τῶν συνόντων ἐρᾷν, ὅπως ἂν μείζονα τούτοις ἐρεθίσω τὸν πόθον. ἵνα γὰρ μὴ πολλάκις σοι διενοχλῶ, παρ᾽ ἑτέρου τι λαβεῖν ἀνάγκη. σὺ δέ μοι καταμέμφῃ, τὴν ὑπόκρισιν ἀγνοήσας· μὴ σύγε, δέομαι καὶ ἱκετεύω, καὶ κατασπένδω δάκρυα τῶν γραμμάτων. ὅμως ἥμαρτον ὁμολογῶ· εἴ σοι φίλον ἁπλῶς ὁμολογούσης ἀκοῦσαι· καὶ ἣν βούλει δίκην ἐπίθες, πλὴν τοῦ διαλῦσαι τὴν ἡμετέραν φιλίαν. τοῦτον γὰρ μόνον οὐ φέρω τῆς τιμωρίας τρόπον· οὐ μὰ τὴν σὴν φαρέτραν, ἐξ ἧς ἥδιστά με τοξεύεις. φυλάξομαι δὲ τοῦ λοιποῦ, ἵνα σε μηδὲν ἀνιάσω. οὐκ ἔτι γάρ σε ὡς ἐμὸν, ἀλλὰ καὶ ὡς ἐμαυτὴν ὦ Φιλωνίδη φιλῶ· ταῦτα γέγραφα νὴ τοὺς Ἔρωτας ἀσθμαίνουσα καὶ δεδακρυμένη καθ᾽ ἕκαστον ὧν ἐπέστελλον, ἀναστενάζουσα.

ΦΙ-

amico caruerat, ſed de eo præciſe, quo primum ab eo relicta fuerat: Expergefacta cum lachrymis exclamabam; Non Philonides eſt, ſed Theſeus: dormientem me relinquens abiit: Quæ cum ita exclamarem lachrymans, haud dubie tinnierunt tibi aures: Utinam vero ſcires, quæ de lecto ſurgens, illa ipſa nocte præterea dixi: Sic ſingula ſibi conſtant, & inprimis convenit νυκτηγρετοῦσα, quod cæteroquin ſatis incongruum eſt: quin & ſequentia de literis ſic pulchre quadrant. Pauw.

παρασκευάζου] παρασκευάζω. Merc. Imo

πάρ-

cordi meo, ſuſſilienti deſiderio tui: tum inde mille pango ſuavia. Novi, novi, quæ te ſuſpectio decepit, quod meretricum in morem, quæ lucri cauſſa juventutem admittunt, amorem eorum ſimulo quiſcum ſoleo, ut majorem iis accendam cupidinem. Neceſſe enim mihi capturas venari ab aliis, ne ſæpius appellem te importunius. At tu me accuſas, neſcius ſimulaſſe: ſed tu ne accuſa, rogo te, ac ſupplico, perfundens lacrymis literas. Tamen peccavi, fateor, ſi ſimpliciter confitentem audire vis; irrogato quam lubet pœnam, modo ne jubeas amoris noſtri diſcidium, ſolum hunc non fero ego vindictæ modum! non; teſtor pharetram tuam, qua me dulciſſime figis. cavebo deinceps ne quid offendam: non enim te amplius ut meum, ſed ut meipſam amo Philonide. Hæc ſcripſi, teſtor Amores, mixta lacrymis ac ſuſpiriis, & ad ſingula verba planctibus.

παρεσκευάζον: Locum & verborum cohærentiam non intellexit Mercerus, ut vidimus. Pauw.

εἴ σοι φίλον &c.] Non inepta lectio, ſed longe aptior foret, ſi ſcriberetur, εἴ σοι φίλον, ἁπλῶς ὁμολογούσης ἄκουσον: Nam ſic idem dicitur diſertius, & ſequens, καὶ ἣν βούλει δίκην ἐπίθες, venuſtum magis & concinnum eſt nexu ſuo. Pauw.

δεδακρυμένη καθ' ἕκαστον &c.] Comma collocandum poſt δεδακρυμένη: Nam καθ' ἕκαστον ὧν ἐπέστελλον, ἀναστενάζουσα, poſt duo alia dicitur ἀσυνδέτως: Niſi καὶ excidiſſe putes ante καθ' literarum ſimilitudine Pauw.

Digitized by Google

ΦΙΛΙΑΣ ΑΝΑΚΛΗΣΙΣ.

ΜΕΛΙΤΤΑ ΝΙΚΟΧΑΡΙΤΗι.

ΕΙ μὴ τὴν καθ᾽ ἡμῶν βασκανίαν ταχὺς ἀπέσβησεν Ἔρως, καὶ Ἀφροδίτη θᾶττον ἀμφοτέροις ἀλεξίκακος ἀνεφάνη, καλοῦ παιδὸς καλὴ μήτηρ· μέχρι παντὸς ἂν ὑμᾶς ἐχώριζον ἀπ᾽ ἀλλήλων ἄσπονδος μάχη καὶ διάλλακτος ἔρις. μάτην ἐπέχαιρον οἱ βασκαίνοντες ἡμῖν τῆς φιλίας, καὶ εἰς κενὸν αὐτοῖς ἀπέβη τῆς ἐπιβουλῆς ὁ σκοπός· ὅθεν φίλτατε μὰ τὸν φίλιον Ἔρωτα τὸν ἐμόν τε καὶ σὸν, χθὲς ἐπὶ τὸ σὸν δομάτιον εἰσιοῦσα θᾶττον ἢ βάδην, ἔκλαον ὑφ᾽ ἡδονῆς· κατησπαζόμην τε ἀπλήστως τὸν ἀφροδίσιον οἶκον· καὶ τῶν τείχων ἐφαπτομένη τοὺς δακτύλους ἐφίλουν ὑπεχαίρουσα καὶ μειδιῶσα γλυκύ. μεταξὺ δέ πως προσαπιστοῦσα, πρὸς ἐμαυτὴν ἔφασκον· ἆρα ἐγρήγορα, ἢ πλανῶσί με τῶν ὀνειράτων εἰκόνες; ὑπὲρ τοῦ σφόδρα γὰρ ἐπιθυμεῖν ἐλάμ-

βανέ

Νικοχαρίτῃ] Νικοχάριτι. Merc.

ὑμᾶς ἐχώριζον] ἡμᾶς. Pauw.

διάλλακτος] Omnino ſcribendum, ἀδιάλλακτος. Merc.

ὅθεν φίλτατε] Ad amicam ſcribit Melitta: Hoc certum: Et ſic certum etiam Mercerum in Inſcriptione perperam legiſſe Νικοχάριτι: Nam id nomen mulieris eſt, non nomen viri: Pueri ſciunt. Aliud requiritur: Nam vulgatum haud dubie peccat: Νικοχάρις nomen ſatis celebre: id reponendum. Χάρις, Χά-

ριτος

Digitized by Google

AMORIS INTEGRATIO. XIIII.

MELITTA NICOCHARITI.

NISI conceptum contra nos faſcinum citus diſcuſſiſſet Cupido, promtiorque Venus utriuſque averrunca exſtitiſſet, pulchri filii pulcra mater, ætatem nos interminatum bellum, & implacabile diſcidium diſparaſſent abinvicem. Fruſtra gaviſi ſunt amoris noſtri mali æmuli, præviſæque iis inſidiæ in irritum cecidere. Itaque ego charum caput, teſtor amabilem meum ac tuum Cupidinem, heſterno ingreſſa cubiculum tuum pleno gradu, lacrymas fudi gaudio, nec potui ſatiari deoſculandis amatoriis ædibus, ac parietibus admotos digitos lætabunda dulceque ridens baſiavi. Sed interibi diffidens quodammodo dixi ad meipſam, Vigilone, an me fallunt ſomniorum imagines? enim ex nimio deſiderio fie-

ρητος etiam habemus: ad iſtam formam Νικοχάρητι ſcribi poſſet mutatione minima. Visne aliud? Χαρίδαι ſunt apud Heſychium loco ſuo: Inde ſumi poſſet Νικοχαρίδῃ: Sed de illis alias. PAUW.

δομάτιον] δωμάτιον. MERC.

ὑπεχαίρουσα] ὑπεκχαίρουσα. MERC.

ὑπὲρ τῦ σφόδρα γὰρ ἐπιθυμεῖν &c.] Neſcio, an nimium deſiderium gignere poſſit diffidentiam & incredulitatem, mihi-

ϐανέ μέ τις ἀπιςία. σὺ δὲ ὡς τὸν σὸν ἑώρακας Μελισσάριον, ὥσπερ εἰς σύμϐολον χρονίȣ θεάματος μεθʼ ἡδονῆς τὸν δάκτυλον ἀνατείνας, ἀσμένως αὐτὸν περιέςρεφες ἠθικῶς. πολλὴ οὖν χάρις τοῖς φιλίοις θεοῖς, ὅτι δὴ πάλιν ἡμῖν ἀνανεοῦνται τὸν πόθον. μᾶλλον δὲ νῦν χαριεςέρου καὶ μείζονος αἰσθάνομαι τούτου. ἀεὶ γάρ πως ἡδίους αἱ τῶν ἐρώτων μεθʼ ὕϐριν κολακεῖαι δοκοῦσιν.

ΓΑΜΕΤΗ ΚΑΙ ΧΗΡΑ ΓΕΓΟ-νασι φίλαι, καὶ ποθοῦσιν· ἡ μὲν τῆς χήρας τὸν δοῦλον· ἡ δὲ τῆς ἑτέρας τὸν ἄνδρα.

ΧΡΥΣΗΣ ΜΥΡΙΝΗι.

Τοὺς ἀλλήλων ὦ φιλτάτη συνεπιςάμεθα πόθους. σὺ μὲν τὸν ἐμὸν ἄνδρα ποθεῖς· ἐγὼ δὲ τȣ͂ σοῦ θεράποντος ἐκθύμως ἐρῶ. τί οὖν πρακτέον, πῶς ἂν εὐμηχάνως ἑκάςη τὸν ἑαυτῆς ἔρωτα θεραπεύσει; ἐδεήθην, εὖ ἴσθι, τῆς θερα-

πει-

mihique ἔννοια hæc ſuſpecta eſt ſane: An forte vitium ſubeſt, & ſcribendum, ὑπὲρ τȣ͂ σφόδρα γὰρ εὐτυχεῖν ἐλάμϐανέ μέ τις ἀπιςία? Id bonum & conveniens haud dubie: Nam felicitas nimia facit ſæpe, ut homines ſint increduli, & de ipſa felicitate dubitent, quanquam ſit certa, eamque manu quaſi teneant: Sciunt omnes, qui vivunt & ſentiunt. Pauw.

ὡς τὸν σὸν] τὸ σόν. Merc.

ἀσμένως αὐτὸν] Malim fere ἄσμενος, quia ἠθι-

κῶς

fiebat ut minus crederem. At tu ſimul tuam Meliſſarium vidiſti, velut indicium expectatæ diu viſionis, digitum cum voluptate protenſum libenter & eleganter in orbem vertiſti. Magnam gratiam dico amicitiæ præſidibus divis, quod rurſus reconciliant noſtrum cupidinem; quem ego nunc eo gratiorem ac majorem ſentio, quo jucundiores amorum videri ſolent poſt injurias deliciæ.

VICINAE NUPTA ET VIDUA amant, nupta viduæ famulum, illa nuptæ virum. XV.

CHRYSIS MYRINÆ.

SENSIMUS invicem, amica, noſtros cupidines. virum tu meum amas; ego ſervum tuum efflictim depereo. quid ergo facto opus, qui commodiſſime medeamur utraque noſtro deſiderio? Rogabam, ut ſcis, deos ut reme-

κῶς ſequitur eodem ſpiritu. PAUW.

αἱ τῶν ἐρώτων] Scribe, ἐρώντων. Amantium ira amoris integratio eſt. MERC.

Χρύσης] Lege, Χρύσις. Comicis notum nomen. MERC.

ἐδεήθην, εὖ ἴσθι] ἐδεήθην abſolute pro ἐδεήθην θεῶν, durum eſt hercule & invenuſtum, inprimis ubi ἐμβαλεῖν ſequitur: Nam id perſonam requirit impenſius. An forte vocula excidit, & θην cum εὖ ſequenti abſorp-

Digitized by Google

πείας τὴν ἔννοιαν ἐμβαλεῖν· καὶ ταύτην ἐξ ἀφανοῦς ἡ δαίμων προσέπνευσέ μοι τὴν γνώμην· ἣν οὕτω πράττειν παρεγγυῶ σοι Μυρίνη· τὸν σὸν μὲν οἰκέτην, ἐμὸν δεσπότην ἐρωτικὸν δόκει· δόκει οὖν θυμουμένη ἅμα καὶ τύπτουσα τῆς οἰκείας ἐκπέμπειν. ἀλλὰ πρὸς θεῶν πεφεισμένως καὶ τῷ παρόντι μοι πόθῳ τὴν μάστιγα συμμετροῦσα. ὁ δ᾽ οὖν οἰκέτης εὔκτητος ὁ καλὸς πάντως ἅτε πρὸς φίλην τῆς κεκτημένης, φεύξεται παρ᾽ ἐμέ· κἀγὼ τὸν ἄνδρα ὡς ὑπὲρ τοῦ θεράποντος τὴν δέσποιναν ἱκετεύσοντα τὴν ταχίστην ἐξαποστελῶ πρὸς σὲ, οἷον μετὰ δεήσεως αὐτὸν ἐξωθοῦσα· τοῦτον δὴ τὸν τρόπον ἑκατέρα τὸν ἑαυτῆς δεξαμένη ἐρώμενον, οὐκ ἀμελήσει τοῦ ἔρωτος ὑφηγουμένου ἐπὶ σχολῆς ἅμα καὶ ῥαστώνης χρήσασθαι τῷ παραπεπτωκότι καιρῷ. ἀλλ᾽ ἐπὶ μήκιστον ἐμφοροῦ τῆς ἐπιθυμίας τῇ συγκοιμήσει· καί μοι συνεπεκτείνουσα τῶν ἀφροδισίων τὴν τέρψιν. ἔῤῥωσο, καὶ πέπαυσό μοι θρηνοῦσα τοῦ συζύγου τὴν ἄωρον τελευτὴν, φίλον ἀντ᾽ ἐκείνου τὸν ἐμὸν σύνοικον εὐτυχοῦσα.

ΠΟΡ-

ſorpſit θεῶν vel θεοῦ? Vide & judica: Ego nihil adſevero. Pauw.

δόκει· δόκει οὖν θυμουμένη &c.] Ingratum eſt *δόκει* bis adhibitum, & nullum in iſta repetitione lenocinium: An legendum, *τὸν σὸν μὲν οἰκέτην, ἐμὸν δεσπότην ἐρωτικὸν δοκοῦσα, δόκει οὖν θυμουμένη* &c.? Id melius certe. Mallem tamen, *τὸν σὸν μὲν οἰκέτην, ἐμὸν δεσπότην ἐρωτικὸν, δόκει οὖν θυμουμένη* &c. Sic nihil planius: Vox ſemel pingenda, hic picta eſt bis, ut alibi bis pingenda, ſemel. Pauw.

τῆς οἰκείας] *τῆς οἰκίας.* Merc.

ὁ δ᾽ οὖν οἰκέτης εὔκτητος &c.] Diſtinguendum eſt

Digitized by Google

remedii cognitionem animo meo injicerent. Et ecce ex improviſo inſpiravit Deus hanc ſententiam menti meæ. itaque condico tecum ut ſic facias. Servum tuum, Myrina, dominum meum amatorium, finge, ſed irata ſimul ac plagis onerans, velle te ejicere ex ædibus. ſed parcius per deos, ac lorum moderans ad meum cupidinem. Ita fiet, ut pulcer ac benepartus ſervus omnino ad me confugiat, quippe ad amicam dominæ: egoque confeſtim virum meum ad te ablegem pro ſervo deprecaturum, quaſi precibus hominem domo ejiciens. Ad hunc modum utraque cupitum tenens non negliget Amore duce per otium ac facilem occaſionem uti præſenti tempore. Sed tu producas longius coïtus dulcedinem, eâdem mihi prorogatura voluptatem gaudii mei. Vale, deſineque acerbum flere fatum conjugis, amicum pro eo maritum meum potita.

MERE-

eſt, ὁ δ' οὖν οἰκέτης εὔκτητος, ὁ καλὸς πάντως, ἅτε πρὸς &c. *Servus igitur benepartus & honeſtus prorſus, tanquam &c.* καλὸς ad mores & animum referendum hic: εὔκτητος autem cum Emphaſi accipiendum: *quem tu juſto titulo poſſides:* alias forte aufugeret, & ad eum ſe reciperet, cujus ſervus eſſet revera: nunc ſciens, ſe ex aſſe ſervum eſſe tuum, & quidem optumo jure, ad alium non confugiet, quam ad me, amicam tuam, ut cito redeat & nullam det fugæ ſuſpicionem: Ita intelligenda eſt vox: quod moneo, quia abſtruſior paulo eſt, & non ſatis intellecta, naſutiores ad Criſin impellere poſſet. PAUW.

ας

Digitized by Google

ΠΟΡΝΗ ΠΡΟΣ ΝΕΟΝ ΑΛΛΗΝ *αὐτῆς προκρίνοντα φίλην.*

ΜΥΡΤΑΛΗ ΠΑΜΦΙΛΩι.

ΕΜΕ ποθοῦσαν περιφρονεῖς καὶ περὶ ἐλαχίςου ποιῇ· ἐμὲ τὴν ἐρῶσαν ὑςέραν ἔχεις καὶ πάρεδρον ἡδονήν· καὶ πολλάκις τὴν ἡμετέραν οἰκίαν, ὡς οὐδὲ ἰδών ποτε, παρέρχῃ. θρύπτῃ Πάμφιλε πρὸς ἐμέ· καὶ καλῶς· ὅτι μὴ ἀπέκλεισα ἐθέλοντα, ἔνδον ἕτερος, εἰποῦσα, ἀλλ᾽ εἰσεδεχόμην ἀπροφασίςως, τότε δ᾽ ἂν σε καιόμενον εἶδον καὶ ἀντιμεμηνότα. ἐγὼ διέφθειρά σε ὑπεραγαπῶσα· καὶ τοῦτο διεμφανίζουσα· ὑπερόπται γὰρ αἰσθόμενοι γίγνεσθε. μία μόνη δικαίως ἐσπούδασαί σοι Θαΐς· καλὴ γὰρ ὅτι ποθεῖται· ἐκείνην διώκεις, ὅτι σε πόῤῥωθεν ἀποφεύγει· τῶν γὰρ μὴ ῥᾳδίων ἐφίεσθε καὶ ὅτε πολλὰ διδοὺς μάτην ἱκετεύων τὴν σὴν ἀποκά-

ποκά-

ὡς οὐδὲ ἰδών ποτε] Eadem verba in Alciphrone, τὴν δ᾽ ἡμετέραν οἰκίαν ὡς οὐδὲ ἰδὼν πρότερον παρέρχῃ. MERC.

θρύπτῃ Πάμφιλε] Ex Luciano ἑταιρ. XII. θρύπτει ὦ Λύσια, πρὸς ἐμὲ, καὶ καλῶς. ὅτι μήτ᾽ ἀργύριον ᾔτησά σε, μήτ᾽ ἀπέκλεισα ἐλθόντα, ἔνδον ἕτερος, εἰποῦσα· ἀλλ᾽ εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἄμισθον, ἀξύμβολον εἰσεδεξάμην. Unde vides melius hic legi ἐλθόντα, quam ἐθελόντα. MERC.

τότε δ᾽ ἄν σε &c.] *tunc vero te flammatum vidiſſem & mutuo furore percitum:*

MERETRIX ADOLESCENTI, cui alia amica potior. XVI.

Myrtala Pamphilo.

Amantem me ſpernis, ac pro nihilo ducis; diligentem me habes loco ſecundæ ac ſuccidaneæ voluptatis, noſtraſque ædes ſæpius præteris, quaſi ſi eas nunquam videris: ferocem facis, Pamphile, adverſus me: & merito; quia non excluſi volentem, alium intus mentita; ſed nihil cauſſata admiſi. tum ego te flammatum & mutuo furore percitum vidi. perdidi te nimium amans, neque amorem diſſimulans. diſcitis enim ſpernere, ubi vos amari ſenſiſtis. Et merito unam tu ſedulo colis Thaïdem? formoſa enim illa, quia expetitur; eam ſectaris, quia te longe pellit. Enim vos ardua expetitis, & ſi quando largitus multa, multa fruſtra precatus, irritus voti abis, tum me ce-

 terum

citum: Si te excluſiſſem ſcilicet, & alium intus fuiſſem mentita: Poſt ἀπροφασίστως diſtinguendum eſt paulo plenius: Mercerus male. Editio Sambuci, ἀλλ' εἴ σε δεχόμην ἀπροφασίστως, τότε δ' ἂν &c. quod nullius eſt aut eſſe poteſt frugis. Pauw.

ἐγὼ διέφθειρά σε] Et hæc ex eodem Luciani dialogo: σὺ, ὦ Ἰόεσσα, διέφθειρας αὐτὸν, ὑπεραγαπῶσα, καὶ τοῦτο ἐμφαί-

Digitized by Google

ποκάμης, ἐμὲ λοιπὸν τὴν ἐξ ἀπορίας ἐπιζητεῖς, καί τοι γε τετλάρων ὀϐολῶν ἀξία Θαῒς ἡ πάνυ πολλȣ̃. ἐγὼ τοίνυν ἡ λαικὰς τῶν κακῶν ἐμαυτὴν αἰτιῶμαι. πολλάκις γὰρ ἐπομωσαμένη τὴν ἄτοπον ταύτην διαλῦσαι φιλίαν, ἡνίκα σε πάλιν ἑώρων, αὐτίκα μανικῶς προσεπήδων καθάπαξ ἐπιλελησμένη τῶν ὅρκων, καὶ λίαν ἐκκεχυμένως ἠγάπων, ἐφίλουν τε ἡδέως, καὶ σφοδρῶς ἄγαν ἐπελάμϐανον ταῖς ἀγκάλαις, καὶ

φαίνουσα. ἐχρῆν δὲ μὴ πάνυ αὐτὸν ζηλοῦν. ὑπερόπλαι γὰρ αἰσθανόμενοι γίγνονται. πάνου, ὦ τάλαινα, δακρύουσα, καὶ ἤν μοι πείθῃς, ἅπαξ ἢ δὶς ἀπόκλειστον ἐλθόντα. ὄψει γὰρ ἀνακαιόμενον αὐτὸν πάνυ, καὶ ἀντιμεμηνότα ἀληθῶς. ὑπεραγαπῶσα legebatur hic male. Merc.

καί τοι γε τετλάρων ὀβολῶν &c.] Ineptiſſime Mercerus, *at dupondiam Thaïdem magni æſtimas*, ac ſi uno ductu hæc ſcripta eſſent: Nam *Θαῒς τετλάρων ὀβολῶν ἀξία πολλȣ̃* non poſſunt jungi ullo modo, quia *πολλȣ̃* *τετλάρων ὀβολῶν* adverſis frontibus pugnant, & ipſa Syntaxis non admittit caſus ita copulatos: Nihil evidentius aut indubitatius: Alia longe eſt ſententia verborum, quæ ita diſtingui debent, *ἐμὲ λοιπὸν τὴν ἐξ ἀπορίας ἐπιζητεῖς. καί τοι γε τεττάρων ὀβολῶν ἀξία, Θαῒς ἡ πάνυ πολλȣ̃*: & Latine ſonant, *Et quidem quatuor obolis digna ſum, Thaïs egregia illa multo*: *εἰμὶ* ſubauditur, & prius ad Myrtalam, poſterius ad Thaidem pertinet: Thais pro voluptate conceſſa munera accipit egregia, mihi vix dantur quatuor oboli: illa ſcilicet *ἡ πάνυ*, ego *ἡ ἐξ ἀπορίας*: Nihil convenientius. Ellipſis verbi notiſſimi errandi occaſionem præbuit: Nam ſic ſatis aperta eſt ſententia, ſi modo diſtinctio noſtra accedat.

Quan-

terum ex inopia exquiris; at dupondiam Thaïdem magni æſtimas. Sed ego malorum omnium conciliatrix accuſo meipſam: ſæpius enim teſtata deos diſſoluturam me hunc inficetum amorem, quum te rurſus video, furiata ſtatim accedo, velut immemor juramenti, effuſeque amplexa, ſuavior dulciſſime, firmiſſimeque ulnis implicatum teneo, ac ſino papillas attrectes. Tu me forte ſemper ad

Quanquam certe perſona, Thaidis perſonæ oppoſita, perquam commode deſignata fuiſſet palam: Nam ita in Antitheticis illis fieri ſolet, ut nemo neſcit. An forte locus male diſtinctus, etiam male fuit deſcriptus, & ipſe Auctor dederat, καί τοι ἔγωγε τετ-τάρων ὀβολῶν ἀξία, Θαΐς ἡ πάνυ πολλῶ.? Sane id perquam probabile: Quare ita legam libens. Pauw.

ἢ λαικὰς] λαικάζειν, πορνεύειν. Scholiaſtes Ariſtophanis. Merc. λαικάζειν eſt πορνεύειν: De eo non dubitandum: Sed quid illud ad λαικὰς? An a λαικάζειν eſt λαικὰς, vel verſa vice a λαικάς λαικάζειν? Non puto, neque Sermonis Analogia patitur. Et ponamus tamen, λαικὰς pro πόρνη fuiſſe dictum; idne convenit aut convenire poteſt huic loco? Nugæ, nugæ. Quid autem Mercerus? λαικάζειν cum Ariſtophanis Scholiaſta πορνεύειν explicans, Græca vertit, *ſed ego malorum omnium conciliatrix accuſo meipſam*: Sic ſcilicet omnia facile verti poſſunt, & nihil unquam vertentes morabitur: Quod enim verba non ſuggerunt, eorum arbitrium ſuggeret ſtatim absque ulla moleſtia: Belli Interpretes, & quibus credere poſſumus tuto. Mihi hic aqua hæret, & vox λαικὰς depravata videtur non vulgari-

Digitized by Google

καὶ τιτθολαβεῖν ἐπέτρεπον. σὺ μὲν οὖν οἴει με τὸν αὐτὸν δὴ τρόπον ἕξειν ὡς εὐπειθῆ καὶ ἑτοιμότατα προκειμένην· ἀλλ᾽ ἔγωγε μὰ τοὺς Ερωτας, μαθήσῃ δὲ τῇ πείρᾳ· καὶ τί χρή με περιττὸν ὑποτελέσαι τὸν ὅρκον; παρὸν τοῖς ἔργοις ἐμαυτὴν ἐμπεδῶσαι, καὶ περὶ τῶν δοκύντων ἀποδεῖξαι βεβαίαν. ἔῤῥωσο· καὶ πρὸς τῶν Θαΐδος μασῶν καὶ φιλημάτων, μηδὲ αὐτὸς παρενόχλει.

ΜΟΙΧΟΣ ΕΠΙΜΟΝΟΣ, καὶ πρὸς σώφρονα.

ΕΠΙΜΕΝΙΔΗΣ ΑΡΙΓΝΩΤΗι.

ΦΙλανθρώπως, ὦ γύναι, παραγγέλλεις, καὶ φειδομένης ἄγαν ὁ λόγος. ἔφης γὰρ, μέχρι

gariter: Alii videant; nunc nihil ſuppetit, quod ſatis eſt ad guſtum meum. An tamen legendum, ἐγὼ τοίνυν ἠλεὰ καὶ τῶν κακῶν ἐμαυτὴν αἰτιῶμαι, *ego igitur ſtulta & vana ob mala, quæ patior, etiam accuſo memet?* ἐγὼ τοίνυν ἠλεά: ἐγὼ τοίνυν ματαία, ἐγὼ τοίνυν ἠλίθια: Hoc ſubito mihi in mentem venit, & veriſſimum forte eſt: Nihil enim ad ſententiam accommodatius. Neque multum a ſcriptura vulgata abeo: Nam in literis hic ſimiliter erratum eſt ſpiſſius. Quare videant Eruditi, & vel hoc ſumant, vel, aliud excogitent melius. Pauw.

παρὸν τοῖς ἔργοις ἐμαυτὴν ἐμπεδῶσαι] Mercerus, *quum reipſa obligare me poſſim:* Quod Græca præſtare nequeunt: Nam ἐμπεδῶσαι eſt *ſtabilire, fir-*

Digitized by Google

hunc modum habiturum cenſes, morigeram quippe & placari facilem. Sed ego teſtor Amores; diſces re ipſa: & quid opus me fruſtra jusjurandum concipere, quum reipſa obligare me poſſim, & arbitrio meo dicere ſine provocatione ſententiam? Vale; & per mammas perque oſcula Thaïdis, neque tu mihi moleſtus ſuas amplius.

ADULTER PUDICAM conſtanter appellans. XVII.

EPIMENIDES ARIGNOTÆ.

HUMANE mulier admones tuuſque ſermo eſt miſerantis admodum. dicis enim

firmum reddere, & ἐμαυτὴν ἐμπεδῶσαι, *meipſam ſtabilire, meipſam firmare:* Hoc certum; Et certum etiam loco minus convenire: Nam primo, de perſona non ſolemus ita loqui, ſed de re: Dein, quod ſic dicitur, in ſequentibus invenuſte repetitur denuo: βεβαίαν ἀποδεῖξαι quippe idem, quod ἐμπεδῶσαι. Scribere debuiſſet Mercerus, & ſcribendum eſt, παρὸν τοῖς ἔργοις ἐμαυτὴν ἐμπεδῆσαι: Id *irretire*, *obligare*, *vincire* eſt, proximum plane, ideoque ab Amanuenſibus male cum altero commutatum. Quid jurejurando me obligem, ubi rebus ipſis me obligare poſſum? Bona & elegans eſt ἔννοια. PAUW.

τῶν δοκύντων] δοκούντων. MERC.

Digitized by Google

χρι τίνος ὦ μειράκιον παραμένεις, μηδένα διαλείπον καιρὸν; σύνοικον ἔχω· μὴ μάτην τὸν ἐμὸν ῥύπαινε βίον. ἄπιθι, τὴν σὴν ὁδὸν διανύον, πρὶν ὑπ᾽ ἐκείνου φωραθῇς, καὶ δι᾽ ἐμὲ τοιοῦτος τεθνήξεται νεανίας. ἀλλ᾽ εἰ τοιαῦτά μοι παραινεῖς, οὔποτε ἠράσθης, ἀφ᾽ ὧν λέγεις· οὐδὲ κατεῖδες ἐρῶντα. σφόδρα γοῦν ἀπειρότερον διαλέγῃ. οὐκ ἔστιν αἰδήμων ἐραστὴς, κἂν προπηλακιζόμενος τύχῃ· οὐδὲ δειλὸς, κἂν δέοι τεθνάναι· πρὸς κῦμα, πρὸς πνεῦμα πλεῖν οὐδὲν αὐτῷ διαφέρει. τούτοις μᾶλλον τιμᾶται Ἀφροδίτη ἢ λιβανωτῷ καὶ θυσίαις. ἐκείνων οὖν ἀπόσχου τῶν λόγων· λῆροι γάρ εἰσι καὶ φληνάφοι παντελῶς. ἐγὼ τοίνυν ἐρωτικὸς, ἀνέκπληκτος, μηδὲν ὀῤῥωδῶν, τὴν ἀνδρίαν μιμήσομαι τῶν Λακώνων· παρ᾽ ἐκείνοις γὰρ αἱ μητέρες πρὸς τοὺς παῖδας φάσκων· ἐμοὶ δὲ παρακελεύεται κάλλιον ἡ ψυχὴ, ἢ ταύτην· ἢ ἐπὶ ταύτῃ, καὶ διὰ σὸν κάλλος ἢ γάμον ἀσμένως ἢ τάφον αἱροῦμαι· ἔστωσαν ἢ τρὶς ἓξ, ἢ τρὶς κύβοι νῦν οἱ πεπτωκότες. μὴ τοίνυν ὦ καλλίστη γυναικῶν ὑπολάβῃς τὰ γεγραμμένα μόνης χειρὸς εἶναι καὶ γλώττης ἁπλῶς· ἁμαρτήσῃ γὰρ τῆς ἀληθείας πολύ. ἔλεγχός ἐστι ταῦ-

μηδένα διαλείπον] διαλείπων. MERC.

διανύον] διανύων. MERC. Et hoc διανύον, & præcedens διαλείπον, ad μειράκιον referri poſſet. PAUW.

τεθνήξεται] Malim τεθνήξηται. PAUW.

φάσκων] Scribe, ἔφασκον. Spartanarum hortamenta liberis euntibus ad bellum, ἢ τὰν, ἢ ἐπὶ τᾶς. Idem parvulis recens natis & in ſcutum impoſitis acclamatum no-

Digitized by Google

quouſque tu ſuſtinebis, juvenis, nec ullum tempus intermittes? conjugem habeo; ne fruſtra dehoneſtes vitam meam. abi vias tuas, antequam ab illo prehendare, fiatque ut propter me talis adoleſcens pereat. Sed quum hæc mones, ut ſermo tuus eſt, amaſti nunquam, nunquam amantem vidiſti: loqueris enim ut prorſus inexperta. Non eſt amator verecundus, ne ſi contumeliis expellatur quidem; non eſt pavidus, ne ſi moriendum ſit; adverſis ventis, adverſo æſtu navigare ſuſque deque habet. His colitur Venus magis quam thure ac victimis. Deſine ergo talia edicere; nugæ ſunt etenim, atque affanniæ meræ. At ego impavidus amator, nihil veritus, Laconum imitabor fortitudinem. Nam apud eos admonent matres filios; mihi vero dulcius inſuſurrat anima, aut hanc, aut in hac, mortemque ego libenter aut nuptias eligam formæ tuæ cauſſa: cadant nunc aut tres ſex, aut tres teſſeræ. Tu interea pulcerrima mulierum cave credas manus eſſe vel linguæ tantum hæc ſcripta; nam ita longe a vero iveris. Indicia

notant. Merc. φάσκουσι præſtat. Pauw.

ἢ γάμον ἢ τάφον] Ut ſupra Acontius I. x. Merc.

ἢ τρὶξ ἓξ, ἢ τρὶς κύβοι] Scribe τρεῖς. τρεῖς ἓξ παντελῆ νίκην δηλοῖ, τρεῖς κύβοι, παντελῆ ἧτταν. Nam illis tres cubi, tres uniones, qui minimus jactus; contra ſummus & νικητήριος βόλος, ter ſex. Vide Æſchylum Perſis, Euſtathium in Iliad. π. & Parœmiographos. Merc.

τὸ

Digitized by Google

ταῦτα ψυχῆς ἐρώσης· κᾀκείνη διὰ τούτων τὸ συμβὰν κατεμήνυσε πάθος.

ΠΕΡΙ ΠΡΟΑΓΩΓΟΥ, ΠΡΟΣ ἐραστὴν μαγγανείαν πλασαμένην.

ΜΑΝΤΙΘΕΟΣ ΑΓΛΑΟΦΩΝΤΙ.

Γυνὴ τοὔνομα Θελξινόη προσχήματι σώφρονος ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς καθέλκουσα τὴν ἀμπεχόνην, κᾀκεῖθεν κομιδῇ στενὸν ὑποβλέπουσα, ἐλάνθανε κακοτεχνοῦσα τοὺς νέους. καὶ γὰρ κυνὶ προσέοικε λύκος ἀγριώτατος ἡμερωτάτῳ. ταύτης ὁ Πάμφιλος οὐκ οἶδα ὅπως, πολυπραγμονήσας τὸ βλέμμα, ἐκ πρώτης θέας ἠράσθη ταχύ· δεξάμενος γὰρ τοῦ κάλλους τὴν ἀπορρύην διὰ τῶν ὀμμάτων, ἐρωτικῶς διεθερμάνθη· καὶ ὥσπερ βοῦς μυωπισθεὶς, ἐταράττετο· ὤκνει δὲ τὸν πόθον δηλῶσαι τὴν ἐμφαινομένην σεμνότητα δεδιώς. συνῆκε τοῦ μειρακίου τὴν ὑπόνοιαν ἡ γυνή ὡς πολλὴν ἔχουσα τοῦ πράγματος ἐμπειρίαν. * * ὁ γὰρ ἄνθρωπος οὐχ ὡς προαγωγὸς τῷ ποθοῦντι προσῆλθεν, ἀλλά τις εἶναι τῶν περιέργων ἐδόκει· καὶ πολλὰ τερα-

τὸ συμβ[...]ν] τὸ σύμπαν. Merc. τὸ συμβὰν, *quod contigit*, quod a Diis mihi immiſſum: Nihil tritius aut accommodatius. Mercerus tamen σύμπαν: Ita ſolent Critici, qui ſtomachi faſtidio laborant. Sed vide, quid mihi accidat: In ipſo σύμπαν aliquid invenio, quod minus appoſitum eſt,

Digitized by Google

hæc ſunt amantis animæ, quæ per hæc verba totum adfectum ſuum prodidit.

DE LENONE PRO MAGO *ſe amanti venditante. XVIII.*

MANTITHEUS AGLAOPHONTI.

MULIER nomine Thelxinoe, pudicam ſimulata, veſtem ſuper oculos adducens, ſenſimque inde reſpiciens, malis artibus illectabat improvidam juventutem. præferebat quippe lupa feriſſima manſuetiſſimæ ſpeciem canis. Eam Pamphilus neſcio quo modo curioſius aſpectam ſimul vidit, ſimul perire cœpit: excepta ſiquidem per oculos formæ exuvia, amore exarſit. agebatur ad modum œſtro percitæ bovis. Sed deſiderium palam facere verebatur, ſimulatam honeſtatem reveritus. Senſit ſuſpicionem juvenis mulier, perita quippe talium.* Sed ille non lenonis ſpecie acceſſit juvenem, verum tanquam unus aliquis e curioſis: multaque mira memorans, promiſit

eſt, idque, ſi paulo ſis oculatior, etiam tu invenies, credo. PAUW.

πλασσαμένην] Lege, πλασσαμένη. Similem huic fallaciæ habes in Luciani Philopſeude. MERC.

ἀπορρυὴν] ἀποῤῥοὴν. PAUW.

ὁ γὰρ ἄνθρωπος] Omnino aliquid deeſt. MER.

τῶν περιέργων] περιέργους

τερατευσάμενος ἐπηγγείλατο, μόνως αὐτὴν δαιμονίως καταδουλῶσαι τῷ νέῳ, καὶ χρυσοῦς αὐτὸν πρότερον εἰσπραξάμενος οὐκ ὀλίγους, ὑπὸ τὼ πόδε τοῦ ποθοῦντος ἤγαγεν ἀῤῥήτῳ λόγῳ τὸν ἄνθρωπον, ὥσπερ αὐτὸς ὑποδεικνὺς τὴν γυναῖκα προσιοῦσαν ἐνενεανιεύετο λέγων. ἡ δὲ τὴν ὑπόκρισιν τοῦ πιστουμένου τὸ μὲν πρῶτον οἷον ὑπόσεμνος συνεδειπνησεν ἐγκεκαλυμμένη· καὶ σμικρὸν τῶν ἀργυρίδων ἀπεγεύετο, μέχρι καὶ αὐτὰς καταπέπλωκε τὰς χρυσίδας· ἔπειτα τέως ἀντερᾷν ὡμολόγει νῦν πρῶτον ἔρωτος πειρασθεῖσα· καὶ ἦν πάντα μιμηλῶς ἐρώσης τὰ δρώμενα παρ᾽ ἐκείνης.

καὶ

γους pro magis, ut Latinis curioſos, notaverunt jamdudum docti ex Actis Apoſtolorum, & ex Horatio. Habes & curioſas viſiones pro magicis in D. Auguſtino Confeſſ. x. Merc.

μόνως αὐτὴν δαιμονίως &c.] Nonne μόνος αὐτὴν δαιμονίως &c? Pauw.

τὸν ἄνθρωπον] Lege, τήν. & mox, ἐνεανιεύετο. Paullo poſt velim, τὴν ὑπόκρισιν πιστουμένη. vel τὴν ὑπόκρισιν τοῦ ἀνθρώπου πιστουμένη. fidem factura ſimulationi. Merc. Locus haud dubie corruptus: An legendum, ἡ δὲ κατὰ ὑπόκρισιν τοῦ πιστουμένου? *juxta ſimulationem ejus, quod credi fecerat:* τὸ πιστούμενον, id quod certo creditur: id, cujus facta eſt fides: Quid illud hic? *Pudicitia* & honeſtas ſumma, quam publice profitebatur lupa, & omnibus perſuaſerat plane: Hoc πιστούμενον debebat nunc ὑποκρίνεσθαι affabre & ſedulo, ut juvenem luderet; ideoque faciebat; quæ hic dicuntur: κατὰ τὴν ὑπόκρισιν igitur τοῦ πιστουμένου, τὸ μὲν πρῶτον &c. Quid ais? Hoc appoſitum eſt & bonum: Quare non aberrabis certe, ſi ita ſcribas. Alias cum Mercero ſcribere debes, ἡ δὲ τὴν ὑπό-

Digitized by Google

fit ſolis ſe divinis artibus ſubjecturum eam adoleſcenti. & ſane exactis prius aliquantis aureis infando carmine traxit ad amantis pedes mulierem, ſicuti facturum ſe jactaverat, præmonſtrata illis dum forte progreditur muliere. Illa ſimulationi fidem factura, primum velut proba mulier accubuit velata; paullulumque de argenteis guſtavit; donec tandem exhauſit ipſas aureas. dein mutuum tandem cupidinem faſſa, tum primum adtentatam ſe amore dicere, omniaque amantis callide effingere.

πόκρισιν πιςυμένη τὸ μὲν &c., eodem ſenſu, & ad ſimulatam pudicitiam tota etiam ὑποκρίσει relata: Cave enim, de ὑποκρίσει improbi Lenonis cogites, quæ hic nulla plane: Nam cum incantatione utebatur, ὑποκριτὴς erat, non cum adducta per incantationem mulier accubitura erat: Illius quippe ὑπόκρισις tunc incipiebat, & partes, quas leno hactenus egerat belle, tunc meretrix agere etiam debebat belle: Hoc certum & perſpicuum: Quare miſere profecto erravit vir Eruditus, cum alteram illam conjecturam, ἡ δὲ τὴν ὑπόκρισιν τῦ ἀνθρώπυ πιςουμένη τὸ μὲν &c, priori comitem adjunxit: Nam ſic duæ ὑποκρίσεις confunduntur peſſime, ut vides nunc. Pauw.

ἀργυρίδων] ἀργυρίδες, argenteæ phialæ, ut χρυσίδες, aureæ. Ariſtophanes, Athenæus, Pollux. Legendum autem, κατωπέπωκε mox pro καλαπέπλωκε. Merc.

τὰ δρώμαια] Lege, τὰ δρώμενα. Merc. Mercerus τὰ δρώμενα: .Non obloquor, ſed malo fere τὰ δράματα: καὶ ἦν πάντα μιμηλῶς ἐρώσης τὰ δράματα παρ' ἐκείνης: Elegans eſt vox, & μιμηλὸν illud ac Scenicum pulchre

Digitized by Google

καὶ πολλάκις παρεδάκρυε τῷ μειρακίῳ, νῦν μὲν ἀποσένουσα τὸν πόθον, νῦν δὲ πικρῶς ὀλοφυρομένη ἣν ἐζημίωται σωφροσύνην. καὶ ὁ Κρὴς ἐδόκει τὴν θάλατταν ἀγνοεῖν· ὁ δὲ σχηματισάμενος μαγγανείαν παρ' ἕκαστον ἑαυτὸν ἀπεθαύμαζεν, εἰς σύμβολον παραδόξου νίκης ἀνατείνων τὴν χεῖρα. ταῦτα μὲν οὖν γέγονε δίς τε καὶ τρὶς, καὶ σφόδρα πολλάκις· ὡς δὲ λοιπὸν τὸν ἀθλίως ἐρώμενον ἐψίλωσαν τῶν χρημάτων, καὶ κατέστησαν παττάλου γυμνότερον, ἀπέλιπον αὐτὸν ἐν πενίᾳ δή που μυρία, καὶ πεφρονήκασι παντελῶς. ὁ μὲν οὖν ἐραστὴς περιώδυνος ἐκ τοῦ πόθου τὸν φιλτροποιὸν ἱκέτευε πάλιν κατ' ἐκείνης ἀνακινῆσαι τὰς ἴυγγας· ἔτι γὰρ οὕτως ἡγεῖτο κεκρατημένος τῇ χλεύῃ· ὁ δέ φησιν, ὦ τᾶν· εἴς γε τὰ τοιαῦτα πρόσκαιρος ἡμῶν ἐστιν ἡ τέχνη· ἄλλως τε καὶ ἀπολέλαυκας ἱκανῶς· τούτοις ἀμφότεροι φενακίσαντες τὸν νέον, ἀπῆλθον ἡ μὲν πλασαμένης σώφρονος ἤθη· ὁ δὲ καθάπερ ἐπὶ σκηνῆς ὑποκρινάμενος τῶν περιέργων τὸ

chre oſtendit nobis. Erunt, qui ſic ſcripturi ſunt, μιμηλῶς ἐρώσων τὰ δράματα: Sed illis non adſentiar. Viſne aliud? Cum primum hæc attingerem, ſuſpicabar etiam, μιμηλῶς ἐρώσης τὰ δρομαῖα: ea, quæ tanquam in curriculo obſervari ſolent, ea quæ in curſu ſunt & vigent: τὰ δρομαῖα: *dat in vuoge is*, ut nos dicimus Idiomate mixto: Attende; fors ita loquebantur Græci, neque celare volui. Pauw.

ὁ Κρὴς τὴν θάλασσαν] ἐπὶ τῶν ἐν οἷς διαφέρουσι, ταῦτα φεύγειν προσποιουμένων, ἐπειδὴ ναυτικώτατοι οἱ Κρῆτες ἐγένοντο. Parœmiæ Græcæ. Merc.

παττάλου γυμνότερον] In parœmiis Græcorum, γυμνό-

Digitized by Google

gere. Adlacrymabat ſæpius juveni, modo cupidinem ſuum querens, modo flens amare perditam honeſtatem. Videbatur Cretenſis inexpertus maris: At ille magum ſimulabundus ad ſingula mirandam artem ſuam laudare, manuſque veluti inſperatæ victoriæ ſignum extollere. Hæc illi ter, quater, ſæpiuſque fecere; donec miſerum amantem tandem exhauſtum pecuniis, clavoque nudiorem ſtatuere: tum demum eum in ſumma inopia relinquere ac prorſus neglexere. Ille amore æger rogabat artificem, ut rurſus illicia ducendæ mulieri cieret, etiamnum credulus, ſimulataque deceptus fallacia. Sed alter; Ars noſtra, o bone vir, non omnium horarum eſt; & tu alioqui luſiſti adfatim. Ad hunc modum uterque pellecto juvene abiere: illa pudicæ mores ſimulata; hic velut in ſcena curioſorum geſtus imitatus, dæmoniorum contractis nomi-

γυμνότερος πατ]άλου, περὶ τῶν σφόδρα ἀπόρων. Merc.

μυρία] Lege, μυρίᾳ. πενία μυρία, ingens egeſtas, ut σπουδὴ μυρία, Luciano, διαφορότης μυρία, Platoni. Mox pro πεφρονήκασι malim περιφρονήκασι. Merc. Imo περιπεφρονήκασι. Pauw.

τὰς ἴ[γας] Quis non videt ſcribendum ἴυ[γας? Ιυ[γες, amatoriæ illecebræ, & philtra. Theocritus, Xenophon, Apulejus; alii paſſim. Merc.

ὦ τᾶν] ὦ 'τάν. Merc.

ἡ μὲν πλασαμένης] Lege ἡ μὲν πλασαμένη σώφρονος ἤθη. ὁ δὲ, &c. Merc. Hæc pulchre exponunt utriusque ὑπόκρισιν, & utriusque partes agendas, prout eas deſcripſimus etiam paulo ante. Pauw.

προ-

Digitized by Google

τὸ σχῆμα, καὶ δαιμόνων προσηγορίας συνείρων· πλασματώδεις τέ τινας ὑποφθεγγόμενος ἐπικλήσεις, καὶ ψιθυρίζων ἀπατηλῶν γοητευμάτων λόγους φρικώδεις· ἔνθα δῆθεν αὐτὸς ὑποτρέμων παρεστῶτι πλησίον μὴ δεδιέναι παρεκελεύετο τῷ μειρακίῳ.

ΓΥΝΗ ΠΡΟΠΑΡΑΣΤΕΝΑ-ζουσα προαγωγὸν αὐτῇ τὴν θεραπαινίδα γενέσθαι.

ΑΡΧΙΛΟΧΟΣ ΤΕΡΠΑΝΔΡΩι.

ΟΡΑ πρὸς Διὸς ὅπως γυνή τις ἠρέμα προτρέπει μαστρωπὸν αὐτῆς γενέσθαι τὴν δούλην. ἔφη γάρ· ἦ φαντασίαν εἶδον ὦ παιδίσκη καθ' ὕπνον οἷα φιλεῖ, ἢ πρὸ θυρῶν ἀκήκοα νέων, καὶ μαστῶν ὑπὲρ ἐμοῦ μένων ἀωρὶ νύκταρ, οὐκ ὄναρ, ἀλλ' ὕπαρ. ἐλεύθεροι γὰρ οἱ στενωποὶ, παίζειν καὶ γελᾶν καὶ ᾄδειν τῷ θέλοντι ἔξεστιν. νὴ

τὰς

προπαραστενάζουσα] Scribe, προπαρασκευάζουσα. Merc.

πρὸ θυρῶν &c.] Lege, ἢ πρὸ θυρῶν ἀκήκοα νέων κωμαστῶν ὑπερυμνουμένων. hoc poſtremum Caſaubonus malebat, ὑπὲρ ἐμοῦ μενόντων. Merc. Nec Caſauboni, nec Merceri conjecturam probo: Illud ὑπὲρ ἐμοῦ μένοντων, & marcidum eſt, & rem non occultat ſatis: Quid autem ὑπερυμνουμένων? Commentum ſane illepidum

minibus, effictiſque appellationibus inſuſurratis, & muſſatis fallacium illiciorum terrendis ſermonibus, dum ipſe tremebundus adſtantem juxta juvenem ſedulo monet, ne timeret.

MULIER ANCILLAM INDUcens ut ſibi lena fiat. XVIIII.

ARCHILOCHUS TERPANDRO.

VIDE per Jovem qua ratione famulam ſenſim inſtruxerit mulier ut conciliatrix ſibi fieret. Aut enim, inquit, mi puera, viſum in ſomnis vidi, uti adſolet, aut juvenes comeſſatores audivi ante ædes nocte intempeſta canentes reipſa, non in ſomniis: angiportus enim liberæ; ludere, ridere, canere, cuilibet licet. Canebant dulce, Muſas te-

pidum, & Græcis auribus exoſum. Sic rectius Canterus Lib. 3. Cap. 19. Nov. Lect. πρὸ θυρῶν ἀκήκοα νέων κωμαστῶν ὑπεριυθυμουμένων: Sed quod ego tamen etiam non ſatis probo. Dabo meliora: Id ſpondeo, & ſpondeo tibi certo. Legendum eſt, ἢ πρὸ θυρῶν ἀκήκοα νέων κωμαζόντων ὑπὲρ ἐρωμένων, οὐκ ὄναρ, ἀλλ' ὕπαρ: Id plane conveniens & concinnum hic: κωμαζόντων decurtate ſcriptum, κωμαστῶν & καὶ μαστῶν genuit, alterum ἐμῶ μένων ex ἐρωμένων exiit facile. PAUW.

ἶσα

τὰς μούσας, εὐστόμως ᾖδον, ἴσα καὶ σειρῆνος γλυκεῖαν ἀφιέντες φωνήν. ἀληθῆ φησιν ἡ παῖς ἀκήκοας ὦ κεκτημένη· σὲ γάρ τις νέος καλαβόστρυχος ἔτι ἐν ἁπαλῇ τῇ ὑπήνῃ πάλαι ποθεῖ. Ἱπποθάλης μὲν ὄνομα. ἱκανὸς δὲ καὶ ἀπὸ μόνου τοῦ κάλλους γινώσκεσθαι· καὶ πολλάκις μοι διείλεκται περὶ σοῦ· καὶ βούλομαι ἔφη τὴν σὴν δέσποιναν προσειπεῖν· ἀλλ' ἐδεδίειν προσαγγεῖλαι τὸν λόγον. αὐτίκα γοῦν κεκτημένη τὴν θεράπαιναν ἐπανήρετο· τὸ βούλημα ἤκουσας ὦ φιλτάτη; ναί, φησὶν ἡ παιδίσκη. ἡ δὲ, ὡς ἐμοῦ γε μήπω μαθούσης, ἔφη, παρίτω πάλιν προσᾴδων· κἂν ἐρωτικός μοι δοκοίη, χαριοῦμαι τῷ μειρακίῳ. ἦλθεν· ἐφάνη τὴν κεφαλὴν ῥόδοις ἀνθήσασιν, ἐμμελέστερον ᾖδεν, ἐκρίθη καλός· καὶ ἀλλήλων συναπέλαυον ἄμφω· οὐ μόνον στέρνῳ ἁρμόζοντες, ἀλλὰ καὶ φιλήμασιν ἐπισυνάπτοντες τὰς ψυχάς. τοῦτο γὰρ φίλημα δύναται· καὶ τοῦτό ἐστιν ὃ βούλεται·

ἴσα καὶ σειρῆνος γλυκεῖαν &c.] Hoc Græcum non eſt ita ſcriptum: Lege, ἴσα καὶ σειρῆνες γλυκεῖαν ἀφιέντες φωνήν: *perinde ac Sirenes*. Pauw.

ἱκανὸς δὲ] Ex Platonis Lyſide, unde & habet τὸ τοῦ Ἱπποθαλοῦς nomen: ἱκανὸς δὲ ἀπὸ μόνου τούτου γινώσκεσθαι, τοῦ πατρὸς ὀνόματος. Merc.

ἐφάνη τὴν κεφαλὴν ῥόδοις ἀνθήσασιν] Pro σὺν ῥόδοις ἀνθήσασιν: Præpoſitio reticetur, ut millies. An tamen legendum potius, ἐφάνη τὴν κεφαλὴν ῥόδοις ἀνθησάσαν? Id certe venuſtius eſſet, niſi fallor. Pauw.

τοῦτο γὰρ φίλημα δύναται] ſupra Ep. VII. ἐγγὺς μὲν τοῦ στόματος ἡ καρδία, ἡ δὲ ψυχὴ τῶν θυρῶν. Plato.

Τὴν ψυχὴν Ἀγάθωνα
φιλῶν ἐπὶ χείλεσιν εἶ-

Digitized by Google

teſtor; non vox ſuavior ipſis Sirenibus. Et recte audiſti, domina, infit puella: nam te cincinnatus juvenis adhuc tenera lanugine dudum amat. Hippothales ei nomen; ſed forma ipſa nobilis ſatis; ſæpiuſque me ſuper te compellavit; &, volo, inquit, adfari dominam tuam: ſed id tibi reverita ſum edicere. Rogavit iterum ancillam domina, ſenſiſti quid vellet, mi amica? ſenſi equidem, inquit illa. Redeat ergo, inquit, & occinat rurſus, neſcius me quicquam inaudiſſe: tum ſi dignus amari videbitur, faciam ei copiam mei. Venit; caput roſis ornatum oſtendit; dulcius cecinit; formoſus viſus eſt, fruitique ſunt invicem ambo mutuis gaudiis; non admotis ſolum pectoribus, ſed junctis per oſcula ipſis etiam animis. hoc enim oſculum poteſt; hoc petit. Feſtinant invicem ad

 ſeſe

εἶχον.

Ηλθε γὰρ ἡ τλήμων ὡς διαβησομένη.

Et ex eo ille apud Gellium: *Dum ſemihiulco ſuavio*, &c. Lucretius:

Adfigunt avide corpus junguntque ſalivas
Oris, & inſpirant preſſantes dentibus ora:
Nequiquam: quoniam nihil inde abradere poſſunt,
Nec penetrare & abire in corpus corpore toto:
Nam facere interdum velle & certare videntur, &c.

Achilles Tatius lib. II. πρὸς δὲ τὸ τέρμα αὐτῆς τῆς Αφροδίτης ἡ γυνὴ γενομένη πέφυκεν ἀσθμαίνειν ὑπὸ καυματώδους ἡδονῆς. τὸ δὲ ἆσθμα σὺν πνεύματι ἐρωτικῷ μέχρι τῶν τοῦ στόματος χειλέων ἀναθορὸν συντυγχάνει πλανωμένῳ τῷ φιλήματι, καὶ ζητοῦντι καταβῆναι κάτω, ἀναστρέφει σὺν τῷ ἄσθματι τὸ φίλημα,

Digitized by Google

ται. σπεύδουσιν αἱ ψυχαὶ διὰ τῶν σωμάτων πρὸς ἀλλήλας, καὶ περὶ τὰ χείλη συναντῶσιν· καὶ ἡ μίξις αὕτη γλυκεῖα γίνεται τῶν ψυχῶν.

ΠΕΡΙ ΓΥΝΑΙΚΟΣ ΑΥΣΤΗΡΩΣ ἀπωθουμένης νέον, διὰ τὴν μετὰ κόρον τῶν ἐραστῶν ὑπεροψίαν.

ΩΚΕΑΝΙΟΣ ΑΡΙΣΤΟΒΟΥΛΩι.

ΝΕΟΣ ἐρωτικὸς, ὄνομα Λύκων, ἀνήνυτα προσκαρτερῶν καὶ θυραυλῶν, γυναικὶ μέμφεται δεινῶς ἀπειθούσῃ. ὁ μὲν γὰρ ἱκετεύων, ἔφασκε ταῦτα δὴ τὰ μυριόλεκτα καὶ συνήθη πρὸς τὰ παιδικὰ τοῖς ἐρῶσιν· οὐκ ἐπικάμπτῃ πρὸς ἔλεον ὁρῶσα μειράκιον; οὐ συναλγεῖς μοι ποθοῦντι; ἔχε με κατὰ κράτος ἑλοῦσα, τὸν πᾶσι καὶ πάσαις ἀνάλωτον. ἡ δὲ τὴν ἀπὸ Σκυθῶν ὧδε ῥῆσιν ἐρεῖ ἐμοὶ προσλαλῶν, εἰς πῦρ ξαίνεις· γύργαθον φυσᾷς· σπόγγῳ πάτταλον κρού-

μα, καὶ μιχθὲν ἔπεται, καὶ βάλλει τὴν καρδίαν. ἡ δὲ ταραχθεῖσα τῷ φιλήματι πάλλεται. εἰ δὲ μὴ τοῖς σπλάγχνοις ἦν δεδεμένη, ἠκολούθησεν ἂν καὶ ἀφείλκυσεν αὐτὴν τοῖς φιλήματι. MERC.

διὰ τῶν σωμάτων πρὸς ἀλλήλας, καὶ &c.] διὰ τῶν σωμάτων, περὶ τὰ χείλη: Hæc eſt illa diſtinctio, quam adhibebamus etiam ſupra Epiſt. 7. hujus Libri ad ſtabiliendam ſuſpicionem noſtram. PAUW.

κατὰ κράτος] Ut Supra Ep. 6. malebam pro τὸ κράτος. PAUW.

τὼ

Digitized by Google

ſeſe animæ per ora, concurruntque circum labias; fitque ibi coitus animarum dulciſſimus.

MULIER AMANTEM SEVERE expellens, propter amantum poſt ſatietatem faſtidium. XX.

OCEANIUS ARISTOBULO.

Amator adoleſcens, nomine Lyco, fruſtra perdurans, atque oſtium occentans, mulierem male morigeram incuſat ſerio. Nam is ſupplex vulgata & ſolita amatoribus ad dominas ingerere; non miſereſces adoleſcentem reſpiciens? non condolebis amanti? Habe me vi captum, invictum ante qua viris, qua feminis. Sed illa cantionem hanc refert e media Scythia: Quum me adfaris, ignem cædis, rete inflas, ſpongia clavum trudis,

alia-

τὴν ἀπὸ Σκυθῶν] παροιμιώδης λόγος. Lucianus ἑταιρ. τὰ μὲν ἄλλα ἡ ἀπὸ Σκυθῶν ῥῆσις. Ælianus. Athenæus. Laërtius. queis diverſæ cauſſæ hujus ſermonis. mihi veriſimilior viſa, quæ a præciſo reſponſo Scytharum ad Darium, quem nihil quam flere juſſerunt. MERC.

εἰς πῦρ ξαίνεις] Grammatici Græci; εἰς πῦρ ξαίνειν, παροιμιακὸν ἐπὶ τῶν καθ' αὐτῶν τι πραττόντων μάτην ἢ λεγόντων. MERC.

γύργαθον φυσᾷς] Variant Parœmiographi; qui-

κρούεις· καὶ τὰ λοιπὰ τῶν ἀμηχάνων ποιεῖς. τέλος, ἐξ ἀπορίας ὁ νεανίσκος ἐξωργίσθη· καὶ ἀναφλεχθεὶς τῷ θυμῷ, τὸν λαιμὸν οἰκούμενος ἐφύσατο, καὶ ταχύτατα διελοιδορεῖτο τῇ ποθουμένῃ· ὡς φιλόνεικος εἶπεν ὑπάρχεις καὶ λίαν γύνη· ὡς ἀτεράμων, ὦ γῆ καὶ θεοί. θαυμαστὸν οὖν πῶς ἡ τοιάδε ψυχὴ οὐκ ἐτέχθη μᾶλλον θηρίον. ἡ δὲ τῇ λαιᾷ χειρὶ βραχὺ τὴν παρειὰν ὑποκλίνασα, τῇ δὲ λαγόνι τὴν δεξιὰν ἐμβαλοῦσα, ἠθικῶς ἅμα, τὸν λόγον ἀμυνοῦμαι, φησίν. κλᾶταί σε μᾶλλον ἡ γλῶττα, καὶ φληναφᾶν μόνον ἐθέλεις· πλὴν ὁποῖον εἴρηκας, ἄκουε. ἐν ταῖς ἀκρωρείαις περιπλανώμενα τὰ θηρία, σπανίως ἐπιτίθεται τοῖς ἀνθρώποις· ἐξ ὑμῶν δὲ ζωγρηθήτω καὶ παραθηγόμενα τοῖς κυνηγεσίοις, μανθάνει καὶ θυμὸν ἀγριαίνειν· ὡσαύτως δὲ καὶ ἡμᾶς ἐκδιδάσκεται οἷον θηροτροφοῦντες μηδαμῶς ἐλεεῖν, ἀλλὰ σκληρῶς ἀπαυθαδιάζεσθαι τοὺς νέους. ὅτε μὲν γὰρ αὐτοὶ ποθεῖτε, ἀτρώτους καὶ χαμαιπετεῖς κοιμίσεις ἐπὶ θύραις ποιεῖσθε, καὶ λιπαρῶς ἱκετεύετε

τεύετε

quidam γύργαθον explicantes κλίνην, ἐν ᾗ τοὺς πυρέτους καὶ δαιμονιώδεις στροβοῦσι. alii, τὸ δίκτυον. quod malo ſequi, quia in iiſdem invenio parœmiam, δίκτυον φυσᾷς. At id quod ſequitur, σπόγγῳ πάτταλον κρούειν, retinuimus fere in ſermone vulgari, quum irritum & fruſtra operam inſumentem hominem dicimus feſtuca clavum adigere. MERC.

ὡς ἀτεράμων] Plutarchus Sympoſiac. τὸν αὐθάδη καὶ σκληρὸν ἄνθρωπον ἐκ μεταφορᾶς κερασφόρον καὶ ἀτεράμονα προσηγόρευον. MERC.

τῇ λαιᾷ χειρὶ βραχὺ &c.] Sedens hæc dixit mulier: Sic enim genam in

Digitized by Google

aliaque irritorum ac futilium hominum facis. Tandem deſperatum juvenem ira iniit; ardenſque animo, collum inflatus, ſtatim ad contumelias amicæ dicendas verſus eſt: quam tu, inquit, contentioſa, & nimium mulier: quam inexorabilis, teſtor terram ac deos. Mirum quin tale ingenium corpus potius ſortitum eſt feræ. Sed illa genam paullulum in lævam acclivis, dexteram lateri ſupponens, facete, infit, ſermonem ulciſcar tuum: ſed tibi ſola lingua ſtridet, & meras nugas blatis. Ceterum ad id quod dixiſti, audi. Errantes per præcipitia feræ raro irruunt hominibus: ſed captæ a vobis, & venationibus pellectæ, diſcunt & ipſæ ferum animum. Ad eundem modum & nos venaturis exercitas docetis nunquam miſereri, ſed inſoleſcere, ac ſuperbe inſultare juventuti. quandiu enim amatis, ad januas amatarum humi ſine ſtrato pernoctatis ſupplicesſque vel uno verbo dignari peti-

in manum ſiniſtram commode reponere potuit: σχῆμα eſt, quod nemo noſtrum ignorat: De eo dubito, an vulgata lectio id ſatis affabre depingat. Sane, aut ego egregie fallor, aut convenientius legeretur caſibus commutatis, ἡ δὲ τὴν λαιὰν χεῖρα βραχὺ τῇ παρειᾷ ὑποκλίνασα. Attende, quæſo. Pauw.

ζωγρηθήτω] Lege, ζωγρηθέντα. Et mox, ἐκδιδάσκετε pro ἐκδιδάσκετε. item, ἀστρώτους. pro ἀτρώτους. item, ἀξιοῦντες pro ἐξιοῦντες. Merc.

ἀπαυθαδιάζεσθαι τοὺς νέους] An caſus quarti conveniunt, & verbum cum illis connectitur? Haud

τεύετε μόνου ῥήματος τυχεῖν ἐξιοῦντες, καὶ δακρύοντες κατόμνυσθε τοὺς θεοὺς, ἐπ' ἄκρου τοῦ χείλους ἔχοντες τὸν ὅρκον. ὡς γὰρ λύκοι τοὺς ἄρνας ἀγαπῶσιν· οὕτω τὰ γύναια ποθοῦσιν οἱ νέοι· καὶ λυκοφιλία τούτων ὁ πόθος. ἡνίκα δὲ μέχρι κόρου τὸν ἑαυτῶν ἀποπληρώσετο κόρον, καὶ τὰς πρότερον ὑμῶν ἐρωμένας ἐκ μεταβολῆς ἐραστρίας ποιήσετε· μεγαλαυχεῖτε λοιπὸν καὶ καταγελᾶτε τῆς ὥρας, μυσαττόμενοι τὰς ἀθλίας· καὶ βδελύττεσθε ταῖς ἀρτίως περιποθήτοις προσπλύοντες ἡδοναῖς. ἐφήμερα γὰρ ὑμῖν τὰ δάκρυα, καὶ ὥσπερ ἱδρὼς ἀπομάττεται. τοὺς δὲ ὅρκους αὐτοὶ φατὲ μὴ προσπελάζειν τοῖς ὠσὶ τῶν θεῶν. λύκος οὖν χανὼν, ὦ Λύκων· ἄπιθι διακενῆς, καὶ μηκέτι κάλει θηρία, τὰς φυλαττομένας αὐτῶν περιπεσεῖν τοῖς θηρίοις.

Ο ΣΥΜ-

Haud mimini : Quare ſcribendum puto, ἀπαυθαδιάζεσθαι τοῖς νέοις. Pauw.

ὡς γὰρ λύκοι &c.] Vetus Poeta apud Platonem Phædro.

Ως λύκοι ἄρνα φιλοῦσ', ὡς παῖδα φιλοῦσιν ἐρασταί.

quem verſum reſcribes integrum in Parœmiis Apoſtolii, ubi tantum pars ejus poſterior. Menander:

Λυκοφιλίαι μέν εἰσιν αἱ διαλλαγαί. Merc.

μέχρι κόρου τὸν ἑαυτῶν ἀποπληρώσετο κόρον] ἀποπληρώσετε. Merc. Ego malo hic ἀπεπληρώσατε, & mox ſimiliter ἐποιήσατε. Sed quid μέχρι κόρου ἀπεπληρώσατε κόρον? Itane ſcripſit Auctor? Cras credam, non hodie: Nihil enim ineptius, ut quisque videt, qui vel leviter attendit. Legendum, ἡνίκα δὲ μέχρι κόρου τὸν ἑαυτῶν ἀπεπληρώσατε πόθον. Pauw.

τοὺς δὲ ὅρκους &c.] Paſſim amatoria juramenta irri-

Digitized by Google

titis, teſtaminique cum lachrymis deos, jusjurandum habentes in ſummis labris. nam ut agnos lupi, ſic mulieres amant juvenes, eſtque hic amor, lupinus amor. Sed ſimul expleviſtis ad ſatietatem veſtram libidinem amataſque prius viciſſim amare feciſtis, tum vos magnifice elati florem earum ridetis, ludibrio habetis miſeras, ſuperbique ſtudio quæſitos nuper conſputatis cupidines. Diariæ ſiquidem lacrymæ vobis, ſudoris in modum tergeri promptæ. Juramenta vero dicitis non accedere aures deum. Abi ergo Lyco, abi lupe incaſſum hians, nec voca deinceps feras, quæ cavent ſibi ne obnoxiæ ſint feris.

irrita. Plato in Phædro. In Parœmiis Græcorum, Ἀφροδίσιος ὅρκος οὐκ ἐμποίνιμος. ἐπεὶ γὰρ τοῖς ἐρωτικοῖς ἐπιορκούμενοι οἱ θεοὶ οὐκ ὀργίζονται. Merc.

λύκος οὖν χανών] Proverbialiter de iis qui irriti abeunt voti ſui, λύκος μάτην χανών. Lucianus ἐν ἀλεκτρυόνι. εἰσῄειν οὖν μάτην λύκος χανὼν παραμικρόν. In parœmiis Græcorum, λέγεται τὸν λύκον ἐπειδὰν ἁρπάσαι τί βούληται κεχηνότα παραγίνεσθαι ἐπ᾽ αὐτό. ὅταν οὖν μὴ λάβῃ ὃ προαιρεῖται, κατὰ κενὸν αὐτὸν χανεῖν φασι. ἐπί τῶν συνελπιζόντων χρηματίζεσθαι, διαμαρτανόντων δέ. Apulejus in Apologia. *Verum, ut dii voluere, quaſi cæca beſtia incaſſum hiavit.* Merc.

τὰς φυλαττομένας αὐτῶν] *Caventes earum:* Omnes enim mulieres non ſunt iſto ingenio & iſta prudentia: Ideo dixit αὐτῶν, quod Emphaticum eſt. Pauw.

τῆς

Digitized by Google

Ο ΣΥΜΒΑΛΩΝ ΤΗΝ ΕΑΥΤΟΥ φίλην πρὸς τὰς ἄλλας γυναῖκας.

ΑΒΡΟΚΟΜΗΣ ΔΕΛΦΙΔΙ ΕΡΩΜΕΝῌ.

ΠΕριέργος διατελῶ πρὸς τὰ γύναια πανταχῇ μὰ Δία· οὐχ ἵνα τούτων ἅψαιμι, μὴ οὕτω χαλεπῶς ἀκούσῃς τοῦ λόγου· ἀλλ' ὅπως παράθεσιν ἀκριβῆ σοῦ τε κἀκείνων ποιήσωμαι· τῆς ἐν πάσαις διαπρεπούσης τῷ κάλλει, καὶ παραλληλήλους κατ' ἐμαυτὸν ἐννοούμενος ἀντεκρίνω· καὶ νὴ τὸν Ἔρωτα τὸν εὐτυχῶς εἰς σὲ τὴν ἐμὴν τετοξευκότα ψυχὴν, πάσας ἐν πᾶσιν ἐνίκηκας, ὡς ἔπος, τῷ σχήματι, τῷ κάλλει, ταῖς χάρισιν· αἱ γὰρ χάριτές σου παντελῶς ἄδολοι· καὶ ἀληθῶς κατὰ τὴν παροιμίαν γυμναί· καὶ φύσεως αὐτόσκευον ἔρευθος ἐπιτρέχει ταῖς παρειαῖς· ὀφρῦς μέλαινα κατὰ λευκοῦ τοῦ μετώπου· οὔτε στεφανοῦσθαί σοι τὴν κεφαλὴν ἀναγκαῖον· ἅτε

τῆς

τῆς ἐν πάσαις &c.] Præcedit ὅπως παράθεσιν ἀκριβῆ σοῦ τε κἀκείνων ποιήσωμαι: Et ſic ad remotius referendum eſt τῆς διαπρεπούσης: quod notandum: Niſi forte Amanuenſes voculas tranſpoſuerint, & ſcribendum ſit, ἐκείνων τε καὶ σοῦ ποιήσωμαι, τῆς ἐν πάσαις &c. Vide, & fac, quod lubet. PAUW.

ἀντεκρίνω] ἀντεγκρίνω. MERC. Minus placet: Malim ἀντεκκρίνω: *eligam collatione facta & una alteri oppoſita:* Sic ἀντὶ Emphaticum eſt. PAUW.

τε-

Digitized by Google

COMPARAT AMICAM SUAM cum aliis mulieribus. XXI.

ABROCOMAS DELPHIDI AMATÆ.

CURIOSIS ego oculis obſervo omnes ubique mulieres; non per Jovem ut eas attentem; ne tu ſermonem meum tam dure exceperis; ſed ut te examuſſim ceteris conferam, quæ forma inter omnes antecellis, & cum ceteris apud animum meum collatione facta judicium feram. Et tu per Cupidinem, qui feliciter in te ſauciavit animam meam, omnes in omnibus, ut ajunt, ſupergreſſa es, ornatu, forma, gratiis. Nam gratiæ tuæ ſine fuco ac fallaciis, ut ajunt, vere nudæ; nativus rubor percurrit genas; nigrum cilium in candida fronte: nec tibi opus caput redimire; ſola ei cæſaries ſatis: ac quantum roſa reli-

τετοξευκότα ψυχὴν] Ut jaculum in te mittentem animam meam: Floridius hoc: Pro jaculo ſumſerat animam. PAUW.

κατὰ τὴν παροιμίαν γυμναί] Χάριτες γυμναὶ in Græcorum parœmiis duplici reſpectu, ἤτοι ὅτι δεῖ ἀφειδῶς καὶ φανερῶς χαρίζεσθαι, ἢ ὅτι οἱ ἀχάριστοι τὸν ἑαυτῶν κόσμον ἀφῄρηνται. MERC.

ὀφρὺς μέλαινα] Ex Theocrito Idyl. XXIV. καὶ λευκὸν τὸ μέτωπον ἐπ' ὀφρύσι λάμπε μελαίναις. MERC.

οὔτε στεφανοῦσθαί] Ex Philoſtrato Ερωσι. οὔτε στεφανῶνται τὰς κεφαλὰς

Digitized by Google

τῆς κόμης ἀποχρώσης αὐτῇ· καὶ ὅσον τὸ ῥόδον φαιδρότερον τῆς ἄλλης πέφυκε πόας καὶ λίαν καθ' ἑαυτὴν εὐδοκιμούσης, τοσοῦτον καὶ τῶν ἐπισήμων γυναικῶν ὑπερφέρεις. τοιγαροῦν ὦ μέλισσαι ἐμὲ ἁρπάζεις τὰ πάντων ὄμματα· καὶ προσέλκεις καινότερον τρόπον· οἷον οὔτε ἰχθῦν ἁλιεὺς εἵλκυσεν· οὔτε ὄρνιν θηρευτής· οὔτε κυνηγέτης νεβρόν. ἀλλ' ἐκεῖνα μὲν, ἢ ἀπὸ δελεάτων ἢ τῶν ἰξῶν ἄγουσιν· ἢ ὅπως ποτέ· σὺ δὲ ἀπὸ τῶν ὀμμάτων τῇ θέᾳ γαννυμένους ἄγεις ἡμᾶς. ἀλλ' ὦ Δελφίδιον ἐμόν τε πρόκριτον ἀγαθὸν, ζώοις ἐπιμήκιστον, εὖ ζώοις· ἐπὶ σοὶ γὰρ ἐγὼ φέρομαι μόνῃ· καὶ τοῖς θεοῖς

ὡς ἀποχρώσης αὐτοῖς τῆς κόμης. MERC.

ὦ μέλισσα ἐμὲ &c.] Ulcus cui non medeor. MERC. Lege ne litera mutata, & una vocula leviter tantum transpoſita, τοιγαροῦν, ὦ μέλισσα, ἐμὲ ἁρπάζεις, καὶ τὰ πάντων ὄμματα προσέλκεις καινότερον τρόπον· οἷον &c. Sic nihil planius aut apertius. Barthius Lib. 21. Cap. 14. Adverſar. legebat, τοιγαροῦν οὐ λελῃϊσμένη ἁρπάζεις τὰ πάντων &c: Inſulſe & coacte: Sed ita ubique ille, præcipue in Græcis. Idem Barthius Adverſ. Lib. 45. Cap. 6. in Epiſtola omnium prima male tentat illa, βάδισμα τεταγμένον, βραχὺ δὲ, ὥσπερ κυπάριττος ἢ φοίνιξ, σειόμενον ἡσυχῆ, & pro σειόμενον legit σειόμεναι: Nam σειόμενον ad βάδισμα relatum, longe ſignatius certe dicit, quod ibi dicere voluit Auctor, quam σειόμεναι relatum ad κυπάριττος ἢ φοίνιξ: Atque hoc etiam, ſi largiar agitationem plane neceſſariam ad βραχὺ ſic ſatis commode accedere: qua de re profecto dubitari poſſet: Nam βραχὺ βάδισμα toto cælo diſtat a βαδίσματι σειομένῳ, & plane lentum ac quietum eſſe poteſt: Quare diſtincte ſcripſit Auctor, τεταγμέ-

quis herbis quantumvis præſtantibus clarior; tantum tu mulieres illuſtres ſupereminès. Enim tu ſolum viſa cunctorum oculos rapis; ac novo quodam modo, quali nec piſcem piſcator illexit, neque avim auceps, nec venator hinnulum. nam illa vel eſca vel viſco, vel quovis alio decipiuntur modo: at tu oculorum aſpectu ridentes nos ducis. Sed o Delphidium, meumque præoptatum bonum, vivas longum, bene vivas; nam ego ad te

unam

μένον, βραχὺ, .σειόμενον, ὥσπερ κυπάριττας ἢ φοίνιξ: quod magis adhuc claret, ſi legas mecum, ut conjectabar, βραχὺ δὲ, χ' ὥσπερ κυπάριττος &c. Deceptus eſt Vir Naſutus ab Interprete, qui eo ordine verterat, ſi non male, ſaltem ambigue: Nam ita vertens, Græca nihilominus intelligere potuit, ut nos ea intelligimus. Quid autem Barthius porro? Ex loco ita intellecto Lib. 52. Cap. 5. inter Ariſtæneti Parœmiaca recenſet βάδισμα κυπαρίττου: quod adeo putidum, ut nihil revera excogitari poſſet magis. Idem Barthius eod. Lib. 45. Cap. 6. perperam quoque ſuſpectum habet in eadem Epiſtola illud, ῥὶς εὐθεῖα, καὶ παρισουμένη τῇ λεπτότητι τῶν χειλῶν: quo nihil exaſciatius hercule & ſyncerius: χείλη λεπτὰ dederat Auctor Laidi cum aliis omnibus formarum ſpectatoribus: Ad eorum λεπτότητα adæquatus erat naſus: Quid facilius & decentius? Illud in Barthio laudo, quod eodem loco in Epiſtola illa prima αἴγλαι λευκόταται per tranſennam viderit proxime ad verum. Hæc monere neglexeram ſuis locis, & hic notare malui, quam vel plane omittere, vel tanquam Addenda ad calcem Libelli reponere. Pauw.

γαννυμένους] Plato in Phædro: ὅτι ἐμοὶ ἐδόκεις γάνυσθαι ἀπὸ τοῦ λόγου. Merc.

πε-

θεοῖς ἐπεύχομαι πᾶσι μηδαμῶς ἔχειν περὶ τὴν ὀρθῶς φανεῖσάν μοι κρίσιν ἑτεροῖον τὸν νοῦν· εἴθε τοίνυν ἐμὸν γάνος σὺ μὲν ταύτην ἐκ τῆς φύσεως ἔχοις τὴν νίκην· ἐγὼ δὲ μέχρι παντὸς τὸ χρυσοῦν τῶν Ερώτων εὐτυχήσαιμι βέλος. σὺ οὖν αὐτὸ μὴ περῶ τῆς ἐμῆς ἀφελέσθαι καρδίας· οὔτε γὰρ αὐτὴ δύνασαι, οὔτε ἐγὼ βούλομαι· οὐ γὰρ ἀποθύμιον ἔχω τὸν πόθον. ἔσω τοίνυν ἔργον ἓν μόνον ἐπιδέξιον ἐμοὶ, φιλεῖν Δελφίδα, καὶ ὑπὸ ταύτης φιλεῖσθαι· καὶ λαλεῖν τῇ καλῇ, καὶ ἀκούειν λαλούσης.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΥΜΕΘΟΔΩΣ τὸν μοιχὸν ἀπολυούσης.

ΧΑΡΜΙΔΗΣ ΕΥΔΗΜΩι.

Γυναικὸς ἔτι προσεμματεύοντα τὸν μοιχὸν ἔνδον ἐχούσης οὕτω συμβάν· ὁ ταύτης ἀνὴρ ἐξ ἀλλο-

περῶ] Scribe, πειρῶ. ne tenta evellere e meo corde. Merc.

προτεμματεύοντα] Scribe, προσεμβατεύοντα. ἐμβατεύειν, idem quod ἐμβαίνειν. unde ἐμβασικοίτης, Incubus: quod nomen cinædo apud Petronium, & in eo jocus, quod promiſſo incubo repræſentetur cinædus cui id nominis, ſicuti in Carpo ſciſſore apud eundem Petronium. Merc. Non accedo: Verbum enim eſt obſcænum: quale nullum eſt in toto Ariſtæneto, qui turpia honeſte dicere ſolet. Aliud requiritur: Viſne ſuſpicionem? Legendum forte προσαμματεύοντα τὸν μοιχὸν: *adhærentem ſibi, amplexantem,*

Digitized by Google

unam feror, deoſque omnes rogo, ne unquam abducatur mihi mens ab hoc recto judicio. habeas ergo tu, mea vita, a natura hanc victoriam; egoque æternum aureum amoris telum feram; quod tu ne conare avellere e meo corde; neque enim tu potes, neque ego volo: non enim mihi amor contra animi mei ſententiam. Sit ergo unus mihi finis, amare Delphidem, & ab ea amari; adloqui pulcram, & loquentem audire.

MULIER INDUSTRIE liberat adulterum. XXII.

CHARMIDES EUDEMO.

AUDI quid mulieri mœchum in amplexibus tenenti acciderit. Maritus ejus pere-

tem, brachiorum vinculis conſtringentem : πρόσαμμα, προσάμματος, προσαμματεύω : vinculis adſtringo : Analogia Linguæ probat, quod nunc exemplis probare non poſſum. Apud Heſychium eſt loco ſuo, Αμματίζει, περιπλέκει, δεσμεύει. Si ab ἅμμα fit ἀμματίζω, dubium eſt nullum, quin ἀμματεύω etiam fieri poſſit, inprimis ubi ἀνάμματος & alia habemus gemella: Et ſic ſtabilitur ſuſpicio auctoritate Grammatici Optimi. Alia forte quærentes inveniemus alibi. PAUW.

οὕτω συμβάν] Non deterius fuiſſet τοῦτο συμβάν. PAUW.

παυ-

Digitized by Google

ἀλλοδαπῆς ἀφιγμένος, ἔκοπ7ε τὴν θύραν ἅμα βοῶν· ἡ δὲ τοῦ κτύπου καὶ τῆς βοῆς αἰσθομένη, ἐξανέστη τῆς εὐνῆς, καὶ τὴν στρωμνὴν ἐνετάραξε, παντελῶς συγχέουσα τὸ ἔρισμα τοῦ δευτέρου σώματος· ὅτι κατηγόρει μηνύματα συζυγίας· εἶτα φησὶν παραθαῤῥύνουσα τὸν μοιχόν· εἰ νῦν τῷ συνοίκῳ δεσμώτην σε προσαγάγω, μηδὲν δείσῃς· μηδ᾽ ὑποπλήξῃς ὦ φίλε. συνέδησε τοῦτον· ἀνέῳγε τὴν θύραν· ὡς ἐπὶ τοιχωρύχον ἐκάλει τὸν ἄνδρα, φάσκουσα, τοῦτον κατέλαβον ἄνερ ἐγχειροῦντα συλαγωγῆσαι τὸν ἡμέτερον οἶκον. ὁ δὲ θυμωθεὶς ὥρμηκεν εὐθέως αὐτὸν ἀνελεῖν. ἀλλ᾽ ἡ γυνὴ διεκώλυε παραινοῦσα μᾶλλον τὸν κακοῦργον ἕωθεν παραδοθῆναι τοῖς ἕνδεκα· εἰ δέ γε δέδοικας ἄνερ, ἐγὼ συναγρυπνοῦσα τοῦτον φυ

Λείπει.

παντελῶς συγχέουσα] Propertius:

Apparent non ulla toro veſtigia preſſo,
Signa voluptatis non jacuiſſe duos.

Petronius: *Ego ne ſuſpiciani relinquerem locum, lectulum veſtimentis implevi, uniusque hominis veſtigium ad corporis mei menſuram figuravi.* MERC.

τὸ ἔρισμα τοῦ δευτέρου σώματος] Nihili eſt ἔρισμα hic: Scribe ἔρεισμα. PAUW.

ἕωθεν] Ita legendum. mane tradere Triumviris. Mane, id eſt, craſtino matutino: ut veſperi, eſt heſterno veſperi. Xenophon Hellenic. IIII. καὶ χθὲς ἑσπέρας συνεδείπνουν αὐτῷ. heri veſperi. In Apulejo & in Plauto eodem modo. In hoc etiam matutinum pro craſtinum, ſi modo recta eſt lectio quæ in pleriſque libris, Me-

næch-

Digitized by Google

peregre rediens pulſare fores & ſimul inclamare cœpit: illa ſonum ac vocem agnoſcens ſurrexit e cubili, ſtratoque turbato, confudit omnimodis alterius corporis veſtigia, certa quippe coitus indicia. Dein mœchum bono animo eſſe jubens, ſi ego te, inquit, nunc vinctum viro meo tradidero, nequid metuas, neve dubites, amice. Vinxit hominem; aperuit januam; virum tanquam ad perfoſſorem vocavit; hunc ego, inquiens, mi vir, domum noſtram expilare aggreſſum cepi. Iratus ille ad arma ocyus, ut hominem tolleret. Inhibuit mulier, monens ſatius eſſe matutino tradere maleficum Triumviris. Quod ſi tu, inquit, metuis, mi vir, ego una pervigil eum cuſtodiam. * * *

Cetera deſunt.

næchmis: *Inde uſque ad diurnam ſtellam matutinam potabimus.* Et inde origo vocabuli noſtri Gallici, *demain*, & Italici, *domani*, quo craſtinum exprimimus. *Main* antiquo ſermone noſtro, mane, quod nunc *matin*. Qui fuerint Athenis οἱ ἕνδεκα, notum. Pro iis *Triumviris*, Romanorum more expreſſo, quod ſolitum antiquis & probis interpretibus. Apulejus de Mundo, *Hic ad Minutiam frumentatum venit*: quod Græcus ſcriptor dixerat, ἥκεις εἰς τὸ πρυτανεῖον ἐπισιτισάμενος. quia victus e prytaneo publice Athenis, ſicuti plebi e Minutia Romæ. Τοιχώρυχον perfoſſorem vocant Plautus & Apulejus. In fine ſcribe, τοῦτον φυλάξω. Cetera deſunt. Merc.

TRAJECTI AD RHENUM,
Typis GULIELMI JOANNIS REERS.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google